

But Williams
First Class
Wobles & Greenough
in Beacon Street

ANGLICE REDDENDA

C. S. JERRAM

HENRY FROWDE, M.A.
PUBLISHER TO THE UNIVERSITY OF OXFORD
LONDON, EDINBURGH
NEW YORK AND TORONTO

ANGLICE REDDENDA

OR

EXTRACTS

FOR

UNSEEN TRANSLATION

FOR THE USE OF MIDDLE FORMS

SELECTED BY

C. S. JERRAM, M.A.

Late Scholar of Trinity College, Oxford

*Editor of 'Luciani Vera Historia,' 'Cebetis Tabula,' 'Euripidis Alcestis,'
'Euripidis Helena,' &c.*

Fifth Edition

BOSTON COLLEGE LIBRARY
CHESTNUT HILL, MASS.

OXFORD

AT THE CLARENDON PRESS

M DCCCC VII

OXFORD

PRINTED AT THE CLARENDON PRESS

BY HORACE HART, M.A.

PRINTER TO THE UNIVERSITY

PA 2087

J48

cop. 2

PREFACE TO THE FIRST EDITION.

THE following collection is designed in the first instance as an exercise book in 'unseen,' that is, unprepared translation from Latin and Greek authors. It may also be used, if desired, for regular construing lessons; but such is not its original intention, and it is believed that the ordinary Latin and Greek Readers and Delectuses will serve that purpose better. At the present time, when written translations into English are made (as they ought to have been long ago) a regular part of school work, a collection of well chosen extracts is almost indispensable, especially in elementary schools, where boys of fourteen and under are being prepared for entrance and junior scholarship examinations. A boy's classical library is usually so small, as to limit the master very much in his choice of authors to translate from; indeed he is often forced to select from the particular books in use during the current term, a practice for many reasons undesirable.

The extracts in this book are taken for the most part from the works of such authors as are commonly read in schools. They are not graduated in difficulty, except that

11169

the first few pages in each Part consist of short and easy sentences for beginners, while the last fifteen or twenty pieces are somewhat harder than the rest. They may therefore be taken in almost any order at discretion, by which means a boy will be prevented from 'getting up' any particular passage beforehand, and thus defeating the main object of the book. The Greek pieces are all in the Attic dialect, with the exception of a few passages from Herodotus and Homer, put by themselves at the end.

The translations may be made either with or without a Dictionary and Grammar, and some of the Latin extracts are specially arranged so as to dispense with the necessity of such help. These are marked with an *asterisk*, and notes are appended, giving the English of all words likely to cause any difficulty.

CHARLES S. JERRAM.

WOODCOTE HOUSE SCHOOL, WINDLESHAM,

September, 1879.

PREFACE TO THE SECOND EDITION.

THE present edition has been considerably enlarged, in deference to the advice of several masters and tutors, who have represented to me that the book in its original state (the Latin part especially) soon became exhausted in using. I have therefore extended the number of Latin extracts to 200, and of the Greek extracts to 150; this will, I hope, be sufficient to meet all reasonable demands for some time to come. The Greek part is, as before, mostly confined to specimens of the Attic dialect, but the number of Ionic and Epic selections is slightly increased, and a few lyric pieces are now added for the first time.

I have varied the additional selections specially to meet the requirements of those who, whether as candidates for Public School Scholarships or for any other reason, desire to achieve something beyond mere literal accuracy in their translations, and to attain some proficiency in *style*. Many boys, even after considerable practice, fail to understand that more is required of them than a servile adherence to the grammatical form of the original. They seldom take pains even to enlarge their English vocabulary, and render the same Latin or Greek word by the same English word on all occasions with painful persistency. Thus, *bonus* is always

'good,' *tristis* is 'sad,' *miser* 'wretched,' *magnus* 'great,' *dulcis* 'sweet,' *possum* is mostly 'I am able' (seldom 'can'), *fero* is 'I bear,' *gemo* 'I groan,' *placet* 'it pleases,' *oportet* 'it behoves.' Among noun substantives we find the stereotyped translations of *corpus* 'a body,' *virtus* 'virtue,' *dux* 'a leader' (but *imperator* 'a commander'), *facies* 'a face' (but *vultus* 'a countenance'), *gens* 'a race' (but *natio* 'a nation'), and lastly *res* (that much abused word) is either 'a thing' or 'an affair,' sometimes by way of variety 'matter' or 'circumstance.' The best way of remedying this defect is to read and mentally digest a number of carefully selected passages from standard English authors, as well as *good* prose translations of the classics, several of which have lately been published; by this means the pupil will not only gain an increased command of words, but will also insensibly advance toward perfection in style. He should make it a rule never to attempt translating the passage set without first *reading it through*, using the dictionary (if he is allowed one) as little as possible, but availing himself of every help afforded by the context to get a general idea of the subject-matter; this done, he should go over it again sentence by sentence, noting the construction of each clause, and producing, in the first instance, an almost literal rendering. Lastly, he should make a 'fair copy' of the whole in good idiomatic English, care being taken at the same time not to depart so widely from the form of the original, as to convey the impression that he is in doubt as to its grammatical structure.

To do all this successfully is of course a most difficult task,

which can be achieved only by long study and practice; I have merely noted the object at which *every* translator should aim, if he is in earnest as to the quality of his work. I subjoin a few remarks on this subject by the Rev. W. Dobson, formerly Principal of Cheltenham College (being a portion of the Preface to some privately printed Selections for the use of his higher forms), which I think are worth preserving:—

‘It is generally thought that translation from Greek or Latin into English (always supposing the mere English of the individual words to be known) is a very easy, and the converse a very difficult, process. But in point of fact (allowances being of course made for the greater number of English than of Latin or Greek words, which are usually at command) the difficulty in the one case is not so much greater than in the other as is usually imagined. For the *principle* in both cases is precisely the same. Translation is not, as the name would seem to imply, the *carrying across* a word out of one language into another, but the *transfusion* of a meaning expressed by a phrase of one language, into a corresponding phrase of another. The words *may* be rendered word for word; it does not *necessarily* follow that the translation is bad, if they are so rendered; but the probability is that they cannot be, even in a prose rendering; in verse the improbability is still greater, because then not only the spirit of the expression is to be caught, but the words in which it is caught are to take a metrical form. And from one point of view translation from a classical language into English is even *more* difficult than the converse, for not only

should the full sense of the original be expressed in terse and nervous language, but so expressed as to shew that the translator has not only caught the sense, but is also fully aware of the grammatical construction of every word in the original. A distinction is sometimes taken between a free and a literal translation. In one sense, *all* translation should be free, that is, it should render the original with intelligence and spirit, in another, all translation should be literal, that is, it should exhibit the grammatical construction of the original as accurately as if the translator had rendered each sentence word for word.'

CHARLES S. JERRAM.

August, 1830.

PREFACE TO THE FOURTH EDITION.

IN this edition I have substituted for the first seven *sections* in each Part the same number of short *extracts*, so as not to interfere with the numbering of the pieces throughout the book. The recent publication of 'Reddenda Minora,' which contains a large selection of easy detached sentences, and is meant as introductory to the present work, seemed to render this change desirable.

I have also added an Appendix of extracts from the Greek Testament (Received Text), so that the book is now complete, and will not, I trust, need any further additions.

C. S. J.

September, 1883.

CONTENTS.

PART I.

	PAGE
1 Love of ruling	1
2 Seasonable silence	1
3 Aemilius and Perseus	1
4 The royal tradition at Sparta	1
5 Caesar in Gaul	2
6 Alexander's pride	2
7 Impiety of Dionysius	2
8 Limitless desires	2
9 The Swallow and the Sheep	3
10 The Jackdaw in borrowed plumes	3
11 Incidents of war	3
12 The Wolf and the Lamb	3
13 A victor's good policy	4
14 Death of Chabrias	4
15 Pyrrhus and the Romans	5
16 A snake in the wood	5
17 Order of battle	5
18 A woman's revenge	6
19 Noble conduct of Fabricius	6
20 Fierce encounter with the Germans	6
21 A saying of Scipio	7
22 Darius prepares to invade Scythia	7
23 Character of Cimon	7
24 The Ass and the Lion	8

	PAGE
25 Acts of Tarquinius Priscus	8
*26 Pyrrhus and Cineas	9
27 A bold prisoner	9
28 Murder of Tarquinius	10
29 Hannibal's oath	10
30 Masters and pupils	10
*31 Anecdote of Cato	11
*32 Cassius at Philippi	11
33 The dying Lion	12
34 Contempt of riches	12
35 Self-sacrifice	12
*36 The Fox and the Goat	13
37 Capture of Corioli	13
38 Death of Epaminondas	14
39 A murder discovered	14
40 Military operations	15
41 A charming spot	15
42 Combat with a Gaul	16
43 The Fox and the Grapes	16
44 A region of ice and snow	16
*45 Caesar's operations on the Arar	17
46 Ancient Britain	17
47 Avarice and Ambition to be avoided	18
48 Death of Alcibiades	18
49 A pair of friends	19
50 Character of Catiline	19
*51 The Fox and the Crow	20
52 Character of T. Pomponius Atticus	20
53 Alexander and Porus	20
54 Virtue the true basis of friendship	21
55 Jugurtha lays siege to Cirta	21
*56 The magic ring of Gyges	22
57 Last words of Cyrus the elder	22
58 Habits of the elk	23
59 Disappearance of Romulus	23
60 A bold example	24
61 What constitutes injustice	25
62 Doubtful portents	25

	PAGE
63 Turnus prepares to meet Aeneas in the field . . .	25
*64 Masinissa and Syphax	26
65 Leptis, a town on the sea coast of Africa . . .	27
66 Ovid in his youthful days	27
*67 Hannibal and Antiochus	28
68 Simplicity of a Dervish	28
*69 A celestial visitant	29
*70 The end of Catiline	29
71 The Caudine Forks	30
72 The nurse of Jupiter	30
*73 Caesar sends for reinforcements	31
74 Effects of long disuse	31
*75 Cicero to his wife	31
76 Immortality of the soul	32
77 The inexorable doom	32
*78 The reward of piety	33
79 Not every one for himself, but each for all . . .	33
80 Papirius Cursor	34
81 A faithless messenger	34
82 British war-chariots and mode of fighting . . .	35
*83 A fair retort	35
84 Springtime	36
85 Storming of Zama	36
86 Ovid's last night in Rome	37
87 The Romans wreak their vengeance on the foe . .	37
*88 Deeds are better than words	38
89 Work for the winter season	38
90 The hardy sailor	39
91 Fraudulent dealing	40
92 The power of song	40
93 The realm of Tartarus	41
94 How man differs from the brutes	41
95 State after death	42
96 Timoleon	42
97 Burial of Misenus	43
98 Old age has its functions	43
99 An active commander	44
100 The changing seasons	44

	PAGE
101 The exile longs for home	45
102 Scipio and his friends	45
103 Refinements of cruelty	46
104 The good man dwells secure	46
105 Verres in Sicily	47
106 Death of Tarquinius Priscus	47
107 Nisus avenges the death of his friend	48
108 Praise of Apollo and Diana	49
109 An unexpected attack	49
110 Vigour in old age	50
111 Fame personified	50
112 Hercules and Cacus	51
113 Inured to hardship	51
114 Cicero to Caesar	52
115 The chariot-race	53
116 Priapus	53
117 The Capitol saved	53
118 Echo and Narcissus	54
119 Some fish, though netted, are not caught	55
120 Laocoon	55
121 Cicero to Atticus	56
122 Rape of Proserpine	56
123 Horse-exercise under difficulties	57
124 The reign of Jove	58
125 Cicero to an invalid friend	58
126 Journey to Brundisium	59
127 A letter of remonstrance	59
128 Sacrilege	60
129 The Isles of the Blest	60
130 Hopeless love	61
131 The right man in an emergency	62
132 Pallas	62
133 No compromise	63
134 A terrible fate	63
135 Dido to Aeneas	64
136 A tyrant's life is a life of terror	64
137 The 'golden mean'	65
138 A princely jest	66

	PAGE
139 Fate of a conspirator	66
140 Bliss of rural life	67
141 Fate of Flaminius	67
142 Duties of statesmen	68
143 Capture of Jugurtha	68
144 A poor man's garden	69
145 Ode to Faunus	70
146 'No choice but to yield'	70
*147 The fall of Gabii	71
148 Exploits of Pompey the Great	71
149 Troy in flames	72
150 Destruction of the Fabii	72
151 Rout of the Numidians	73
152 Local legends in Sicily	73
153 A letter of congratulation	74
154 A pleasant country seat	74
155 Death of Dido	75
156 A laborious march	76
157 Preparations for the race. The start	76
158 Cicero to his wife from exile	77
159 Tarquin and the Sibyl	78
160 Stilicho crosses the Alps	78
161 Spartan anecdotes	79
*162 A letter of introduction	79
163 Affectation rebuked	80
164 Rural contentment	80
165 Alexander's horse	81
166 A perfidious surprise	81
167 Inundation of the Tiber	82
168 A 'double entente'	82
169 The robber's den	83
170 The robber's den (<i>continued</i>)	83
171 Rout of the Romans	84
172 The folly of avarice	85
173 A letter of introduction	86
174 A perilous passage	86
175 Attempted assassination of Milo	87
176 Habits of bees	88

	PAGE
177 Caractacus at Rome	88
178 An ill-bred fellow	89
179 A hearty invitation	89
180 Graces of style	90
181 Ovid from exile	91
182 Hannibal's passage of the Alps	91
183 A changeable deity	92
184 Hannibal before Saguntum	92
185 Oratorical action	93
186 The enemy at bay	94
187 Fight with a gigantic Gaul	94
188 At the siege of Troy	95
189 Natural desire of fame	95
190 Stages of human life	96
191 Habits of animals	97
192 The boat-race	97
193 Strange gods	98
194 A good father	99
195 Taking a town by storm	99
196 Flight from an eruption	100
197 Duties of schoolmasters	101
198 How to live happily	101
199 Liberal training	102
200 'Old times are changed'	102

PART II.

GREEK EXTRACTS.

1 A saying of Pyrrho	105
2 Intense cold	105
3 Dying charge of Cyrus	105
4 Great fall of snow	105
5 Death of Cyrus the younger	106
6 Poisonous honey	106
7 Rout of the enemy	106
8 Forcing an entrance	107

	PAGE
9 The Lion, the Ass, and the Fox	107
10 Unseasonable counsel	107
11 A Thracian pantomime	108
12 Indian rivers	108
13 Armenian dwellings	108
14 The price of kingly power	109
15 Landing after a storm	109
16 The Frogs asking for a king	109
17 The Gnat and the Lion	110
18 A solemn covenant	110
19 Darius in Scythia	110
20 Ravenous hunger	111
21 The Country Mouse and the City Mouse	111
22 An unexpected massacre	112
23 The joy of offspring	112
24 Character of Agesilaus	113
25 Death of Cyrus the elder	113
26 Cyrus reviews his troops	114
27 Greek legend of the Deluge	114
28 Before the battle of Thermopylæ	115
29 How Athens received the news from Leuctra	115
30 Entertainments at a banquet	115
31 Xenophon and Soterides	116
32 A female satrap	116
33 First view of the sea	117
34 The Ape and the Fisherman	118
35 Hawking in Thrace	118
36 The harbour of Calpe	119
37 Among the barbarians	119
38 Phaethon's fall	120
39 The Golden Fleece	120
40 The Golden Fleece (<i>continued</i>)	121
41 The Lion and the Bulls	122
42 An example for kings	122
43 Alexander and Clitus	122
44 A strange island	123
45 Union is strength	123
46 Battle of the Granicus	124

	PAGE
47 The boy judge	125
48 A night attack	125
49 Clearchus as a commander	125
50 Thales and Solon	126
51 The Wolf and the Crane	127
52 Legend of Gordius	127
53 Cyrus hunting	128
54 A huge sea-monster	128
55 A picture of human life	128
56 Military preparations	129
57 Persuasion is better than force	130
58 Energy of Clearchus	130
59 Requited benefits	131
60 Alexander and Porus	131
61 The queen of the hive	132
62 After the battle	132
63 Victorious charge of the Greeks	133
64 Persian education	133
65 Cyrus and Lysander	134
66 Elephants in war	134
67 A general rout	135
68 An unsuccessful foray	135
69 The Happy Land	136
70 Surrender of Mantinea	136
71 Before the battle	137
72 A royal demesne	138
73 Cock-fighting at Athens	138
74 Speech of Teleutias	139
75 A Roman epicure	139
76 Strange if true	140
77 Fickle Fortune	140
78 Sea-fight off Corcyra	141
79 The righteous man	142
80 Plain fare is best	142
81 Suicide of Panthea	142
82 Hunting in the desert	143
83 Crossing the Hydaspes	144
84 Betrothal of Cyrus	144

	PAGE
85 Preparations for a sea-fight	145
86 Song of Liberty	145
87 Cleon in the Assembly	146
88 A hazardous escape	147
89 A hazardous escape (<i>continued</i>)	147
90 The right use of wealth	148
91 Hope	149
92 Alcestis prepares for death	149
93 A hint for masters	150
94 Prudent policy	151
95 Attack upon Plataea	151
96 Athenian reserve fund	152
97 The Coward	153
98 Polynices suspects treachery	153
99 Panic at Athens	154
100 Narrow escape of Mytilene	154
101 Early career of Aeschines	155
102 Reward of piety	156
103 Sufferings of Philoctetes	156
104 Athens during the plague	157
105 Wherein does virtue consist?	157
106 Good predominant over evil	158
107 Iphigenia pleading for her life	159
108 Character of Agesilaus	159
109 A disappointed jester	160
110 Escape of Orestes and Iphigenia	161
111 Escape of Orestes and Iphigenia (<i>continued</i>)	162
112 Eruptions of Aetna	162
113 Andromache laments her lot	163
114 Hermione threatens Andromache	163
115 Last words of Ajax	164
116 Athenian funerals	164
117 A despot's miseries	165
118 The power of Love	166
119 Capture of Delium	166
120 Iphigenia's dream	167
121 'Carpe diem'	167
122 Good advice rejected	168

	PAGE
123 Peisistratus restored from exile	168
124 Reward of avarice	169
125 Evils of despotism	170
126 Legend of Arion	170
127 Boats on the Euphrates	171
128 How Croesus escaped his doom	172
129 How Cyrus took Babylon	172
130 Anecdote of Cyrus	173
131 Cyrus invites the Persians to revolt	174
132 Safe in port	175
133 Preparing the meal	175
134 Iris conducts Thetis to Olympus	176
135 Discovery of Odysseus	176
136 Odysseus reassures Telemachus	177
137 A band of warriors	178
138 Scylla	178
139 A well-spread table	179
140 The prayer of Chryses	179
141 The cave of Calypso	180
142 Athene saves the life of Menelaus	181
143 Odysseus finds his father	182
144 To a statue of Time	182
145 Popular ideas of religion	183
146 'Mourir pour la patrie'	183
147 Andromache's lamentation	184
148 Ode to Love	185
149 Service of Apollo	185
150 Praise of piety	186

SUPPLEMENT.

EXTRACTS FROM THE NEW TESTAMENT.

1-9 Miscellaneous	188
10 The way and gate of life	195
11 Parable of the Barren Fig-tree	195
12 Cure of the deaf and dumb man	195
13 The good Samaritan	196

	PAGE
14 Parable of the Vineyard	196
15 Miraculous gift of tongues	197
16 Elymas the sorcerer	197
17 The 'golden rule'	198
18 Jesus calms the tempest	198
19 The Pharisee and the Publican	199
20 Song of the Virgin Mary	199
21 Trust in God	200
22 Temptation of Jesus	200
23 Commission to the twelve disciples	201
24 Peter's vision	201
25 The New Jerusalem	202
26 Paul before Agrippa	202
27 The shepherds of Bethlehem	203
28 A blind man cured	203
29 Feeding the multitude	203
30 Power of Faith	204
31 Peter and John at the Sepulchre	205
32 Prophecy of Joel	205
33 Death of Herod Agrippa I.	205
34 Parable of the 'kingdom of God.'	206
35 Paul and Barnabas at Lystra	206
36 Cure of a demoniac	207
37 'Love one another'	207
38 Efficacy of prayer	207
39 'Pray without ceasing'	208
40 The 'Christian's armour'	208
41 Paul at Melita	209
42 The Good Shepherd	209
43 Signs of Christ's coming	210
44 The widow's mite	210
45 Domestic duties	210
46 Miracles wrought by the Apostles	211
47 Death of Stephen	211
48 Parable of the Two Debtors	211
49 The ten lepers	212
50 Eutychus raised to life	213
51 Cleansing of the Temple	213

	PAGE
52 The Bread of Life	214
53 Testimony of John the Baptist	214
54 Natural religion	214
55 The jailor at Philippi	215
56 The Ascension	216

TABLE OF REFERENCE.

In the Greek Extracts (Part II) the text of the pieces from Arrian is that adapted from the original by J. S. Phillpotts in his small book of Selections. The references to 'Xen. *Sel.* (Phillp.)' are to *Xenophon Selections* (Part I) by the same editor, adapted from the *Hellenica*; those to 'Xen. *Easy Sel.*' are to *Easy Selections* from the *Anabasis*, by J. S. Phillpotts and C. S. Jerram. The numbering of lines in the extracts from Lucian's *Vera Historia* is that adopted by the present editor in his Clarendon Press edition (1880).

He will be much obliged to anyone who will indicate the original sources of those extracts in either Part, which he has hitherto been unable to discover.

PART I.

LATIN EXTRACTS.

No.	No.
1.	11. Quint. Curt. v. 5.
2. Plutarch, <i>Apoph. Lac.</i> 4 (translated).	12. Phaedr. <i>Fab.</i> i. 1.
3.	13. Quint. Curt. ix. 3.
4. Corn. Nep. xvii. 1.	14. Corn. Nep. xii. 4.
5. Caesar, <i>B. G.</i> iv. 18.	15.
6.	16. Ovid, <i>Met.</i> iii. 28.
7. Cic. <i>de Nat. Deor.</i> iii. 34.	17. Livy, xxii. 45.
8. Cic. <i>Tusc. Disp.</i> v. 7.	18.
9.	19. Eutrop. ii. 14.
10. Phaedr. <i>Fab.</i> i. 3.	20. Caes. <i>B. G.</i> i. 52.
	21. Cic. <i>de Off.</i> iii. 1.
	22. Corn. Nep. i. 3.

No.	No.
23. Corn. Nep. v. 4.	57. Cic. <i>de Senect.</i> 22.
24. Phaedr. <i>Fab.</i> i. 11.	58. Caes. <i>B. G.</i> vi. 27.
25. Eutrop. i. 6.	59. Ovid, <i>Fast.</i> ii. 491.
*26. Aur. Vict. <i>de Vir. Illust.</i> 66.	60. Caes. <i>B. G.</i> iv. 25.
27. Livy, ix. 10.	61. Cic. <i>de Off.</i> i. 7.
28. Livy, i. 40.	62. Ovid, <i>Met.</i> vii. 622.
29. Corn. Nep. xxiii. 2.	63. Virg. <i>Aen.</i> xii. 681.
30. Quintil. <i>Inst. Or.</i> ii. 10.	*64. Translated.
*31.	65. Sall. <i>Jug.</i> 78.
*32. Vell. Paterc. ii. 70.	66. Ovid, <i>Trist.</i> iv. 10. 3.
33. Phaedr. <i>Fab.</i> i. 21.	67. Cic. <i>de Orat.</i> ii. 18.
34. Corn. Nep. xix. 1.	68. Translated.
35. Eutrop. ii. 25.	69. Ovid, <i>Fast.</i> iv. 537.
36. Phaedr. <i>Fab.</i> iv. 9.	*70. Sall. <i>Cat.</i> 61.
37. Livy, ii. 33.	71. Livy, ix. 2.
38. Corn. Nep. xv. 9.	72. Ovid, <i>Fast.</i> v. 115.
39. Cic. <i>de Divin.</i> i. 27.	*73. Aul. Hirt. <i>B. G.</i> viii. 11.
40. Caes. <i>B. G.</i> vii. 27.	74. Ovid, <i>Trist.</i> v. 12. 23.
41. Ovid, <i>Art. Am.</i> iii. 687.	*75. Cic. <i>Epist. Fam.</i> xiv. 8.
42. Eutrop. ii. 5.	76. Cic. <i>de Amic.</i> 4.
43. Phaedr. <i>Fab.</i> iv. 3.	77. Albinovanus, i. 42.
44. Ovid, <i>Trist.</i> iii. 10. 9.	*78. Cic. <i>Tusc. Disp.</i> i. 47.
*45. Caes. <i>B. G.</i> i. 12.	79. Cic. <i>de Off.</i> iii. 5.
46. Caes. <i>B. G.</i> v. 12.	80. Livy, ix. 16.
47. Cic. <i>de Off.</i> i. 20.	81. Ovid, <i>Fast.</i> ii. 247.
48. Corn. Nep. vii. 10.	82. Caes. <i>B. G.</i> iv. 33.
49. Cic. <i>de Off.</i> iii. 10.	*83. Cic. <i>de Orat.</i> ii. 68.
50. Sall. <i>Cat.</i> v. 1.	84. Ovid, <i>Fast.</i> i. 151.
*51. Phaedr. <i>Fab.</i> i. 13.	85. Sall. <i>Jug.</i> 57.
52. Corn. Nep. xxv. 15.	86. Ovid, <i>Trist.</i> i. 3. 1.
53. Quint. Curt. viii. 14.	87. Livy, ix. 13.
54. Cic. <i>de Amic.</i> 27, <i>de Off.</i>
i. 17.	88. Cic. <i>de Senect.</i> 18.
55. Sall. <i>Jug.</i> xxiii. 1.	89. Virg. <i>Georg.</i> i. 289.
56. Cic. <i>de Off.</i> iii. 9.	90. Hor. <i>Od.</i> i. 3. 9.
	91. Cic. <i>de Off.</i> iii. 14.

No.	No.
92. Ovid, <i>Art. Am.</i> iii. 311.	126. Hor. <i>Sat.</i> i. 5. 71.
93. Tibullus, i. 3. 67.	127. Pliny, <i>Epist.</i> ix. 12.
94. Cic. <i>de Off.</i> i. 4.	128. Cic. <i>in Verrem</i> , ii. 1. 18.
95. Cic. <i>de Senect.</i> 21.	129. Hor. <i>Epod.</i> xvi. 39.
96. Corn. Nep. xx. 4.	130. Virg. <i>Buc.</i> x. 9.
97. Virg. <i>Aen.</i> vi. 212.	131. Cic. <i>pro Lege Manil.</i> 5.
98. Cic. <i>de Senect.</i> 6.	132. Ovid, <i>Fast.</i> iii. 815.
99. Caesar, <i>B. G.</i> ii. 20.	133. Cic. <i>Philipp.</i> iv. 5.
100. Hor. <i>Od.</i> iv. 7. i.	134. Aul. Gell. xv. 16.
101. Ovid, <i>Ep. ex Ponto</i> , iii.
35.	135. Virg. <i>Aen.</i> iv. 305.
102. Cic. <i>de Repub.</i> i. 2.	136. Cic. <i>de Off.</i> ii. 7.
103. Cic. <i>in Verrem</i> , ii. 5. 45.	137. Hor. <i>Od.</i> ii. 10. 1.
104. Hor. <i>Od.</i> i. 22. 1.	138. Phaedr. <i>Fab.</i> ii. 5. 7.
105. Cic. <i>in Verrem</i> , ii. 5. 11.	139. Sall. <i>Cat.</i> 55.
106. Livy, i. 41.	140. Virg. <i>Georg.</i> ii. 458.
107. Virg. <i>Aen.</i> ix. 424.	141. Livy, xxii. 6.
108. Hor. <i>Od.</i> i. 21. 1.	142. Cic. <i>de Off.</i> i. 25.
109. Caes. <i>B. G.</i> vi. 8.	143. Sall. <i>Jug.</i> 113.
110. Cic. <i>de Senect.</i> 6.	144. Virg. (?) <i>Moretum</i> , 61.
111. Virg. <i>Aen.</i> iv. 173.	145. Hor. <i>Od.</i> iii. 18. 1.
112. Livy, i. 7.	146. Livy, ix. 4.
113. Virg. <i>Aen.</i> ix. 603.	*147. Ovid, <i>Fast.</i> ii. 701.
114. Cic. <i>Epist. Fam.</i> xiii. 16.	148. Cic. <i>pro Lege Manil.</i> 10.
115. Virg. <i>Georg.</i> iii. 103.	149. Virg. <i>Aen.</i> ii. 624.
116. Catullus, xx. 1.	150. Ovid, <i>Fast.</i> ii. 213.
117. Livy, v. 47.	151. Sall. <i>Jug.</i> 53.
118. Ovid, <i>Met.</i> iii. 370.	152. Cic. <i>in Verrem</i> , ii. 4. 48.
119. Pliny, <i>Nat. Hist.</i> xxxii. 5.	153. Cic. <i>Epist. Fam.</i> xv. 7.
120. Virg. <i>Aen.</i> ii. 201.	154. Martial, <i>Epig.</i> iv. 641.
121. Cic. <i>Epist. ad Att.</i> i. 3.	155. Virg. <i>Aen.</i> iv. 642.
122. Ovid, <i>Fast.</i> iv. 425.	156. Livy, xxi. 36.
123. Corn. Nep. xviii. 5.	157. Virg. <i>Aen.</i> v. 124.
124. Virg. <i>Georg.</i> i. 125.	158. Cic. <i>Epist. Fam.</i> xiv. 3.
125. Cic. <i>Epist. Fam.</i> xvi. 14.	159. A. Gell. i. 19.
	160. Claudian, <i>Bell. Get.</i> 348.

No.	No.
161. Cic. <i>Tusc. Disp.</i> i. 42.	182. Livy, xxi. 33.
*162. Cic. <i>Epist. Fam.</i> xiii. 78.	183. Propert. iv. 2. 21.
163. A. Gell. i. 10.	184. Livy, xxi. 11.
164. Virg. <i>Georg.</i> iv. 125.	185. Cic. <i>de Orat.</i> iii. 59.
165. A. Gell. v. 2.	186. Virg. <i>Aen.</i> x. 707.
166. Caes. <i>Bell. Civ.</i> ii. 14.	187. Livy, vii. 10.
167. Tac. <i>Hist.</i> i. 86.	188. Virg. <i>Aen.</i> ii. 460.
168. A. Gell. v. 5.	189. Cic. <i>pro Archia</i> , 11.
169, 170. Virg. <i>Aen.</i> viii. 222.	190. Hor. <i>Art. Poet.</i> 156.
171. Tac. <i>Ann.</i> i. 65.	191. Cic. <i>de Nat. Deor.</i> ii. 47.
172. Hor. <i>Sat.</i> i. 1. 41.	192. Virg. <i>Aen.</i> v. 159.
173. Cic. <i>Epist. Fam.</i> xiii. 22.	193. Cic. <i>de Nat. Deor.</i> i. 29.
174. Virg. <i>Aen.</i> xi. 540.	194. Hor. <i>Sat.</i> i. 6. 65.
175. Cic. <i>pro Milone</i> , 10.	195. Statius, <i>Theb.</i> x. 519.
176. Virg. <i>Georg.</i> iv. 184.	196. Pliny, <i>Epist.</i> vi. 20.
177. Tac. <i>Ann.</i> xii. 36.	197. Quintil. <i>Inst. Orat.</i> ii. 2 and 4.
178. Cic. <i>Philipp.</i> ii. 4.	198. Martial, <i>Epig.</i> x. 47.
179. Hom. <i>Epist.</i> i. 5. 1.	199. Terent. <i>Adelphi</i> , i. 1. 38.
180. Pliny, <i>Epist.</i> i. 16.	200. Plaut. <i>Bacch.</i> iii. 3. 16.
181. Ovid, <i>Trist.</i> iv. 10. 77.	

PART II.

GREEK EXTRACTS.

1. Diog. Laert. i. 1. 35.	10. Aesop, <i>Fab.</i>
2. Xen. <i>Easy Sel.</i> viii. 276.	11. Xen. <i>Easy Sel.</i> vi. 339.
3. Xen. <i>Cyrop.</i> viii. 7. 25.	12. Arrian, (Phillpotts) v. 9.
4. Xen. <i>Easy Sel.</i> v. 92.	13. Xen. <i>Easy Sel.</i> v. 163.
5. Xen. <i>Easy Sel.</i> ii. 77.	14.
6. Xen. <i>Easy Sel.</i> v. 316.	15. Lucian, <i>Ver. Hist.</i> i. 66.
7. Xen. <i>Easy Sel.</i> vii. 219.	16. Aesop, <i>Fab.</i>
8. Xen. <i>Easy Sel.</i> viii. 26.	17. Aesop, <i>Fab.</i>
9. Aesop, <i>Fab.</i>	18. Xen. <i>Anab.</i> ii. 2. 7.

No.

19. Herod. iv. i. 32 (Atticised).
20. Xen. *Easy Sel.* v. 103.
21. Aesop, *Fab.*
22. Xen. *Anab.* ii. 5. 31.
23. Eurip. *Danae* (*Fragm.*).
24. Xen. *Agesil.* 3.
25. Xen. *Cyrop.* viii. 7. 1.
26. Xen. *Easy Sel.* i. 74.
27. Apollodorus i. 7.
28. Herod. vii. 210 (Atticised).
29. Xen. *Sel.* (Phillp.) vi. 149.
30. Xen. *Sympos.* ii. 1.
31. Xen. *Easy Sel.* iv. 212.
32. Xen. *Sel.* (Phillp.) iii. 42.
33. Xen. *Easy Sel.* v. 276.
34. Aesop, *Fab.*
- 35.
36. Xen. *Easy Sel.* vii. 115.
37. Xen. *Easy Sel.* vi. 97.
- 38.
39. Apollodorus i. 9.
40. (Same continued).
41. Babrius, *Fab.*
42. Xen. *Agesil.* v. 2.
43. Arrian, (Phillp.) iv. 8.
44. Lucian, *Ver. Hist.* ii. 46.
45. Babrius, *Fab.*
46. Arrian, (Phillp.) i. 15.
47. Xen. *Cyrop.* i. 3. 17.
48. Xen. *Easy Sel.* viii. 513.
49. Xen. *Easy Sel.* iii. 193.
50. Plutarch, *Solon* vi.
51. Babrius, *Fab.*

No.

52. Arrian (Phillp.) ii. 3.
53. Xen. *Cyrop.* i. 4. 8.
54. Lucian, *Ver. Hist.* i. 445.
55. Cebetis *Tabula*, i. 1.
56. Xen. *Agesil.* i. 23.
57. Babrius, *Fab.*
58. Xen. *Anab.* ii. 3. 10.
59. Xen. *Cyrop.* vi. 1. 45.
60. Arrian, (Phillp.) v. 19.
61. Xen. *Oeconom.* vii. 32.
62. Xen. *Agesil.* ii. 14.
63. Xen. *Easy Sel.* vii. 202.
64. Xen. *Cyrop.* i. 2. 6.
65. Xen. *Oeconom.* iv. 20.
66. Arrian, (Phillp.) v. 17.
67. Xen. *Cyrop.* iv. 2. 27.
68. Xen. *Anab.* vi. 4. 23.
69. Lucian, *Ver. Hist.* ii. 170.
70. Xen. *Sel.* (Phillp.) iv. 364.
71. Xen. *Cyrop.* iii. 3. 44.
72. Xen. *Anab.* i. 2. 7.
73. Aelian, *Var. Hist.* ii. 28.
74. Xen. *Hellen.* v. 1. 13.
- 75.
76. Aelian, *Var. Hist.* ix. 14.
77. Cebetis *Tabula*, xxxi. 1.
78. Thucyd. i. 49.
79. Philemon, (*Fragm.*).
80. Xen. *Cyrop.* i. 3. 4.
81. Xen. *Cyrop.* vii. 3. 13.
82. Xen. *Anab.* i. 5. 1.
83. Arrian, (Phillp.) v. 13.
84. Xen. *Cyrop.* viii. 5. 18.
85. Thucyd. i. 47.
86. Callistratus, *Scolion.*

- No.
 87. Thucyd. iv. 27.
 88, 89. Thucyd. iii. 22.
 90. Menander (*Fragm.*).
 91. Theognis.
 92. Eur. *Alcestis*, 158.
 93. Xen. *Oeconom.* xii. 20.
 94. Soph. *Aias*, 666.
 95. Thucyd. ii. 77.
 96. Thucyd. ii. 24.
 97. Theophrast. *Char.* 27.
 98. Eur. *Phoen.* 261.
 99. Demosth. *de Cor.* 169.
 100. Thucyd. iii. 49.
 101. Demosth. *de Cor.* 258.
 102. Lycurg. *in Leocr.* 95.
 103. Soph. *Philoct.* 285.
 104. Thucyd. ii. 52.
 105. Eur. *Electr.* 367.
 106. Eur. *Suppl.* 196.
 107. Eur. *Iph. in Aul.* 1211.
 108. Xen. *Agasil.* vii. 1.
 109. Xen. *Sympos.* i. 1. 14.
 110, 111. Eur. *Iph. in Taur.*
 1327.
 112. Thucyd. iii. 116.
 113. Eur. *Androm.* 1.
 114. Eur. *Androm.* 250.
 115. Soph. *Aias*, 845.
 116. Thucyd. ii. 34.
 117. Eur. *Ion*, 621.
 118. Eur. (*Fragm.*).
 119. Thucyd. iv. 100.

- No.
 120. Eur. *Iph. in Taur.* 42.
 121. Eur. *Alcest.* 779.
 122. Herod. i. 71.
 123. Herod. i. 60.
 124. Herod. i. 187.
 125. Herod. iii. 80.
 126. Herod. i. 24.
 127. Herod. i. 194.
 128. Herod. i. 86.
 129. Herod. i. 191.
 130. Herod. i. 114.
 131. Herod. i. 126.
 132. Hom. *Od.* ix. 136.
 133. Hom. *Il.* ix. 206.
 134. Hom. *Il.* xxiv. 93.
 135. Hom. *Od.* xix. 386.
 136. Hom. *Od.* xvi. 201.
 137. Hom. *Il.* xvi. 155.
 138. Hom. *Od.* xii. 80.
 139. Hom. *Il.* xi. 624.
 140. Hom. *Il.* i. 33.
 141. Hom. *Od.* v. 45.
 142. Hom. *Il.* iv. 122.
 143. Hom. *Od.* xxiv. 226.
 144. Poseidippus.
 145. Xenophanes.
 146. Tyrtæus.
 147. Eur. *Androm.* 103
 148. Soph. *Antig.* 781.
 149. Eur. *Ion*, 82.
 150. Eur. *Alcest.* 569.

NEW TESTAMENT.

No.

1-9. Miscellaneous.

10. Matt. vii. 13.

11. Luke xiii. 6.

12. Mark vi. 31.

13. Luke x. 30.

14. Mark xii. 1.

15. Acts ii. 1.

16. Acts xiii. 6.

17. Luke vi. 27.

18. Luke viii. 22.

19. Luke xviii. 9.

20. Luke i. 46.

21. Luke xii. 22.

22. Luke iv. 5.

23. Luke ix. 1.

24. Acts x. 9.

25. Rev. xxi. 2.

26. Acts xxvi. 24.

27. Luke ii. 8.

28. Mark viii. 22.

29. Matt. xiv. 13.

30. Heb. xi. 32.

31. John xx. 3.

32. Acts ii. 16.

No.

33. Acts xii. 21.

34. Mark iv. 26.

35. Acts xiv. 11.

36. Luke iv. 33.

37. Rom. xiii. 8.

38. James iv. 15.

39. Luke xi. 5.

40. Ephes. vi. 11.

41. Acts xxviii. 2.

42. John x. 11.

43. Luke xxi. 25.

44. Luke xxi. 1.

45. Coloss. iii. 18.

46. Acts v. 12.

47. Acts vii. 55.

48. Luke vii. 40.

49. Luke xvii. 11.

50. Acts xx. 7.

51. Matt. xxi. 12.

52. John vi. 35.

53. John i. 19.

54. Acts xvii. 24.

55. Acts xvi. 25.

56. Acts i. 9.

ANGLICE REDDENDA.

PART I.

LATIN EXTRACTS.

1. *Love of ruling.*

Dionysius quidem tyrannus, Syracusis expulsus, Corinthi pueros docebat : usque eo carere non poterat imperio.

2. *Seasonable silence.*

Demaratus, quum quidam in concione rogaret, utrum prae stultitia an ignorantia taceret, ita respondit : ‘ Tacere non potest stultus.’

3. *Aemilius and Perseus.*

Aemilius, ubi audivit Persea adesse, consurrexit ; inde paulum progressus introëunti regi manum porrexit. Deinde eum interrogavit, qua inductus injuria bellum contra populum Romanum tam infesto animo suscepisset.

4. *The royal tradition at Sparta.*

Mos est a majoribus Lacedaemoniis traditus, ut duos haberent semper reges, nomine magis quam imperio, ex duabus familiis Proclis et Eurysthenis, qui principes, ex progenie Herculis, Sparta reges fuerunt.

5. *Caesar in Gaul.*

Diebus decem, quibus materia coepta erat comportari, omni opere effecto, exercitus transducitur. Caesar, ad utramque partem pontis firmo praesidio relicto, in fines Sigambrorum contendit. Interim a compluribus civitatibus ad eum legati veniunt, quibus pacem atque amicitiam petentibus liberaliter respondit, obsidesque ad se adduci jubet.

6. *Alexander's pride.*

Alexandro Macedoni, quum victor ab Oriente reversus praeter modum superbus esset, Corinthii per legatos gratulati sunt et civitate sua cum donaverunt. Alexandro hoc officii munus deridente, unus e legatis 'Nulli,' inquit, 'civitatem unquam dedimus quam tibi et Herculi.' Quibus auditis, ille honorem delatum libenter accepit, legatosque magnifice donatos dimisit.

7. *Impiety of Dionysius.*

Dionysius, quum ad Peloponnesum classem appulisset et in fanum venisset Jovis Olympii, aureum ei detraxit amiculum, grandi pondere, quo Jovem ornaverat e spoliis Carthaginiensium tyrannus Hiero. Atque in eo etiam cavillatus est, aestate grave esse aureum amiculum, hieme frigidum, eique laneum pallium iniecit, quum id esse aptum ad omne anni tempus diceret.

8. *Limitless desires.*

Xerxes, refertus omnibus praemiis donisque fortunae, non equitatu, non pedestribus copiis, non navium multitudine, non infinito pondere auri contentus, praemium ei proposuit, qui invenisset novam voluptatem. Qua inventa, ipse non fuit contentus; neque enim unquam finem inveniet libido.

9. *The Swallow and the Sheep.*

Hirundo, quum nidulari vellet, involavit in ovem, et ex ejus tergo lanæ quosdam floccos evulsit, quibus nidum insterneret. Ovis dolorem ex vellicatione sentiens huc illuc prosilire et vehementer se jactare coepit. 'Quid?' inquit hirundo, 'mihine tu tenuem floccum invides, quum patiaris hominem tibi omnem lanam detondere?' 'Scilicet hoc interest,' inquit ovis, 'quod homo, quum mihi lanam aufert, me mollius tractat.'

10. *The Jackdaw in borrowed plumes.*

Tumens inani graculus superbia,
Pennas pavoni quæ deciderant sustulit,
Seque exornavit; deinde contemnens suos
Immiscuit se pavonum formoso gregi.
Illi impudenti pennas eripiunt avi
Fugantque rostris. Male mulcatus graculus
Redire maerens coepit ad proprium genus
A quo repulsus tristem sustinuit notam.

11. *Incidents of war.*

Rex eodem loco, quo hostium copias fuderat, castra communit. Relictis ibi pedestribus copiis, tota nocte cum equitibus ad flumen prima luce pervenit. Vici erant in propinquo: quibus dirutis pontem ex materia eorum fecit. Jamque haud procul urbe erant, quum miserabile agmen regi occurrit. Captivi erant Graeci, ad quattuor milia fere, quos Persæ vario suppliciorum modo affecerant.

12. *The Wolf and the Lamb.*

Ad rivum eundem lupus et agnus venerant
Siti compulsi: superior stabat lupus,

Longeque inferior agnus. Tunc fauce improba
Latro incitatus jurgii causam intulit.

‘Cur,’ inquit, ‘turbulentam fecisti mihi
Aquam bibenti?’ Laniger contra timens,
‘Quis possum, quaeso, facere quod quereris, lupe?
A te decurrit ad meos haustus liquor.’

13. *A victor's good policy.*

Alexander, quanquam belli auctoribus jure poterat irasci, tamen omnibus venia data et obsidibus acceptis, ad proximam deinde urbem castra movit. Obsides ducebantur ante agmen. Quos quum ex muris agnovissent, utpote gentis eiusdem, in colloquium convocaverunt. Illi clementiam regis commemorando ad deditionem eos compulere: ceterasque urbes simili modo domitas in fidem accepit.

14. *Death of Chabrias.*

Chabrias autem periit bello sociali tali modo. Oppugnabant Athenienses Chium. Erat in classe Chabrias privatus, sed omnes, qui in magistratu erant, auctoritate anteibat, eumque magis milites quam qui praeerant aspiciebant. Quae res ei maturavit mortem. Nam dum primus studet portum intrare, gubernatoremque jubet eo dirigere navem, ipse sibi perniciiei fuit. Quum enim eo penetrasset, ceterae non sunt secutae. Quo facto circumfusus hostium concursu quum fortissime pugnaret, navis rostro percussa coepit sidere. Hinc quum refugere posset, si se in mare dejecisset, quod suberat classis Atheniensium, quae exciperet natantem, perire maluit, quam armis abjectis navem relinquere, in qua fuerat vectus. Id ceteri facere noluerunt, qui nando in tutum pervenerunt. At ille, praestare honestam mortem existimans turpi vitae, cominus pugnans telis hostium interfectus est.

15. *Pyrrhus and the Romans.*

Pyrrhus Epiri rex orbis imperium spe complexus Apollinem de bello adversus Romanos consuluit. Ille ambigue respondit: 'Aio te, Aeacida, Romanos vincere posse.' Quo dicto incitatus bellum Romanis intulit. Laevinum consulem, magna utrinque clade accepta, elephantorum auxilio vicit. Amicis gratulantibus, hoc fassus esse fertur: 'Nae ego, si iterum sic vicero, sine milite revertar in Epirum.' Romanos omnes in hostem versos honestis vulneribus oppetiisse cernens, exclamavit: 'O quam proclive mihi erat orbis imperio potiri, Romanos habenti milites!' Tandem a Fabricio superatus Tarentum refugit. Tum in Graeciam regressus, dum Argos oppugnat, ictu tegulae prostratus est.

16. *A snake in the wood.*

Silva vetus stabat nulla violata securi:
Est specus in medio virgis ac vimine densus,
Efficiens humilem lapidum compagibus arcum,
Uberibus fecundus aquis. Hoc conditus antro
Martius anguis erat cristis praesignis et auro:
Igne micant oculi; corpus tumet omne veneno;
Tresque vibrant linguae; triplici stant ordine dentes.

17. *Order of battle.*

Transgressi flumen eas quoque, quas in castris minoribus habuerant, copias suis adjungunt; atque ita instructa acie in dextro cornu (id erat flumini propius) Romanos equites locant, deinde pedites. Laevum cornu extremi equites sociorum, intra pedites ad medium juncti legionibus Romanis tenuerunt. Jaculatores cum ceteris levium armorum auxiliis prima acies facti. Consules cornua tenuerunt, Terentius laevum, Aemilius dextrum; Gemino Servilio media pugna tuenda data est.

18. *A woman's revenge.*

Hoc tempore Aegyptios regebat femina quaedam, cui nomen erat Nitocris; neque alia femina regnabat, quum ceteri essent reges. Quoniam autem Aegyptii fratrem ejus, qui prior regnaverat, interfecerant, Nitocris, quum regina facta esset, interfectores hoc modo constituit punire. Cenaculo enim sub terra facto, omnes Aegyptios, qui consilium viri necandi participaverant, ad cenam vocavit. Illi laeti venerunt, mirantes eam tam genere sibi ignoscere, quod fratrem occidissent. Sed erat sub terra via celata, quae a cenaculo ad fluvium ferebat, per quam cenantibus aquam immisit Nitocris, ita ut omnes perirent.

19. *Noble conduct of Fabricius.*

Contra Pyrrhum Fabricius est missus, qui prius inter legatos sollicitari non potuerat, quarta parte regni promissa. Tum, quum vicina castra ipse et rex haberent, medicus Pyrrhi ad eum nocte venit, promittens se veneno Pyrrhum occisurum, si sibi aliquid polliceretur; quem Fabricius vincum reduci jussit ad dominum, Pyrrhoque dici, quae contra caput ejus medicus spopondisset. Tunc rex admiratus eum dixisse fertur: 'Ille est Fabricius, qui difficilius ab honestate, quam sol a cursu suo averti potest.'

20. *Fierce encounter with the Germans.*

Rejectis pilis cominus gladiis pugnatum est. At Germani celeriter, ex consuetudine sua, phalange facta, impetus gladiatorum exceperunt. Reperti sunt complures nostri milites, qui in phalangas insilirent, et scuta manibus revellerent, et desuper vulnerarent. Quum hostium acies a sinistro cornu pulsa atque in fugam conversa esset, a dextro cornu vehementer multitudine suorum nostram aciem premebant. Id

quum animadvertisset Publius Crassus adolescens, qui equitatu praeerat, quod expeditior erat quam hi qui inter aciem versabantur, tertiam aciem laborantibus nostris subsidio misit. Ita proelium restitutum est.

21. *A saying of Scipio.*

Publium Scipionem, Marce fili, eum, qui primus Africanus appellatus est, dicere solitum scripsit Cato, qui fuit fere ejus aequalis, Nunquam se minus otiosum esse, quam quum otiosus, nec minus solum, quam quum solus esset. Magnifica vero vox et magno viro ac sapiente digna: quae declarat, illum et in otio de negotiis cogitare, et in solitudine secum loqui solitum; ut neque cessaret unquam, et interdum colloquio alterius non egeret. Itaque duae res, quae languorem afferunt ceteris, illum acuebant, otium et solitudo.

22. *Darius prepares to invade Scythia.*

Iisdem temporibus Persarum rex Darius, ex Asia in Europam exercitu trajecto, Scythis bellum inferre decrevit. Pontem fecit in Histro flumine, qua copias traduceret. Ejus pontis, dum ipse abesset, custodes reliquit principes, quos secum ex Ionia et Aeolide duxerat. Quibus singulis ipsarum urbium perpetua dederat imperia. Sic enim facillime putavit se Graeca lingua loquentes, qui Asiam incolerent, sub sua retenturum potestate, si amicis suis oppida tuenda tradidisset, quibus, se oppresso, nulla spes salutis relinqueretur. In hoc fuit tum numero Miltiades, cui illa custodia crederetur.

23. *Character of Cimon.*

Hunc Athenienses non solum in bello, sed etiam in pace diu desideraverunt. Fuit enim tanta liberalitate, quum compluribus locis praedia hortosque haberet, ut nunquam in iis

custodem imposuerit fructus servandi gratia, ne quis impeditur, quominus ejus rebus, quibus quisque vellet, frueretur. Semper eum pedisequi cum nummis sunt secuti, ut, si quis opis ejus indigeret, haberet quod statim daret, ne differendo videretur negare. Saepe quum aliquem offensum fortuna videret minus bene vestitum, suum amiculum dedit. Quotidie sic cena ei coquebatur, ut quos invocatos vidisset in foro omnes devocaret, quod facere nullum diem praetermittebat. Nulli fides ejus, nulli opera, nulli res familiaris defuit; multos locupletavit, complures pauperes mortuos, qui unde efferrentur non reliquissent, suo sumptu extulit. Sic se gerendo minime est mirandum, si et vita ejus fuit secura et mors acerba.

24. *The Ass and the Lion.*

Venari asello comite quum vellet leo,
Contextit illum frutice, et admonuit simul,
Ut insueta voce terreret feras;
Fugientes ipse exciperet. Hic auritulus
Clamorem subito totis tollit viribus,
Novoque turbat bestias miraculo.
Quae dum paventes exitus notos petunt,
Leonis affliguntur horrendo impetu.
Qui postquam caede fessus est, asinum evocat,
Jubetque vocem premere. Tunc ille insolens,
'Qualis videtur opera tibi vocis meae?'
'Insignis,' inquit; 'sic, ut nisi nossem tuum
Animum genusque, simili fugissem metu.'

25. *Acts of Tarquinius Priscus.*

Deinde regnum Priscus Tarquinius accepit. Hic numerum senatorum duplicavit; Circum Romae aedificavit; ludos Romanos instituit, qui ad nostram memoriam per-

manent. Vicit idem etiam Sabinos, et non parum agrorum, sublatum iisdem, urbis Romae territorio adjunxit, primusque triumphans urbem intravit. Muros fecit et cloacas; Capitolium inchoavit. Trigesimo octavo imperii anno per Ancifilios occisus est, regis ejus, cui ipse successerat.

*26. *Pyrrhus and Cineas.*

Dicere solebat Pyrrhus se plures urbes Cineae eloquentia quam armorum vi expugnasse. Cineas tamen regiam cupiditatem non adulabatur; nam quum in sermone Pyrrhus ei sua consilia aperiret, dixissetque se velle Italiam dicioni suae subicere, respondit Cineas: ‘Superatis Romanis quid agere destinas, O rex?’ ‘Italiae vicina est Sicilia,’ inquit Pyrrhus, ‘nec difficile erit eam armis occupare.’ Pergit Cineas: ‘Quid deinde, O rex?’ ‘Tum denique, mi Cineas,’ ait Pyrrhus, ‘nos quieti habimus, dulcique otio fruemur.’ ‘Quin tu,’ respondit Cineas, ‘isto otio jam nunc frueris?’

Adulari, ‘to flatter’; *quin*, ‘why not?’

27. *A bold prisoner.*

Traditus est igitur Postumius fetialibus, qui eum ad Samnites ducerent. Vestis ei detracta, manus post tergum vinctae sunt; quumque apparitor verecundia majestatis Postumium laxare vinciret: ‘Quin tu,’ inquit iste Postumius, ‘adducis eorum, ut justa fiat deditio?’ Tum ubi in coetum Samnitium venit, facta deditio, Postumius fetialis femur genu suo quanta potuit vi percussit, et clara voce ait, se Samnitium civem esse, illum legatum; fetialem a se contra jus gentium violatum; eo justius bellum adversus Samnites fore. Accepta non fuit a Samnitibus ista deditio, Postumiusque in castra Romana inviolatus rediit.

28. *Murder of Tarquinius.*

Ex pastoribus duos ferocissimos deligunt ad patrandum facinus. Ii simulata rixa in vestibulo regiae tumultuantur. Quum eorum clamor penitus in regiam pervenisset, vocati ad regem pergunt. Primo uterque simul vociferari coepit, et certatim alter alteri obstrepere. Quum vero jussi essent invicem dicere, unus ex composito rem orditur; dumque intentus in eum se rex totus avertit, alter elatam securim in ejus caput dejecit, et relicto telo ambo foras se proripiunt.

29. *Hannibal's oath.*

Hannibal adiit regem, eique quum multa de fide sua et odio in Romanos commemoravisset, hoc adjunxit. 'Pater,' inquit, 'meus, Hamilcar, puerulo me non amplius novem annos nato, in Hispaniam imperator proficiscens Carthagine Jovi maximo hostias immolavit; quae divina res dum conficiebatur, quaesivit a me vellemne secum in castra proficisci. Id quum libenter accepissem, tum ille, "Faciam," inquit, "si fidem mihi quam postulo dederis," simulque ad aram adduxit, eamque ceteris remotis tenentem, jurare jussit, nunquam me in amicitia cum Romanis fore. Id ego jusjurandum, patri datum, usque ad hanc diem ita conservavi, ut nemini dubium esse debeat, quin reliquo tempore eadem mente sim futurus.'

30. *Masters and pupils.*

Discipulos id unum moneo, ut praeceptores suos non minus quam ipsa studia ament, et parentes esse, non quidem corporum sed mentium credant. Multum haec pietas confert studio: nam ita et libenter audient, et dictis credent, et esse similes concupiscent; in ipsos denique coetus scholarum laeti et alacres convenient; emendati non irascentur, laudati

gaudebunt. Nam ut illorum officium est docere, sic horum praebere se dociles; alioqui neutrum sine altero sufficit.

*31. *Anecdote of Cato.*

Fere septem milia talentorum navibus imposuit Cato: atque ut naufragii pericula vitaret, singulis vasis, quibus inclusa erat pecunia, corticem suberis longo funiculo alligavit, ut, si forte mersum navigium esset, locum amissae pecuniae cortex supernatans indicaret. Catoni advenienti senatus et tota ferme civitas obviam effusa est, nec erat res triumpho absimilis. Actae sunt Catoni a senatu gratiae, praeturaque illi et jus spectandi ludos praetextato extra ordinem data. Quem honorem Cato noluit accipere, iniquum esse affirmans, sibi decerni, quod nulli alii tribueretur.

Cortex suberis, 'cork'; *funiculus*, 'a rope'; *praetextatus*, 'a youth' (under seventeen years of age); *decernere*, 'to decree.'

*32. *Cassius at Philippi.*

Tum Caesar et Antonius trajecerunt exercitus in Macedoniam et apud urbem Philippos cum M. Bruto Cassioque acie concurrerunt. Cornu, cui Brutus praeerat, impulsis hostibus, castra Caesaris cepit; id autem, in quo Cassius fuerat, fugatum in altiora se receperat loca. Tum Cassius, ex sua fortuna eventum collegae aestimans, lacerna caput circumdedit extentamque cervicem interritus liberto prae-buit. Deciderat Cassii caput, quum evocatus advenit nuntians Brutum esse victorem; qui quum imperatorem prostratum videret: 'Sequar,' inquit, 'eum, quem mea occidit tarditas;' et ita in gladium incubuit.

Trajicere, 'to take over'; *lacerna*, 'cloak'; *cervix*, 'neck'; *libertus*, 'freedman'; *evocatus*, 'a veteran.'

33. *The dying Lion.*

Defectus annis et desertus viribus
Leo quum jaceret spiritum extremum trahens,
Aper fulmineis ad eum venit dentibus
Et vindicavit ictu veterem injuriam :
Infestis taurus mox confodit cornibus
Hostile corpus. Asinus, ut vidit ferum
Impune laedi, calcibus frontem extudit.
At ille exspirans, 'Fortes indigne tuli
Mihi insultare : te, naturae dedecus,
Quod ferre cogor, certe bis videor mori.'

34. *Contempt of riches.*

Phocion Atheniensis etsi saepe exercitibus praefuit sum-
mosque magistratus cepit, tamen multo ejus notior integritas
vitae quam rei militaris labor. Itaque hujus memoria est
nulla, illius autem magna fama, ex quo cognomine Bonus
est appellatus. Fuit enim perpetuo pauper, cum divitissimus
esse posset propter frequentes delatos honores potestatesque
summas, quae ei a populo dabantur. Hic quum a rege
Philippo munera magnae pecuniae repudiaret, legatique
hortarentur accipere, simulque admonerent, si ipse his facile
careret, liberis tamen suis prospiceret, quibus difficile esset in
summa paupertate tantam paternam tueri gloriam, his ille.
'Si mei similes erunt, idem hic,' inquit, 'agellus illos alet, qui
me ad hanc dignitatem perduxit; sin dissimiles sunt futuri,
nolo meis impensis illorum ali augerique luxuriam.'

35. *Self-sacrifice.*

Post haec Carthaginienses Regulum ducem, quem cepe-
rant, petierunt, ut Romam proficisceretur, et pacem a Ro-
manis obtineret, ac permutationem captivorum faceret. Ille

Romam quum venisset, inductus in senatum, nihil quasi Romanus egit, dixitque, Se ex illa die, qua in potestatem Afrorum venisset, Romanum esse desiisse. Itaque et uxorem a complexu removit, et senatui suasit, ne pax cum Poenis fieret: Illos enim, fractos tot casibus, spem nullam habere: se tanti non esse, ut tot milia captivorum propter unum se et paucos, qui ex Romanis capti fuerant, redderentur. Itaque obtinuit. Nam Afros pacem petentes nullus admisit; ipse Carthaginem rediit, offerentibusque Romanis ut eum Romae tenerent, negavit se in ea urbe mansurum, in qua, postquam Afris servierat, dignitatem honesti civis habere non posset. Regressus igitur ad Africam omnibus suppliciis exstinctus est.

**36. The Fox and the Goat.*

Quum decidisset vulpes in puteum inscia
Et altiore clauderetur margine,
Devenit hircus sitiens in eundem locum;
Simul rogavit, esset an dulcis liquor
Et copiosus? Illa fraudem moliens,
'Descende, amice; tanta bonitas est aquae,
Voluptas ut satiari non possit mea.'
Immisit se barbatus. Tum vulpecula
Evasit puteo, nixa celsis cornibus,
Hircumque clauso liquit haerentem vado.

Puteus, 'well'; *sitiens*, 'thirsty'; *moliri*, 'to plan'; *barbatus*, 'bearded'; *niti*, 'to support oneself'; *vadum*, 'bottom' (of the well).

37. Capture of Corioli.

Erat tum in castris inter primores juvenum C. Marcius, adolescens et consilio et manu promptus, cui cognomen postea Coriolano fuit. Quum subito exercitum Romanum,

Coriolos obsidentem atque in oppidanos, quos intus clausos habebat, intentum sine ullo metu extrinsecus imminentis belli, Volscae legiones profectae ab Antio invasissent, eodemque tempore ex oppido erupissent hostes, forte in statione Marcius fuit. Is cum delecta militum manu non modo impetum erumpentium retudit, sed per patentem portam ferox irrupit: caedeque in proxima urbis facta, ignem temere arreptum imminentibus muro aedificiis iniecit. Clamor inde oppidanorum, mixtus puerili muliebrique ploratu, ad terrorem, ut solet, primum ortus et Romanis auxit animum et turbavit Volscos, utpote capta urbe, cui ad ferendam opem venerant. Ita fusi Volsci Antiates, Corioli oppidum captum.

38. *Death of Epaminondas.*

Hic extremo tempore imperator apud Mantineam, quum acie instructa audacius instaret hostibus, cognitus a Lacedaemoniis, quod in unius pernicie patriae sitam putabant salutem, universi in unum impetum fecerunt, neque prius abscesserunt, quam, magna caede facta multisque occisis, fortissime ipsum Epaminondam pugnans sparo eminus percussum concidere viderunt. Hujus casu aliquantum retardati sunt Boeotii, neque tamen prius pugna excesserunt, quam repugnantes profligarunt. At Epaminondas quum animadverteret mortiferum se vulnus accepisse, simulque, si ferrum quod ex hastili in corpore remanserat extraxisset, animam statim emissurum, usque eo retinuit, quoad renuntiatum est vicisse Boeotios. Id postquam audivit: 'Satis,' inquit, 'vixi; invictus enim morior.' Tum, ferro extracto, confestim exanimatus est.

39. *A murder discovered.*

Quum duo quidam Arcades familiares iter una facerent, et Megaram venissent, alter ad cauponem divertit, ad hospitem

alter. Qui ut cenati quiescebant, nocte visus est in somniis ei, qui erat in hospitio, ille alter orare, ut subveniret quod sibi a caupone interitus parabatur: primo perterritus somnio surrexit: deinde quum se collegisset, idque visum pro nihilo habendum esse duxisset, recubuit: tum ei dormienti idem ille visus est rogare, ut, quoniam sibi vivo non subvenisset, mortem suam ne inultam esse pateretur: se interfectum in plastrum a caupone esse coniectum, et supra stercus injectum: petere, ut mane ad portam adesset, priusquam plastrum ex oppido exiret. Hoc somnio commotus mane bubulco praesto ad portam fuit: quaesivit ex eo, quid esset in plaustro: ille perterritus fugit: mortuus erutus est: caupo, re patefacta, poenas dedit.

40. *Military operations.*

Postero die Caesar, promota turri directisque operibus, quae facere instituerat, magno coorto imbore, non inutilem hanc ad capiendum consilium tempestatem arbitratus, quod paulo incautius custodias in muro dispositas videbat, suos quoque languidius in opere versari iussit, et quid fieri vellet ostendit. Legiones intra vineas in occulto expeditas cohortatur, ut aliquando pro tantis laboribus fructum victoriae perciperent; his, qui primi murum ascendissent, praemia proposuit, militibusque signum dedit. Illi subito ex omnibus partibus evolaverunt, murumque celeriter compleverunt.

41. *A charming spot.*

Est prope purpureos colles florentis Hymetti
 Fons sacer, et viridi caespite mollis humus.
 Silva nemus non alta facit: tegit arbutus herbam:
 Ros maris et lauri nigraque myrtus olent.
 Nec densae foliis buxi fragilesque myricae,
 Nec tenues cytisi cultaque pinus abest.

42. *Combat with a Gaul.*

T. Quinctius dictator adversus Gallos, qui ad Italiam venerant, missus est. Hi ab urbe quarto miliario trans Anienem fluvium consederant. Ibi nobilissimus de senatoribus juvenis, T. Manlius, provocantem Gallum ad singulare certamen progressus occidit, et sublato torque aureo, colloque suo imposito, in perpetuum Torquati et sibi et posteris cognomen accepit. Galli fugati sunt; mox per C. Sulpicium dictatorem etiam victi. Non multo post a C. Marcio Tusci victi sunt; octo milia captivorum ex his in triumphum ducti.

43. *The Fox and the Grapes.*

Fame coacta vulpes alta in vinea
 Uvam appetebat summis saliens viribus;
 Quam tangere ut non potuit, discedens ait,
 ‘Nondum matura est; nolo acerbam sumere.’
 Qui, facere quae non possunt, verbis elevat,
 Ascribere hoc debebunt exemplum sibi.

44. *A region of ice and snow.*

Hic quum tristis hiems squalentia protulit ora,
 Terraque marmoreo candida facta gelu est,
 Nix jacet, et jactam nec sol pluviaeve resolvunt,
 Indurat Boreas perpetuamque facit.
 Ergo ubi delicuit nondum prior, altera venit,
 Et solet in multis bima manere locis.
 Tantaque commoti vis est Aquilonis, ut altas
 Aequet humo turre tectaque rapta ferat.
 Pellibus et sutis arcent mala frigora braccis,
 Oraque de toto corpore sola patent.

Saepe sonant moti glacie pendente capilli,
 Et nitet inducto candida barba gelu.
 Udaque consistunt, formam servantia testae,
 Vina, nec hausta meri, sed data frustra bibunt.
 Quid loquar, ut vincti concrecant frigore rivi,
 Deque lacu fragiles effodiantur aquae?
 Quaque rates ierant, pedibus nunc itur, et undas
 Frigore concretas ungula pulsat equi:
 Perque novos pontes subterlabentibus undis
 Ducunt Sarmatici barbara plaustra boves.

*45. *Caesar's operations on the Arar.*

Flumen est Arar, quod per fines Haeduorum et Sequanorum in Rhodanum influit, incredibili lenitate, ita ut oculis, in utram partem fluat, judicari non possit. Id Helvetii ratibus ac lintribus junctis transibant. Ubi per exploratores Caesar certior factus est tres jam partes copiarum Helvetios id flumen traduxisse, quartam vero partem citra flumen Ararim reliquam esse, de tertia vigilia cum legionibus tribus e castris profectus ad eam partem pervenit, quae nondum flumen transierat. Eos impeditos et inopinantes aggressus, magnam partem eorum concidit: reliqui sese fugae mandarunt, atque in proximas silvas abdiderunt. Is pagus appellabatur Tigurinus: nam omnis civitas Helvetia in quattuor pagos divisa est.

Ratis, 'raft'; *linter*, 'wherry'; *impeditus*, 'encumbered'; *inopinans*, 'unaware'; *pagus*, 'canton.'

46. *Ancient Britain.*

Britanniae pars interior ab iis incolitur, quos natos in insula ipsi memoria proditum dicunt; maritima pars ab iis,

qui praedae ac belli inferendi causa ex Belgio transierant; qui omnes fere iis nominibus civitatum appellantur, quibus orti ex civitatibus eo pervenerunt, et bello illato ibi permanserunt, atque agros colere coeperunt. Hominum est infinita multitudo creberrimaeque aedificia, fere Gallicis consimilia, pecorum magnus numerus. Utuntur aut aere, aut nummo aereo, aut taleis ferreis ad certum pondus examinatis pro nummo. Nascitur ibi plumbum album in mediterraneis regionibus, in maritimis ferrum, sed ejus exigua est copia; aere utuntur importato. Materia cujusque generis ut in Gallia est, praeter fagum atque abietem. Leporem et gallinam et anserem gustare fas non putant, haec tamen alunt animi voluptatisque causa.

47. *Avarice and Ambition to be avoided.*

Pecuniae fugienda est cupiditas. Nihil enim est tam angusti animi tamque parvi, quam amare divitias: nihil honestius magnificentiusque, quam pecuniam contemnere, si non habeas; si habeas, ad beneficentiam liberalitatemque conferre. Cavenda est etiam gloriae cupiditas, ut supra dixi: eripit enim libertatem, pro qua magnanimis viris omnis debet esse contentio. Nec vero imperia expetenda, ac potius aut non accipienda interdum, aut deponenda nonnunquam.

48. *Death of Alcibiades.*

Quum ferro aggredi non auderent, noctu ligna contulerunt circa casam eam, in qua quiescebat, eamque succenderunt, ut incendio conficerent, quem manu superari posse diffidebant. Ille autem ut sonitu flammae est excitatus, etsi gladius ei erat subductus, familiaris sui subalare telum eripuit. Namque erat cum eo quidam ex Arcadia hospes, qui nunquam dis-

cedere voluerat. Hunc sequi se jubet, et id quod in praesentia vestimentorum fuit, arripuit; his in ignem ejectis flammae vim transiit. Quem ut barbari incendium effugisse viderunt, telis eminus missis interfecerunt, caputque ejus ad Pharnabazum retulerunt. At mulier, quae cum eo vivere consuerat, muliebri sua veste contextum, aedificii incendio mortuum cremavit, quod ad vivum interimendum erat comparatum. Sic Alcibiades annos circiter quadraginta natus diem obiit supremum.

49. *A pair of friends.*

Damonem et Pythiam Pythagoreos ferunt hoc animo inter se fuisse, ut, quum eorum alteri Dionysius tyrannus diem necis destinavisset, et is qui morti addictus esset paucos sibi dies commendandorum suorum causa postulavisset, vas factus est alter ejus sistendi, ut, si ille non revertisset, moriendum esset ipsi. Qui quum ad diem se recepisset, admiratus eorum fidem tyrannus petivit ut se ad amicitiam tertium ascriberent.

50. *Character of Catiline.*

Lucius Catilina, nobili genere natus, fuit magna vi et animi et corporis, sed ingenio malo pravoque. Huic ab adolescentia bella intestina, caedes, rapinae, discordia civilis grata fuere, ibique juventutem suam exercuit. Corpus patiens inediae, algoris, vigiliae, supra quam cuiquam credibile est. Animus audax, subdolus, varius, cujus rei lubet simulator ac dissimulator, alieni appetens, sui profusus, ardens in cupiditatibus; satis eloquentiae, sapientiae parum. Vastus animus immoderata, incredibilia, nimis alta semper cupiebat.

*51. *The Fox and the Crow.*

Quum de fenestra corvus raptum caseum
 Comesse vellet, celsa residens arbore,
 Vulpes hunc vidit, deinde sic coepit loqui :
 'O qui tuarum, corve, pennarum est nitor !
 Quantum decoris corpore et vultu geris !
 Si vocem haberes, nulla prior ales foret.'
 At ille stultus, dum vult vocem ostendere,
 Emisit ore caseum, quem celeriter
 Dolosa vulpes avidis rapuit dentibus.

Fenestra, 'window' ; *caseus*, 'cheese' ; *comesse*, 'to eat' ;
nitor, 'lustre' ; *dolosus*, 'cunning.'

52. *Character of T. Pomponius Atticus.*

Mendacium neque dicebat neque pati poterat. Itaque ejus comitas non sine severitate erat neque gravitas sine facilitate, ut difficile esset intellectu, utrum eum amici magis vererentur, an amarent. Quidquid rogabatur religiose promittebat, quod non liberalis, sed levis arbitrabatur polliceri, quod praestare non posset. Idem in nitendo, quod semel admisisset, tanta erat cura, ut non mandatam, sed suam rem videretur agere. Nunquam suscepti negotii eum pertaesum est. Suam enim existimationem in ea re agi putabat, qua nihil habebat carius. Quo fiebat, ut omnia Ciceronum, Catonis Marii, Q. Hortensii, Auli Torquati, multorum praeterea equitum Romanorum negotia procuraret.

53. *Alexander and Porus.*

Rex spoliari corpus Pori, interemptum esse credens, jussit, et, qui detraherent loricam vestemque, concurrere ; quum

elephantus dominum tueri et spoliantes coepit appetere, levatumque corpus ejus rursus dorso suo imponere. Ergo telis undique obruitur, confossoque eo in vehiculum Porus imponitur. Quem rex ut vidit allevantem oculos, non odio sed miseratione commotus, 'Quae,' inquit, 'amentia te coëgit, rerum mearum cognita fama, belli fortunam experiri, quum Taxiles esset in deditos clementiae meae tam propinquum tibi exemplum?' At ille, 'Quoniam,' inquit, 'percontaris, respondebo ea libertate, quam interrogando fecisti. Neminem me fortiozem esse censebam. Meas enim noveram vires, nondum expertus tuas: fortiozem esse te, belli docuit eventus. Sed ne sic quidem parum felix sum, secundus tibi.'

54. *Virtue the true basis of friendship.*

Virtus, virtus, inquam, et conciliat amicitias et conservat. In ea est enim convenientia rerum, in ea stabilitas, in ea constantia: quae quum se extulit et ostendit lumen suum, et idem aspexit agnovitque in alio, ad id se admovet vicissimque accipit illud, quod in altero est: ex quo eorum exardescit sive amor sive amicitia. Utrumque enim dictum est ab amando. Amare autem nihil aliud est, nisi eum ipsum diligere, quem ames, nulla indigentia nulla utilitate quae-sita; quae tamen ipsa efflorescit ex amicitia, etiam si tu eam minus secutus sis. Et quanquam omnis virtus nos ad se allicit, facitque ut eos diligamus, in quibus ipsa inesse videatur, tamen justitia et liberalitas id maxime efficit. Nihil autem est amabilius nec copulativius, quam morum similitudo bonorum.

55. *Jugurtha lays siege to Cirta.*

Jugurtha ubi legatos Africa decessisse ratus est, neque propter loci naturam Cirtam armis expugnare potest, vallo

atque fossa moenia circumdat, turres exstruit easque praesidiis firmat; praeterea dies noctesque aut per vim aut dolis tentare, defensoribus moenium praemia modo, modo formidinem ostentare, suos hortando ad virtutem arrigere, prorsus intentus cuncta parare. Adherbal, ubi intelligit omnes suas fortunas in extremo sitas, hostem infestum, auxilii spem nullam, penuria rerum necessariarum bellum trahi non posse; ex iis qui una Cirtam profugerant, duos maxime impigros delegit; eos multa pollicendo ac miserando casum suum confirmat, uti per hostium munitiones noctu ad proximum mare, dein Romam pergerent.

*56. *The magic ring of Gyges.*

Gyges, quum terra discessisset magnis quibusdam imbribus, descendit in illum hiatum, aëneumque equum, ut ferunt fabulae, animadvertit, cujus in lateribus fores essent: quibus apertis, hominis mortui vidit corpus magnitudine inusitata, anulumque aureum in digito: quem ut detraxit, ipse induit, (erat autem regius pastor), tum in concilium se pastorum recepit. Ibi quum palam ejus anuli ad palmam converterat, a nullo videbatur, ipse autem omnia videbat; idem rursus videbatur, quum in locum anulum inverterat. Itaque hac opportunitate anuli usus regem dominum interemit, sustulitque quos obstare arbitratur: nec in his eum facinoribus quisquam potuit videre. Sic repente anuli beneficio rex exortus est Lydiae.

Hiatus, 'chasm'; *aëneus*, 'brazen'; *pala*, 'bezel'; *interimere*, 'to slay'; *repente*, 'suddenly.'

57. *Last words of Cyrus the elder.*

Apud Xenophontem moriens Cyrus major haec dicit. 'Nolite arbitrari, o mihi carissimi filii, me, quum a vobis

discessero, nusquam aut nullum fore. Nec enim, dum eram vobiscum, animum meum videbatis, sed, eum esse in hoc corpore, ex iis rebus, quas gerebam, intelligebatis. Eundem igitur esse creditote, etiam si nullum videbitis. Mihi quidem nunquam persuaderi potuit, animos, dum in corporibus essent mortalibus, vivere; quum exissent ex iis, emori: nec vero tum animum esse insipientem, quum ex insipienti corpore evasisset; sed quum omni admixtione corporis liberatus purus et integer esse coepisset, tum esse sapientem. Jam vero videtis, nihil esse morti tam simile, quam somnum. Atqui dormientium animi maxime declarant divinitatem suam: multa enim, quum remissi et liberi sunt, futura prospiciunt. Ex quo intelligitur, quales futuri sint, quum se plane corporis vinculis relaxaverint.'

58. *Habits of the elk.*

Sunt item animalia quae appellantur alces. Harum est consimilis capreis figura et varietas pellium; sed magnitudine paulo antecedunt, mutilaeque sunt cornibus, et crura sine nodis articulisque habent; neque quietis causa procumbunt, neque, si quo afflictae casu conciderint, erigere sese aut sublevare possunt. His sunt arbores pro cubilibus: ad eas se applicant, atque ita paulum modo reclinatae quietem capiunt. Quarum ex vestigiis quum est animadversum a venatoribus, quo se recipere consuerint, omnes eo loco aut ab radicibus subruunt aut accidunt arbores, tantum ut summa species earum stantium relinquatur. Huc quum se consuetudine reclinaverint, infirmas arbores pondere affligunt, atque una ipsae concidunt.

59. *Disappearance of Romulus.*

Est locus, antiqui Capreae dixere paludem:
Forte tuis illic, Romule, jura dabas,

Sol fugit, et remonent subeuntia nubila caelum,
 Et gravis effusus decedit imber aquis.
 Hinc tonat, hinc missis abrumpitur ignibus aether.
 Fit fuga; rex patriis astra petebat equis.
 Luctus erat, falsaeque patres in crimine caedis:
 Haesissetque animis forsitan illa fides:
 Sed Proculus Longa veniebat Julius Alba,
 Lunaque fulgebat, nec facis usus erat,
 Quum subito motu saepes tremuere sinistrae:
 Rettulit ille gradus, horrueruntque comae,
 Pulcher et humano major trabeaque decorus
 Romulus in media visus adesse via,
 Et dixisse simul, 'Prohibe lugere Quirites,
 Nec violent lacrimis numina nostra suis.
 Tura ferant, placentque novum pia turba Quirinum,
 Et patrias artes militiamque colant.'
 Jussit, et in tenues oculis evanuit auras.
 Convocat hic populos, jussaque verba refert.

60. *A bold example.*

Nostris militibus cunctantibus, maxime propter altitudinem
 maris, qui decimae legionis aquilam ferebat, contestatus deos,
 ut ea res legioni feliciter eveniret, 'Desilite,' inquit, 'commili-
 tones, nisi vultis aquilam hostibus prodere: ego certe meum
 reipublicae atque imperatori officium praestitero.' Hoc quum
 voce magna dixisset, se ex navi projecit, atque in hostes
 aquilam ferre coepit. Tum nostri cohortati inter se, ne
 tantum dedecus admitteretur, universi ex navi desiluerunt.
 Hos item ex proximis primis navibus quum conspexissent,
 subsecuti hostibus appropinquarent. Pugnatum est ab utris-
 que acriter.

61. *What constitutes injustice.*

Injustitiae genera duo sunt : unum eorum, qui inferunt, alterum eorum, qui ab iis quibus infertur, si possunt, non propulsant injuriam. Nam qui injuste impetum in quempiam facit, aut ira aut aliqua perturbatione incitatus, is quasi manus afferre videtur socio : qui autem non defendit nec obsistit, si potest, injuriae, tam est in vitio, quam si parentes aut amicos aut patriam deserat. Atque illae quidem injuriae, quae nocendi causa de industria inferuntur, saepe a metu proficiscuntur ; quum is, qui nocere alteri cogitat, timet ne, nisi id fecerit, ipse aliquo afficiatur incommodo. Maximam autem partem ad injuriam faciendam aggrediuntur, ut adipiscantur ea, quae concupiverunt : in quo vitio latissime patet avaritia.

62. *Doubtful portents.*

Forte fuit juxta patulis rarissima ramis
 Sacra Jovi quercus de semine Dodonaeo.
 Illic nos frugilegas aspeximus agmine longo
 Grande onus exiguo formicas ore gerentes,
 Rugosoque suum servantes cortice callem.
 Dum numerum miror, 'Totidem, pater optime,' dixi,
 'Tu mihi da cives, et inania moenia supple.'
 Intremuit ramisque sonum sine flamine motis
 Alta dedit quercus. Pavido mihi membra timore
 Horruerant, stabantque comae. Tamen oscula terrae
 Roboribusque dedi, nec me sperare fatebar ;
 Sperabam tamen, atque animo mea vota fovebam.

63. *Turnus prepares to meet Aeneas in the field.*

Dixit, et e curru saltum dedit ocius arvis ;
 Perque hostes, per tela ruit, maestamque sororem

Deserit, ac rapido cursu media agmina rumpit.
 Ac veluti montis saxum de vertice praeceps
 Quum ruit, avulsum vento, seu turbidus imber
 Proluit, aut annis solvit sublapsa vetustas;
 Fertur in abruptum magno mons improbus actu,
 Exsultatque solo, silvas armenta virosque
 Involvens secum: disjecta per agmina Turnus
 Sic urbis ruit ad muros, ubi plurima fuso
 Sanguine terra madet, striduntque hastilibus aerae.

*64. *Masinissa and Syphax.*

Masinissa, Galae filius, admodum adolescens paterno exercitui praefectus, Syphacem tunc Romanorum socium praeclare vicit. Neque multo post Asdrubal filiam suam Sophonisbam juveni in matrimonium dedit. Nuptiae vero non confectae erant, quia Masinissa in Hispaniam, ut copiis patris sui praeficeretur, quam celerrime properabat. Poenitum angustiis impliciti Syphacem socium magnopere sibi profuturum arbitrabantur. Id mox impetratum est; et quo magis novum foedus ratum facerent, Asdrubalem filiam suam Syphaci in matrimonio collocare jubent. Mox ea Syphaci nupsit: qua contumelia accensus Masinissa cum Romanis societatem iniit. Deinde, Carthaginiensibus ex Hispania ejectis belloque Africae illato, Syphacem victum cepere.

Admodum, 'quite'; *praeficere*, 'to set over'; *properare*, 'to hasten'; *angustiis implicare*, 'to involve in difficulties'; *arbitrari*, 'to think'; *impetrare*, 'to effect'; *ratum facere*, 'to ratify'; *contumelia*, 'insult'; *accendere*, 'to inflame,' 'enrage.'

65. *Leptis, a town on the sea coast of Africa.*

Id oppidum ab Sidoniis conditum est, quos accepimus profugos ob discordias civiles, navibus in eos locos venisse; ceterum situm inter duas Syrtes, quibus nomen ex re inditum. Nam duo sunt sinus prope in extrema Africa, impares magnitudine, pari natura; quorum proxima terrae praealta sunt, cetera, uti fors tulit, alta, alia in tempestate vadosa. Nam ubi mare magnum esse et saevire ventis coepit, limum arenamque et saxa ingentia fluctus trahunt; ita facies locorum cum ventis simul mutatur: Syrtes ab tractu nominatae. Ejus civitatis lingua modo convorsa connubio Numidarum, legum cultusque pleraque Sidonica, quae eo facilius retinebant, quod procul ab imperio regis aetatem agebant. Inter illos et frequentem Numidiam multi vastique loci erant.

66. *Ovid in his youthful days.*

Sulmo mihi patria est, gelidis uberrimus undis,
 Milia qui novies distat ab Urbe decem.
 Editus hinc ego sum, nec non ut tempora nôris,
 Quum cecidit fato consul uterque pari.
 Nec stirps prima fui: genito sum fratre creatus,
 Qui tribus ante quater mensibus ortus erat.
 Protinus excolimur teneri, curaque parentis
 Imus ad insignes Urbis ab arte viros.
 Frater ad eloquium viridi tendebat ab aevo,
 Fortia verbosi natus ad arma fori.
 At mihi jam puero caelestia sacra placebant,
 Inque suum furtim Musa trahebat opus.
 Saepe pater dixit 'Studium quid inutile tentas?
 Maeonides nullas ipse reliquit opes.'
 Motus eram dictis, totoque Helicone relicto

Scribere conabar verba soluta modis.
 Sponte sua carmen numeros veniebat ad aptos,
 Et quod tentabam dicere, versus erat.
 Interea tacito passu labentibus annis
 Liberior fratri sumpta mihique toga est,
 Jamque decem vitae frater geminaverat annos,
 Quum perit, et coepi parte carere mei.

*67. *Hannibal and Antiochus.*

Quum Hannibal Carthagine expulsus Ephesum ad Antiochum venisset exsul, invitatusque esset ab hospitibus suis ut Phormionem Peripateticum audiret, quumque is se non nolle dixisset; locutus esse dicitur homo copiosus aliquot horas de imperatoris officio et de omni re militari. Tum, quum ceteri qui illum audierant vehementer essent delectati, quaerebant ab Hannibale quidnam ipse de illo philosopho judicaret. Hic Poenus respondisse fertur; multos se deliros senes saepe vidisse, sed qui magis quam Phormio deliraret vidisse neminem. Neque id injuste. Quid enim arrogantius fieri potuit quam Hannibali, qui tot annis cum populo Romano certasset, Graecum hominem, qui nunquam hostem nunquam castra vidisset, praecepta de re militari dare?

Copiosus, 'eloquent'; *delirus*, 'doting'; *certare*, 'to contend.'

68. *Simplicity of a Dervish.*

Sacerdos quidam, itinere per Tartariam facto, ubi ad oppidum quoddam ventum est, forte regium palatium, id hospitium vel deversorium esse ratus, introiit. Quum satis diu circumspexisset, xystum ingressus, mantica posita, tegetem, ut quicti se traderet, more Orientali humi instravit. Neque

diu regiones satellites fefellit, quibus mox quid ageret sciscitantibus, sibi esse in animo ibi deversari respondit. Satellites autem hac re admodum irati, id non hospitium sed palatium esse clamabant. Inter vero rixandum rex ipse forte xystum ingressus risu ex sacerdote quaesivit, animone ita heberet, ut palatium ab hospitio internoscere nequiret.

*69. *A celestial visitant.*

Limen ut intravit, luctus videt omnia plena.

Jam spes in puero nulla salutis erat.

Matre salutata (mater Metanira vocatur),

Jungere dignata est os puerile suo.

Pallor abit, subitaeque vigent in corpore vires:

Tantus caelesti venit ab ore vigor.

Tota domus laeta est: hoc est materque paterque

Nataque; tres illi tota fuere domus.

Mox epulas ponunt, liquefacta coagula lacte,

Pomaque et in teneris aurea mella favis.

Limen, 'threshold' (i. e. 'doorway'); *pallor*, 'paleness'; *epulae*, 'a meal'; *coagula*, 'curds'; *favus*, 'honeycomb.'

*70. *The end of Catiline.*

Sed confecto proelio, tum vero cerneret quanta audacia quantaque vis animi in Catilinae exercitu fuisset. Nam fere, quem quisque vivus pugnando locum ceperat, eum amissa anima corpore tegebat. Catilina vero longe a suis inter hostium cadavera repertus est, paululum etiamtum spirans, ferociamque animi, quam habuerat vivus, retinens. Postremo, ex omni copia neque in proelio neque in fuga quisquam civis ingenuus captus est, ita cuncti suae atque hostium vitae pariter pepercerant.

Fere, 'generally'; *cadaver*, 'a corpse'; *ingenuus*, 'freeborn.'

71. *The Caudine Forks.*

Duae ad Luceriam ferebant viae ; altera praeter oram superi maris, patens apertaue, sed quanto tutior, tanto fere longior, altera per Furculas Caudinas, brevior ; sed ita natus locus est. Saltus duo alti angusti silvosique sunt, montibus circa perpetuis inter se juncti. Jacet inter eos satis patens clausus in medio campus herbidus aquosusque, per quem medium iter est ; sed antequam venias ad eum, intrandae primae angustiae sunt, et aut eadem, qua te insinuaveris, retro via repetenda, aut, si ire porro pergas, per alium saltum artioremp impeditioremque evadendum. In eum campum via alia per cavam rupem Romani demisso agmine quum ad alias angustias protinus pergerent, saeptas dejectu arborum saxorumque ingentium objacente mole invenere. Quum fraus hostilis apparuisset, praesidium etiam in summo saltu conspicitur. Citati inde retro, qua venerant, pergunt repetere viam ; eam quoque clausam sua obice armisque inveniunt. Sistunt inde gradum sine ullius imperio, intuentesque alii alios diu immobiles silent.

72. *The nurse of Jupiter.*

Naïs Amalthea, Cretaea nobilis Ida,
Dicitur in silvis occuluisse Jovem.
Hic fuit haedorum mater formosa duorum,
Inter Dictaeos conspicienda greges,
Cornibus aëriis atque in sua terga recurvis ;
Ubere, quod nutrix posset habere Jovis.
Lac dabat illa deo ; sed fregit in arbore cornu,
Truncaque dimidia parte decoris erat.
Sustulit hoc Nymphe, cinctumque recentibus herbis
Et plenum pomis ad Jovis ora tulit.

*73. *Caesar sends for reinforcements.*

Caesar, quum animadverteret hostem complures dies castris palude et loci natura munitis se tenere, neque oppugnari castra eorum sine dimicatione pernicioso, nec locum munitionibus claudi nisi a majore exercitu posse, litteras ad Trebonium mittit, ut quam celerrime posset legionem tertiam decimam, quae cum T. Sextio legato in Biturigibus hiemabat, arcesseret, atque ita cum tribus legionibus magnis itineribus ad se veniret; ipse equites invicem Remorum ac Lingonum reliquarumque civitatum, quorum magnum numerum evocaverat, praesidio pabulationibus mittit, qui subitas hostium incursiones sustinerent.

Animadvertere, 'to notice'; *palus*, 'marshy ground'; *diminatio*, 'fighting'; *hiemare*, 'to winter'; *arcessere*, 'to send for'; *magnum iter*, 'forced march'; *invicem*, 'in his turn'; *praesidium*, 'protection'; *pabulatio*, 'foraging party.'

74. *Effects of long disuse.*

Fertilis assiduo si non renovetur aratro,
 Nil nisi cum spinis gramen habebit ager.
 Tempore qui longo steterit, male curret, et inter
 Carceribus missos ultimus ibit equos.
 Vertitur in teneram cariem rimisque dehiscit,
 Si qua diu solitis cumba vacavit aquis.

*75. *Cicero to his wife.*

M. T. CICERO TERENCEIAE SUAE.

Rogat uxorem ut valetudinem curet : laudat ejus diligentiam ;
 eaque ut deinceps utatur mandat.

Si vales, bene est; ego quidem valeo. Valetudinem tuam velim cures diligentissime: nam mihi et scriptum et nuntia-

tum est, te in febrim subito incidisse. Quod celeriter me fecisti de Caesaris litteris certiolem, fecisti mihi gratum : item posthac, si quid opus erit, si quid acciderit novi, facies ut sciam. Cura, ut valeas. Vale.

Valetudo, 'health'; *deinceps*, 'henceforward'; *mandare*, 'to charge'; *febris*, 'fever.'

76. *Immortality of the soul.*

Neque enim assentior iis, qui haec nuper disserere coeperunt, cum corporibus simul animos interire, atque omnia morte deleri. Plus apud me antiquorum auctoritas valet, vel nostrorum majorum, qui mortuis tam religiosa jura tribuerunt (quod non fecissent profecto, si nihil ad eos pertinere arbitrarentur), vel eorum, qui in hac terra fuerunt, Magnamque Graeciam (quae nunc quidem deleta est, tum florebat) institutis et praeceptis suis erudierunt; vel ejus, qui Apollinis oraculo sapientissimus est judicatus, qui non tum hoc tum illud, ut in plerisque, sed idem dicebat semper, animos hominum esse divinos, iisque, quum e corpore excessissent, reditum in caelum patere, optimoque et justissimo cuique expeditissimum.

77. *The inexorable doom.*

Supprime jam lacrimas: non est revocabilis istis,
 Quem semel umbrifera navita lintre tulit.
 Hectora tot fratres, tot deflevire sorores,
 Et pater et conjunx, Astyanaxque puer,
 Et longaeva parens; tamen ille redemptus ad ignes;
 Nullaque per Stygias umbra renavit aquas.
 Contigit hoc etiam Thetidi. Populator Achilles
 Iliaca ambustis ossibus arva premit.

Illi caeruleum Panope matertera crinem
 Solvit, et immensas fletibus auxit aquas;
 Consortesque deae centum, longaevaue magni
 Oceani conjunx, Oceanusque pater,
 Et Thetis ante omnes. Sed nec Thetis ipsa, nec omnes
 Mutarunt avidi tristia jura dei.

*78. *The reward of piety.*

Argiae sacerdotis Cleobis et Biton filii fuisse praedicantur. Nota fabula est. Quum enim illam ad sollemne et statum sacrificium curru vehi jus esset satis longe ab oppido ad fanum, morarenturque jumenta; tunc juvenes ii quos modo nominavi, veste posita, corpora oleo perunxerunt, ad jugum accesserunt. Ita sacerdos advecta in fanum, quum currus esset ductus a filiis, precata a dea dicitur, ut illis praemium daret pro pietate, quod maximum homini dari posset a deo: post epulatos cum matre adolescentes somno se dedisse: mane inventos esse mortuos.

Praedicare, 'to relate'; *status*, 'appointed'; *fanum*, 'temple'; *jumenta*, 'draught-cattle' (i.e. 'horses'); *modo*, 'just now'; *oleum*, 'oil'; *perungere*, 'to anoint'; *epulari*, 'to feast'; *mane*, 'in the morning.'

79. *Not every one for himself, but each for all.*

Detrahare igitur aliquid alteri, et hominem hominis incommodo suum augere commodum, magis est contra naturam, quam mors, quam paupertas, quam dolor, quam cetera, quae possunt aut corpori accidere aut rebus externis. Nam principio tollit convictum humanum et societatem. Si enim sic erimus affecti, ut propter suum quisque emolumentum spoliet aut violet alterum, disrumpi necesse est eam, quae maxime

est secundum naturam, humani generis societatem. Ut, si unumquodque membrum sensum hunc haberet, ut posse putaret se valere, si proximi membri valetudinem ad se tra-
duxisset, debilitari et interire totum corpus necesse esset: sic, si unusquisque nostrum ad se rapiat commoda aliorum, detrahatque, quod cuique possit, emolumenti sui gratia, societas hominum et communitas evertatur necesse est.

80. *Papirius Cursor.*

Et fuit vir haud dubie dignus omni bellica laude, non animi solum vigore, sed etiam corporis viribus excellens. Praecipua pedum pernitas inerat, quae cognomen etiam dedit; victoremque cursu omnium aetatis suae fuisse ferunt seu crurum vi seu exercitatione multa, cibi vinique eundem capacissimum, nec cum ullo asperiores, quia ipse invicti ad laborem corporis esset, fuisse militiam pediti pariter equitumque; equites etiam aliquando ausos ab eo petere, ut sibi pro re bene gesta laxaret aliquid laboris; quibus ille ‘Ne nihil remissum dicatis, remitto,’ inquit, ‘ne utique dorsum demulceatis, quum ex equis descendetis.’ Et vis erat in eo viro imperii ingens pariter in socios civesque. Praenestinus praetor per timorem segnius ex subsidiis suos duxerat in primam aciem; quem quum inambulans ante tabernaculum vocari jussisset, lictorem expedire securim jussit. Ad quam vocem exanimi stante Praenestino, ‘Agedum, lictor, excide radicem hanc,’ inquit, ‘incommodam ambulantes,’ perfusumque ultimi supplicii metu, multa dicta, dimisit.

81. *A faithless messenger.*

Forte Jovi festum Phoebus sollemne parabat:
(Non faciet longas fabula nostra moras.)

‘I, mea,’ dixit, ‘avis, ne quid pia sacra moretur ;
 Et tenuem vivis fontibus affer aquam.’
 Corvus inauratum pedibus cratera recurvis
 Tollit, et aërium pervolat altus iter.
 Stabat adhuc duris ficus densissima pomis ;
 Tentat eam rostro ; non erat apta legi.
 Immemor imperii sedisse sub arbore fertur,
 Dum fierent tarda dulcia poma mora.
 Inde satur nigris longum rapit unguibus hydrum,
 Ad dominumque redit, fictaque verba refert:—
 ‘Hic mihi causa morae, vivarum obsessor aquarum ;
 Hic tenuit fontes officiumque meum.’

82. *British war-chariots and mode of fighting.*

Genus hoc est ex essedis pugnae : primo per omnes partes perequitant et tela conjiciunt, atque ipso terrore equorum et strepitu rotarum ordines plerumque perturbant ; et quum se inter equitum turmas insinuaverint, ex essedis desiliunt et pedibus proeliantur. Aurigae interim paulatim ex proelio excedunt, atque ita curru se collocant, ut, si illi a multitudine hostium premantur, expeditum ad suos receptum habeant. Ita mobilitatem equitum, stabilitatem peditum, in proeliis praestant ; ac tantum usu quotidiano et exercitatione efficiunt, uti in declivi ac praecipiti loco incitatos equos sustinere et brevi moderari ac flectere, et per temonem percurrere, et in iugo insistere, et inde se in currus citissime recipere consuerint.

*83. *A fair retort.*

Nasica quum ad poetam Ennium venisset, eique ab ostio quaerenti Ennium ancilla dixisset domi non esse, Nasica sensit illam domini jussu dixisse et illum intus esse.

Paucis post diebus quum ad Nasicam venisset Ennius et eum a janua quaereret, exclamat Nasica se domi non esse. Tum Ennius, 'Quid? ego non cognosco,' inquit, 'vocem tuam?' Hic Nasica, 'Homo es impudens. Ego quum te quaererem, ancillae tuae credidi te domi non esse, tu mihi non credis ipsi?'

Ostium, 'entrance-hall'; *ancilla*, 'maid-servant'; *janua*, 'house-door.'

84. *Springtime.*

Omnia nunc florent; nunc est nova temporis aetas;
 Et nova de gravido palmite gemma tumet;
 Et modo formatis amicitur vitibus arbos;
 Prodit et in summum seminis herba solum;
 Et tepidum volucres concentibus aëra mulcent;
 Ludit et in pratis luxuriatque pecus;
 Tum blandi soles; ignotaque prodit hirundo,
 Et luteum celsa sub trabe fingit opus;
 Tum patitur cultus ager, et renovatur aratro;
 Haec anni novitas jure vocanda fuit.

85. *Storming of Zama.*

Marius ad Zamam pervenit; id oppidum in campo situm magis opere quam natura munitum erat, nullius idoneae rei egens, armis virisque opulentum. Igitur Metellus pro tempore atque loco paratis rebus cuncta moenia exercitu circumvenit, legatis imperat, ubi quisque curaret. Deinde signo dato undique simul clamor ingens oritur; neque ea res Numidas terret, infensi intentique sine tumultu manent; proelium incipitur. Romani, pro ingenio quisque, pars eminus glande aut lapidibus pugnare; alii succedere ac murum modo suffodere, modo scalis aggredi, cupere proe-

lium in manibus facere. Contra ea oppidani in proximos saxa volvere, sudēs, pila, praeterea picem et sulfure taedam mixtam ardenti mittere. Sed ne illos quidem, qui procul manserant, timor animi satis muniverat; nam plerosque jacula tormentis aut manu emissa vulnerabant, parique periculo, sed fama impari, boni atque ignavi erant.

86. *Ovid's last night in Rome.*

Quum subit illius tristissima noctis imago,
 Quae mihi supremum tempus in Urbe fuit,
 Quum repeto noctem, qua tot mihi cara reliqui,
 Labitur ex oculis nunc quoque gutta meis.
 Jam prope lux aderat, qua me discedere Caesar
 Finibus extremae jusserat Ausoniae.
 Nec spatium fuerat, nec mens satis apta parandi:
 Torpuerant longa pectora nostra mora.
 Ut tamen hanc animi nubem dolor ipse removit,
 Et tandem sensus convaluere mei,
 Alloquor extremum maestos abiturus amicos,
 Qui modo de multis unus et alter erant.
 Uxor amans flentem flens acrius ipsa tenebat,
 Imbre per indignas usque cadente genas.
 Nata procul Libycis aberat diversa sub oris,
 Nec poterat fati certior esse mei.
 Quocunque aspiceres, luctus gemitusque sonabant,
 Formaue non taciti funeris intus erat.
 Femina virque meo, pueri quoque, funere maerent:
 Inque domo lacrimas angulus omnis habet.

87. *The Romans wreak their vengeance on the foe.*

Itaque Samnites in aciem copias educunt; adversus quos Publilius consul quum dimicaturus esset, prius alloquendos

milites ratus contionem advocari jussit. Ceterum sicut ingenti alacritate ad praetorium concursus est, ita prae clamore poscentium pugnam nulla adhortatio imperatoris audita est; suus cuique animus memor ignominiae adhortator aderat. Vadunt igitur in proelium urgentes signiferos, et, ne mora in concursu pilis emittendis stringendisque inde gladiis esset, pila velut dato ad id signo abjiciunt, strictisque gladiis cursu in hostem feruntur. Nihil illic imperatoriae artis ordinibus aut subsidiis locandis fuit; omnia ira militaris prope vesano impetu egit. Itaque non fusi modo hostes sunt, sed ne castris quidem suis fugam impedire ausi Apuliam dissipati petiere; Luceriam tamen coacto rursus in unum agmine est perventum. Romanos ira eadem, quae per mediam aciem hostium tulerat, et in castra pertulit. Ibi plus quam in acie sanguinis ac caedis factum, praedaeque pars major ira corrupta est.

**88. Deeds are better than words.*

Memoriae proditum est, quum Athenis, ludis, quidam in theatrum grandis natu venisset, in magno consessu locum nusquam ei datum a suis civibus; quum autem ad Lacedaemonios accessisset, qui, legati quum essent, certo in loco consederant, consurrexisse omnes, et senem illum sessum recepisse. Quibus quum a cuncto consessu plausus esset multiplex datus, dixisse ex iis quendam, Athenienses scire quae recta essent, sed facere nolle.

Grandis natu = *senex*; *consessus*, 'assembly'; *recipere*, 'to admit'; *multiplex*, 'repeated.'

89. Work for the winter season.

Nocte leves melius stipulae, nocte arida prata
Tondentur; noctes lentus non deficit humor.

Et quidam seros hiberni ad luminis ignes
 Pervigilat, ferroque faces inspicat acuto ;
 Interea, longum cantu solata laborem,
 Arguto conjunx percurrit pectine telas ;
 Aut dulcis musti Volcano decoquit humorem,
 Et foliis undam trepidi despumat aëni.
 At rubicunda Ceres medio succiditur aestu ;
 Et medio tostas aestu terit area fruges.
 Nudus ara, sere nudus : hiems ignava colono.
 Frigoribus parto agricolae plerumque fruuntur,
 Mutuaque inter se laeti convivia curant.
 Invitat genialis hiems, curasque resolvit :
 Ceu pressae quum jam portum tetigere carinae,
 Puppibus et laeti nautae imposuere coronas.
 Sed tamen et quernas glandes tum stringere tempus,
 Et lauri bacas oleamque cruentaue myrta ;
 Tum gruibus pedicas et retia ponere cervis,
 Auritosque sequi lepores ; tum figere damas,
 Stuppea torquentem Balearis verbera fundae :
 Quum nix alta jacet, glaciem quum flumina trudunt.

90. *The hardy sailor.*

Illi robur et aes triplex
 Circa pectus erat, qui fragilem truci
 Commisit pelago ratem
 Primus, nec timuit praecipitem Africum
 Decertantem Aquilonibus,
 Nec tristes Hyadas, nec rabiem Noti.
 Quem mortis timuit gradum,
 Qui siccis oculis monstra natantia,
 Qui vidit mare turgidum, et
 Infames scopulos Acroceraunia ?

91. *Fraudulent dealing.*

C. Canius, eques Romanus, quum se Syracusas otiandi causa contulisset, dictitabat se hortulos aliquos emere velle, quo invitare amicos et ubi se oblectare sine interpellatoribus posset. Quod quum percrebruisset, Pythius ei quidam venales quidem dixit se hortos non habere: sed licere uti Canio, si vellet, ut suis: et simul ad cenam hominem in hortos invitavit in posterum diem. Quum ille promississet, tum Pythius, qui esset apud omnes ordines graciosus, piscatores ad se convocavit, et ab iis petivit, ut ante suos hortulos postridie piscarentur. Ad cenam tempore venit Canius. Opipare a Pythio apparatus convivium; cumbarum ante oculos multitudo; pro se quisque quod ceperat, afferebat; ante pedes Pythii pisces abiciebantur. Tum Canius, 'Quaeso,' inquit, 'quid est hoc, Pythi? Tantumne piscium? tantumne cumbarum?' Et ille 'Quid mirum?' inquit: 'hoc loco est, Syracusis quidquid est piscium: hac villa isti carere non possunt.' Incensus Canius cupiditate contendit a Pythio, ut venderet; impetrat. Emit homo cupidus et locuples tanti, quanti Pythius voluit. Invitat Canius postridie familiares suos; venit ipse mature; scalmum nullum videt. Quaerit ex proximo vicino, num feriae quaedam piscatorum essent, quod eos nullos videret. 'Nullae, quod sciam,' inquit: 'sed hic piscari nulli solent. Itaque heri mirabar, quid accidisset.' Stomachari Canius. Sed quid faceret?

92. *The power of song.*

Monstra maris Sirenes erant, quae voce canora
 Quamlibet admissas detinuere rates.
 His sua Sisyphides auditis paene resolvit
 Corpora: nam sociis illita cera fuit.

Saxa ferasque lyra movit Rhodopeïus Orpheus,
 Tartareosque lacus tergeminumque canem.
 Quamvis mutus erat, voci favisse putatur
 Piscis, Arioniae fabula nota lyrae.

93. *The realm of Tartarus.*

At scelerata jacet sedes in nocte profunda
 Abdita, quam circum flumina nigra sonant;
 Tisiphoneque impexa feros pro crinibus angues
 Saevit, et huc illuc impia turba fugit.
 Tum niger in porta serpentum Cerberus ore
 Stridit, et aeratas excubat ante fores.
 Illic Junonem tentare Ixionis ausi
 Versantur celeri noxia membra rota;
 Porrectusque novem Tityos per jugera terrae
 Assiduas atro viscere pascit aves.

94. *How man differs from the brutes.*

Inter hominem et beluam hoc maxime interest, quod haec tantum, quantum sensu movetur, ad id solum, quod adest quodque praesens est, se accommodat, paulum admodum sentiens praeteritum aut futurum. Homo autem, quod rationis est particeps, per quam consequentia cernit, causas rerum videt, earumque progressus non ignorat, similitudines comparat, et rebus praesentibus adjungit atque annectit futuras; facile totius vitae cursum videt, ad eamque degendam praeparat res necessarias. Eademque natura vi rationis hominem conciliat homini et ad orationis et ad vitae societatem; ingeneratque in primis praecipuum quendam amorem in eos, qui procreati sunt; impellitque, ut hominum coetus et celebrationes et esse et a se obiri velit, ob easque

causas studeat parare ea, quae suppedient et ad cultum et ad victum, nec sibi soli, sed conjugi, liberis, ceterisque, quos caros habeat tuerique debeat.

95. *State after death.*

Equidem non video, cur quid ipse sentiam de morte non audeam vobis dicere: quod eo melius mihi cernere videor, quo ab ea propius absum. Ego vestros patres, viros clarissimos, mihiq̄ue amicissimos, vivere arbitror; et eam quidem vitam, quae est sola vita nominanda. Nam, dum sumus in his inclusi compagibus corporis, munere quodam necessitatis et gravi opere perfungimur: est enim animus caelestis ex altissimo domicilio depressus, et quasi demersus in terram, locum divinae naturae aeternitatisque contrarium. Sed credo deos immortales sparsisse animos in corpora humana, ut essent, qui terras tuerentur, quique caelestium ordinem contemplantes imitarentur eum vitae modo atque constantia: nec me solum ratio ac disputatio impulit, ut ita crederem; sed nobilitas etiam summorum philosophorum et auctoritas.

96. *Timoleon.*

Hic quum aetate jam provectus esset, sine ullo morbo lumina oculorum amisit. Quam calamitatem ita moderate tulit, ut neque eum querentem quisquam audierit, neque eo minus privatis publicisque rebus interfuerit. Veniebat autem in theatrum, quum ibi concilium populi haberetur, propter valetudinem vectus jumentis junctis, atque ita de vehiculo quae videbantur dicebat, neque hoc illi quisquam tribuebat superbiae. Nihil enim unquam neque insolens neque gloriosum ex ore ejus exiit. Qui quidem, quum suas laudes audiret praedicari, nunquam aliud dixit, quam se in ea re maxime diis agere gratias atque habere, quod, quum Siciliam

recreare constituissent, tum se potissimum ducem esse voluissent. Nihil enim rerum humanarum sine deorum numine geri putabat.

97. *Burial of Misenus.*

Nec minus interea Misenum in litore Teucri
Flebant, et cineri ingrato suprema ferebant.
Principio pinguem taedis et robore secto
Ingentem struxere pyram, cui frondibus atris
Intexunt latera, et ferales ante cupressos
Constituunt, decorantque super fulgentibus armis.
Pars calidos latices et aëna undantia flammis
Expediunt, corpusque lavant frigentis et unguunt.
Fit gemitus. Tum membra toro defleta reponunt,
Purpureasque super vestes, velamina nota,
Conjiciunt. Pars ingenti subiere feretro,
Triste ministerium, et subjectam more parentum
Aversi tenuere facem. Congesta cremantur
Turea dona, dapes, fuso crateres olivo.
Postquam collapsi cineres et flamma quievit,
Reliquias vino et bibulam lavere favillam,
Ossaque lecta cado textit Corynaeus aëno.
At pius Aeneas ingenti mole sepulcrum
Imponit suaque arma viro, remumque tubamque,
Monte sub aërio, qui nunc Misenus ab illo
Dicitur, aeternumque tenet per saecula nomen.

98. *Old age has its functions.*

Nihil igitur afferunt, qui in re gerenda versari senectutem negant; similesque sunt, ut si qui gubernatorem in navigando nihil agere dicant, quum alii malos scandant, alii per foros cursent, alii sentinam exhaustiant, ille autem clavum tenens

quietus sedeat in puppi. Non facit ea, quae juvenes : at vero multo majora et meliora facit. Non viribus aut velocitatibus aut celeritate corporum res magnae geruntur, sed consilio, auctoritate, sententia ; quibus non modo non orbari sed etiam augeri senectus solet.

99. *An active commander.*

Caesari omnia uno tempore erant agenda : vexillum proponendum, quod erat insigne, quum ad arma concurrere oportet ; signum tuba dandum ; ab opere revocandi milites ; qui paulo longius aggeris petendi causa processerant, arcescendi ; acies instruenda ; milites cohortandi ; signum dandum. Quarum rerum magnam partem temporis brevitās et successus hostium impendebat. His difficultatibus duae res erant subsidio, scientia atque usus militum, quod superioribus proeliis exercitati, quid fieri oporteret non minus commode ipsi sibi praescribere quam ab aliis doceri poterant, et quod ab opere singulisque legionibus singulos legatos Caesar discere, nisi munitis castris, vetuerat.

100. *The changing seasons.*

Diffugere nives ; redeunt jam gramina campis,
 Arboribusque comae :
 Mutat terra vices, et decrescentia ripas
 Flumina praetereunt :
 Gratia cum Nymphis geminisque sororibus audet
 Ducere nuda choros.
 Immortalia ne speres, monet annus et alium
 Quae rapit hora diem.
 Frigora mitescunt Zephyris ; ver proterit aestas,
 Interitura, simul
 Pomifer autumnus fruges effuderit : et mox
 Bruma recurrit iners.

101. *The exile longs for home.*

Nescio qua natale solum dulcedine captos
 Ducit, et immemores non sinit esse sui.
 Quid melius Roma? Scythico quid frigore pejus?
 Huc tamen ex illa barbarus urbe fugit.
 Assuetos tauri saltus, assueta leones
 (Nec feritas illos impedit) antra petunt.
 Orbis in extremi jaceo desertus arenis,
 Fert ubi perpetuas obruta terra nives.
 Non ager hic pomum, non dulces educat uvas,
 Non salices ripa, robora monte virent.
 Neve fretum terra laudes magis, aequora semper
 Ventorum rabie, solibus orba, tument.
 Quocunque aspicias, campi cultore carentes,
 Vastaque, quae nemo vindicet, arva jacent.

102. *Scipio and his friends.*

Tum Scipio, calceis et vestimentis sumptis, e cubiculo est egressus; et quum paululum inambulavisset in porticu, Laelium advenientem salutavit, et eos qui una venerant, Sp. Mummius, quem in primis diligebat, et C. Fannius et Q. Scaevolam, generos Laelii, doctos adolescentes, quos quum omnes salutavisset, convertit se in porticu et conjecit in medium Laelium: fuit enim hoc in amicitia quasi quoddam jus inter illos, ut militiae propter eximiam belli gloriam Africanum ut deum coleret Laelius; domi vicissim Laelium, quod aetate antecedebat, observaret in parentis loco Scipio. Dein quum essent perpauca inter se colloqui, Scipionique eorum adventus perjucundus fuisset, placitum est ut in aprico pratuli loco, quod erat hibernum tempus anni, considerent. Quod quum facere vellent, intervenit vir prudens omnibusque illis

et jucundus et carus M. Manilius, qui, a Scipione ceterisque amicissime consalutatus, assedit proximus Laelio.

103. *Refinements of cruelty.*

Includuntur in carcerem condemnati: supplicium constituitur in illos; prohibentur miseri parentes adire ad filios: prohibentur liberis suis cibum vestitumque ferre. Patres hi quos videtis jacebant in limine, matresque miserae pernoctabant ad ostium carceris ab extremo conspectu liberorum exclusae, quae nihil aliud orabant nisi ut filiorum suorum postremum spiritum ore excipere liceret. Aderat janitor carceris, mors terrorque sociorum et civium Romanorum, lictor Sextius, cui ex omni gemitu doloreque certa merces comparabatur. 'Ut adeas, tantum dabis: ut tibi cibum intro ferre liceat, tantum.' Nemo recusabat. 'Quid, ut uno ictu securis afferam mortem filio tuo, quid dabis? ne diu crucietur? ne saepius feriat? ne cum sensu doloris aliquo spiritus auferatur?' Etiam ob hanc causam lictori pecunia dabatur. O magnum atque intolerandum dolorem! O gravem acerbamque fortunam! Non vitam liberorum sed mortis celeritatem pretio redimere cogebantur parentes.

104. *The good man dwells secure.*

Integer vitae scelerisque purus
Non eget Mauris jaculis neque arcu,
Nec venenatis gravida sagittis,
Fusce, pharetra:

Sive per Syrtes iter aestuosas,
Sive facturus per inhospitalem
Caucasum, vel quae loca fabulosus
Lambit Hydaspes.

Namque me silva lupus in Sabina,
Dum meam canto Lalagen, et ultra
Terminum curis vagor expeditis,
Fugit inermem.

105. *Verres in Sicily.*

Itinerum primum laborem, qui vel maximus est in re militari, accipite, quam facilem sibi iste et jucundum ratione consilioque reddiderit. Primum temporibus hibernis ad magnitudinem frigorum praeclarum sibi hoc remedium compararat. Urbem Syracusas elegerat; cujus hic situs atque haec natura esse loci caelique dicitur, ut nullus unquam dies tam magna turbulentaque tempestate fuerit, quin aliquo tempore ejus diei solem homines viderint. Hic ita vivebat iste bonus imperator hibernis mensibus, ut eum non facile non modo extra tectum, sed ne extra lectum quidem quisquam videret. Quum autem ver esse coeperat, dabat se labori atque itineribus: in quibus usque eo se praebebat patientem atque impigrum, ut eum nemo unquam in equo sedentem viderit. Nam, ut mos fuit Bithyniae regibus, lectica octophoro ferebatur, in qua pulvinus erat perlucidus, rosa farctus: ipse autem coronam habebat unam in capite, alteram in collo, reticulumque ad nares sibi admovebat tenuissimo lino, minutis maculis, plenum rosae. Sic confecto itinere, quum ad aliquod oppidum venerat, eadem lectica usque in cubiculum deferebatur.

106. *Death of Tarquinius Priscus.*

Tarquinius moribundum quum qui circa erant excepissent, illos fugientes lictores comprehendunt. Clamor inde erat concursusque populi, mirantis quid esset. Tanaquil inter tumultum claudi regiam jubet, arbitros ejicit: quae

curando vulneri apta sunt, tanquam spes maneret, sedulo comparat. Servio propere accito quum paene exsanguem virum ostendisset, dexteram tenens orat, ne inultam mortem soceri esse sinat. 'Tuum est,' inquit, 'Servi, si vir es, regnum, non eorum, qui alienis manibus pessimum facinus fecere.'

107. *Nisus avenges the death of his friend.*

Tum vero exterritus amens
Conclamat Nisus; nec se celare tenebris
Amplius aut tantum potuit perferre dolorem:
'Me, me (adsum qui feci), in me convertite ferrum,
O Rutuli! mea fraus omnis; nihil iste nec ausus,
Nec potuit: caelum hoc et conscia sidera testor.
Tantum infelicem nimium dilexit amicum.'
Talia dicta dabat; sed viribus ensis adactus
Transabiit costas et candida pectora rumpit.
Volvitur Euryalus leto, pulchrosque per artus
It cruor, inque humeros cervix collapsa recumbit:
Purpureus veluti quum flos, succisus aratro,
Languescit moriens; lassove papavera collo
Demisere caput, pluvia cum forte gravantur.
At Nisus ruit in medios, solumque per omnis
Volscentem petit; in solo Volscente moratur.
Quem circum glomerati hostes hinc cominus atque hinc
Proturbant. Instat non secius ac rotat ensem
Fulmineum: donec Rutuli clamantis in ore
Condidit adverso et moriens animam abstulit hosti.
Tum super exanimem sese projecit amicum
Confossus, placidaque ibi demum morte quievit.

108. *Praise of Apollo and Diana.*

Dianam tenerae dicite virgines :
Intonsum, pueri, dicite Cynthium :
Latonamque supremo
Dilectam penitus Jovi.

Vos laetam fluviis et nemorum coma,
Quaecunque aut gelido prominet Algido,
Nigris aut Erymanthi
Silvis, aut viridis Cragi.

Vos Tempe totidem tollite laudibus,
Natalemque, mares, Delon Apollinis,
Insignemque pharetra
Fraternaque humerum lyra.

Hic bellum lacrimosum, hic miseram famem
Pestemque a populo, principe Caesare, in
Persas atque Britannos
Vestra motus aget prece.

109. *An unexpected attack.*

Tum praemissis paulum impedimentis atque in tumulto quodam collocatis, 'Habetis,' inquit, 'milites, quam petistis facultatem: hostem impedito atque iniquo loco tenetis: praestate eandem nobis ducibus virtutem, quam saepenumero imperatori praestitistis, atque illum adesse et haec coram cernere existimate.' Simul signa ad hostem converti aciemque dirigi jubet, et paucis turmis praesidio ad impedimenta dimissis, reliquos equites ad latera disponit. Celeriter nostri, clamore sublato, pila in hostes immittunt. Illi, ubi praeter spem quos fugere credebant infestis signis ad se ire

viderunt, impetum modo ferre non potuerunt, ac primo concursu in fugam coniecti proximas silvas petierunt. Quos Labienus equitatu consecratus, magno numero interfecto, compluribus captis, paucis post diebus civitatem recepit.

110. *Vigour in old age.*

Ad Appii Claudii senectutem accedebat etiam ut caecus esset; quattuor tamen robustos filios, quinque filias, tantam domum, Appius regebat et caecus et senex. Intentum enim animum, tanquam arcum, habebat, nec languescens succumbebat senectuti. Tenebat non modo auctoritatem sed etiam imperium in suos; metuebant servi, verebantur liberi, carum omnes habebant: vigeat in illa domo mos patrius et disciplina. Ita enim senectus honesta est, si se ipsa defendit, si jus suum retinet, si nemini mancipata est, si usque ad extremum spiritum dominatur in suos. Ut enim adolescentem, in quo senile aliquid, sic senem, in quo est aliquid adolescentis, probo.

111. *Fame personified.*

Extemplo Libyae magnas it Fama per urbes,
Fama, malum qua non aliud velocius ullum;
Mobilitate viget, viresque acquirit eundo;
Parva metu primo; mox sese attollit in auras,
Ingrediturque solo et caput inter nubila condit.
Illam Terra parens, ira irritata deorum,
Extremam, ut perhibent, Coeo Enceladoque sororem
Progenit, pedibus celerem et pernicipibus alis,
Monstrum horrendum, ingens, cui quot sunt corpore plumae
Tot vigiles oculi subter (mirabile dictu),
Tot linguae, totidem ora sonant, tot subrigit aures.
Nocte volat caeli medio terraeque per umbram,

Stridens, nec dulci declinat lumina somno;
Luce sedet custos aut summi culmine tecti,
Turribus aut altis, et magnas territat urbes,
Tam ficti pravique tenax, quam nuntia veri.

112. *Hercules and Cacus.*

Herculem in ea loca boves mira specie abegisse memorant, ac prope Tiberim fluvium, qua, prae se armentum agens, nando trajecerat, loco herbido, ut quiete et pabulo laeto reficeret boves, et ipsum fessum via procubuisse. Ibi quum eum, cibo vinoque gravatum, sopor oppressisset, pastor accola ejus loci, nomine Cacus, ferox viribus, captus pulchritudine boum, quum avertere eam praedam vellet, quia si agendo armentum in speluncam compulisset, ipsa vestigia quaerentem dominum eo deductura erant, aversos boves, eximium quemque pulchritudine, caudis in speluncam traxit. Hercules, ad primam auroram somno excitus, quum gregem perlustrasset oculis, et partem abesse numero sensisset, perguit ad proximam speluncam, si forte eo vestigia ferrent. Quae ubi omnia foras versa vidit, nec in partem aliam ferre, confusus atque incertus animi, ex loco infesto agere porro armentum occepit. Inde quum actae boves quaedam ad desiderium, ut fit, relictarum mugissent, reddita inclusarum ex spelunca boum vox Herculem convertit. Quem quum ad speluncam vadentem Cacus vi prohibere conatus esset, ictus clava, fidem pastorum nequicquam invocans morte occubuit.

113. *Inured to hardship.*

Durum ab stirpe genus, natos ad flumina primum
Deferimus, saevoque gelu duramus et undis;
Venatu invigilant pueri silvasque fatigant;

Flectere ludus equos, et spicula tendere cornu.
At patiens operum parvoque assueta juvenus
Aut rastris terram domat aut quatit oppida bello.
Omne aevum ferro teritur, versaque juvencum
Terga fatigamus hasta; nec tarda senectus
Debilitat vires animi mutatque vigorem.
Canitiem galea premimus; semperque recentes
Comportare juvat praedas et vivere raptō.

114. *Cicero to Caesar.*

P. Crassum ex omni nobilitate adolescentem dilexi plurimum, et de eo quum ab ineunte ejus aetate bene speravisset, tum perbene existimare coepi, iis judiciis, quae de eo feceras, cognitis. Ejus libertum Apollonium jam tum equidem, quum ille viveret, et magni faciebam et probabam. Erat enim et studiosus Crassi et ad ejus optima studia vehementer aptus; itaque ab eo admodum diligebatur. Post mortem autem Crassi eo mihi etiam dignior visus est, quem in fidem atque amicitiam meam reciperem, quod eos a se observandos et colendos putabat, quos ille dilexisset et quibus carus fuisset. Itaque et ad me in Ciliciam venit, multisque in rebus mihi magno usui fuit et fides ejus et prudentia; et, ut opinor, tibi in Alexandrino bello, quantum studio et fidelitate consequi potuit, non defuit. Quod quum speraret te quoque ita existimare, in Hispaniam ad te, maxime ille quidem suo consilio, sed etiam me auctore, est profectus. Testimonium mei de eo judicii, quod et ipse magni aestimabat, et ego apud te valere eram expertus, ei libenter dedi. Habes id opinionis meae testimonium; sed tu hoc facilius multo, pro tua singulari prudentia, judicabis. Quidquid ei commodaveris, erit id mihi majorem in modum gratum.

115. *The chariot-race.*

Nonne vides, quum praecipiti certamine campum
 Corripuere, ruuntque effusi carcere currus,
 Quum spes arrectae juvenum, exsultantiaque haurit
 Corda pavor pulsans; illi instant verberè torto,
 Et proni dant lora; volat vi fervidus axis;
 Jamque humiles jamque elati sublime videntur
 Aëra per vacuum ferri, atque assurgere in auras;
 Nec mora, nec requies; at fulvae nimbus arenae
 Tollitur; humescunt spumis flatuque sequentum:
 Tantus amor laudum, tantae est victoria curae.

116. *Priapus.*

Ego hac, ego arte fabricata rustica,
 Ego arida, O viator, ecce populus,
 Agellulum hunc sinistra tute quem vides,
 Herique villulam hortulumque pauperis
 Tuor, malasque furis arceo manus.
 Mihi corolla picta vere ponitur,
 Mihi rubens arista sole fervido.
 Meis capella delicata pascuis
 In urbem adulta lacte portat ubera;
 Meisque pinguis agnus ex ovilibus
 Gravem domum remittit aere dexteram;
 Tenella matre mugiente vaccula
 Deum profundit ante templa sanguinem.
 Proin, viator, hunc deum vereberis,
 Manumque sorsum habebis. Hoc tibi expedit.

117. *The Capitol saved.*

Dum haec ad Veios agebantur, interim arx Romae Capitoli-
 tiumque in ingenti periculo fuit. Nam Galli, seu vestigio

notato humano, qua nuntius a Veiis pervenerat, seu sua sponte animadverso ad Carmentis saxorum ascensu aequo, nocte sublustri, quum primo inermem, qui tentaret viam, praemisissent, tradentes inde arma, ubi quid iniqui esset, alterni innixi, sublevantesque invicem et trahentes alii alios, prout postularet locus; tanto silentio in summum evasere, ut non custodes solum fallerent, sed ne canes quidem, sollicitum animal ad nocturnos strepitus, excitarent. Anseres non fefellere, quibus sacris Junoni in summa inopia cibi tamen abstinebatur. Quae res saluti fuit. Namque clangore eorum alarumque crepitu excitus M. Manlius, qui triennio ante consul fuerat, vir bello egregius, armis arreptis, ad arma ceteros ciens, vadit: et, dum ceteri trepidant, Gallum, qui jam in summo constiterat, umbone ictum deturbat. Cujus casus prolapsi quum proximos sterneret, trepidantes alios, armisque omissis saxa, quibus adhaerebant, manibus amplexos, trucidant. Jamque et alii conglobati telis missilibusque saxis proturbare hostes, ruinaque tota prolapsa acies in praeceps deferri.

118. *Echo and Narcissus.*

Ergo ubi Narcissum per devia lustra vagantem
 Vidit, et incaluit: sequitur vestigia furtim.
 Quoque magis sequitur flamma propiore calescit;
 Non aliter, quam quum summis circumlita taedis
 Admotam rapiunt vivacia sulfura flammam.
 O quoties voluit blandis accedere dictis,
 Et molles adhibere preces! natura repugnat,
 Nec sinit incipiat; sed quod sinit, illa parata est
 Expectare sonos, ad quos sua verba remittat.
 Forte puer, comitum seductus ab agmine fido,
 Dixerat, 'Ecquis adest?' et, 'Adest,' responderat Echo.
 Hic stupet: utque aciem partes divisit in omnes,

Voce, 'Veni,' clamat magna. Vocat illa vocantem
 Respicit: et nullo rursus veniente, 'Quid,' inquit,
 'Me fugis?' et totidem, quot dixit, verba recepit.
 Perstat, et alternae deceptus imagine vocis,
 'Huc coëamus,' ait: nullique libentius unquam
 Responsura sono, 'Coëamus,' retulit Echo;
 Et verbis favet ipsa suis, egressaque silvis
 Ibat, ut injiceret sperato brachia collo.

119. *Some fish, though netted, are not caught.*

Scarum inclusum nassis, non fronte erumpere, nec infestis
 viminibus caput inserere, sed aversum caudae ictibus crebris
 laxare fores, atque ita retrorsum erumpere. Quem luctatum
 ejus si forte alius scarus extrinsecus videat, apprehensa mor-
 dicus cauda adjuvare nisus erumpentis. Lupum rete circum-
 datum arenas arare cauda, atque ita condi, dum transeat rete.
 Muraenam maculas appetere ipsas, consciam teretis ac lu-
 brici tergi, cum multiplici flexu laxare, donec evadat. Polypum
 hamos appetere brachiisque complecti non morsu; nec prius
 dimittere quam escam circumroserit, aut arundine levatum
 extra aquam.

120. *Laocoon.*

Laocoon, ductus Neptuno sorte sacerdos,
 Sollemnes taurum ingentem mactabat ad aras.
 Ecce autem gemini a Tenedo tranquilla per alta—
 Horresco referens—immensis orbibus angues
 Incumbunt pelago, pariterque ad litora tendunt;
 Pectora quorum inter fluctus arrecta jubaeque
 Sanguineae superant undas; pars cetera pontum
 Pone legit sinuatque immensa volumine terga.
 Fit sonitus spumante salo; jamque arva tenebant,
 Ardentesque oculos suffecti sanguine et igni

Sibila lambebant linguis vibrantibus ora.
 Diffugimus visu exsanguis. Illi agmine certo
 Laocoonta petunt; et primum parva duorum
 Corpora natorum serpens amplexus uterque
 Implicat et miseros morsu depascitur artus;
 Post ipsum, auxilio subeuntem ac tela ferentem,
 Corripiunt, spirisque ligant ingentibus; et jam
 Bis medium amplexi, bis collo squamea circum
 Terga dati, superant capite et cervicibus altis.
 Ille simul manibus tendit divellere nodos,
 Perfusus sanie vittas atroque veneno;
 Clamores simul horrendos ad sidera tollit.

121. *Cicero to Atticus.*

Aviam tuam scito desiderio tui mortuam esse; cujus rei consolationem ad te L. Saufeium missurum esse arbitror. Nos hic te ad mensem Januarium expectamus, ex quodam rumore an ex litteris tuis ad alios missis; nam ad me de eo nihil scripsisti. Signa, quae nobis curasti, ea sunt ad Caie-tam exposita: nos ea nondum vidimus; neque enim exeundi Roma potestas nobis fuit; misimus qui pro vectura solveret. Te multum amamus, quod ea abs te diligenter parvoque curata sunt. Quod ad me saepe scripsisti de nostro amico placando, feci et expertus sum omnia, sed mirandum in modum est animo abalienato; quibus de suspicionibus, etsi audisse te arbitror, tamen ex me, quum veneris, cognosces.

122. *Rape of Proserpine.*

Filia, consuetis, ut erat, comitata puellis,
 Errabat nudo per sua prata pede.
 Valle sub umbrosa locus est, aspergine multa
 Uvidus ex alto desilientis aquae.

Tot fuerant illic, quot habet natura, colores :
 Pictaque dissimili flore nitebat humus.
 Quam simul adspexit, 'Comites, accédite,' dixit,
 'Et mecum vestros flore replete sinus.'
 Carpendi studio paulatim longius itur ;
 Et dominam casu nulla secuta comes.
 Hanc videt, et visam patruus velociter aufert,
 Regnaque caeruleis in sua portat equis.
 Illa quidem clamabat: 'Io, carissima mater!
 Auferor!'—ipsa suos abscideratque sinus.
 Attonita est clamore Ceres (modo venerat Hennam),
 Nec mora, 'Me miseram, filia,' dixit, 'ubi es?'
 Quacunque ingreditur, miseris loca cuncta querelis
 Implet, ut amissum quum gemit ales Ityn.
 Perque vices modo 'Persephone!' modo 'filia!'
 clamat;
 Clamat, et alternis nomen utrumque ciet.
 Sed neque Persephone Cererem, neque filia matrem
 Audit, et alternis nomen utrumque perit.

123. *Horse-exercise under difficulties.*

Hinc tamen, multis suis amissis, se expedit, et in castellum Phrygiae, quod Nora appellatur, confugit. In quo quum circumsederetur et vereretur, ne uno loco manens equos militares perderet, quod spatium non esset agitandi, callidum fuit ejus inventum, quemadmodum stans jumentum calefieri exercerique posset, quo libentius et cibo uteretur, et a corporis motu non removeretur. Substringebat caput loro altius, quam ut prioribus pedibus plane terram posset attingere; deinde posterioribus cogebat exsultare et calces remittere. Qui motus non minus sudorem excutiebat, quam si in spatio decurreret. Quo factum est, quod omnibus mira-

bile est visum, ut jumenta aequae nitida ex castello educeret, quum complures menses in obsidione fuisset, ac si in campestribus ea locis habuisset.

124. *The reign of Jove.*

Ante Jovem nulli subigebant arva coloni :
 Ne signare quidem aut partiri limite campum
 Fas erat : in medium quaerebant ; ipsaque tellus
 Omnia liberius, nullo poscente, ferebat.
 Ille malum virus serpentibus addidit atris,
 Praedarique lupos jussit, pontumque moveri ;
 Mellaque decussit foliis, ignemque removit,
 Et passim rivis currentia vina repressit.
 Tunc alnos primum fluvii sensere cavatas ;
 Tum laqueis captare feras et fallere visco
 Inventum, et magnos canibus circumdare saltus.
 Atque alius latum funda jam verberat amnem
 Alta petens, pelagoque alius trahit humida lina.
 Tum ferri rigor atque argutae lamina serrae
 (Nam primi cuneis scindebant fissile lignum),
 Tum variae venere artes : labor omnia vicit
 Improbus et duris urgens in rebus egestas.

125. *Cicero to an invalid friend.*

Andricus postridie ad me venit, quam exspectaram. Itaque habui noctem plenam timoris ac miseriae. Tuis litteris nihilo sum factus certior, quomodo te haberes : sed tamen sum recreatus. Ego omni delectatione litterisque omnibus careo ; quas, antequam te videro, attingere non possum. Medico mercedis, quantum poscet, promitti jubeto ; id scripsi ad Ummium. Audio te animo angi, et medicum dicere ex eo te laborare. Si me diligis, excita ex somno tuas litteras,

humanitatemque, propter quam mihi es carissimus. Nunc opus est te animo valere, ut corpore possis: id quum tuum mea causa facias, a te peto. Acastum retine, quo commodius tibi ministretur: conserva te mihi. Dies promissorum adest: quem etiam repraesentabo, si adveneris. Etiam atque etiam vale.

126. *Journey to Brundusium.*

Tendimus hinc recta Beneventum, ubi sedulus hospes
 Paene macros arsit dum turdos versat in igni;
 Nam vaga per veterem dilapso flamma culinam
 Vulcano summum properabat lambere tectum.
 Convivas avidos cenam servosque timentes
 Tum rapere atque omnes restinguere velle videres.
 Quattuor hinc rapimur viginti et milia rhedis,
 Mansuri oppidulo, quod versu dicere non est,
 Signis perfacile est: venit vilissima rerum
 Hic aqua; sed panis longe pulcherrimus, ultra
 Callidus ut soleat humeris portare viator;
 Nam Canusi lapidosus, aquae non ditior urna;
 Qui locus a forti Diomede est conditus olim.
 Flentibus hinc Varius discedit maestus amicis.
 Inde Rubos fessi pervenimus, utpote longum
 Carpentem iter et factum corruptius imbri.
 Brundusium longae finis chartaeque viaeque est.

127. *A letter of remonstrance.*

Castigabat quidam filium suum, quod paulo sumptuosius equos et canes emeret. Huic ego, juvene digresso: 'Heus tu, nunquamne fecisti, quod a patre corripiri posset? Fecisti, dico? Non interdum facis, quod filius tuus, si repente pater ille, tu filius, pari gravitate reprehendat? Non omnes homines

aliquo errore ducuntur? Non hic in illo sibi, in hoc alius indulget?’ Haec tibi admonitus immodicae severitatis exemplo, pro amore mutuo, scripsi, ne quando tu quoque filium tuum acerbius duriusque tractares. Cogita et illum puerum esse et te fuisse: atque ita hoc, quod es pater, utere, ut memineris et hominem esse te et hominis patrem. Vale.

128. *Sacrilege.*

Apollinemne tu Delium spoliare ausus es? Illine tu templo, tam antiquo, tam sancto, tam religioso manus impias ac sacrilegas afferre conatus es? Si in pueritia non his artibus et disciplinis institutus eras, ut ea, quae litteris mandata sunt, disceres atque cognosceres: ne postea quidem, quum in ea ipsa loca venisti, potuisti accipere id, quod est proditum memoriae ac litteris? Latonam ex longo errore et fuga confugisse Delum atque ibi Apollinem Dianamque peperisse: qua ex opinione hominum illa insula eorum deorum sacra putatur: tantaque ejus auctoritas religionis et est et semper fuit, ut ne Persae quidem, quum bellum toti Graeciae, diis hominibusque indixissent et mille numero navium classem ad Delum appulissent, quidquam conarentur aut violare aut attingere. Hoc tu fanum depopulari, homo improbissime atque amentissime, audebas? Fuit ulla cupiditas tanta, quae tantam exstingueret religionem?

129. *The Isles of the Blest.*

Vos, quibus est virtus, muliebrem tollite luctum,
 Etrusca praeter et volate litora.
 Nos manet Oceanus circumvagus: arva, beata
 Petamus arva, divites et insulas,
 Reddit ubi Cererem tellus inarata quotannis
 Et imputata floret usque vinea,

Germinat et nunquam fallentis termes olivae,
 Suamque pulla ficus ornat arborem;
 Mella cava manant ex ilice, montibus altis
 Levis crepante lymphæ desilit pede.
 Illic injussæ veniunt ad mulctra capellæ,
 Refertque tenta grex amicus ubera;
 Nec vespertinus circumgemit ursus ovile,
 Neque intumescit alta viperis humus.
 Nulla nocent pecori contagia, nullius astri
 Gregem aestuosa torret impotentia.

130. *Hopeless love.*

Quæ nemora, aut qui vos saltus habuere, puellæ
 • Naides, indigno quum Gallus amore periret?
 Nam neque Parnasi vobis juga, nam neque Pindi
 Ulla moram fecere, neque Aonie Aganippe.
 Illum etiam lauri, etiam flevæ myricæ;
 Pinifer illum etiam sola sub rupe jacentem
 Maenalus, et gelidi flevæ saxa Lycaei.
 Stant et oves circum (nostri nec paenitet illas;
 Nec te paeniteat pecoris, divine poëta:
 Et formosus oves ad flumina pavit Adonis);
 Venit et upilio: tardi venere bubulci;
 Uvidus hiberna venit de glande Menalcas.
 Venit et agresti capitis Silvanus honore
 Florentes ferulas et grandia lilia quassans.
 Pan deus Arcadiæ venit: quem vidimus ipsi
 Sanguineis ebuli baccis minioque rubentem.
 'Ecquis erit modus?' inquit. 'Amor non talia curat.'
 Tristis at ille, 'Tamen cantabitis, Arcades,' inquit,
 'Montibus hæc vestris; soli cantare periti
 Arcades. O mihi tum quam molliter ossa quiescant,
 Vestra meos olim si fistula dicat amores!'

131. *The right man in an emergency.*

Quid? quod salus sociorum summum in periculum ac discrimen vocatur, quo tandem animo ferre debetis? Regno est expulsus Ariobarzanes rex, socius populi Romani atque amicus; imminent duo reges toti Asiae, non solum vobis inimicissimi, sed etiam vestris sociis atque amicis; civitates autem omnes cuncta Asia atque Graecia vestrum auxilium exspectare propter periculi magnitudinem coguntur; imperatorem a vobis certum deprecari, quum praesertim vos alium miseritis, neque audent neque se id facere sine summo periculo posse arbitrantur. Vident et sentiunt hoc idem quod vos, unum virum esse, in quo summa sint omnia, et eum propter esse, quo etiam carent aegrius: cujus adventu ipso atque nomine, tametsi ille ad maritimum bellum venerit, tamen impetus hostium repressos esse intelligunt ac retardatos.

132. *Pallas.*

Pallada nunc, pueri, teneraeque ornatæ puellae;
Qui bene placarit Pallada, doctus erit.
Pallade placata lanam mollite, puellae;
Discite jam plenas exonerare colos.
Illa etiam stantes radio percurrere telas
Erudit, et rarum pectine denset opus.
Hanc cole, qui maculas laesis de vestibis aufers;
Hanc cole, velleribus quisquis aëna paras.
Vos quoque, Phoebea morbos qui pellitis arte,
Munera de vestris pauca referte deae.
Mille dea est operum: certe dea carminis illa est.
Si mereor, studiis adsit amica meis.

133. *No compromise.*

Non est vobis, Quirites, cum eo hoste certamen, cum quo aliqua pacis condicio esse possit. Neque enim ille servitutem vestram, ut antea, sed jam iratus sanguinem concupivit. Nullus ei ludus videtur esse jucundior quam cruor, quam caedes, quam ante oculos trucidatio civium. Non est vobis res, Quirites, cum scelerato homine ac nefario, sed cum immani tetraque belua, quae quoniam in foveam incidit, obruatur. Si enim illinc emergerit, nullius supplicii crudelitas erit recusanda. Sed tenetur, premitur, urgetur nunc iis copiis, quas habemus, mox iis, quas paucis diebus novi consules comparabunt. Incumbite in causam, Quirites, ut facitis. Nunquam major consensus vester in ulla causa fuit, nunquam tam vehementer cum senatu consociati fuistis. Nec mirum. Agitur enim non qua condicione victuri, sed victurine simus an cum supplicio ignominiaque perituri.

134. *A terrible fate.*

Milo Crotoniensis, athleta illustris, exitum habuit e vita miserandum et mirandum. Quum jam natus grandis artem athleticam desiisset, iterque faceret forte solus in locis Italiae silvestribus, quercum vidit prope viam, patulis in parte media rimis hiantem. Tum experiri etiam tunc volens, an ullae sibi reliquae vires adessent, immissis in cavernas arboris digitis, diducere et rescindere quercum conatus est: ac mediam quidem partem discidit divellitque. Quercus autem in duas diducta partes, quum ille, quasi perfecto quod erat connixus, manus laxasset, cessante vi rediit in naturam; manibusque ejus retentis inclusisque, stricta denuo et cohaesa dilacerandum hominem feris praebuit.

135. *Dido to Aeneas.*

Dissimulare etiam sperasti, perfide, tantum
Posse nefas, tacitusque mea decedere terra?
Nec te noster amor, nec te data dextera quondam,
Nec moritura tenet crudeli funere Dido?
Quin etiam hiberno moliris sidere classem,
Et mediis properas aquilonibus ire per altum,
Crudelis? Quid? si non arva aliena domosque
Ignotas peteres et Troja antiqua maneret,
Troja per undosum peteretur classibus aequor?
Mene fugis? Per ego has lacrimas dextramque tuam te—
Quando aliud mihi jam miserae nihil ipsa reliqui—
Per conubia nostra, per inceptos hymenaeos,
Si bene quid de te merui, fuit aut tibi quidquam
Dulce meum, miserere domus labentis et istam,
Oro, si quis adhuc precibus locus, exue mentem.

136. *A tyrant's life is a life of terror.*

Etenim, qui se metui volent, a quibus metuentur, eosdem metuant ipsi necesse est. Quid enim censemus superiorem illum Dionysium, quo cruciatu timoris angi solitum, qui cultros metuens tonsorios candente carbone sibi adurebat capillum? Quid? Alexandrum Pheraeum, quo animo vixisse arbitramur? qui, ut scriptum legimus, quum uxorem Theben admodum diligeret, tamen ad eam ex epulis in cubiculum veniens, barbarum, et eum quidem, ut scriptum est, compunctum notis Thraciis, dstricto gladio jubebat anteire; praemittebatque de stipatoribus suis, qui scrutarentur arculas muliebres et, ne quod in vestimentis occultaretur telum, exquirent. O miserum, qui fidelio rem et barbarum et stigmatiam putaret, quam conjugem! Nec eum fefellit. Ab

ea est enim ipsa propter adulterii suspicionem interfectus.
Nec vero ulla vis imperii tanta est, quae; premente metu,
possit esse diuturna.

137. *The 'golden mean.'*

Rectius vives, Licini, neque altum
Semper urgendo, neque dum procellas
Cautus horrescis, nimium premendo
Litus iniquum.

Auream quisquis mediocritatem
Diligit, tutus caret obsoleti
Sordibus tecti, caret invidenda
Sobrius aula.

Saepius ventis agitur ingens
Pinus, et celsae graviore casu
Decidunt turres, feriuntque summos
Fulmina montes.

Sperat infestis, metuit secundis
Alteram sortem bene praeparatum
Pectus. Informes hiemes reducit
Jupiter, idem

Summovet. Non, si male nunc, et olim
Sic erit. Quondam cithara tacentem
Suscitat Musam, neque semper arcum
Tendit Apollo.

Rebus angustis animosus atque
Fortis appare: sapienter idem
Contraheas vento nimium secundo
Turgida vela.

138. *A princely jest.*

Caesar Tiberius quum petens Neapolim
 In Misenensem villam venisset suam,
 Quae monte summo posita Luculli manu
 Prospectat Siculum et despicit Tuscum mare,
 Ex alticinctis unus atriensibus,
 Cui tunica ab humeris linteo Pelusio
 Erat destrecta, cirris dependentibus,
 Perambulante laeta domino viridia,
 Alveolo coepit ligneo conspergere
 Humum aestuantem, come officium jactitans:
 Sed deridetur. Inde notis flexibus
 Praecurrat alium in xystum, sedans pulverem.
 Agnoscit hominem Caesar, remque intelligit:
 Id ut putavit esse nescio quid boni:
 'Heus!' inquit dominus. Ille enimvero adsilit,
 Donationis alacer certae gaudio.
 Tum sic jocata est tanta majestas ducis:
 'Non multum egisti et opera nequicquam perit;
 Multo majoris alapae mecum veneunt.'

139. *Fate of a conspirator.*

Postquam, ut dixi, senatus in Catonis sententiam discessit,
 consul optimum factu ratus, noctem quae instabat antecapere,
 ne quid eo spatio novaretur, triumviros quae supplicium
 postulabat parare jubet; ipse, praesidiis dispositis, Lentulum
 in carcerem deducit; idem fit ceteris per praetores. Est in
 carcere locus, quod Tullianum appellatur, ubi paululum
 descenderis ad laevam, circiter duodecim pedes humi de-
 pressus. Eum muniunt undique parietes atque insuper
 camera lapideis fornicibus vincta; sed incultu tenebris
 odore foeda atque terribilis ejus facies est. In eum locum

postquam demissus est Lentulus, vindices rerum capitalium, quibus praeceptum erat, laqueo gulam fregere. Ita ille patricius ex gente clarissima Corneliorum qui consulare imperium Romae habuerat, dignum moribus factisque suis exitium vitae invenit.

140. *Bliss of rural life.*

O fortunatos nimium, sua si bona norint,
Agricolae! quibus ipsa procul discordibus armis
Fundit humo facilem victum justissima tellus.
Si non ingentem foribus domus alta superbis
Mane salutantum totis vomit aedibus undam;
Nec varios inhiant pulchra testudine postes,
Illusasque auro vestes, Ephyreiaque aera;
Alba neque Assyrio fucatur lana veneno,
Nec casia liquidi corrumpitur usus olivi:
At secura quies, et nescia fallere vita,
Dives opum variarum; at latis otia fundis,
Speluncae, vivique lacus; at frigida Tempe,
Mugitusque boum, mollesque sub arbore somni
Non absunt; illic saltus ac lustra ferarum,
Et patiens operum exiguoque assueta juvenus;
Sacra deum, sanctique patres; extrema per illos
Justitia excedens terris vestigia fecit.

141. *Fate of Flaminius.*

Tres ferme horas pugnatum est et ubique atrociter; circa consulem tamen acrior infestiorque pugna est. Eum et robora virorum sequebantur, et ipse, quacunque in parte premi ac laborare senserat suos, impigre ferebat opem, insignemque armis et hostes summa vi petebant et tuebantur cives, donec Insuber eques (Ducario nomen erat) facie quoque noscitans consulem, 'En' inquit 'hic est' popu-

laribus suis, 'qui legiones nostras cecidit agrosque et urbem est depopulatus; jam ego hanc victimam m̄anibus peremptorum foede civium dabo.' Subditisque calcaribus equo per confertissimam hostium turbam impetum facit, obtruncatoque prius armigero, qui se infesto venienti obviam objecerat, consulem lancea transfixit; spoliare cupientem triarii objectis scutis arcuere.

142. *Duties of statesmen.*

Omnino, qui reipublicae praefuturi sunt, duo Platonis praecepta teneant: unum, ut utilitatem civium sic tueantur, ut, quaecumque agunt, ad eam referant, obliti commodorum suorum: alterum, ut totum corpus reipublicae curent, ne, dum partem aliquam tuentur, reliquas deserant. Ut enim tutela, si procuratio reipublicae ad utilitatem eorum qui commissi sunt, non ad eorum quibus commissa est, gerenda est. Qui autem parti civium consulunt, partem negligunt, rem perniciosissimam in civitatem inducunt, seditionem atque discordiam: ex quo evenit, ut alii populares alii studiosi optimi cujusque videantur, pauci universorum. Hinc apud Athenienses magnae discordiae, in nostra republica non solum seditiones, sed pestifera etiam bella civilia: quae gravis et fortis civis et in republica dignus principatu fugiet atque oderit, tradetque se totum reipublicae, neque opes aut potentiam consecabitur, totamque eam sic tuebitur, ut omnibus consulat.

143. *Capture of Jugurtha.*

Postea tempore et loco constituto, in colloquium uti de pace veniretur, Bocchus Sullam modo, modo Jugurthae legatum appellare, benigne habere, idem ambobus polliceri. Illi pariter laeti ac spei bonae pleni esse. Sed nocte ea, quae proxima fuit ante diem colloquio decretum, Maurus

adhibitis amicis ac statim, immutata voluntate, remotis, dicitur secum ipse multa agitavisse, vultu corporis pariter atque animo varius, quae scilicet tacente ipso occulta pectoris patefecisse. Tamen postremo Sullam accersi jubet, et ex ejus sententia Numidae insidias tendit. Deinde, ubi dies advenit, et ei nuntiatum est Jugurtham haud procul abesse, cum paucis amicis et quaestore nostro quasi obviis honoris causa procedit in tumulum facillimum visu insidiantibus. Eodem Numida cum plerisque necessariis suis inermis, uti dictum erat, accedit, ac statim signo dato undique simul ex insidiis invaditur. Ceteri obtruncati; Jugurtha Sullae vinctus traditur, et ab eo ad Marium deductus est.

144. *A poor man's garden.*

Hortus erat junctus casulae, quem vimina pauca
Et calamo recidiva levi munibat arundo,
Exiguus spatio, variis sed fertilis herbis.
Non illi deerat, quod pauperis exigit usus.
Si quando vacuum casula pluviaeve tenebant
Festave lux, si forte labor cessabat aratro:
Horti opus illud erat. Varias deponere plantas
Norat, et occultae committere semina terrae,
Vicinosque apte cura submittere rivos.
Hic olus, hic late fundentes brachia betae,
Fecundusque rumex malvaeque inulaeque virebant:
Hic siser, et capiti nomen debentia porra;
Hic etiam nocuum capiti gelidumque papaver,
Grataque nobilium requies lactuca ciborum,
Et gravis in latum demissa cucurbita ventrem.
Verum hic non domini—quis enim contractior illo?—
Sed populi proventus erat; Nonisque diebus
Venales olerum fascies portabat in urbem;
Inde domum cervice levis, gravis aere, redibat.

145. *Ode to Faunus.*

Faune, Nympharum fugientum amator,
 Per meos fines et aprica rura
 Lenis incedas, abeasque parvis

Aequus alumni :

Si tener pleno cadit haedus anno,
 Larga nec desunt Veneris sodali
 Vina craterae, vetus ara multo

Fumat odore.

Ludit herboso pecus omne campo,
 Quum tibi Nonae redeunt Decembres :
 Festus in pratis vacat otioso

Cum bove pagus :

Inter audaces lupus errat agnos :
 Spargit agrestes tibi silva frondes :
 Gaudet invisam pepulisse fossor

Ter pede terram.

146. *'No choice but to yield.'*

Quum diu silentium fuisset, tum L. Lentulus, qui tum princeps legatorum virtute atque honoribus erat, 'Patrem meum,' inquit, 'consules, saepe audiui memorantem, se in Capitolio unum non fuisse auctorem senatui redimendae auro a Gallis civitatis, quando nec fossa valloque ab ignavissimo hoste clausi essent et erumpere, si non sine magno periculo, tamen sine certa perniciē possent. Quod si, ut illis decurrere ex Capitolio armatis in hostem licuit, quo saepe modo obsessi in obsidentes eruperunt, ita nobis aequo aut iniquo loco dimicandi tantummodo cum hoste copia esset, non mihi paterni animi indoles in consilio dando deesset. Equidem mortem pro patria praeclaram esse fateor, et me vel devovere pro populo Romano legionibusque vel in medios me immit-

tere hostes paratus sum ; sed hic patriam video, hic quicquid Romanarum legionum est ; quae nisi pro se ipsis ad mortem ruere volunt, quid habent quod morte sua servant? Tecta urbis, dicat aliquis, et moenia et eam turbam, a qua urbs incolitur. Immo hercule produntur ea omnia, deleta hoc exercitu, non servantur. Hic omnes spes opesque sunt, quas servando patriam servamus, dedendo ad necem patriam deserimus ac prodimus.’

*147. *The fall of Gabii.*

Jamque potens, misso genitorem appellat amico
 Perdendi Gabios quod sibi monstret iter.
 Hortus odoratis suberat cultissimus herbis,
 Sectus humum rivo lene sonantis aquae.
 Illic Tarquinius mandata latentia nati
 Accipit, et virga lilia summa metit.
 Nuntius ut rediit, decussaue lilia dixit,
 Filius ‘Agnosco jussa parentis’ ait.
 Nec mora, principibus caesis ex urbe Gabina,
 Traduntur ducibus moenia nuda suis.

Subesse, ‘to be near’; *virga*, ‘a switch’; *decutere*, ‘to cut down’; *nudus*, ‘stripped of.’

148. *Exploits of Pompey the Great.*

Jam vero virtuti Cn. Pompeii quae potest par oratio inveniri? quid est, quod quisquam aut dignum illo, aut vobis novum, aut cuiquam inauditum possit afferre? Neque enim illae sunt solae virtutes imperatoriae, quae vulgo existimantur, labor in negotiis, fortitudo in periculis, industria in agendo, celeritas in conficiendo, consilium in providendo : quae tanta sunt in hoc uno, quanta in omnibus reliquis imperatoribus, quos aut vidimus aut audivimus, non fuerunt. Testis est Italia, quam ille ipse victor, L. Sulla, hujus virtute et subsidio

confessus est liberatam. Testis est Sicilia, quam multis undique cinctam periculis, non terrore belli, sed celeritate consilii, explicavit. Testis est Africa, quae magnis oppressa hostium copiis, eorum ipsorum sanguine redundavit. Testes vero jam omnes orae, atque omnes exterae gentes ac nationes, denique maria omnia, tum universa tum in singulis omnes sinus atque portus. Hoc tantum bellum, tam turpe, tam vetus, tam late dispersum, quis unquam arbitraretur aut ab omnibus imperatoribus uno anno, aut omnibus annis ab uno imperatore confici posse?

149. *Troy in flames.*

Tum vero omne mihi visum considerare in ignes
 Ilium et ex imo verti Neptunia Troja;
 Ac veluti summis antiquam in montibus ornum
 Quum ferro accisam crebrisque bipennibus instant
 Eruere agricolae certatim; illa usque minatur
 Et tremefacta comam concusso vertice nutat,
 Vulneribus donec paulatim evicta supremum
 Congemuit traxitque jugis avulsa ruinam.
 Descendo, ac ducente deo flammam inter et hostes
 Expedior; dant tela locum, flammaeque recedunt.

150. *Destruction of the Fabii.*

. . . . Hostes, ubi vincere aperte
 Non datur, insidias armaque caeca parant.
 Campus erat: campi clauderant ultima colles,
 Silvaque montanas occulere apta feras.
 In medio paucos armentaue rara relinquunt:
 Cetera virgultis abdita turba latet.
 Ecce, velut torrens, undis pluvialibus auctus
 Aut nive, quae Zephyro victa repente fluit,

Per sata perque vias fertur, nec, ut ante solebat,
 Riparum clausas margine finit aquas :
 Sic Fabii latis vallem discursibus implent ;
 Quosque vident, sternunt ; nec metus alter inest.
 Fraude perit virtus. In apertos undique campos
 Prosiliunt hostes, et latus omne tenent.
 Quid faciant pauci contra tot milia fortes ?
 Quidve, quod in misero tempore restet, habent ?
 Una dies Fabios ad bellum miserat omnes :
 Ad bellum missos perdidit una dies.

151. *Rout of the Numidians.*

Romani ex improvise pulveris vim magnam animadvertunt, nam prospectum ager arbustis consitus prohibebat. Et primo rati humum aridam vento agitari ; post, ubi aequabilem manere, et, sicuti acies movebatur, magis magisque appropinquare vident, cognita re, properantes arma capiunt, ac pro castris, sicuti imperabatur, consistunt. Deinde ubi propius ventum est utrinque magno clamore concurritur. Numidae, paulisper remorati, postquam elephantos impeditos ramis arborum atque ita disiectos circumveniri vident, fugam faciunt : ac plerique abjectis armis integri abeunt. Elephantum quattuor capti, reliqui omnes, numero quadraginta, interfecti.

152. *Local legends in Sicily.*

Vetus est haec opinio, quae constat ex antiquissimis Graecorum litteris ac monumentis, insulam Siciliam totam esse Cereri et Liberae consecratam. Hoc quum ceterae gentes sic arbitrantur, tum ipsis Siculis ita persuasum est, ut animis eorum insitum atque innatum esse videatur. Henna autem, ubi ea quae dico gesta esse memorantur, est loco praeaelso atque edito : quo in summo est aequata agri planities et aquae perennes ; tota vero ab omni aditu circumcisa atque

dirempta est. Quam circa lacus lucique sunt plurimi et laetissimi flores omni tempore anni: locus ut ipse raptum illum virginis, quem jam a pueris accepimus, declarare videatur. Etenim prope est spelunca quaedam, conversa ad aquilonem, infinita altitudine, qua Ditem patrem ferunt repente cum curru exstitisse, abreptamque ex eo loco virginem secum asportasse, et subito non longe a Syracusis penetrasse sub terras, lacumque in eo loco repente exstitisse: ubi usque ad hoc tempus Syracusani festos dies anniversarios agunt celeberrimo virorum mulierumque conventu.

153. *A letter of congratulation.*

Maxima sum laetitia affectus, quum audivi te consulem factum esse; eumque honorem tibi deos fortunare volo, atque a te pro tua parentisque tui dignitate administrari. Nam quum te semper dilexi amavique, tum mei amantissimum cognovi in omni varietate rerum mearum; tum patris tui pluribus beneficiis, vel defensu tristibus temporibus vel ornatus secundis, necesse est ut et sim totus vester et esse debeam: quum praesertim matris tuae, gravissimae atque optimae feminae, majora erga salutem dignitatemque meam studia, quam erant a muliere postulanda, perspexerim. Quapropter a te peto majorem in modum, ut me absentem diligas atque defendas. Vale.

154. *A pleasant country seat.*

Juli jugera pauca Martialis,
Hortis Hesperidum beatiora,
Longo Janiculi jugo recumbunt:
Lati collibus imminent recessus:
Et planus modico tumore vertex
Caelo perfruitur serenior,

Et curvas nebula tegente valles
 Solus luce nitet peculiari :
 Puris leniter admoventur astris
 Celsae culmina delicata villae.
 Hinc septem dominos videre montes,
 Et totam licet aestimare Romam,
 Albanos quoque Tusculosque colles,
 Et quodcunque jacet sub urbe frigus ;
 Fidenas veteres brevesque Rubras,
 Et quod virgineo cruore gaudet,
 Annae pomiferum nemus Perennae.

155. *Death of Dido.*

At trepida et coeptis immanibus effera Dido,
 Sanguineam volvens aciem, maculisque trementes
 Interfusa genas et pallida morte futura,
 Interiora domus irrumpit limina, et altos
 Conscendit furibunda rogos, enseque recludit
 Dardanium, non hos quaesitum munus in usus.
 Hic, postquam Iliacas vestes notumque cubile
 Conspexit, paulum lacrimis et mente morata
 Incubuitque toro dixitque novissima verba.
 Dixit, et, os impressa toro, 'Moriemur inultae,
 Sed moriamur,' ait. 'Sic, sic juvat ire sub umbras.
 Hauriat hunc oculis ignem crudelis ab alto
 Dardanus, et nostrae secum ferat omina mortis.'
 Dixerat ; atque illam media inter talia ferro
 Collapsam aspiciunt comites, enseque cruore
 Spumantem sparsasque manus. It clamor ad alta
 Atria ; concussam bacchatur fama per urbem.
 Lamentis gemituque et femineo ululatu
 Tecta fremunt ; resonat magnis plangoribus aether.

156. *A laborious march.*

Ea vero via insuperabilis fuit. Nam quum super veterem nivem intactam nova modicae altitudinis esset, molli nec praealtae nivi facile pedes ingredientium insistebant. Ut vero tot hominum jumentorumque incessu dilapsa est, per nudam infra glaciem fluentemque tabem liquescentis nivis ingrediebantur. Tetra ibi luctatio erat, ut a lubrica glacie non recipiente vestigium et in prono citius pedes fallente: et, seu manibus in assurgendo seu genu se adjuvissent, ipsis adminiculis prolapsi si iterum corruerent, nec stirpes circa radicesve, ad quas pede aut manu quisquam eniti posset, erant; ita in levi tantum glacie tabidaque nive volutabantur. Jumenta secabant interdum etiam tum infimam ingredientia nivem, et prolapsa jactandis gravius in connitendo ungulis penitus perfringebant: ut pleraque, velut pedica capta, haerent in durata et alte concreta glacie.

157. *Preparations for the race. The start.*

Est procul in pelago saxum spumantia contra
 Litora, quod tumidis submersum tunditur olim
 Fluctibus, hiberni condunt ubi sidera Cori;
 Tranquillo silet, immotaque attollitur unda
 Campus, et apricis statio gratissima mergis.
 Hic viridem Aeneas frondenti ex ilice metam
 Constituit signum nautis pater, unde reverti
 Scirent et longos ubi circumflectere cursus.
 Tum loca sorte legunt, ipsique in puppibus auro
 Ductores longe effulgent ostroque decori;
 Cetera populea velatur fronde juvenus,
 Nudatosque humeros oleo perfusa nitescit.
 Considunt transtris, intentaque bracchia remis;
 Intenti exspectant signum, exsultantiaque haurit

Corda pavor pulsans laudumque arrecta cupido.
Inde, ubi clara dedit sonitum tuba, finibus omnes,
Haud mora, prosiluire suis; ferit aethera clamor
Nauticus, adductis spumant freta versa lacertis.
Infundunt pariter sulcos, totumque dehiscit
Convulsum remis rostrisque tridentibus aequor.

158. *Cicero to his wife from exile.*

Accepi tres epistolas, quas ego lacrimis prope delevi. Conficior enim maerore, mea Terentia; nec meae me miseriae magis excruciant, quam tuae vestraeque. Ego autem hoc miserior sum, quam tu, quae es miserrima, quod ipsa calamitas communis est utriusque nostrum, sed culpa mea propria est. Meum fuit officium, vel vitare periculum, vel diligentia resistere, vel cadere fortiter. Hoc miserius, turpius, indignius nobis nihil fuit. Quare quum dolore conficior, tum etiam pudore. Pudet enim me uxori meae optimae, suavissimis liberis, virtutem et diligentiam non praestitisse. Nam mihi ante oculos dies noctesque versatur squalor vester et maeror et infirmitas valetudinis tuae; spes autem salutis pertenuis ostenditur. Inimici sunt multi, invidi paene omnes. Ejicere nos magnum fuit, excludere facile est. Ego faciam, quae praecipis. Amicis, quibus voluisti, egi gratias; et eas litteras Dexippo dedi. Pisonem nostrum mirifico esse studio in nos et officio, et ego perspicio et omnes praedicant. Dii faxint, ut tali genero mihi praesenti tecum simul et cum liberis nostris frui liceat! Quod scribis, te, si velim, ad me venturam; ego vero, quum sciam magnam partem istius oneris abs te sustineri, te istic esse volo. Si perficitis, quod agitis, me ad vos venire oportet: sin autem . . . Sed nihil opus est, reliqua scribere. Ex litteris tuis constituere poterimus, quid nobis faciendum sit. Cura ut valeas, et ita tibi persuadeas, mihi te carius nihil esse,

nec unquam fuisse. Vale, mea Terentia, quam ego videre videor: itaque debilitor lacrimis. Vale.

159. *Tarquin and the Sibyl.*

Anus quaedam incognita ad Tarquinium Superbum regem adiit, novem libros ferens, quod esse dicebat divina oracula: eos velle venundare. Tarquinius pretium percontatus est: mulier nimium atque immensum poposcit. Rex, quasi anus aetate desiperet, derisit. Tum illa foculum coram eo cum igni apposuit, et tres libros ex novem deurit; et num reliquos sex eodem pretio emere vellet, regem interrogavit. Sed Tarquinius id multo risit magis, dixitque, anum jam procul dubio delirare. Mulier ibidem statim tres alios libros exussit; atque id ipsum denuo placide rogavit, ut tres reliquos eodem illo pretio emeret. Tarquinius ore jam serio atque attentiore animo fit; eam constantiam confidentiamque non neglegendam intelligit: et libros tres reliquos mercatur nihilo minore pretio, quam quod erat petatum pro omnibus. Sed eam mulierem tunc a Tarquinio digressam postea nusquam loci visam constitit.

160. *Stilicho crosses the Alps.*

. Per talia tendit

Frigoribus mediis Stilicho loca. Nulla Lyaei
 Pocula, rara Ceres; raptos contentus in armis
 Delibasse cibos, madidoque oneratus amictu
 Argentem pulsabat equum. Nec mollia fesso
 Strata dedere torum: tenebris si caeca repressit
 Nox iter, aut spelaea subît metuenda ferarum,
 Aut pastoralis jacuit sub culmine, fultus
 Cervicem clipeo. Stat pallidus hospite magno
 Pastor, et ignoto praeclarum nomine vultum
 Rustica sordenti genetrix ostendit alumno.

161. *Spartan anecdotes.*

Pari animo Lacedaemonii in Thermopylis occiderunt, in quos Simonides :

‘Dic hospes Spartae, nos te hic vidisse jacentes,
Dum sanctis patriae legibus obsequimur.’

Quid ille dux Leonidas dicit? ‘Pergite animo forti, Lacedaemonii: hodie apud inferos fortasse cenabimus.’ Fuit haec gens fortis, dum Lycurgi leges videbant. E quibus unus, quum Perses hostis in colloquio dixisset glorians, ‘Solem prae jaculorum multitudine et sagittarum non videbitis,’ ‘In umbra igitur,’ inquit, ‘pugnabimus.’ Viros commemoro. Qualis tandem Lacaena? quae quum filium in proelium misisset et interfectum audisset, ‘Idcirco,’ inquit, ‘genueram, ut esset qui pro patria mortem non dubitaret occumbere.’ Esto: fortes et duri Spartiatae: magnam habet vim reipublicae disciplina.

*162. *A letter of introduction.*

Democritus Sicyonius non solum hospes meus est, sed etiam, quod non multis contingit, Graecis praesertim, valde familiaris. Est enim in eo summa probitas, summa virtus, summa in hospites liberalitas et observantia; meque prae ceteris et colit et observat et diligit. Eum tu non modo suorum civium, verum etiam prope Achaiae principem cognosces. Huic ego tantummodo aditum ad tuam cognitionem patefacio et munio: cognitum per te ipsum, quae tua natura est, dignum tua amicitia atque hospitio judicabis. Peto igitur a te, ut his litteris lectis recipias eum in tuam fidem, polliceare omnia te facturum mea causa. De reliquo, si, id eum quod confido fore, dignum tua amicitia hospitioque

cognoveris, peto ut eum complectare, diligas, tuis habeas. Erit id mihi majorem in modum gratum. Vale.

Praesertim, 'especially'; *probitas*, 'uprightness'; *observantia*, 'attention,' 'courtesy'; *mūnīre*, 'to secure,' 'prepare'; *complecti*, lit. 'to embrace.'

163. *Affectation rebuked.*

Favorinus philosophus adolescenti, veterum verborum cupidissimo, et plerasque voces nimis priscas in quotidianis sermonibus expromenti: 'Curius,' inquit, 'et Fabricius, et Coruncanius, antiquissimi viri, plane ac dilucide cum suis fabulati sunt. Tu autem sermone abhinc multis annis jam desito uteris, quod scire atque intellegere neminem vis, quae dicas. Nonne, homo inepte, ut quod vis abunde consequaris, taces? Sed antiquitatem tibi placere ais, quod honesta et bona et sobria et modesta sit. Vive ergo moribus praeteritis; loquere verbis praesentibus; atque id, quod a C. Caesare, excellentis ingenii ac prudentiae viro, scriptum est, habe semper in memoria, ut, tanquam scopulum, sic fugias inauditum atque insolens verbum.'

164. *Rural contentment.*

Namque sub Oebaliae memini me turribus arcis,
 Qua niger humectat flaventia culta Galaesus,
 Corycium vidisse senem, cui pauca relictī
 Jugera ruris erant: nec fertilis illa juvencis,
 Nec pecori opportuna seges, nec commoda Baccho.
 Hic rarum tamen in dumis olus albaque circum
 Lilia verbenasque premens vescumque papaver
 Regum aequabat opes animis; seraque revertens
 Nocte domum dapibus mensas onerabat inemptis.
 Primus vere rosam atque autumnō carpere poma,
 Et quum tristis hiems etiamnum frigore saxa

Rumperet, et glacie cursus frenaret aquarum,
 Ille comam mollis jam tondebat hyacinthi,
 Aestatem increpitans seram zephyrosque morantes.
 Ille etiam seras in versum distulit ulmos
 Eduramque pirum et spinos jam pruna ferentes,
 Jamque ministrantem platanum potantibus umbras.

165. *Alexander's horse.*

Equus Alexandri regis nomine Bucephalus fuit. Super hoc equo dignum memoria visum, quod, ubi ornatus erat armatusque ad proelium, haud unquam inscendi sese ab alio nisi a rege passus sit. Id etiam de isto equo memoratum est: quod, quum in eo insidens Alexander, bello Indico, in hostium cuneum non satis sibi providens immisisset, conjectis undique in Alexandrum telis, vulneribus alte in cervice atque in latere equus perfossus est: moribundus tamen ac prope jam exsanguis e mediis hostibus regem vivacissimo cursu retulit: atque, ubi eum extra tela extulerat, illico concidit et, domini jam superstitis securus, quasi cum sensus humani solatio animam exspiravit. Tum rex Alexander, parta ejus belli victoria, oppidum in iisdem locis condidit, idque ob equi honores Bucephalon appellavit.

166. *A perfidious surprise.*

At hostes sine fide tempus atque occasionem fraudis ac doli quaerunt. Interjectisque aliquot diebus, nostris languentibus atque animo remissis, subito meridiano tempore quum alius discessisset, alius ex diutino labore in ipsis operibus quieti se dedisset, arma vero omnia reposita contextaque essent, portis foras erumpunt; secundo magnoque vento ignem operibus inferunt. Hunc sic distulit ventus, ut uno tempore agger testudo turris tormentaque flammam conciperent, et prius haec omnia consumerentur, quam quemad-

modum accidisset animadverti posset. Nostri, repentina fortuna permoti, arma quae possunt arripiunt. Alii ex castris se incitant. Fit in hostes impetus ; sed e muro sagittis tormentisque fugientes persequi prohibentur. Illi sub murum se recipiunt ; ibique turrisque lateritiam libere incendunt.

167. *Inundation of the Tiber.*

Sed praecipuus et cum praesenti exitio etiam futuri pavor subita inundatione Tiberis, qui immenso auctu, proruto ponte sublicio, ac strage obstantis molis refusus, non modo jacentia et plana urbis loca sed secunda ejusmodi casuum implevit. Rapti e publico plerique, plures in tabernis et cubilibus intercepti. Fames in vulgus, inopia quaestus et penuria alimentorum. Corrupta stagnantibus aquis insularum fundamenta, dein remeante flumine dilapsa. Utque primum vacuus a periculo animus fuit, id ipsum quod paranti expeditionem Othoni campus Martius et via Flaminia, iter belli, esset obstructum a fortuitis vel naturalibus causis, in prodigium et omen imminentium cladum vertebatur.

168. *A 'double entente.'*

Memoriae proditum est, Hannibalem Carthaginensem apud regem Antiochum facetissime cavillatum esse. Ea cavillatio hujusmodi fuit. Ostendebat ei Antiochus in campo copias ingentes, quas bellum populo Romano facturus comparaverat : convertebatque exercitum insignibus argenteis et aureis florentem. Inducebat etiam currus cum falcibus et elephantos cum turribus, equitatumque frenis monilibus, phaleris praefulgentem. Atque ibi rex, contemplatione tanti ac tam ornati exercitus gloriabundus, Hannibalem aspexit, et : ' Putasne,' inquit, ' conferri posse, ac satis esse credis Romanis haec omnia ? ' Tum Poenus, eludens ignaviam

imbelliamque militum ejus pretiose armatorum: 'Satis plane,' inquit, 'satis esse credo Romanis haec omnia, etiamsi avarissimi sunt.' Nihil prorsum neque tam lepide neque tam acerbe dici potest. Rex de numero exercitus sui ac de aequiparatione aestimanda quaesierat: respondit Hannibal de praeda.

169. *The robber's den.*

Tum primum nostri Cacus videre timentem
 Turbatumque oculis. Fugit ilicet ocior Euro,
 Speluncamque petit; pedibus timor addidit alas.
 Ut sese inclusit, ruptisque immane catenis
 Dejecit saxum, ferro quod et arte paterna
 Pendebat, fultosque emuniit obice postes:
 Ecce furens animis aderat Tirynthius; omnemque
 Accessum lustrans huc ora ferebat et illuc,
 Dentibus infrendens. Ter totum fervidus ira
 Lustrat Aventini montem; ter saxea tentat
 Limina nequicquam; ter fessus valle resedit.
 Stabat acuta silex, praecisis undique saxis,
 Speluncae dorso insurgens, altissima visu;
 Dirarum nidis domus opportuna volucrum.
 Hanc, ut prona jugo laevum incumbibat ad amnem,
 Dexter in adversum nitens concussit, et imis
 Avulsam solvit radicibus; inde repente
 Impulit: impulsu quo maximus insonat aether;
 Dissultant ripae, refluitque exterritus amnis.

170. *The robber's den (continued).*

At specus et Caci detecta apparuit ingens
 Regia, et umbrosae penitus patuere cavernae.
 Ergo insperata deprensum in luce repente,
 Inclusumque cavo saxo atque insueta rudentem,

Desuper Alcides telis premit, omniaque arma
Advocat et ramis vastisque molaribus instat.
Ille autem, neque enim fuga jam super ullâ pericli,
Faucibus ingentem fumum, mirabile dictu,
Evomit, involvitque domum caligine caeca,
Prospectum eripiens oculis; glomeratque sub antro
Fumiferam noctem commixtis igne tenebris.
Non tulit Alcides animis, seque ipse per ignem
Praecipiti injecit saltu, qua plurimus undam
Fumus agit nebulaque ingens specus aestuat atra.
Hic Cacum in tenebris incendia vana vomentem
Corripit in nodum complexus, et angit inhaerens
Elisos oculos et siccum sanguine guttur.

171. *Rout of the Romans.*

Nox per diversa inquires, quum barbari festis epulis, laeto cantu aut truci sonore subjecta vallium complerent; apud Romanos invalidi ignes, interruptae voces, atque ipsi passim adjacerent vallo, insomnes magis quam pervigiles. Ducemque terruit dira quies: nam Quintilium Varum, sanguine oblitum et paludibus emersum, cernere et audire visus est, velut vocantem et manum intendentis repulisse. Coepta luce, missae in latera legiones, metu an contumacia, locum deseruere. Neque tamen Arminius statim prorupit: sed, ut haesere caeno fossisque impedimenta, turbati circum milites, incertus signorum ordo, utque tali in tempore, sibi quisque properus et lentae adversum imperia aures, irrumpere Germanos jubet, clamitans, 'En Varus, et eodem iterum fato victae legiones!' Simul haec, et cum delectis scindit agmen, equisque maxime vulnera ingerit: illi sanguine suo lapsantes, excussis rectoribus, disjicere obvios, proterere jacentes. Caecina, dum sustentat aciem, suffosso equo delapsus, circumveniebatur, ni prima legio sese opposuisset. Neque is

miseriarum finis. Struendum vallum, petendus agger : non tentoria manipulis, non fomenta sauciis : infectos caeno aut cruore cibos dividentes, funestas tenebras, et tot hominum milibus unum jam reliquum diem lamentabantur.

172. *The folly of avarice.*

Quid juvat immensum te argenti pondus et auri
Furtim defossa timidum deponere terra?
'Quod si comminuas, vilem redigatur ad assem.'
At, ni id fit, quid habet pulchri constructus acervus?
Milia frumenti tua triverit area centum,
Non tuus hoc capiet venter plus ac meus : ut si
Reticulum panis venales inter onusto
Forte vehas humero, nihilo plus accipias quam
Qui nil portarit. Vel dic, quid referat intra
Naturae fines viventi, jugera centum an
Mille aret? 'At suave est ex magno tollere acervo.'
Dum ex parvo nobis tantundem haurire relinquas,
Cur tua plus laudes cumeris granaria nostris?
At bona pars hominum decepta cupidine falso,
'Nil satis est,' inquit ; 'quia tanti, quantum habeas, sis.'
Tantalus a labris sitiens fugientia captat
Flumina. Quid rides? mutato nomine de te
Fabula narratur : congestis undique saccis
Indormis inhians et tanquam parcere sacris
Cogeris aut pictis tanquam gaudere tabellis.
An vigilare metu exanimem, noctesque diesque
Formidare malos fures, incendia, servos,
Ne te compilent fugientes, hoc juvat? Horum
Semper ego optarim pauperrimus esse bonorum.

173. *A letter of introduction.*

M. T. CICERO SERV. SULPICIO, S. D.

T. Manlium suo Varronisque nomine commendat.

Titum Manlium, qui negotiatur Thespiis, vehementer diligo. Nam et semper me coluit diligentissimeque observavit, et a studiis nostris non abhorret. Accedit eo, quod Varro Murena magnopere ejus causa vult omnia, qui existimavit, etsi suis litteris, quibus tibi Manlium commendabat, valde confideret, tamen mea commendatione aliquid accessions fore. Me quidem quum Manlii familiaritas, tum Varronis studium commovit, ut ad te quam accuratissime scriberem. Gratissimum igitur mihi feceris, si huic commendationi meae tantum tribueris, quantum cui tribuisti plurimum: id est, si T. Manlium quam maxime, quibuscunque rebus honeste ac pro tua dignitate poteris, juveris atque ornaveris. Ex ipsius praeterea gratissimis et humanissimis moribus confirmo tibi, te eum, quem soles, fructum a bonorum virorum officiis expectare, esse capturum. Vale.

174. *A perilous passage.*

Priverno antiqua Metabus cum excederet urbe,
 Infantem, fugiens media inter proelia belli,
 Sustulit exilio comitem, matrisque vocavit
 Nomine Casmillae, mutata parte, Camillam.
 Ipse, sinu prae se portans, juga longa petebat
 Solorum nemorum; tela undique saeva premebant,
 Et circumfuso volitabant milite Volsci.
 Ecce fugae medio summis Amasenus abundans
 Spumabat ripis; tantus se nubibus imber
 Ruperat. Ille, innare parans, infantis amore
 Tardatur, caroque oneri timet. Omnia secum

Versanti subito vix haec sententia sedit.
 Telum immane, manu valida quod forte gerebat
 Bellator, solidum nodis et robore cocto,
 Huic natam, libro et silvestri subere clausam,
 Implicat, atqueabilem mediae circumligat hastae.
 Protinus adducto contortum hastile lacerto
 Immittit; sonuere undae; rapidum super amnem
 Infelix fugit in jaculo stridente Camilla.
 At Metabus, magna propius jam urgente caterva,
 Dat sese fluvio, atque hastam cum virgine victor
 Gramineo donum Triviae de cespite vellit.

175. *Attempted assassination of Milo.*

Milo autem, quum in senatu fuisset eo die quoad senatus dimissus est, domum venit: calceos et vestimenta mutavit: paulisper, dum se uxor comparat, commoratus est: deinde profectus est id temporis quum jam Clodius, si quidem eo die Romam venturus erat, redire potuisset. Fit obviam Clodio ante fundum ejus hora fere undecima, aut non multo secus. Statim complures cum telis in hunc faciunt de loco superiore impetum; adversi rhedarium occidunt. Quum autem hic de rheda rejecta paenula desiluisset, seque acri animo defenderet, illi qui erant cum Clodio gladiis eductis, partim recurrere ad rhedam ut a tergo Milonem adorirentur, partim quod hunc jam interfectum putarent, caedere incipiunt ejus servos qui post erant: ex quibus qui animo fideli in dominum et praesenti fuerunt partim occisi sunt, partim, quum ad rhedam pugnari viderent, et domino succurrere prohiberentur, Milonemque occisum etiam ex ipso Clodio audirent, et ita esse putarent, fecerunt id servi Milonis, neque imperante neque sciente neque praesente domino, quod suos quisque servos in tali re facere voluisset.

176. *Habits of bees.*

Omnibus una quies operum, labor omnibus unus.
Mane ruunt portis; nusquam mora: rursus easdem
Vesper ubi e pastu tandem decedere campis
Admonuit, tum tecta petunt, tum corpora curant:
Fit sonitus, mussantque oras et limina circum.
Post, ubi jam thalamis se composuere, siletur
In noctem, fessosque sopor suus occupat artus.
Nec vero a stabulis pluvia imminente recedunt
Longius, aut credunt caelo adventantibus Euris;
Sed circum tutae sub moenibus urbis aquantur,
Excursusque breves tentant, et saepe lapillos,
Ut cumbae instabiles fluctu jactante saburram,
Tollunt: his sese per inania nubila librant.

177. *Caractacus at Rome.*

Clara ea victoria fuit, captaque uxore et filia Caractaci;
fratres quoque in deditionem accepti. Ipse quum fidem
Cartismanduae, reginae Brigantum, petivisset vinctus ac
victoribus traditus est, nono post anno quam bellum in
Britannia coeptum. Ne Romae quidem ignobile Caractaci
nomen erat: et Caesar, dum suum decus extollit, addidit glo-
riam victo. Vocatus quippe, ut ad insigne spectaculum,
populus. Stetere in armis Praetoriae cohortes campo, qui
castra praejacet. Tum, incedentibus regiis clientelis, phalerae
torquesque: mox fratres et conjunx et filia: postremo ipse
ostentatus. Ceterorum preces degeneres fuere, ex metu: at
non Caractacus aut vultu demisso aut verbis misericordiam
quirens. Ubi tribunali adstitit, in hunc modum locutus est:
'Si, quanta nobilitas et fortuna mihi fuit, tanta rerum pros-
perarum moderatio fuisset, amicus potius in hanc urbem
quam captus venissem: neque dedignatus esses claris majo-

ribus ortum, pluribus gentibus imperitantem, foedere pacis accipere. Praesens sors mea, ut mihi informis, sic tibi magnifica est: habui equos viros arma opes: quid mirum, si haec invitus amisi? Non, si vos omnibus imperitare vultis, sequitur, ut omnes servitutem accipiant? Si statim deditus traderer, neque mea fortuna, neque tua gloria inclaruisset, et supplicium mei oblivio sequeretur: at, si incolumem servaveris, aeternum exemplar clementiae ero.' Ad ea Caesar veniam ipsique et conjugi et fratribus tribuit.

178. *An ill-bred fellow.*

At etiam litteras, quas me sibi misisse diceret, recitavit homo et humanitatis expers et vitae communis ignarus. Quis enim unquam, qui paulum modo bonorum consuetudinem nosset, litteras ad se ab amico missas, offensione aliqua interposita, in medium protulit palamque recitavit? Quid est aliud tollere ex vita vitae societatem, tollere amicorum colloquia absentium? Quam multa joca solent esse in epistolis, quae prolata si sint, inepta videantur! quam multa seria, neque tamen ullo modo divulganda!

179. *A hearty invitation.*

Si potes Archiacis conviva recumbere lectis
Nec modica cenare times olus omne patella,
Supremo te sole domi, Torquate, manebo.
Jamdudum splendet focus et tibi munda supellex.
Mitte leves spes et certamina divitiarum
Et Moschi causam: cras nato Caesare festus
Dat veniam somnumque dies; impune licebit
Aestivam sermone benigno tendere noctem.
Quo mihi fortunam, si non conceditur uti?
Parcus ob heredis curam nimiumque severus

Assidet insano : potare et spargere flores
 Incipiam patiarque vel inconsultus haberi.
 Fecundi calices quem non fecere disertum ?
 Contracta quem non in paupertate solutum ?
 Haec ego procurare et idoneus imperor et non
 Invitus, ne turpe toral, ne sordida mappa
 Corruget nares, ne non et cantharus et lanx
 Ostendat tibi te, ne fidos inter amicos
 Sit qui dicta foras eliminet, ut coëat par
 Jungaturque pari. Butram tibi Septiciumque,
 Et nisi cena prior potiorque puella Sabinum
 Detinet, assumam ; locus est et pluribus umbris.
 Tu quotus esse velis rescribe, et rebus omissis
 Atria servantem postico falle clientem.

180. *Graces of style.*

Adsunt aptae crebraeque sententiae, gravis et decora constructio, sonantia verba et antiqua. Omnia haec mire placent quum impetu quodam et flumine praevehuntur, placent, si retractentur. Senties quod ego, quum orationes ejus in manus sumpseris ; quas facile cuilibet veterum, quorum est aemulus, comparabis. Idem tamen in historia magis satisfaciet vel brevitate vel luce vel suavitate vel splendore etiam sublimitate narrandi. Nam in contionibus eadem, quae in orationibus, vis est : pressior tamen et circumscriptior et adductior. Praeterea facit versus, quales Catullus aut Calvus. Quantum illis leporis dulcedinis amaritudinis amoris ! Inserit sane, sed data opera, mollibus levibusque duriusculos quosdam ; et hoc, quasi Catullus aut Calvus. Legit mihi nuper epistolas : uxoris esse dicebat : Plautum vel Terentium metro solutum legi credidi.

181. *Ovid from exile.*

Et jam complerat genitor sua fata; novemque
 Addiderat lustris altera lustra novem.
 Non aliter flevi, quam me fleturus adempto
 Ille fuit. Matri proxima justa tuli.
 Felices ambo tempestiveque sepulti,
 Ante diem poenae quod periere meae;
 Me quoque felicem, quod non viventibus illis
 Sum miser; et de me quod doluere nihil!
 Si tamen extinctis aliquid nisi nomina restat,
 Et gracilis structos effugit umbra rogos;
 Fama, parentales, si vos mea contigit, umbrae,
 Et sunt in Stygio crimina nostra foro,
 Scite, precor, causam, nec vos mihi fallere fas est,
 Errorem jussae, non scelus, esse fugae.
 Manibus hoc satis est. Ad vos studiosa revertor
 Pectora, quae vitae quaeritis acta meae.

182. *Hannibal's passage of the Alps.*

Jam montani signo dato ex castellis ad stationem solitam
 conveniebant, quum repente conspiciunt alios arce occupata
 sua super caput imminentes, alios via transire hostes.
 Utraque simul objecta res oculis animisque immobiles
 parumper eos defixit: deinde, ut trepidationem in angustiis
 suoque ipsum tumultu misceri agmen videre, equis maxime
 consternatis, quidquid adjecissent ipsi terroris satis ad per-
 niciem fore rati, perversis rupibus juxta invia ac devia assueti
 decurrunt. Tum vero simul ab hostibus simul ab iniquitate
 locorum Poeni oppugnabantur, plusque inter ipsos, sibi
 quoque tendente ut periculo prius evaderet, quam cum
 hostibus certaminis erat. Et equi maxime infestum agmen
 faciebant, qui et clamoribus dissonis, quos nemora etiam

repercussaeque valles augebant, territi trepidabant, et icti forte aut vulnerati adeo consternabantur, ut stragem ingentem simul hominum ac sarcinarum omnis generis facerent. Multosque turba, quum praecipites diruptaeque utrinque angustiae essent, in immensum altitudinis dejecit, quosdam et armatos: sed ruinae maxime modo jumenta cum oneribus devolvebantur.

183. *A changeable deity.*

Opportuna mea est cunctis natura figuris.
 In quamcunque voles verte, decorus ero.
 Indue me Cois; fiam non dura puella:
 Meque virum sumpta quis neget esse toga?
 Da falcem, et torto frontem mihi comprime faeno;
 Jurabis nostra gramina secta manu.
 Arma tuli quondam, et (memini) laudabar in illis:
 Corbis et imposito pondere messor eram.
 Sobrius ad lites; at quum est imposta corona,
 Clamabis capiti vina subisse meo.
 Cinge caput mitra, speciem furabor Iacchi:
 Furabor Phoebi, si modo plectra dabis.
 Cassibus impositis venor; sed arundine sumpta
 Faunus plumoso sum deus aucupio.
 Est etiam aurigae species Vertumnus, et ejus
 Trajicit alterno qui leve pondus equo.
 Suppetat hoc, pisces calamo praedabor; et ibo
 Mundus demissis institor in tunicis.
 Pastor me ad baculum possum curvare, vel idem
 Sirpiculis medio pulvere ferre rosam.

184. *Hannibal before Saguntum.*

Quae turris quum admota, catapultis balistisque per omnia tabulata dispositis, muros defensoribus nudasset, tum Hannibal

occasionem ratus quingentos ferme Afros cum dolabris ad subruendum ab imo murum mittit. Nec erat difficile opus, quod caementa non calce durata erant sed interlita luto structurae antiquae genere. Itaque latius quam qua caederetur ruebat, perque patentia ruinis agmina armatorum in urbem vadebant. Locum quoque editum capiunt, collatisque eo catapultis balistisque, ut castellum in ipsa urbe velut arcem imminens haberent, muro circumdant. Et Saguntini murum interiorem ab nondum capta parte urbis ducunt. Utrinque summa vi et muniunt et pugnant: sed interiora tuendo minorem in dies urbem Saguntini faciunt.

185. *Oratorical action.*

Omnes autem hos motus subsequi debet gestus, non hic verba exprimens scenicus, sed universam rem et sententiam, non demonstratione sed significatione declarans, laterum inflexione hac forti ac virili, non ab scena et histrionibus, sed ab armis aut etiam a palaestra. Manus autem minus arguta, digitis subsequens verba non exprimens; bracchium procerius projectum, quasi quoddam telum orationis; suppositio pedis in contentionibus aut incipiendis aut finiendis. Sed in ore sunt omnia. In eo autem ipso dominatus est omnis oculorum; animi est enim omnis actio; et imago animi vultus, indices oculi. Nam haec est una pars corporis, quae, quot animi motus sunt, tot significationes et commutationes possit efficere. Quare oculorum est magna moderatio. Nam oris non est nimium mutanda species, ne aut ad ineptias aut ad pravitatem aliquam deferamur. Oculi sunt, quorum tum intentione tum remissione tum conjectu tum hilaritate motus animorum significemus apte cum genere ipso orationis. Est enim actio quasi sermo corporis; quo magis menti congruens esse debet.

186. *The enemy at bay.*

Ac velut ille canum morsu de montibus altis
Actus aper, multos Vesulus quem pinifer annos
Defendit multosve palus Laurentia, silva
Pastus arundinea, postquam inter retia ventum est,
Substitit, infremuitque ferox et inhorruit armos :
Nec cuiquam irasci propiusve accedere virtus,
Sed jaculis tutisque procul clamoribus instant :
Ille autem impavidus partes cunctatur in omnes,
Dentibus infrendens, et tergo decutit hastas :
Haud aliter, justae quibus est Mezentius irae,
Non ulli est animus stricto concurrere ferro ;
Missilibus longe et vasto clamore lacesunt.

187. *Fight with a gigantic Gaul.*

Recipiunt inde se ad stationem, et duo in medio armati
spectaculi magis more quam lege belli destituuntur, nequa-
quam visu ac specie aestimantibus pares. Corpus alteri
magnitudine eximium, versicolori veste pictisque et auro
caelatis refulgens armis : media in altero militaris statura
modicaque in armis habilibus magis quam decoris species :
non cantus non exsultatio armorumque agitatio vana, sed
pectus animorum iraeque tacitae plenum omnem ferociam in
discrimen ipsum certaminis distulerat. Ubi constitere inter
duas acies tot circa mortalium animis spe metuque penden-
tibus, Gallus velut moles superne imminens projecto laeva
scuto in advenientis arma hostis vanum caesim cum ingenti
sonitu ensem dejecit : Romanus, mucrone subrecto, quum
scuto scutum imum perculisset totoque corpore insinuasset
se inter corpus armaque, uno alteroque subinde ictu ventrem
atque inguina hausit et in spatium ingens ruentem porrexit

hostem: jacentis inde corpus uno torque spoliavit, quem respersum cruore collo circumdedit suo. Defixerat pavor cum admiratione Gallos: Romani alacres ab statione obviam militi suo praegressi gratulantes laudantesque ad dictatorem perducunt.

188. *At the siege of Troy.*

Turrim in praecipiti stantem summisque sub astra
 Eductam tectis, unde omnis Troja videri
 Et Danaum solitae naves et Achaïa castra,
 Aggressi ferro circum, qua summa labantes
 Juncturas tabulata dabant, convellimus altis
 Sedibus impulimusque: ea lapsa repente ruinam
 Cum sonitu trahit et Danaum super agmina late
 Incidit. Ast alii subeunt; nec saxa nec ullum
 Telorum interea cessat genus.
 Vestibulum ante ipsum primoque in limine Pyrrhus
 Exsultat, telis et luce coruscus aëna.
 Qualis ubi in lucem coluber, mala gramina pastus,
 Frigida sub terra tumidum quem bruma tegebat,
 Nunc positis novus exuviis nitidusque juvena,
 Lubrica convolvit sublato pectore terga
 Arduus ad solem, et linguis micat ore trisulcis.

189. *Natural desire of fame.*

Trahimur omnes laudis studio, et optimus quisque maxime gloria ducitur. Ipsi philosophi etiam illis libellis, quos de contemnenda gloria scribunt, nomen suum inscribunt: in eo ipso, in quo praedicationem nobilitatemque despiciunt, praedicari de se ac se nominari volunt. Decimus quidem Brutus, summus ille vir et imperator, Attii amicissimi sui carminibus templorum ac monumentorum aditus exornavit suorum. Jam vero ille, qui cum Aetolis Ennio comite bellavit,

Fulvius, non dubitavit Martis manubias Musis consecrare. Quare, in qua urbe imperatores prope armati poëtarum nomen et Musarum delubra coluerunt, in ea non debent togati iudices a Musarum honore et a poëtarum salute abhorrere. Nullam enim virtus aliam mercedem laborum periculorumque desiderat, praeter hanc laudis et gloriae: qua quidem detracta, quid est, quod in hoc tam exiguo vitae curriculo et tam brevi tantis nos in laboribus exerceamus? Certe, si nihil animus praesentiret in posterum, nec tantis se laboribus frangeret, neque tot curis vigiliisque angeretur, neque toties de vita ipsa dimicaret. Nunc insidet quaedam in optimo quoque virtus, quae noctes et dies animum gloriae stimulis concitat, atque admonet non cum vitae tempore esse dimittendam commemorationem nominis nostri, sed cum omni posteritate adaequandam.

190. *Stages of human life.*

Aetatis cujusque notandi sunt tibi mores,
 Mobilibusque decor naturis dandus et annis.
 Reddere qui voces jam scit puer et pede certo
 Signat humum, gestit paribus colludere et iram
 Colligit ac ponit temere et mutatur in horas.
 Imberbis juvenis tandem custode remoto
 Gaudet equis canibusque et aprici gramine campi;
 Cereus in vitium flecti, monitoribus asper,
 Utilium tardus provisor, prodigus aeris,
 Sublimis cupidusque et amata relinquere pernix.
 Conversis studiis aetas animusque virilis
 Quaerit opes et amicitias, inservit honori,
 Commisisse cavet quod mox mutare laboret.
 Multa senem circumveniunt incommoda, vel quod
 Quaerit et inventis miser abstinet ac timet uti,
 Vel quod res omnes timide gelideque ministrat,

Dilator, spe longus, iners, avidusque futuri,
Difficilis, querulus, laudator temporis acti
Se puero, castigator censorque minorum.

191. *Habits of animals.*

Dedit autem eadem natura beluis et sensum et appetitum, ut altero conatum haberent ad naturales pastus capessendos, altero secernerent pestifera a salutaribus. Jam vero alia animalia gradiendo, alia serpendo ad pastum accedunt, alia volando, alia nando; cibumque partim oris hiatu et dentibus ipsis capessunt, partim unguium tenacitate arripiunt, partim aduncitate rostrorum; alia sugunt, alia carpunt, alia vorant, alia mandunt. Atque etiam aliorum ea est humilitas, ut cibum terrestrem rostris facile contingant. Quae autem altiora sunt, ut anseres, ut cygni, ut grues, ut cameli, adjuvantur proceritate collorum. Manus etiam data elephantis, quia propter magnitudinem corporis difficiles aditus habebant ad pastum. At quibus bestiis erat is cibus, ut alius generis bestiis vescerentur, aut vires natura dedit aut celeritatem. Est etiam admiratio nonnulla in bestiis aquatilibus iis, quae gignuntur in terra. Veluti crocodili fluviatilesque testudines quaedamque serpentes ortae extra aquam, simul ac primum niti possunt, aquam persequuntur. Quin etiam anatum ova gallinis saepe supponimus, e quibus pulli orti primum aluntur ab iis, ut a matribus, a quibus exclusi fotique sunt, deinde eas relinquunt et effugiunt sequentes, quum primum aquam, quasi naturalem domum, videre poterunt. Tantam ingenuit animantibus conservandi sui natura custodiam.

192. *The boat-race.*

Jamque propinquabant scopulo, metamque tenebant:
Quum princeps medioque Gyas in gurgite victor

Rectorem navis compellat voce Menoeten:
‘Quo tantum mihi dexter abis? huc dirige gressum,
Litus ama, et laevas stringat sine palmula cautes;
Altum alii teneant!’ Dixit; sed caeca Menoetes
Saxa timens proram pelagi detorquet ad undas.
‘Quo diversus abis?’ iterum: ‘Pete saxa, Menoete,’
Cum clamore Gyas revocabat, et ecce Cloanthum
Respicit instantem tergo et propiora tenentem.
Ille inter navemque Gyae scopulosque sonantes
Radit iter laevum interior, subitoque priorem
Praeterit, et metis tenet aequora tuta relictis.

193. *Strange gods.*

Redeo ad deos; ecquos si non tam strabones, at pae-
tulos esse arbitramur? ecquos naevum habere? ecquos silos,
flaccos, frontones, capitones, quae sunt in nobis? an omnia
emendata in illis? detur id vobis. Num etiam est una
omnium facies? nam si plures, aliam esse alia pulchriorem
necesse est. Igitur aliquis non pulcherrimus deus. Si una
omnium facies est, florere in caelo Academiam necesse est.
Si enim nihil inter deum et deum differt, nulla est apud deos
cognitio, nulla perceptio. Quid, si etiam falsum illud
omnino est, nullam aliam nobis de deo cogitantibus speciem,
nisi hominis, occurrere? tamenne ista tam absurda defendes?
nobis fortasse sic occurrit, ut dicis: Jovem, Junonem, Miner-
vam, Neptunum, Vulcanum, Apollinem, reliquos deos, ea
facie novimus, qua pictores fectoresque voluerunt; neque
solum facie, sed etiam ornatu aetate atque vestitu: at non
Aegyptii nec Syri nec fere cuncta barbaria; firmiores enim
videas apud eos opiniones esse de bestiis quibusdam, quam
apud nos de sanctissimis templis et simulacris deorum.

194. *A good father.*

Atqui si vitiis mediocribus ac mea paucis
 Mendosa est natura, alioqui recta, velut si
 Egregio inspersos reprehendas corpore naevos,
 Si neque avaritiam neque sordes aut mala lustra
 Objiciet vere quisquam mihi, purus et insons,
 Ut me collaudem, si et vivo carus amicis ;
 Causa fuit pater his, qui macro pauper agello
 Noluit in Flavî ludum me mittere, magni
 Quo pueri magnis e centurionibus orti,
 Laevo suspensi loculos tabulamque lacerto,
 Ibant octonis referentes Idibus aera :
 Sed puerum est ausus Romam portare docendum
 Artes, quas doceat quivis eques atque senator
 Semet prognatos. Vestem servosque sequentes,
 In magno ut populo, si qui vidisset, avita
 Ex re praeberi sumptus mihi crederet illos.
 Ipse mihi custos incorruptissimus omnes
 Circum doctores aderat. Quid multa? Pudicum,
 Qui primus virtutis honos, servavit ab omni
 Non solum facto, verum opprobrio quoque turpi.

195. *Taking a town by storm.*

Solvitur interea vallum, primaeque recusant
 Stare morae: jam se peditum junxere catervae
 Moenibus: at patulas saltu transmittere fossas
 Horror equis: haerent trepidi: nunc impetus ire
 Margine ab extremo, nunc sponte in frena recedunt.
 Hi praefixa solo vellunt munimina; at illi
 Portarum objectus minuunt, et ferrea sudant
 Clastra remoliri, trabibusque arctata sonoro
 Pellunt saxa loco: pars ad fastigia missas

Exsultant haesisse faces ; pars ima lacesunt,
Scrutanturque cavas caeca testudine turre.
At Tyrii, quae sola salus, caput omne coronant
Murorum, nigrasque sudes et lucida ferro
Spicula et arsuras caeli per inania glandes,
Saxaque in adversos ipsis avulsa rotabant
Moenibus : exundant saevo fastigia nimbo,
Armataeque vomunt stridentia tela fenestrae.
Sic procul infestis Argivum exercitus armis
Obruitur : non ora virum non pectora flectit
Imber atrox, rectosque tenent in moenia vultus
Immemores leti et tantum sua tela videntes.

196. *Flight from an eruption.*

Ab altero latere nubes atra et horrenda, ignei spiritus tortis
vibratisque discursibus rupta, in longas flammaram figuras
dehiscebat ; fulguribus illae et similes et majores erant. Nec
multo post nubes illa descendere in terras, operire maria.
Tum mater orare, hortari, jubere, quoquo modo fugerem ;
posse enim juvenem ; se et annis et corpore gravem bene
morituram, si mihi causa mortis non fuisset. Ego contra,
salvum me, nisi una, non futurum ; dein manum ejus
amplexus addere gradum cogo. Paret aegre, incusatque se,
quod me moretur. Jam densa caligo tergis imminebat, quae
nos, torrentis modo infusa terrae, sequebatur. Vix consede-
ramus, et nox, non qualis illunis aut nubila, sed qualis in locis
clausis lumine extincto. Audires ululatus feminarum, in-
fantium quiritatus, clamores virorum. Hi suum casum illi
suorum miserabantur, erant qui metu mortis mortem preca-
rentur. Multi ad deos manus tollere ; plures nusquam jam
deos ullos, aeternamque illam et novissimam noctem mundo
interpretabantur.

197. *Duties of schoolmasters.*

Sumat igitur praeceptor parentis erga discipulos suos animum; ipse nec habeat vitia nec ferat. Plurimus ei de honesto ac bono sit sermo; nam quo saepius monuerit, rarius castigabit. Minime iracundus, nec tamen eorum, quae emendanda erunt, dissimulator; simplex in docendo, patiens laboris, assiduus potius quam immodicus. In laudandis discipulis nec malignus nec effusus; quia res altera taedium laboris, altera securitatem parit. In emendando quae corrigenda erunt non acerbus, minimeque contumeliosus, nam id quidem multos a proposito studendi fugat, ingenia autem puerorum nimia emendationis severitate deficere solent. Nam et desperant et dolent, et novissime oderunt; et, quod maxime nocet, dum omnia timent, nihil conantur. Jucundus ergo tum maxime debet esse praeceptor, ut quae alioqui natura sunt aspera, molli manu leniantur; laudare aliqua; ferre quaedam; mutare etiam, reddita cur id fiat ratione; illuminare, interponendo aliquid sui. Multa autem ipse quotidie dicat, quae secum audita referant discipuli. Licet enim satis exemplorum ex lectione suppeditet, tamen *viva* illa, ut dicitur, *vox* alit plenius, praecipueque praeceptoris; quem pueri, si modo recte sint instituti, et amant et verentur. Vix autem dici potest, quanto libentius imitemur eos, quibus favemus.

198. *How to live happily.*

Vitam quae faciunt beatiorum,
Jucundissime Martialis, haec sunt:
Res non parta labore, sed relictæ;
Non ingratus ager; focus perennis;
Lis nunquam; toga rara; mens quieta;
Vires ingenuae; salubre corpus;

Prudens simplicitas; pares amici;
 Convictus facilis; sine arte mensa;
 Nox non ebria, sed soluta curis;
 Non tristis torus, et tamen pudicus;
 Somnus, qui faciat breves tenebras:
 Quod sis, esse velis, nihilque malis;
 Summum nec metuas diem, nec optes.

199. *Liberal training.*

Pudore et liberalitate liberos
 Retinere satius esse credo quam metu.
 Et errat longe, mea quidem sententia,
 Qui imperium credat gravius esse aut stabilius,
 Vi quod fit, quam illud quod amicitia adjungitur.
 Mea sic est ratio, et sic animum induco meum:
 Malo coactus qui suum officium facit,
 Dum id rescitum iri credit, tantisper cavet:
 Si sperat fore clam, rursum ad ingenium redit.
 Ille quem beneficio adjungas, ex animo facit:
 Studet par referre; praesens absensque idem erit.
 Hoc patrium est, potius consuefacere filium
 Sua sponte recte facere, quam alieno metu:
 Hoc pater ac dominus interest: hoc qui nequit,
 Fateatur nescire imperare liberis.

200. '*Old times are changed.*'

Lydus. Sed tu, qui tam pro corrupto dicis causam filio,
 Eademne erat haec disciplina tibi, quom tu adulescens eras?
 Nego, tibi hoc annis viginti fuisse primis copiae,
 Digitum longe a paedagogo pedem ut efferres aedibus.
 Id quoi obtigerat, hoc etiam ad malum arcessebatur malum:
 Et discipulus et magister perhibebantur improbi.

Ante solem exorientem ni in palaestram veneras,
Gymnasii praefecto haud mediocres poenas penderes.
Inde de hippodromo et palaestra ubi revenisses domum,
Cincticulo praecinctus in sella apud magistrum adsideres;
Tum librum legeres. Si unam peccavisses syllabam,
Fieret corium tam maculosum quam est nutricis pallium.

Philoxenus. Alii, Lyde, nunc sunt mores. *Lydus.* Id
equidem certo scio :

Nam olim populi prius honorem capiebat suffragio,
Quam magistri desinebat esse dicto oboediens;
At nunc priusquam septuennis est, si attingas eum manu,
Extemplo puer paedagogo tabula dirumpit caput.
Quom patrem adeas postulatum, puero sic dicit pater :
'Noster esto, dum te poteris defensare injuria !'
Provocatur paedagogus : 'Eho, senex minimi preti,
Ne attigas puerum istac causa : quando fecit strenue.'
Itur illinc jure dicto. Hoccine hic pacto potest
Inhibere imperium magister, si ipse primus vapulet?

GREEK EXTRACTS.

1. *A saying of Pyrrho.*

Πύρρων ἔλεγε μηδὲν διαφέρειν ζῆν ἢ τεθνάναι. εἰπόντος δέ τινος· ‘Τί οὖν οὐκ ἀποθνήσκεις;’ ἔφη· ‘Ὅτι οὐδὲν διαφέρει.’

2. *Intense cold.*

Ἐνταῦθα ἦν χιὼν πολλή καὶ ψῦχος τοσοῦτον, ὥστε τὸ ὕδωρ, ὃ ἐφέροντο ἐπὶ δεῖπνον, ἐπήγνυτο, καὶ ὁ οἶνος ὃ ἐν τοῖς ἀγγείοις· καὶ τῶν Ἑλλήνων πολλῶν καὶ ῥῖνες καὶ ὦτα ἀπεκαίοντο.

3. *Dying charge of Cyrus.*

Κῦρος ὁ Περσῶν βασιλεὺς πρὸς τοὺς παῖδας ἔφη· ‘Τὸ ἐμὸν σῶμα, ᾧ παῖδες, ὅταν τελευτήσω, μήτε ἐν χρυσῷ θῆτε μήτε ἐν ἀργύρῳ μήτε ἐν ἄλλῳ μηδενὶ, ἀλλ’ ὡς τάχιστα τῇ γῇ ἀποδότε.’

4. *Great fall of snow.*

Στρατοπεδευομένων δ’ αὐτῶν ἐν τῇ χώρᾳ γίγνεται τῆς νυκτὸς χιὼν πολλή, ὥστε ἀπέκρυσσε καὶ τὰ ὅπλα καὶ τοὺς ἀνθρώπους κατακειμένους· καὶ ἡ χιὼν συνεπόδισε τὰ ὑποζύγια.

5. *Death of Cyrus the younger.*

Ἐνταῦθα δὴ ὁ Κῦρος καθορᾷ βασιλέα καὶ τὸ ἀμφὶ ἐκείνον στῆφος· καὶ εὐθὺς εἰπὼν, 'Τὸν ἄνδρα ὁρῶ,' ἐλαύνει ἐπ' αὐτὸν, καὶ παίει κατὰ τὸ στέρνον, καὶ τιτρώσκει διὰ τοῦ θώρακος. ἐν δὲ τούτῳ ἀκοντίζει τις Κῦρον παλτῶ ὑπὸ τὸν ὀφθαλμόν· καὶ Κῦρός τε αὐτὸς ἀπέθανε, καὶ ὀκτὼ οἱ ἄριστοι τῶν περὶ αὐτὸν ἔκειντο ἐπ' αὐτῷ. ὁ μὲν οὖν Κῦρος οὕτως ἐτελεύτησεν· οἱ δὲ βάρβαροι ἀπέταμον τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ τὴν χεῖρα τὴν δεξιάν.

6. *Poisonous honey.*

Οἱ δὲ Ἕλληνες ὑπερβάντες τὸ ὄρος ἐστρατοπεδεύσαντο ἐν κώμαις πολλαῖς καὶ μέσταις ἐπιτηδείων. καὶ σμήνη πολλὰ ἦν αὐτόθι· καὶ ὅσοι τῶν στρατιωτῶν ἔφαγον τῶν κηρίων, πάντες ἐγίγνοντο ἄφρονες, καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἴστασθαι ὀρθος. οὕτω δὲ πολλοὶ ἔκειντο, ὥσπερ τροπῆς γεγεννημένης, καὶ πολλὴ ἦν ἀθυμία· τῇ δ' ὑστεραία οὐδεὶς μὲν ἀπέθανε, ἀμφὶ δὲ τὴν αὐτὴν ὥραν ἀνεφρόνουν· τρίτῃ δὲ καὶ τετάρτῃ ἡμέρᾳ ἀνίσταντο, ὥσπερ φάρμακον πεπωκότες.

7. *Rout of the enemy.*

Ἐπεὶ δὲ οἱ Ἕλληνες εἶδον τοὺς πολεμίους ὑπομένοντας, ἐδόκει ῥᾶστον εἶναι ἰέναι ἤδη ἐπ' αὐτούς. παιανίσαντες οὖν εὐθὺς ἐπέκειντο αὐτοῖς· οἱ δὲ οὐχ ὑπέμειναν. καὶ ἐνταῦθα οἱ πελτασταὶ ἐδίωκον καὶ διέσπειραν τὸ δεξιὸν αὐτῶν· ὀλίγοι δὲ ἀπέθανον· οἱ γὰρ ἱππεῖς τῶν πολεμίων, πολλοὶ ὄντες, φόβον παρείχον. ἐπεὶ δὲ οἱ Ἕλληνες εἶδον τοὺς Βιθυνοὺς ἱππέας ἤδη συναθροισζομένους ἐπὶ λόφου τινὸς, ἐδόκει αὐτοῖς ἰέναι καὶ ἐπὶ τούτους· συνταξάμενοι δὴ πορεύονται. ἐντεῦθεν οἱ πολέμιοι ἱππεῖς φεύγουσι κατὰ τοῦ λόφου, διωκόμενοι ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων.

-8. *Forcing an entrance.*

Ἀκούσαντες δέ τινες τῶν στρατιωτῶν διαγγέλλουσι ταῦτα τῷ στρατεύματι. καὶ οἱ στρατιῶται ἀναρπάσαντες τὰ ὄπλα θέουσι δρόμῳ πρὸς τὰς πύλας, ὡς πάλιν εἰσιόντες εἰς τὴν πόλιν. Ἐτεόνικος δὲ Λακεδαιμόνιος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ συγκλείουσι τὰς πύλας· οἱ δὲ στρατιῶται λέγουσιν αὐτοὶ κατασχίσειν τὰς πύλας, εἰ μὴ οἱ πολῖται ἐκόντες ἀνοίξουσιν. ἄλλοι δὲ ἔθρον ἐπὶ θάλατταν, καὶ ὑπερβαίνουσι παρὰ τὴν χηλὴν τοῦ τείχους εἰς τὴν πόλιν. ἄλλοι δὲ τῶν στρατιωτῶν, οἱ ἐτύγχανον ἔνδον ὄντες, διακόπτοντες τὰ κλείθρα ταῖς ἀξίναις ἀναπεταννύουσι τὰς πύλας, οἱ δὲ ἔξω ὄντες εἰσπίπτουσιν εἰς τὴν πόλιν.

9. *The Lion, the Ass, and the Fox.*

Λέων καὶ ὄνος καὶ ἀλώπηξ, κοινωνίαν ποιησάμενοι, ἐξῆλθον πρὸς ἄγραν. πολλῆς οὖν θήρας συλληφθείσης, προσέταξεν ὁ λέων τῷ ὄνῳ διελεῖν αὐτοῖς· ὁ δὲ τρεῖς μερίδας ποιησάμενος ἐκ τῶν ἴσων, ἐκλέξασθαι τούτους προὔτρεπετο. καὶ ὁ λέων θυμωθεὶς τὸν ὄνον κατέφαγεν. εἶτα τῇ ἀλώπεκι μερίζειν ἐκέλευσεν· ἡ δὲ εἰς μίαν μερίδα πάντα σωρεύσασα, ἑαυτῇ βραχύ τι κατέλιπε. καὶ ὁ λέων εἶπε πρὸς αὐτήν· ‘Τίς σε, ὦ βελτίστη, διαιρεῖν οὕτως ἐδίδαξεν ;’ ἡ δ’ εἶπεν, ‘Ἡ τοῦ ὄνου συμφορά.’

10. *Unseasonable counsel.*

Παῖς ποτε λουόμενος ἐν τινι ποταμῷ ἐκινδύνευσεν ἀποπνιγῆναι. ἰδὼν δέ τινα ὁδοιπόρον, τοῦτον ἐπὶ βοηθείᾳ ἐκάλει. ὁ δὲ ἐμέμφετο τῷ παιδὶ ὡς τολμηρῷ· τὸ δὲ μειράκιον εἶπε πρὸς αὐτόν· ‘Ἀλλὰ νῦν μὲν μοι βοήθει, ὕστερον δὲ σωθέντι μέμψαι.’

11. *A Thracian pantomime.*

Μετὰ τοῦτο ἄλλοι ἀνέστησαν, καὶ ὠρχοῦντο τὴν Καρπαίαν ὄρχησιν ἐν τοῖς ὅπλοις· ὁ δὲ τρόπος τῆς ὀρχήσεως ὧδε ἦν. ὁ μὲν παραθέμενος τὰ ὅπλα σπείρει καὶ ζευγηλατεῖ, πολλάκις στρεφόμενος ὡς φοβούμενος· ἕτερος δὲ ὡς ληστής προσέρχεται. ὁ δὲ ἰδὼν τὸν ληστήν ἀρπάζει τὰ ὅπλα, καὶ μάχεται ὑπὲρ τοῦ ζεύγους· καὶ τέλος ὁ ληστής δῆσας τὸν ἄνδρα ἀπάγει αὐτόν τε καὶ τὸ ζεῦγος. ἐνίστε δὲ καὶ ὁ ζευγηλάτης νικᾷ τὸν ληστήν· εἴτα δῆσας ὀπίσω τῷ χεῖρι ἀπελαύνει αὐτόν.

12. *Indian rivers.*

Καὶ τότε οἱ ποταμοὶ πάντες οἱ Ἰνδοὶ μεγάλοι τε καὶ θολεροὶ ἔρρεον καὶ ὀξεῖ τῷ ῥεύματι· ἦν γὰρ ὥρα ἔτους. ταύτῃ δὲ τῇ ὥρᾳ ὕδατά τε ἐξ οὐρανοῦ ἀθρόα καταφέρεται ἐς τὴν γῆν τὴν Ἰνδικήν, καὶ αἱ χιόνες αἱ τοῦ Καυκάσου, ἐνθενπερ τῶν πολλῶν ποταμῶν αἱ πηγαί εἰσι, κατατηκόμεναι αὔξουσιν αὐτοῖς τὸ ὕδωρ· χειμῶνος δὲ ὀλίγοι τε γίγνονται καὶ καθαροὶ ἰδεῖν καὶ περάσιμοι πάντες, πλήν γε δὴ τοῦ Ἰνδοῦ καὶ Γάγγου.

13. *Armenian dwellings.*

Ἐν δὲ ταύταις ταῖς κώμαις αἱ οἰκίαι ἦσαν κατάγειοι, ἔχουσαι τὸ μὲν στόμα ὥσπερ φρέατος, κάτω δὲ εὐρεῖαι· καὶ τοῖς μὲν ὑποζυγίοις αἱ εἵσοδοι ὀρυκταὶ ἦσαν, οἱ δὲ ἄνθρωποι κατέβαινον ἐπὶ κλίμακος. ἐν δὲ ταῖς οἰκίαις ἦσαν αἶγες, οἶες, βόες, ὄρνιθες, καὶ τὰ ἔκγονα τούτων· τὰ δὲ κτήνη πάντα ἔνδον ἐτρέφετο χιλῶ. ἦσαν δὲ καὶ πυροὶ καὶ κριθαὶ καὶ ὄσπρια καὶ οἶνος κρίθινος ἐν κρατήρσιν· ἐν οἷς καὶ αὐταὶ αἱ κριθαὶ ἐνήσαν. καὶ κάλαμοι ἐνέκειντο αὐτοῖς, οἱ μὲν μείζους, οἱ δὲ ἐλάττους· τούτους δὲ λαβόντες εἰς τὸ στόμα ἔμυζον. καὶ ὁ οἶνος ἦν πάνυ ἄκρατος, εἰ μὴ τις ἐπιχέοι ὕδωρ· ἐπεὶ δέ τις συνεθισθείη αὐτῷ, πάνυ ἡδὺς ἦν.

14. *The price of kingly power.*

Ὅταν μὲν ἀποβλέψωσιν οἱ ἄνθρωποι εἰς τὰς τιμὰς καὶ τοὺς πλούτους καὶ τὰς δυναστείας, ἅπαντες ἰσοθέους νομίζουσι τοὺς ἐν ταῖς μοναρχίαις ὄντας· ἐπειδὰν δὲ ἐνθυμηθῶσι τοὺς τῶν τυράννων κινδύνους, πάλιν ὁπωσοῦν ζῆν ἡγοῦνται λυσιτελεῖν μᾶλλον, ἢ μετὰ τοιούτων συμφορῶν ἀπάσης τῆς Ἀσίας βασιλεύειν.

15. *Landing after a storm.*

Ἡμέραν μὲν οὖν καὶ νύκτα οὐρίῳ ἀνέμῳ πλέοντες, ἔτι τῆς γῆς ὑποφαινομένης, οὐ σφόδρα βιαίως ἀνηγόμεθα· τῇ δὲ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ὃ τε ἄνεμος ἐπεδίδου καὶ τὸ κύμα ηὐξάνετο καὶ ζόφος ἐπεγίγνετο, καὶ οὐκέτι οὐδὲ στείλαι τὴν ὁθόνην δυνατὸν ἦν. ἐπιτρέψαντες οὖν τῷ πνεύματι ἐχειμαζόμεθα ἡμέρας ἐννέα καὶ ἐβδομήκοντα· τῇ ὀγδοηκοστῇ δὲ, ἄφνω ἐκλάμψαντος ἡλίου, καθορῶμεν οὐ πόρρω νῆσον ὑψηλὴν καὶ δασεῖαν· καὶ ἤδη τὸ πολὺ τῆς ζάλης κατεπέπαυτο. προσσχόντες οὖν καὶ ἀποβάντες πολὺν μὲν ἐπὶ τῆς γῆς χρόνον ἐκείμεθα. διαναστάντες δὲ ὅμως ἀπεκρίναμεν ἡμῶν αὐτῶν τριάκοντα μὲν φύλακας τῆς νεὸς παραμένειν, εἴκοσι δὲ σὺν ἐμοὶ ἀνελθεῖν ἐπὶ κατασκοπῇ τῶν ἐν τῇ νήσῳ.

16. *The Frogs asking for a king.*

Βάτραχοί ποτε πρέσβεις ἔπεμψαν ἐπὶ τὸν Δία, δεόμενοι βασιλέα αὐτοῖς παρασχεῖν. ὃ δὲ ξύλον εἰς τὴν λίμνην καθῆκε. καὶ οἱ βάτραχοι τὸ μὲν πρῶτον καταπλαγέντες τὸν ψόφον ἑαυτοὺς εἰς τὰ βάθη τῆς λίμνης ἔρριπτον· ὕστερον δὲ, ὡς ἀκίνητον ἦν τὸ ξύλον, ἀναδύντες εἰς τοσοῦτον καταφρονήσεως ἦλθον, ὥστε ἐπιβαίνοντας αὐτῷ ἐπικαθέζεσθαι· ἀνάξιον δὲ ποιούμενοι τοιοῦτον ἔχειν βασιλέα, ἦκον ἐκ δευτέρου πρὸς τὸν Δία, καὶ αὐτὸν παρεκάλουν ἀλλάξαι

αὐτοῖς τὸν ἄρχοντα· τὸν γὰρ πρῶτον ἔφασαν λίαν εἶναι νωχελή. καὶ ὁ Ζεὺς ἀγανακτήσας κατ' αὐτῶν, ὕδραν αὐτοῖς ἐπέπεμψεν, ὑφ' ἧς συλλαμβανόμενοι κατησθίοντο.

17. *The Gnat and the Lion.*

Κώνωψ πρὸς λέοντα ἐλθὼν εἶπεν· ‘Οὔτε φοβοῦμαί σε, οὔτε δυνατώτερός μου εἶ· τίς γάρ σοί ἐστιν ἡ δύναμις; ὅτι ξύεις τοῖς ὄνυξι, καὶ δάκνεις τοῖς ὀδοῦσι; τοῦτο καὶ γυνὴ τῷ ἀνδρὶ μαχομένη ποιεῖ. ἐγὼ δὲ λίαν εἰμί σου ἰσχυρότερος· εἰ δὲ θέλεις, ἔλθωμεν καὶ εἰς πόλεμον.’ καὶ σαλπίσας ὁ κώνωψ, ἔδακνε τὰ περὶ τὰς ῥίνας αὐτοῦ ἄτριχα πρόσωπα. ὁ δὲ λέων τοῖς ἰδίοις ὄνυξι ἐσπάρασσεν ἑαυτὸν, ἕως οὗ ἠγανάκτησεν. ὁ κώνωψ δὲ νικήσας τὸν λέοντα, καὶ σαλπίσας, καὶ ἐπινίκιον ἄσας, ἔπατο. ἀράχνης δὲ δεσμῷ ἐμπλακεῖς, ἐσθιόμενος ἀπωδύρετο, ὅτι μεγίστοις θηρσὶ πολεμῶν ὑπὸ εὐτελοῦς ζώου, τῆς ἀράχνης, ἀπώλετο.

18. *A solemn covenant.*

Κλέαρχος δὲ τοῖς ἄλλοις ἡγεῖτο κατὰ τὰ παρηγγελμένα, οἱ δ' εἶποντο· καὶ ἀφικνοῦνται εἰς τὸν πρῶτον σταθμὸν παρ' Ἀριαίου καὶ τὴν ἐκείνου στρατιὰν ἀμφὶ μέσας νύκτας· καὶ ἐν τάξει θέμενοι τὰ ὅπλα συνῆλθον οἱ στρατηγοὶ καὶ λοχα-
 5 γοὶ τῶν Ἑλλήνων παρ' Ἀριαίου. καὶ ὥμοσαν οἱ τε Ἕλληνες καὶ ὁ Ἀριαῖος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ οἱ κράτιστοι μήτε προδώσειν ἀλλήλους σύμμαχοί τε ἔσεσθαι· οἱ δὲ βάρβαροι προσώμοσαν καὶ ἡγήσεσθαι ἀδόλως. ταῦτα δ' ὥμοσαν, σφάξαντες ταῦρον καὶ λύκον καὶ κάπρον καὶ κριὸν εἰς ἀσπίδα, οἱ μὲν Ἕλληνες
 10 βάπτοντες ξίφος, οἱ δὲ βάρβαροι λόγχην.

19. *Darius in Scythia.*

Δαρεῖος μὲν ἤδη ἐν ἀπορίαις εἶχετο, οἱ δὲ Σκυθῶν βασιλεῖς μαθόντες τοῦτο ἔπεμπον κήρυκα, δῶρα Δαρείῳ φέ-

ρουτα, ὄρνιθά τε, καὶ μῦν, καὶ βάτραχον, καὶ οἰστοὺς πέντε. Πέρσαι δὲ τὸν φέρουτα τὰ δῶρα ἐπηρώτων τὸν νοῦν τῶν διδομένων. ὁ δὲ αὐτοὺς τοὺς Πέρσας ἐκέλευε, εἰ σοφοί εἰσι, γνῶναι ὅ τι ἐθέλει τὰ δῶρα λέγειν. ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Πέρσαι ἐβουλεύοντο. εἷς δὲ αὐτῶν Γωβρύας τὴν γνώμην ἀπεφήνατο ὧδε. ‘ὦ ἄνδρες, ἐὰν μὴ ὄρνιθες γενόμενοι εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνάπτησθε, ἢ μύες γενόμενοι κατὰ τῆς γῆς καταδύητε, ἢ βάτραχοι γενόμενοι εἰς τὰς λίμνας εἰσπηδήσητε, οὐκ ἀπονοστήσετε ὀπίσω ὑπὸ τῶνδε τῶν τοξευμάτων βαλλόμενοι.’ Πέρσαι μὲν δὴ οὕτω τὰ δῶρα εἵκαζον.

20. *Ravenous hunger.*

Τῇ δ' ὑστεραία ἐπορεύοντο διὰ χιόνος πολλῆς ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν, καὶ διέβαινον αὐτόν· αἱ δὲ πηγαὶ αὐτοῦ ἐλέγοντο οὐ πρόσω εἶναι. ἐντεῦθεν δὲ ἐπορεύοντο ἡμέραν ὅλην διὰ χιόνος, καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐβουλιμίασαν. 5 Ξενοφῶν δὲ ἡγνόει ὅ τι τὸ πάθος εἴη. εἶπε δέ τις αὐτῷ ὅτι οἱ ἄνθρωποι βουλιμιῶεν, καὶ ὅτι φαγόντες τι ἀναστήσονται. ὁ δὲ Ξενοφῶν ἀκούσας ταῦτα περιιῇ περὶ τὰ ὑποζύγια, καὶ εἴ πού τι ὀρώη βρωτὸν, διεδίδου τοῖς βουλιμιῶσιν. ἐπειδὴ 9 δέ τι φάγοιεν, ἀνίσταντο καὶ ἐπορεύοντο.

21. *The Country Mouse and the City Mouse.*

Μύες δύο, ὁ μὲν ἀρουραῖος ὁ δὲ οἰκόσιτος, κοινὸν εἶχον τὸν βίον. ὁ δὲ οἰκόσιτος ἦλθε πρῶτος δειπνήσων ἐπὶ τῆς ἀρούρας ἔτι ἀνθούσης. τρώγων δὲ σῖτον καὶ ρίζας εἶπε· ‘Μύρμηκος ζῆς βίον, ταλαίπωρε· ἐμοὶ δὲ πολλὰ ἔστιν ἀγαθὰ, καὶ ἐὰν ἔλθῃς μετ' ἐμοῦ, πάντων ἀπολαύσεις.’ οὕτω δὴ τὸν ἕτερον πείσας εἰς τὸν οἶκον ἀπήγαγε, καὶ ἔδειξεν αὐτῷ σῖτον καὶ ἄλευρα καὶ σῦκα καὶ μέλι καὶ φοίνικας καὶ τυρόν. ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν, ἤνοιξέ τις τὴν θύραν· οἱ δὲ

φοβηθέντες ἔφυγον εἰς στενὴν τρώγλην. ὥς δὲ πάλιν ἤμελλον ἐκκύψαι καὶ μικρὰν ἰσχάδα σῦραι, ἄλλος τις εἰσ-ἦλθεν· οἱ δὲ ἔνδον ἐκρύπτοντο. ὁ δὲ ἀρουραῖος μῦς εἶπε·
 ‘Καίπερ τοσαῦτα δειπνῶν, χαῖρε καὶ πλούτει καὶ τρύφα, ἔχων τὰ πάντα μετὰ κινδύνων. ἐγὼ δὲ βοτάνας καὶ ρίζας τρώγων ἀφόβως ζήσω.’

22. 2224, 25
 An unexpected massacre.

Ἐπεὶ δὲ ἦσαν ἐπὶ ταῖς θύραις ταῖς Τισσαφέρνους, οἱ μὲν στρατηγοὶ παρεκλήθησαν εἶσω· οἱ δὲ λοχαγοὶ ἐπὶ θύραις ἔμενον. οὐ πολλῷ δὲ ὕστερον ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σημείου οἳ τ’ ἔνδον συνελαμβάνοντο καὶ οἱ ἔξω κατεκόπησαν. μετὰ
 5 δὲ ταῦτα τῶν βαρβάρων τινὲς ἱππέων διὰ τοῦ πεδίου ἐλαύνοντες, ὥτινι ἐντυγχάνοιεν Ἑλληνι ἢ δούλῳ ἢ ἐλευθέρῳ, πάντας ἐκτείνουν. οἱ δὲ Ἕλληνες τὴν τε ἱππασίαν αὐτῶν ἐθαύμαζον ἐκ τοῦ στρατοπέδου ὀρῶντες, καὶ ὅ τι ἐποιοῦν ἡμφιγνῶσιν, πρὶν Νίκαρχος Ἀρκὰς ἦκε φεύγων, καὶ εἶπε
 10 πάντα τὰ γεγενημένα. ἐκ τούτου δὴ οἱ Ἕλληνες ἔθεον ἐπὶ τὰ ὅπλα, πάντες ἐκπεπληγμένοι καὶ νομίζοντες αὐτίκα ἥξειν αὐτοὺς ἐπὶ τὸ στρατόπεδον.

23. The joy of offspring.

Τέκνον, φίλον μὲν φέγγος ἡλίου τόδε·
 καλὸν δὲ πόντου χεῦμ’ ἰδεῖν ἀνήμενον,
 ἀνθεσί τε τὴν θάλλουσαν ἡρινοῖς γύαν,
 πολλῶν τ’ ἔπαινον ἐστί μοι καλῶν λέγει·
 ἀλλ’ οὐδὲν οὕτω λαμπρὸν οὔτ’ ἰδεῖν καλὸν,
 ὥς τοῖς ἄπαισι καὶ πόθῳ δεδηγμένοις
 παιδῶν νεογνῶν ἐν δόμοις ἰδεῖν φάος.

(24.) *Character of Agesilaus.*

Καὶ ταῦτα μὲν δὴ εἴρηται ὅσα τῶν ἐκείνου ἔργων μετὰ πλείστων μαρτύρων ἐπράχθη. τὰ γὰρ τοιαῦτα οὐ τεκμηρίων προσδεῖται, ἀλλ' ἀναμνησάσθαι μόνον ἀρκεῖ καὶ εὐθὺς πιστεύεται. νῦν δὲ τὴν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ἀρετὴν πειράσομαι δηλοῦν, δι' ἣν ταῦτα ἔπραττε καὶ πάντων τῶν καλῶν ἦρα καὶ πάντα τὰ αἰσχυρὰ ἐξεδίωκεν. Ἀγησίλαος γὰρ τὰ μὲν θεία οὕτως ἐσέβετο ὥς καὶ οἱ πολέμιοι τοὺς ἐκείνου ὅρκους καὶ τὰς ἐκείνου σπονδὰς πιστοτέρας ἐνόμιζον ἢ τὴν ἑαυτῶν φιλίαν· οἱ μὲν ὥκνουν εἰς ταῦτόν ἰέναι, Ἀγησιλάῳ δὲ αὐτοὺς ἐνεχείριζον. οὕτω μέγα καὶ καλὸν κτῆμα τοῖς τε ἄλλοις ἅπασι, καὶ ἀνδρὶ δὴ στρατηγῷ, τὸ ὁσιόν τε καὶ πιστόν εἶναί τε καὶ ὄντα ἐγνώσθαι.

(25.) *Death of Cyrus the elder.*

Οὕτω δὲ τοῦ αἵωνος προκεχωρηκότος, μάλα δὴ πρεσβύτης ὢν ὁ Κῦρος ἀφίκετο εἰς Πέρσας. καὶ ὁ μὲν πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ πάλαι δὴ, ὥσπερ εἰκὸς, ἐτετελευτήκεσαν αὐτῷ. ὁ δὲ Κῦρος ἔθυσσε τὰ νομιζόμενα ἱερὰ καὶ τὰ δῶρα πᾶσι διέδωκεν ὥσπερ εἰώθει. κοιμηθεὶς δὲ ἐν τῷ βασιλείῳ ὄναρ εἶδε τοιόνδε. ἔδοξεν αὐτῷ προσελθὼν κρείττων τις ἢ κατὰ ἄνθρωπον εἰπεῖν, ‘Συσκευάζου, ὦ Κῦρε· ἡδὴ γὰρ εἰς θεοὺς ἅπει.’ τοῦτο δὲ ἰδὼν τὸ ὄναρ ἐξηγέρθη, καὶ σχεδὸν ἐδόκει εἰδέναί, ὅτι τοῦ βίου ἡ τελευτὴ παρείη· εὐθὺς οὖν λαβὼν ἱερεῖα ἔθυε Δίί τε πατρῷϊ καὶ Ἡλίῳ καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς, ὧδε ἐπευχόμενος· ‘Ζεῦ πατρῷε καὶ Ἡλίε καὶ πάντες θεοί, δέχεσθε τάδε χαριστήρια, ὅτι ἐσημήνατέ μοι ἀεὶ, ἃ τε ἐχρήν ποιεῖν καὶ ἃ οὐκ ἐχρήν. αἰτοῦμαι δ’ ὑμᾶς δοῦναι καὶ νῦν παισὶ μὲν καὶ γυναικὶ καὶ φίλοις καὶ πατρίδι εὐδαιμονίαν, ἔμοι δὲ οἶόν περ αἰῶνα δεδῶκατε τοιαύτην καὶ τελευτὴν δοῦναι. ὁ μὲν δὴ τοιαῦτα ποιήσας καὶ οἴκαδε ἐλθὼν ἔδοξεν

ἀναπαύσεσθαι, καὶ κατεκλίθη. ἐπεὶ δὲ ὥρα ἦν, οἱ τεταγμένοι προσιόντες λούσασθαι αὐτὸν ἐκέλευον. ὁ δ' ἔλεγεν, ὅτι ἡδέως ἀναπαύοιτο. οἱ δ' αὖ τεταγμένοι, ἔπει ὥρα ἦν, δείπνον παρετίθεσαν· τῷ δὲ ἡ ψυχὴ σίτον μὲν οὐ προσίετο· διψῆν δ' ἐδόκει, καὶ ἔπιεν ἡδέως. μετὰ δὲ ταῦτα ἐκάλεσε τοὺς παῖδας καὶ τοὺς φίλους καὶ τὰς Περσῶν ἀρχάς· καὶ πάντας δεξιωσάμενος συνεκαλύψατο, καὶ οὕτως ἐτελεύτησεν.

26. *Cyrus reviews his troops.*

Ὁ δὲ Κῦρος ἐθεώρει πρῶτον μὲν τοὺς βαρβάρους· οἱ δὲ παρήλαννον τεταγμένοι κατὰ τάξεις· εἶτα δὲ ἐθεώρει τοὺς Ἕλληνας, αὐτὸς παρελαύνων ἐφ' ἄρματος, καὶ ἡ Κίλισσα ἐφ' ἄρμαμάξης. πάντες δ' εἶχον κράνη χαλκᾶ καὶ χιτῶνας φοινικοῦς καὶ κνημίδας καὶ τὰς ἀσπίδας ἐκκεκαλυμμένας. ἐπειδὴ δὲ παρήλασε πάντας, στήσας τὸ ἄρμα πρὸ τῆς φάλαγγος, ἔπεμψε τὸν ἐρμηνέα παρὰ τοὺς στρατηγοὺς τῶν Ἑλλήνων. καὶ ἐκέλευσεν αὐτοὺς προβαλέσθαι τὰ ὅπλα καὶ ὅλην τὴν φάλαγγα ἐπιέναι. οἱ δὲ προεῖπον ταῦτα τοῖς στρατιώταις· καὶ ἐπεὶ ἡ σάλπιγξ ἐσήμηνε, προβαλλόμενοι τὰ ὅπλα ἐπήεσαν.

27. *Greek legend of the Deluge.*

Ἐπεὶ ἀφανίσαι Ζεὺς τὸ χαλκοῦν γένος ἠθέλησε, Δευκαλίων τεκτηνάμενος λάρνακα, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐνθέμενος, εἰς ταύτην μετὰ Πύρρας εἰσέβη. Ζεὺς δὲ πολὺν ὕετον ἀπ' οὐρανοῦ χέας, τὰ πλεῖστα μέρη τῆς Ἑλλάδος κατέκλυσεν, ὥστε διαφθαρῆναι πάντας ἀνθρώπους. Δευκαλίων δὲ ἐν τῇ λάρνακι διὰ τῆς θαλάσσης φέρεται ἐφ' ἡμέρας ἐννέα καὶ νύκτας. καὶ τῶν ὄμβρων παυσαμένων, ἐκβὰς ἔθυσσε Διὶ. Ζεὺς δὲ, πέμψας Ἑρμῆν πρὸς αὐτὸν, ἐπέτρεψεν αἰτεῖσθαι ὅ τι βούλεται· καὶ Διὸς εἰπόντος ὑπὲρ κεφαλῆς αἶρων

ἔβαλλε τοὺς λίθους· καὶ οὓς μὲν ἔβαλλεν ὁ Δευκαλίων, ἄνδρες ἐγένοντο· οὓς δὲ Πύρρα, γυναῖκες· ὅθεν καὶ λαοὶ ὠνομάσθησαν ἀπὸ τοῦ λᾶας.

28. *Before the battle of Thermopylæ.*

Τέσσαρας μὲν δὴ παρεξῆκεν ἡμέρας ὁ Ξέρξης, ἐλπίζων αἰεὶ αὐτοὺς ἀποδράσασθαι. πέμπτη δὲ, ὥς οὐκ ἀπηλλάσσοντο, πέμπει ἐπ' αὐτοὺς Μήδους τε καὶ Κισσίους θυμωθεῖς, ἐν-
τειλάμενος σφᾶς ζωγρήσαντας ἄγειν πρὸς ἑαυτόν. ὥς δὲ ἐπέπεσον τοῖς Ἑλλησιν οἱ Μῆδοι, ἔπιπτον πολλοὶ, καὶ δῆλον ἐποίουν πᾶσιν, καὶ οὐχ ἥκιστα αὐτῷ βασιλεῖ, ὅτι πολλοὶ μὲν ἄνθρωποι εἶεν, ὀλίγοι δὲ ἄνδρες.

29. *How Athens received the news from Leuctra.*

Οἱ δὲ Θηβαῖοι εὐθὺς μετὰ τὴν μάχην ἔπεμψαν εἰς Ἀθήνας ἄγγελον ἐστεφανωμένον, καὶ ἅμα μὲν τῆς νίκης τὸ μέγεθος ἔφραζον, ἅμα δὲ βοηθεῖν ἐκέλευον, λέγοντες ὥς νῦν ἐξείη Λακεδαιμονίους πάντων ὧν ἐπεποιήκεσαν αὐτοὺς τιμωρήσασθαι. τῶν δὲ Ἀθηναίων ἡ βουλὴ ἐτύγχανεν ἐν ἀκροπόλει καθημένη. ἐπεὶ δ' ἤκουσαν τὸ γεγενημένον, ὅτι σφόδρα ἐλυπήθησαν πᾶσι δῆλον ἐγένετο· οὔτε γὰρ ἐπὶ ξενίᾳ τὸν κήρυκα ἐκάλεσαν, περὶ τε τῆς βοηθείας οὐδὲν ἀπεκρίναντο. καὶ Ἀθήνηθεν οὕτως ἀπῆλθεν ὁ κήρυξ.

30. *Entertainments at a banquet.*

Ὡς δὲ ἀφηρέθησαν αἱ τράπεζαι, ἔρχεται τις αὐτοῖς Συρακόσιος ἄνθρωπος, ἔχων τε αὐλητρίδα ἀγαθὴν, καὶ ὀρχηστρίδα τῶν τὰ θαύματα δυναμένων ποιεῖν, καὶ παῖδα πάνυ γε ὠραῖον, καὶ πάνυ καλῶς κιθαρίζοντά τε καὶ ὀρχούμενον. ταῦτα δὲ καὶ ἐπιδεικνὺς ὥς ἐν θαύματι, ἀργύριον ἐλάμβανεν. ἐπεὶ δὲ αὐτοῖς ἡ μὲν αὐλητρίς ἠΰλησεν ὁ δὲ παῖς ἐκιθάρισε, καὶ ἐδόκουν μάλα ἀμφοτέρω ἱκανῶς εὐφραίνειν, εἶπεν ὁ Σωκράτης· ὦ

Καλλία, τελέως ἡμᾶς ἐστιᾶς. οὐ γὰρ μόνον δεῖπνον ἄμεμπτον παρέθηκας, ἀλλὰ καὶ θεάματα καὶ ἀκροάματα ἡδίστα παρέχεις. ὁρῶ δὲ καὶ τήνδε τὴν ὀρχηστρίδα ἐφεστηκυῖαν, καὶ τροχοὺς τινὰ αὐτῇ προσφέροντα.' ἐκ τούτου δὴ ἡϋλὲι μὲν αὐτῇ ἢ ἑτέρα· παρεστηκὼς δέ τις τῇ ὀρχηστρίδι ἀνεδίδου τοὺς τροχοὺς μέχρι δώδεκα. ἡ δὲ, λαμβάνουσα ἅμα τε ὠρχεῖτο, καὶ ἀνερρίπτει δινουμενούς, συντεκμαιρομένη ὅσον ἔδει ρίπτειν ὕψος, ὥς ἐν ρυθμῷ δέχεσθαι αὐτούς. μετὰ δὲ τοῦτο κύκλος εἰσηνέχθη περίμεστος ξιφῶν ὀρθῶν. εἰς οὖν ταῦτα ἡ ὀρχηστρίς ἐκυβίστα τε, καὶ ἐξεκυβίστα ὑπὲρ αὐτῶν· ὥστε οἱ μὲν θεώμενοι ἐφοβοῦντο μή τι πάθοι, ἡ δὲ θαρρούντως τε καὶ ἀσφαλῶς ταῦτα διεπράττετο.

31. *Xenophon and Soterides.*

Ξενοφῶν δὲ παρηλαύνεν ἐπὶ τοῦ ἵππου· Σωτηρίδης δὲ ὁ Σικυνώνιος εἶπεν· 'Οὐκ ἐξ ἴσου, ὦ Ξενοφῶν, ἐσμέν· σὺ μὲν γὰρ ἐφ' ἵππου ὀχῇ, ἐγὼ δὲ χαλεπῶς κάμνω τὴν ἀσπίδα φέρων.' καὶ ὁ Ξενοφῶν ἀκούσας ταῦτα καταπηδήσας ἀπὸ τοῦ ἵππου ὠθεῖται αὐτὸν ἐκ τῆς τάξεως, καὶ τὴν ἀσπίδα ἀφελόμενος ὥς ἐδύνατο τάχιστα ἔχων ἐπορεύετο· ἐτύγχανε δὲ καὶ θώρακα ἔχων τὸν ἱππικόν, ὥστε ἐπιέζετο· καὶ τοῖς μὲν ἔμπροσθεν ὑπάγειν παρεκελεύετο, τοῖς δὲ ὀπισθεν παρίεναι μόλις ἐπομένοις. οἱ δ' ἄλλοι στρατιῶται παίουσιν καὶ βάλλουσιν καὶ λοιδοροῦσιν τὸν Σωτηρίδην, ἔστε ἡνάγκασαν λαβόντα τὴν ἀσπίδα πορεύεσθαι. ὁ δὲ ἀναβὰς, ἕως μὲν βάσιμα ἦν, ἐπὶ τοῦ ἵππου ἦγεν, ἐπεὶ δὲ ἄβατα ἦν, καταλιπὼν τὸν ἵππον ἔσπευδε περὶ.

32. *A female satrap.*

Ἡ δὲ Αἰολὶς ἦν μὲν Φαρναβάζου, ἐσατράπευε δ' αὐτῷ ταύτης τῆς χώρας, ἕως μὲν ἔζη, Ζῆνις· ἔπειδ' ὁ δὲ ἐκεῖνος νόσῳ ἀπέθανε, παρεσκευάζετο μὲν ὁ Φαρναβάζος ἄλλῳ

δοῦναι τὴν σατραπείαν. Μανία δὲ ἡ τοῦ Ζήνιος γυνή, ἀνα-
 ζεύξασα στόλον καὶ δῶρα λαβοῦσα, ἐπορεύετο πρὸς αὐτόν.
 ἔλθοῦσα δ' εἰς λόγους εἶπεν· 'ὦ Φαρνάβαζε, ὁ ἀνὴρ ὁ ἐμὸς
 καὶ τᾶλλα φίλος ἦν σοι καὶ τοὺς φόρους ἀπεδίδου, ὥστε σὺ
 ἐπαινῶν αὐτὸν ἐτίμας. ἦν οὖν ἐγὼ σοι μηδὲν χεῖρον
 ἐκείνου ὑπηρετῶ, τί σε δεῖ ἄλλον σατράπην καθιστάναι; ἦν
 δέ τι μὴ ἀρέσκω σοι, ἐπὶ σοὶ δήπου ἔσται ἀφελομένῳ ἐμέ
 δοῦναι τὴν ἀρχὴν ἄλλῳ.' ἀκούσας ταῦτα ὁ Φαρνάβαζος ἔγνω
 δεῖν τὴν γυναῖκα σατραπεύειν. ἡ δ' ἐπεὶ κυρία τῆς χώρας
 ἐγένετο, τοὺς τε φόρους οὐδὲν ἥττον τοῦ ἀνδρὸς ἀπεδίδου καὶ
 πρὸς τούτοις συνεστρατεύετο τῷ Φαρναβάζῳ ὁπότε εἰς
 Μυσοὺς ἢ Πισίδας ἐμβάλλοι. ὥστε καὶ ἀντετίμα αὐτὴν
 μεγαλοπρεπῶς ὁ Φαρνάβαζος καὶ σύμβουλον ἔστιν ὅτε
 παρεκάλει.

33. *First view of the sea.*

Ἐντεῦθεν ἐπορεύθησαν διὰ Χαλύβων καὶ ἦλθον πρὸς
 πόλιν μεγάλην, ἣ ἐκαλεῖτο Γυμνίας. ἐκ ταύτης τῆς πόλεως
 ὁ τῆς χώρας ἄρχων πέμπει ἡγεμόνα τοῖς Ἑλλησιν· ἐλθὼν
 δὲ ἐκεῖνος εἶπεν ὅτι ἄξιοι αὐτοὺς εἰς χωρίον ὅθεν ὄψοιντο
 θάλατταν. ὁ δὲ ἡγείτο αὐτοῖς· καὶ ἀφικνοῦνται ἐπὶ τὸ ὄρος
 τῇ πέμπτῃ ἡμέρᾳ· ἐπεὶ δὲ οἱ πρῶτοι ἐγένοντο ἐπὶ τοῦ ὄρους
 καὶ κατείδον τὴν θάλατταν, κραυγὴ πολλὴ ἐγένετο. ὁ δὲ
 Ξενοφῶν καὶ οἱ ὀπισθοφύλακες ἀκούσαντες ᾤκησαν πολε-
 μίους ἐπιτίθεσθαι τοῖς ἔμπροσθεν. ἐπειδὴ δὲ βοὴ πλείων
 ἐγίγνετο, καὶ οἱ αἰὲ ἐπιόντες ἔθεον δρόμῳ ἐπὶ τοὺς αἰὲ
 βοῶντας, ἐδόκει δὴ τῷ Ξενοφῶντι μείζον τι εἶναι· καὶ
 ἀναβὰς ἐφ' ἵππον καὶ ἀναλαβὼν τοὺς ἱππέας παρεβोधίθει.
 καὶ τάχα δὴ ἀκούουσι τῶν στρατιωτῶν βοῶντων· 'Θάλαττα,
 θάλαττα,' καὶ παρακελευομένων ἀλλήλοις. ἔνθα δὴ πάντες
 ἔθεον· ἐπεὶ δὲ ἀφίκοντο ἐπὶ τὸ ἄκρον, ἐνταῦθα δὴ περιέ-

βαλλον ἀλλήλους καὶ στρατηγούς καὶ λοχαγούς δακρύοντες· καὶ εὐθὺς οἱ στρατιῶται φέρουσι λίθους καὶ ποιοῦσι κολωνὸν μέγαν. μετὰ ταῦτα οἱ Ἕλληνες ἀποπέμπουσι τὸν ἡγεμόνα δῶρα δόντες αὐτῷ, ἵππον καὶ φιάλην ἀργυρᾶν καὶ σκευὴν Περσικὴν καὶ χρήματα· ὁ δὲ δείξας αὐτοῖς κώμην, οὗ ἔδει σκηνεῖν, καὶ τὴν ὁδὸν ἣν πορεύσονται, ὥχεται τῆς νυκτός.

34. *The Ape and the Fisherman.*

Πίθηκος ἐφ' ὑψηλοῦ δένδρου καθήμενος, ὥς ἐθεάσατο ἄλιεῖς ἐν ποταμῷ τινὶ σαγήνην βάλλοντας, παρετήρει τὰ ὑπ' αὐτῶν πραττόμενα. ὥς δὲ ἐκείνοι τὴν σαγήνην ἀνασπάσαντες μικρὸν ἄποθεν ἡρίστων, ὁ πίθηκος καταβὰς ἀπὸ τοῦ δένδρου ἐπειράτο καὶ αὐτὸς τὰ αὐτὰ πράττειν· φασὶ γὰρ μιμητικὸν εἶναι τοῦτο τὸ ζῷον. ἐφαιψάμενος δὲ τῶν δικτύων ὥς συνελήφθη, ἔφη πρὸς ἑαυτόν· ‘Ἄλλ’ ἔγωγε δίκαια πέπονθα· τί γὰρ ἄλιεύειν ἀμαθὴς ὢν ἐπεχείρησα;’

35. *Hawking in Thrace.*

Περὶ δὲ τὴν Θράκην τὴν ὑπὲρ Ἀμφίπολιν φασὶ γίγνεσθαί τι τερατῶδες καὶ ἄπιστον τοῖς μὴ τεθεαμένοις. ἐξιόντες γὰρ οἱ παῖδες ἐκ τῶν κωμῶν καὶ τῶν ἐγγὺς χωρίων ἐπὶ θήραν τῶν ὀρνιθαρίων συνθηρεύειν παραλαμβάνουσι τοὺς ἰέρακας, καὶ τοῦτο ποιοῦσιν οὕτως. ἐπειδὰν προέλθωσιν εἰς τόπον ἐπιτήδειον, καλοῦσι τοὺς ἰέρακας ὀνομαστὶ κεκραγότες· οἱ δ' ὅταν ἀκούσωσι τῶν παίδων τὴν φωνὴν, παραγιγνόμενοι κατασοβοῦσι τοὺς ὀρνιθας· οἱ δὲ δεδιότες ἐκείνους καταφεύγουσιν εἰς τοὺς θάμνους, ὅπου αὐτοὺς οἱ παῖδες ξύλοις τύπτουντες λαμβάνουσιν. ὁ δὲ πάντων ἂν τις μάλιστα θαυμάσειεν· οἱ μὲν γὰρ ἰέρακες ὅταν αὐτοὶ τινα λάβωσι τῶν ὀρνίθων, καταβάλλουσι τοῖς θηρεύουσιν, οἱ δὲ παῖδες ἀπάντων τῶν ἀλόντων μέρος τι τοῖς ἰέραξιν ἀποδόντες ἀπέρχονται.

36. *The harbour of Calpe.*

Λιμὴν δὲ κεῖται ὑπὸ αὐτῇ τῇ πέτρᾳ, ἔχων αἰγιαλὸν πρὸς ἐσπέραν. κρήνη δὲ ἡδέος ὕδατος ῥεῖ ἐπὶ αὐτὴν τὴν θάλατταν ὑπὸ τῇ ἐπικρατείᾳ τοῦ χωρίου. ξύλα δέ ἐστι πολλὰ καὶ καλὰ ναυπηγήσιμα ἐπὶ αὐτῇ τῇ θαλάττῃ. τὸ δὲ ὄρος εἰς μεσόγαιαν μὲν ἀνήκει ἐπὶ εἴκοσι σταδίοις, καὶ τοῦτό ἐστι γεῶδες καὶ ἄλιθον· παρὰ δὲ θάλατταν παρήκει πλέον ἢ ἐπὶ εἴκοσι σταδίοις, καὶ δασύ ἐστι πολλοῖς καὶ μεγάλοις ξύλοις. ἡ δὲ ἄλλη χώρα καλή ἐστι, καὶ κῶμαί εἰσιν ἐν αὐτῇ πολλαὶ καὶ εὖ οἰκούμεναι· ἡ γὰρ γῆ φέρει καὶ κριθὰς καὶ πυροὺς καὶ ὄσπρια καὶ μελίνας καὶ σήσαμα καὶ σῦκα καὶ ἀμπέλους καὶ τὰ ἄλλα πάντα, πλὴν ἐλαιῶν. ἡ μὲν χώρα ἦν τοιαύτη.

37. *Among the barbarians.*

Ἐκ Κερασούντος δὲ πορεύονται ἐπὶ τὰ Μοσσυνοίκων ὄρια, καὶ αἰροῦσι χωρίον τι ὑψηλὸν ἐν τῇ ἐκείνων χώρᾳ. τὰ δὲ πλείστα τούτων τῶν χωρίων τοιάδε ἦν. αἱ πόλεις ἀπέιχον ἀπ' ἀλλήλων ὅσον ὀγδοήκοντα στάδια· ἀναβοώντων δὲ ἀλλήλων συνήκουον ἐκ τῆς ἐτέρας πόλεως εἰς τὴν ἐτέραν· οὕτως ὑψηλὴ τε καὶ κοίλῃ ἡ χώρα ἦν. πορευόμενοι δὲ οἱ Ἕλληνες εἶδον παῖδάς τινας τῶν εὐδαιμόνων σιτευτοὺς, τεθραμμένους καρύοις ἐφθοῖς, ἀπαλοὺς καὶ σφόδρα λευκοὺς, ποικίλους δὲ τὰ νῶτα καὶ τὰ ἔμπροσθεν πάντα ἐστιγμένους. πάντες δὲ οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες ἦσαν λευκοί. τούτους οἱ στρατευσάμενοι ἔλεγον βαρβαρωτάτους εἶναι πάντων, οὓς διέλλοιεν. ἐν τε γὰρ ὄχλῳ ὄντες ἐποιοῦν ἅπερ ἄνθρωποι ἐν ἐρημίᾳ ἂν ποιήσαιαν, μόνον τε ὄντες ἔπραττον ἅπερ μετ' ἄλλων ὄντες πράξειαν ἂν· διελέγοντό τε ἑαυτοῖς, καὶ ἐγέλων ἐφ' ἑαυτοῖς, καὶ ὠρχοῦντο ὅπου τύχοιεν ὄντες, ὥσπερ ἐπιδεικνύμενοι ἄλλοις τὴν ἐμπειρίαν.

38. *Phaethon's fall.*

Πολλοὶ τῶν ποιητῶν φασι Φαέθοντα τὸν Ἡλίου μὲν υἱὸν παῖδα δὲ τὴν ἡλικίαν ὄντα, πείσαι τὸν πατέρα μίαν ἡμέραν παραχωρήσαι τοῦ τέθριππου. συγχωρηθέντος δὲ αὐτῷ τούτου, τὸν μὲν Φαέθοντα ἐλαύνοντα τὸ τέθριππον μὴ δύνασθαι κρατεῖν τῶν ἡνιῶν, τοὺς δὲ ἵππους καταφρονήσαντας τοῦ παιδὸς ἐξενεχθῆναι τοῦ συνήθους δρόμου· καὶ τὸ μὲν πρῶτον κατὰ τὸν οὐρανὸν πλανωμένους ἐκπυρῶσαι τοῦτον· μετὰ δὲ ταῦτα πολλὴν τῆς οἰκουμένης κατακαίειν χώραν. διὸ καὶ τὸν Δία ἀγανακτήσαντα ἐπὶ τοῖς γεγενημένοις κεραυνῶσαι μὲν τὸν Φαέθοντα, ἀποκαταστήσαι δὲ τὸν Ἡλίον ἐπὶ τὴν συνήθη πορείαν. τοῦ δὲ Φαέθοντος πεσόντος πρὸς τὰς ἐκβολὰς τοῦ νῦν Πάδου καλουμένου ποταμοῦ, θρηνῆσαι μὲν τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ τὴν τελευτὴν, διὰ δὲ τὴν ὑπερβολὴν τῆς λύπης μετασχηματισθῆναι τὴν φύσιν, γενομένας αἰγείρους. ταύτας δὲ κατ' ἐνιαυτὸν κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν δάκρυον ἀφίεναι, καὶ τοῦτο πηγνύμενον ἀποτελεῖν τὸ καλούμενον ἥλεκτρον.

39. *The Golden Fleece.*

Τὸ δὲ χρυσόμαλλον δέρας ἐν Κόλχοις ἦν, ἐν Ἄρεος ἄλσει κρεμάμενον ἐκ δρυὸς, ἐφρουρεῖτο δὲ ὑπὸ δράκοντος ἀϋπνου. ἐπὶ τοῦτο πεμπόμενος Ἰάσων Ἄργον παρεκάλεσε τὸν Φρίξου· καὶ κείνος πεντηκόντορον ναῦν κατεσκεύασε, τὴν προσαγορευθεῖσαν ἀπὸ τοῦ κατασκευάσαντος Ἀργώ· ὥς δὲ ἡ ναὺς κατεσκευάσθη, ἔπλει συναθροίσας τοὺς ἀρίστους τῆς Ἑλλάδος. οὗτοι, ναυαρχοῦντος Ἰάσονος, ἀναχθέντες καταντῶσιν εἰς τὴν τῆς Θράκης Σαλμυδησσόν. καὶ ἐντεῦθεν παραπλεύσαντες Θερμώδοντα καὶ Καύκασον ἐπὶ Φᾶσιν ποταμὸν ἦλθον· οὗτος τῆς Κολχικῆς ἐστὶ γῆς. καθορμισθείσης δὲ τῆς νεῶς, ἦκε πρὸς Αἰήτην βασιλέα ὁ Ἰάσων καὶ

παρεκάλει δοῦναι τὸ δέρας αὐτῷ. ὁ δὲ δώσειν ὑπέσχετο, εἰ ἂν τοὺς χαλκόποδας ταύρους μόνος καταζεύξῃ· ἦσαν δὲ ἄγριοι οὗτοι οἱ ταῦροι δύο, οἳ χαλκοῦς μὲν εἶχον πόδας, πῦρ δὲ στομάτων ἐφύσων. τούτους αὐτῷ ζεύξαντι ἐπετάσσετο σπείρειν δράκοντος ὀδόντας· εἶχε γὰρ, λαβὼν παρ' Ἀθηνᾶς, τοὺς ἡμίσεις ὧν Κάδμος ἔσπειρεν ἐν Θήβαις.

40. *The Golden Fleece* (continued).

Ἀποροῦντος δὲ τοῦ Ἰάσονος πῶς ἂν δύναίτο τοὺς ταύρους καταζεύξαι, Μήδεια αὐτοῦ ἦρα· ἦν δὲ αὕτη θυγάτηρ Αἰήτου, φαρμακίς. δεδοικυῖα δὲ μὴ πρὸς τῶν ταύρων διαφθάρῃ, κρύφα τοῦ πατρὸς συνεργήσειν αὐτῷ πρὸς τὴν κατάζευξιν τῶν ταύρων ἐπηγγείλατο καὶ τὸ δέρας ἐγχειρίειν, εἰ ἂν ὁμόσῃ αὐτὴν ἔξειν γυναῖκα, καὶ εἰς Ἑλλάδα σύμπλουν ἀγάγῃται. ὁμόσαντος δὲ Ἰάσονος, φάρμακον δίδωσιν, ᾧ καταζευγνύναι μέλλοντα τοὺς ταύρους ἐκέλευσε χρῖσαι τὴν τε ἀσπίδα καὶ τὸ δόρυ καὶ τὸ σῶμα· τούτῳ γὰρ χρισθέντα, ἔφη, πρὸς μίαν ἡμέραν μήτε ὑπὸ πυρὸς ἀδικηθήσεσθαι μήτε ὑπὸ σιδήρου. Ἰάσων δὲ τοῦτο ἀκούσας καὶ χρισάμενος τῷ φαρμάκῳ, παραγενόμενος εἰς τὸ ἄλσος ἐμάστευσε τοὺς ταύρους, καὶ σὺν πολλῷ πυρὶ ὀρμήσαντας αὐτοὺς κατέζευξε. σπείροντος δὲ αὐτοῦ τοὺς ὀδόντας, ἀνέτελλον ἐκ τῆς γῆς ἄνδρες ἔνοπλοι· ὁ δὲ βάλλων λίθους πρὸς αὐτούς, μαχομένους πρὸς ἀλλήλους προσιὼν ἀνῆρει. κατεζευγμένων δὲ τῶν ταύρων, οὐκ ἐδίδου τὸ δέρας Αἰήτης· ἐβούλετο δὲ τὴν τε Ἀργὴν καταφλέξαι καὶ κτεῖναι τοὺς ἐμπλέοντας. φθάσασα δὲ Μήδεια τὸν Ἰάσονα νυκτὸς ἐπὶ τὸ δέρας ἤγαγε, καὶ τὸν φυλάσσοντα δράκοντα κατακοιμίσασα τοῖς φαρμάκοις, μετὰ Ἰάσονος ἔχουσα τὸ δέρας ἐπὶ τὴν Ἀργὴν παρεγένετο. συνείπετο δὲ αὐτῇ καὶ ὁ ἀδελφὸς Ἄψυρτος. οἱ δὲ νυκτὸς μετὰ τούτων ἀνῆχθησαν.

41. *The Lion and the Bulls.*

Ἐνέμοντο ταῦροι τρεῖς ἀεὶ μετ' ἀλλήλων.
 λέων δὲ τούτους συλλαβεῖν ἐφεδρεύων
 ὁμοῦ μὲν αὐτοὺς οὐκ ἔδοξε νικήσειν,
 λόγοις δ' ὑπούλοις διαβολαῖς τε συγκρούων
 ἐχθροὺς ἐποίει, χωρίσας δ' ἀπ' ἀλλήλων
 ἕκαστον αὐτῶν ἔσχε ῥαδίαν θοίνην.

Ὅταν μάλιστα ζῆν θέλῃς ἀκινδύνως,
 ἐχθροῖς ἀπίσται, τοὺς φίλους δ' ἀεὶ τήρει.

42. *An example for kings.*

Ὁ δὲ Ἀγησίλαος οὐχ ὕπνω γε δεσπότη, ἀλλ' ἀρχομένῳ
 ὑπὸ τῶν πράξεων ἐχρήτο· καὶ εὐνήν γε εἰ μὴ τῶν συνόντων
 φανλοτάτην ἔχοι, αἰδούμενος οὐκ ἄδηλος ἦν· ἡγείτο γὰρ
 ἄρχοντι προσήκειν, οὐ μαλακία ἀλλὰ καρτερία τῶν ιδιωτῶν
 περιεῖναι. τάδε μέντοι πλεονεκτῶν οὐκ ἡσχύνετο, ἐν μὲν
 τῷ θέρει τοῦ ἡλίου ἐν δὲ τῷ χειμῶνι τοῦ ψύχους. καὶ
 μὴν εἴ ποτε μοχθῆσαι στρατιᾷ συμβαίῃ, ἐκὼν ἐπόνει παρὰ
 τοὺς ἄλλους· νομίζων πάντα τοιαῦτα παραμυθίαν εἶναι τοῖς
 στρατιώταις. ὥς δὲ συνελόντι εἰπεῖν, Ἀγησίλαος πονῶν
 μὲν ἡγάλλετο, ῥαστώνην δὲ πάμπαν οὐ προσίετο.

43. *Alexander and Clitus.*

Κλεῖτος δὲ πάλαι μὲν ἤδη ἤχθετο τοῖς λόγοις τῶν
 Ἀλέξανδρον ^{κατα}κολακευόντων· τότε δὲ καὶ αὐτὸς τῷ οἴνῳ
 παροξυνόμενος ἔφη οὐκ εἶναι τὰ Ἀλεξάνδρου οὕτω μεγάλα
 καὶ θαυμαστὰ ὥς ἐκείνοι ἐφασκον· οὐ γὰρ αὐτὸν μόνον γε
 καταπρᾶξαι αὐτὰ, ἀλλὰ τὸ πολὺ μέρος Μακεδόνων εἶναι.
 τέλος δὲ καὶ ^{ὡς}ὠνείδιζεν Ἀλεξάνδρῳ ὅτι ὑφ' αὐτοῦ ἄρα
 ἐσώθη, ὅτε ἡ ἵππομαχία ἡ ἐπὶ Γρανικῷ ^{ἐκ}συνείστηκε πρὸς
 Πέρσας· καὶ δὴ καὶ τὴν δεξιὰν ἐν ὀργῇ ἀνατείνας, Ἀὕτη

σε ἡ χεὶρ,' ἔφη, 'ὦ Ἀλέξανδρε, ἐν τῷ τότε ἔσωσε.' καὶ Ἀλέξανδρος οὐκέτι ἠνέσχετο ὀρών τοῦ Κλείτου τὴν ὕβριν, ἀλλὰ ἀνεπήδα μὲν σὺν ὀργῇ ἐπ' αὐτὸν, κατείχετο δὲ ὑπὸ τῶν συμπινόντων· Κλείτος δὲ ὁμῶς οὐκ ἐπαύσατο ὑβρίζων. Ἀλέξανδρος δὲ ἐβόα ἀνακαλῶν τοὺς ὑπασπιστάς· οὐδενὸς δὲ ὑπακούοντος, αὐτὸς ἀναπηδήσας τε καὶ λόγχην ἀρπάσας ταύτῃ παίσας Κλείτου ἀπέκτεινεν.

44. *A strange island.*

Πλεύσαντες οὖν ὅσον τριακοσίους σταδίους νήσῳ μικρᾷ καὶ ἐρήμῃ προσηνέχθημεν, ἀφ' ἧς ὕδωρ λαβόντες καὶ δύο ταύρους ἀγρίους κατατοξεύσαντες ἀπεπλεύσαμεν. μετ' οὐ πολὺ δὲ εἰς πέλαγος ἐνεβαίνομεν, οὐχ ὕδατος ἀλλὰ γάλακτος. καὶ νῆσος ἐν αὐτῷ ἐφαίνετο λευκὴ, πλήρης ἀμπέλων. ἦν δὲ ἡ νῆσος τυρὸς μέγιστος, πάνυ συμπεπηγὼς, ὥς ὕστερον ἐμφαγόντες ἐμάθομεν, σταδίῳν εἰκοσιπέντε τὸ περίμετρον· αἱ δ' ἄμπελοι βοτρυῶν πλήρεις· οὐ μέντοι οἶνον ἀλλὰ γάλα ἐξ αὐτῶν ἀποθλίβοντες ἐπίνομεν. ἱερὸν δ' ἐν μέσῃ τῇ νήσῳ ἀνωκοδόμητο Γαλατείας τῆς Νηρηίδος, ὥς ἐδήλου τὸ ἐπίγραμμα. ὅσον δ' οὖν χρόνον ἐκεῖ ἐμείναμεν, ὄψον μὲν ἡ γῇ καὶ σιτίῳ ὑπῆρχε ποτὸν δὲ τὸ ἐκ τῶν βοτρυῶν γάλα.

45. *Union is strength.*

Ἐν τοῖς παλαιοῖς ἦν ἀνὴρ ὑπέργῃρως, εἶχεν δὲ πολλοὺς παῖδας· οἷς ἐπισκῆπτων (ἔμελλε γὰρ δὴ τὸν βίον τελευτήσῃν) ἐκέλευε λεπτῶν, εἴ τίς ἐστί που, ράβδων δέσμην ἐνεγκεῖν· ἡκέ τις φέρων ταύτην. 'Πειρᾶσθε δὴ μοι, τέκνα, σὺν βία πάσῃ, ράβδους κατὰξαι δεδεμένας σὺν ἀλλήλαις.'

οἱ δ' οὐκ ἄρ' ἠδύναντο· 'Κατὰ μίαν τοίνυν
 πειρᾶσθ'·' ἐκάστης δ' εὐχερῶς καταγείσης,
 'ὦ παῖδες, οὕτως,' εἶπεν, 'ἦν μὲν ἀλλήλοις
 ὁμοφρονῆτε πάντες, οὐδ' ἂν εἰς ὑμᾶς
 βλάβαι δύναίτο, κὰν μέγιστον ἰσχύη·
 ἦν δ' ἄλλος ἄλλου χωρὶς ἦτε τὴν γνώμην,
 πείσεσθ' ἕκαστος ταῦτα τῇ μιᾷ ῥάβδῳ.'

Φιλαδελφία μέγ' ἀγαθὸν ἐστὶν ἀνθρώποις,
 ἣ καὶ ταπεινοὺς ὄντας ἦρεν εἰς ὕψος.

46. *Battle of the Granicus.*

Ἐνθα δὴ καὶ Ἀλεξάνδρῳ συντρίβεται τὸ δόρυ ἐν τῇ
 μάχῃ· ὁ δὲ Ἀρετιν ἦται δόρυ ἕτερον· τῷ δὲ καὶ αὐτῷ
 πονοῦντι συντετριμμένον τὸ δόρυ ἦν, ὁ δὲ τῷ ἡμίσει κεκλασ-
 μένου τοῦ δόρατος ἐμάχετο, καὶ τοῦτο δείξας Ἀλεξάνδρῳ
 ἄλλον αἰτεῖν ἐκέλευε· Δημάρατος δὲ, ἀνὴρ Κορίνθιος τῶν
 ἀμφ' αὐτὸν ἐταίρων, δίδωσιν αὐτῷ τὸ αὐτοῦ δόρυ. ὁ δὲ
 ἀναλαβὼν τοῦτο καὶ ἰδὼν Μιθριδάτην τὸν Δαρείου γαμβρὸν
 πολὺ πρὸ τῶν ἄλλων προῖππύνοντα, ἐξελαύνει καὶ αὐτὸς
 πρὸ τῶν ἄλλων· καὶ παίσας ἐς τὸ πρόσωπον τῷ δόρατι
 καταβάλλει τὸν Μιθριδάτην. ἐν δὲ τούτῳ Ῥοισάκης μὲν
 ἐπελαύνει τῷ Ἀλεξάνδρῳ καὶ παίει Ἀλεξάνδρου τὴν κεφα-
 λὴν τῇ κοπίδι· καὶ τοῦ μὲν κράνους τι ἀπέθραυσε, τὴν
 πληγὴν δὲ ἔσχε τὸ κράνος. καὶ καταβάλλει καὶ τοῦτον
 Ἀλέξανδρος παίσας τῷ ξυστῷ διὰ τοῦ θώρακος ἐς τὸ
 στέρνον. Σπιθριδάτης δὲ ἀνέτεινεν μὲν ἤδη ἐπ' Ἀλέξανδρον
 ὀπισθεν τὴν κοπίδα, φθάσας δὲ αὐτὸν Κλεῖτος ἀποκόπτει
 τὸν ὤμον τοῦ Σπιθριδάτου· καὶ ἐν τούτῳ ἐπεκβαίνοντες αἰὲ
 πολλοὶ τῶν ἱππέων προσεγίγνοντο τοῖς ἀμφ' Ἀλέξανδρον.

47. *The boy judge.*

Ἦν δὲ ἡ δίκη τοιαύτη. παῖς μέγας μικρὸν ἔχων χιτῶνα ἕτερον παῖδα μικρὸν μέγαν ἔχοντα χιτῶνα, ἐκδύσας αὐτὸν, τὸν μὲν ἑαυτοῦ ἐκείνου ἡμφίεσε, τὸν δὲ ἐκείνου αὐτὸς ἐνέδν. ἐγὼ οὖν τούτοις δικάζων ἔγνων βέλτιον εἶναι ἀμφοτέροις τὸν ἀρμόζοντα ἐκάτερον χιτῶνα ἔχειν. ἐν τούτῳ με ἔπαισεν ὁ διδάσκαλος, λέξας, ὅτι ὁπότε μὲν τοῦ ἀρμόττοντος εἶην κριτῆς, οὕτω δέοι ποιεῖν, ὁπότε δὲ κρῖναι δέοι ποτέρου ὁ χιτῶν εἶη, τοῦτο σκεπτέον εἶναι, τίς κτῆσις δικαία ἐστὶ, πότερα τὸν βία ἀφελόμενον δεῖ ἔχειν, ἢ τὸν ποιησάμενον ἢ πριάμενον κεκτῆσθαι· ἔπειτα δὲ ἔφη τὸ μὲν νόμιμον δίκαιον εἶναι, τὸ δὲ ἄνομον βίαιον· σὺν τῷ νόμῳ οὖν ἐκέλευεν αἰεὶ τὸν δικαστὴν τὴν ψῆφον τίθεσθαι.

48. *A night attack.*

Ὁ οὖν Ξενοφῶν δειπνήσας ἐπορεύετο, λαβὼν τοὺς λοχαγοὺς τοὺς μάλιστα φίλους καὶ πιστοὺς ἑαυτῷ, ὅπως εὖ ποιήσειεν αὐτούς. ἐπεὶ δὲ ἀφίκοντο περὶ μέσας νύκτας, τὰ μὲν ἀνδράποδα καὶ χρήματα τὰ πλείιστα εἶων ἀποδρᾶναι, ὅπως λάβοιεν αὐτὸν τὸν Ἀσιδάτην καὶ τὰ ἐκείνου. ἐπεὶ δὲ οὐκ ἐδύναντο λαβεῖν τὴν τύρσιν κατὰ κράτος, ἐπεχείρησαν διορύττειν τὸ τεῖχος. ἅμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ διωρώρυκτο· οἱ δὲ ἔνδον ἦσθοντο. καὶ εὐθὺς ἐπάταξέ τις ἔνδοθεν ὀβελίσκῳ διαμπερὲς τὸν μηρὸν τοῦ ἐγγυτάτῳ· ἔπειτα δὲ ἐτόξενον καὶ ἔβαλλον, ὥστε μὴ ἀσφαλὲς εἶναι ἔτι παρίεναι. ἄλλοι δὲ ἐκβοηθῶσι πάμπολλοι, καὶ ἱππεῖς καὶ ὀπλίται καὶ πελτασταὶ τῶν πλησίων χωρίων.

49. *Clearchus as a commander.*

Εἰς δὲ τὸ ἄρχειν τῶν ἀνθρώπων ἱκανὸς μὲν ἦν παρασκευάζειν τῇ στρατιᾷ τὰ ἐπιτήδεια, ἱκανὸς δὲ καὶ ἐμποιεῖν τὴν γνώμην τοῖς στρατιώταις, ὥς πειστέον εἶη Κλεάρχῳ.

τοῦτο δ' ἐποίει ἐκ τοῦ εἶναι χαλεπός· καὶ γὰρ στυγνὸς ἦν ὀρᾶν καὶ τραχὺς τῇ φωνῇ· ἐκόλαζέ τε αἰεὶ ἰσχυρῶς καὶ ἐνίοτε ὀργῇ· ἠγείτο γὰρ οὐδὲν ὄφελος εἶναι ἀκολάστου στρατεύματος. ἀλλὰ καὶ ἔλεγεν ὥς δέοι τὸν στρατιώτην φοβεῖσθαι τὸν ἄρχοντα μᾶλλον ἢ τοὺς πολεμίους, εἰ μέλλοι ἢ εὖ φυλάξειν φυλακὰς, ἢ θαρραλέως ἰέναι πρὸς τοὺς πολεμίους. ἐν μὲν οὖν τοῖς κινδύνοις οἱ στρατιῶται ἠθέλον πείθεσθαι αὐτῷ καὶ οὐκ ἄλλον ἡρῶντο στρατηγόν· ὅτε δὲ γένοιντο ἐν ἀσφαλεῖ, καὶ ἐξείη αὐτοῖς ἀπιέναι πρὸς ἄλλους ἄρχοντας, πολλοὶ ἀπέλειπον αὐτόν· οὐ γὰρ εἶχεν ἡδὺν τὸν τρόπον, ἀλλ' αἰεὶ χαλεπὸς ἦν καὶ ὤμός. ὥστε οἱ στρατιῶται διέκειντο πρὸς αὐτὸν ὥσπερ παῖδες πρὸς διδάσκαλον. τοιοῦτος μὲν δὴ ὁ Κλέαρχος ἄρχων ἦν.

50. *Thales and Solon.*

Ὁ δὲ Σόλων πρὸς Θαλῆν ἐλθὼν ἐθαύμαζεν ὅτι οὐκ ἔχει γυναῖκα καὶ παῖδας. καὶ ὁ Θαλῆς τότε μὲν οὐδὲν εἶπε, μετὰ δὲ ὀλίγας ἡμέρας ἄνδρα πρὸς αὐτὸν ἐπεμψε ξένον, ὃς ἦκειν ἐφῆ ἐξ Ἀθηνῶν. ἐρωτήσαντος οὖν τοῦ Σόλωνος, εἴ τι νέον εἶη ἐν ταῖς Ἀθηναῖς, ‘Ἄλλο μὲν,’ ἔφη, ‘οὐδὲν ἦν, νεανίας δέ τις ἐθάπτετο, καὶ πᾶσα ἠκολούθει ἡ πόλις. ἦν γὰρ υἱὸς, ὥς ἔφασαν, ἀνδρὸς ἀρίστου τῶν πολιτῶν· ἐκεῖνος δὲ οὐ παρῆν, ἀλλ' ἤδη πολὺν χρόνον ἀπεδήμει.’ ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Σόλων, ‘Ὡς δυστυχής ἐστιν ἐκεῖνος,’ ἔφη· ‘τίνα δὲ ἐκάλουν αὐτόν;’ ὁ δὲ ἄνθρωπος ‘Ἡκουσα,’ ἔφη, ‘τὸ ὄνομα, ἀλλ' οὐ μέμνημαι.’ ὁ δὲ Σόλων πρὸς ταῦτα φοβούμενος μὴ ἑαυτοῦ ὁ υἱὸς τετελευτηκὼς εἶη, ἠρώτησεν εἰ Σόλωνος ὁ τεθνηκὼς ἐκαλεῖτο υἱός· εἰπόντος δὲ ἐκείνου ὅτι τοῦτο εἶη τὸ ὄνομα, ἔπαιεν εὐθὺς τὴν κεφαλὴν, καὶ τὰ ἄλλα ἐποίει, ἃ εἰκὸς τοιαῦτα πνυθόμενον ποιεῖν. ὕστερον δὲ ὁ Θαλῆς γελάσας ‘Ταῦτα,’ ἔφη, ‘ὦ Σόλων, τοῦ γαμεῖν ἐμὲ ἀποτρέπει,’ καὶ θαρσεῖν ἐκέλευε περὶ τῶν λόγων, ὥς οὐκ ἀληθῶν ὄντων.

51. *The Wolf and the Crane.*

Λύκῳ ποτ' ὀστοῦν φάρυγος ἐντὸς ἠρείσθη·
 ἐρῳδιῶ δὲ μισθὸν ἄξιον δώσειν
 ἔταξε, τὸν τράχηλον εἰ καθιμήσας
 ἀνελκύσειε, καὶ πόνων ἄκος δοίη.
 ὁ δ' ἐλκύσας τὸν μισθὸν εὐθέως ᾗτει.
 κακείνος αὐτῷ, κάρχαρόν τι μειδήσας,
 'Σοὶ μισθὸς ἀρκεῖ' φησί 'τῶν ἰατρειῶν,
 κεφαλὴν λυκείου στόματος ἐξελεῖν σῶαν.'

Κακοῖς βοηθῶν μισθὸν ἀγαθὸν οὐ λήψῃ·
 ἀλλ' ἀρκέσει σοι, μή τι τῶν κακῶν πάσχειν.

52. *Legend of Gordius.*

Γόρδιος ἐλέγετο εἶναι τῶν πάλαι Φρυγῶν ἀνὴρ πένης.
 ἀρουῖντος δέ ποτε ἐν τοῖς ἀγροῖς ἐπέπτετο ἐπὶ τὸν ζυγὸν
 αἰετὸς καὶ πολὺν χρόνον ἐπέμεινε καθήμενος. ὁ δὲ ἐκπλαγεὶς
 τῇ ὄψει ᾗει μὲν πρὸς τὴν πόλιν κοινωσόμενος τοῖς μάντεσι,
 πορευόμενος δὲ ἐνέτυχε παρθένω ὑδρευομένη καὶ εἶπεν αὐτῇ
 τὰ περὶ τοῦ αἰετοῦ. ἡ δὲ (ἦν γὰρ καὶ αὐτὴ τοῦ μαντικοῦ
 γένους) ἐκέλευσεν αὐτὸν ἐπανελθόντα εἰς τὸν αὐτὸν ἀγρὸν
 θύειν τῷ Διὶ τῷ βασιλεῖ. ὁ δὲ ἐδεήθη τῆς κόρης συνεπι-
 σπέςθαι τε καὶ γήμασθαι αὐτῷ. καὶ ἔφν αὐτοῖν παῖς
 ὄνομα Μίδας. ἥδη δὲ ἀνδρὸς γενομένου τοῦ παιδὸς καλοῦ
 τε καὶ γενναίου ἐστασίαζόν ποτε οἱ ἐν τῇ πόλει, καὶ ἐγένετο
 αὐτοῖς χρησμὸς ὥς ἅμαξα ἄξει αὐτοῖς βασιλέα καὶ ὥς
 οὗτος καταπαύσει τὴν στάσιν. ἔτι δὲ περὶ αὐτῶν τούτων
 βουλευομένοις ἔτυχε προσελθὼν ὁ Μίδας ἐκ τῶν ἀγρῶν καὶ
 τῇ ἐκκλησίᾳ ἐπέστη αὐτῇ ἁμάξῃ. οἱ δὲ συμβαλόμενοι τὸ
 χρῆμα ἐκ τοῦ μαντείου ἔγνωσάν τε τοῦτον ἐκείνον ὄντα, ὃν
 ὁ θεὸς αὐτοῖς ἔφραξεν, καὶ αὐτὸν μὲν βασιλέα κατέστησαν
 τὸν Μίδαυ τὴν δὲ ἅμαξαν ἐν τῷ ναῷ ἀνέθηκαν.

53. *Cyrus hunting.*

Καὶ ὁ Κῦρος, ὥς εἶδεν ἔλαφον ἐκπηδήσασαν, ἐδίωκεν αὐτήν, οὐδὲν ἄλλο ὁρῶν ἢ ὅπη ἔφευγε. καὶ πως διαπηδῶν αὐτῷ ὁ ἵππος πίπτει εἰς γόνατα, καὶ μικροῦ κακείνου ἐξετραχήλισεν· οὐ μὲν ἀλλ' ἐπέμεινε ὁ Κῦρος μόλις πως καὶ ὁ ἵππος ἐξανέστη. ὥς δὲ εἰς τὸ πεδίου ἦλθεν, ἀκοντίσας καταβάλλει τὴν ἔλαφον, καλόν τι χρήμα καὶ μέγα. καὶ ὁ μὲν δὴ ὑπερέχαιρεν· δεῦτερον δὲ ὥς ἦσθετο κραυγῆς, ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὸν ἵππον ὥσπερ ἐνθουσιῶν, καὶ ὥς εἶδεν ἐκ τοῦ ἀντίου κάπρον προσφερόμενον, ἀντίος ἐλαύνει καὶ διατεινόμενος εὐστόχως βάλλει εἰς τὸ μέτωπον καὶ κατέσχε τὸν κάπρον.

54. *A huge sea-monster.*

Καὶ ἡμεῖς δύο μόνας ἡμέρας ἐν εὐδία πλεύσαντες, τῆς τρίτης ὑποφαινούσης, πρὸς ἀνίσχοντα τὸν ἥλιον ἄφνω ὁρῶμεν θηρία καὶ κήτη, πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα ἐν δὲ μέγιστον ἀπάντων, ὅσον σταδίων χιλίων καὶ πεντακοσίων τὸ μέγεθος· ἐπῆει δὲ κεχηνὸς καὶ πρὸ πολλοῦ ταραττον τὴν θάλατταν ἀφρῶ τε περικλυζόμενον καὶ τοὺς ὀδόντας ἐκφαῖνον, ὀξεῖς πάντας ὥσπερ σκόλοπας καὶ λευκοὺς ὥσπερ ἐλεφαντίνους. ἡμεῖς μὲν οὖν τὸ ὕστατον ἀλλήλους προσειπόντες καὶ περιβάλλοντες ἐμένομεν· τὸ δὲ ἤδη παρήν, καὶ ἀναρροφήσαν ἡμᾶς αὐτῇ νηϊ κατέπιεν. οὐ μέντοι ἔφθη συναράξαι τοῖς ὁδοῦσιν, ἀλλὰ διὰ τῶν ἀραιωμάτων ἢ ναῦς εἰς τὸ εἶσω διεξέπεσεν.

55. *A picture of human life.*

Ἐτυγχάνομεν περιπατοῦντες ἐν τῷ τοῦ Κρόνου ἱερῷ, ἐν ᾧ πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα ἀναθήματα ἐθεωροῦμεν· ἀνέκειτο δὲ καὶ πίναξ τις ἔμπροσθεν τοῦ νεῶ, ἐν ᾧ ἦν γραφή τις ξένη, καὶ μύθους ἔχουσα ἰδίους· οὗς οὐκ ἠδυνάμεθα συμ-

βαλεῖν, τίνες ποτὲ ἦσαν. οὔτε γὰρ πόλις ἐδόκει ἡμῖν εἶναι τὸ γεγραμμένον οὔτε στρατόπεδον· ἀλλὰ περίβολος ἦν, ἐν αὐτῷ ἔχων ἐτέρους περιβόλους δύο, τὸν μὲν μείζω τὸν δὲ ἐλάττω. ἦν δὲ καὶ πύλη ἐπὶ τοῦ πρώτου περιβόλου· πρὸς δὲ τῇ πύλῃ ὄχλος ἐδόκει ἡμῖν πολλὺς ἐφεστάναι. καὶ ἔνδον δὲ ἐν τῷ περιβόλῳ πλήθος τι γυναικῶν ἑωρᾶτο. ἐπὶ δὲ τῆς εἰσόδου τοῦ πρώτου πυλῶνος καὶ περιβόλου γέρων τις ἐφεστῶς ἔμφασιν ἐποίει, ὥς προστάττων τι τῷ εἰσιόντι ὄχλῳ.

56. *Military preparations.*

Ἐπεὶ μέντοι ἀνὰ τὰ πεδία οὐκ ἐδύνατο στρατεύεσθαι διὰ τὴν Φαρναβάζου ἱππείαν, ἔδοξεν αὐτῷ ἱππικὸν κατασκευαστέον εἶναι. τοὺς μὲν οὖν πλουσιωτάτους ἐκ πασῶν τῶν ἐκεῖ πόλεων ἱπποτροφεῖν κατέλεξε· προεῖπε δὲ, ὅστις παρέχοιτο ἵππον καὶ ὄπλα καὶ ἄνδρα δόκιμον, ὥς ἐξέσοιτο αὐτῷ μὴ στρατεύεσθαι· καὶ ἐποίησεν οὕτως ἕκαστον προθύμως ταῦτα πράττειν. ἔταξε δὲ καὶ πόλεις, ἐξ ὧν δέοι τοὺς ἱππέας παρασκευάζειν. ἐπειδὴ δὲ ἔαρ ὑπέφαινε, συνήγαγε πᾶν τὸ στράτευμα εἰς Ἐφεσον· ἀσκῆσαι δὲ αὐτὸ βουλόμενος, ἅθλα προὔθηκε καὶ ταῖς ἱππικαῖς τάξεσιν, ἥτις κράτιστα ἂν ἱππεύοι, καὶ ταῖς ὀπλιτικάῃς, ἥτις ἂν ἄριστα σωματῶν ἔχοι· καὶ πελτασταῖς δὲ καὶ τοξόταις ἅθλα προὔθηκεν, οἵτινες κράτιστοι τὰ προσήκοντα ἔργα φαίνονται. ἐκ τούτου δὲ παρῆν ὁρᾶν τὰ μὲν γυμνάσια μεστὰ τῶν ἀνδρῶν γυμναζομένων, τὸν δὲ ἱππόδρομον ἱππέων ἱππαζομένων, τοὺς δὲ ἀκοντιστὰς καὶ τοὺς τοξότας ἐπὶ σκοπὸν ἰέντας. ὅλην δὲ καὶ τὴν πόλιν, ἐν ᾗ ἦν, θέας ἀξίαν ἐποίησεν. ἥ τε γὰρ ἀγορὰ μεστὴ ἦν ὀπλων καὶ ἵππων ὠνίων, οἳ τε χαλκοτύποι καὶ οἱ τέκτονες καὶ οἱ σιδηρεῖς καὶ σκυτεῖς καὶ γραφεῖς πάντες πολεμικὰ ὄπλα κατεσκευάζον· ὥστε τὴν πόλιν οὕτως ἡγήσω ἂν πολέμου ἐργαστήριον εἶναι.

57. *Persuasion is better than force.*

Βορέα λέγουσιν Ἑλίῳ τε τοιαύτην
 ἔριν γενέσθαι· πότερος ἀνδρὸς ἀγροίκου
 ὁδοιποροῦντος τὴν σισύραν ἀπεκδύσει.
 Βορέας δὲ φυσᾷ πρῶτος οἶος ἐκ Θράκης,
 βία νομίζων τὸν φοροῦντα συλήσειν.
 ὁ δ' οὐ μεθῆκε μᾶλλον, ἀλλὰ ριγώσας
 καὶ πάντα κύκλῳ χερσὶ κράσπεδα σφίγξας
 καθῆστο, πέτρας νῶτον ἐξοχῇ κλίνας.
 ὁ δ' Ἥλιος τὸ πρῶτον, ἡδὺς ἐκκύψας,
 ἀνῆκεν αὐτὸν τοῦ δυσηνέμου ψύχους·
 ἔπειτα δ' αὖ προσῆγε τὴν ἀλέαν πλείω,
 καὶ καῦμα τὸν γεωργὸν εἶχεν ἐξαίφνης·
 αὐτὸς δὲ ρίψας τὴν σισύραν ἐγυμνώθη.
 Βορέας μὲν οὕτως συγκριθεὶς ἐνίκηθη.

Λέγει δ' ὁ μῦθος· Ἰπραότητα, παῖ, ζήλου·
 ἀνύσεις τι πειθοῖ μᾶλλον ἢ βία ρέζων.'

58. *Energy of Clearchus.*

Καὶ οἱ μὲν ἡγοῦντο, Κλέαρχος μέντοι ἐπορεύετο τὰς μὲν
 σπονδὰς ποιησόμενος, τὸ δὲ στράτευμα ἔχων ἐν τάξει, καὶ
 αὐτὸς ὠπισθοφυλάκει. καὶ ἐνετύγχανον τάφροις καὶ αὐλῶσιν
 ὕδατος πλήρεις ὥς μὴ δύνασθαι διαβαίνειν ἄνευ γεφυρῶν·
 ἀλλ' ἐποιοῦντο διαβάσεις ἐκ τῶν φοινίκων οἳ ἦσαν ἐκπεπτω-
 κότες, τοὺς δὲ καὶ ἐξέκοπτον. καὶ ἐνταῦθα ἦν Κλέαρχον
 καταμαθεῖν ὥς ἐπεστάται, ἐν μὲν τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ τὸ δόρυ
 ἔχων, ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ βακτηρίαν· καὶ εἴ τις αὐτῷ δοκοίη τῶν
 πρὸς τοῦτο τεταγμένων βλακεύειν, ἐκλεγόμενος τὸν ἐπιτήδειον
 ἔπαισεν αὐν, καὶ ἅμα αὐτὸς προσελάμβανεν εἰς τὸν πηλὸν
 ἐμβαίνων· ὥστε πᾶσιν αἰσχύνην εἶναι μὴ οὐ συσπουδάξειν·
 καὶ ἐτάχθησαν πρὸς αὐτοῦ οἱ τριάκοντα ἔτη γεγονότες· ἐπεὶ

δὲ Κλέαρχον ἐώρων σπουδάζοντα, προσελάμβανον καὶ οἱ πρεσβύτεροι.

59. *Requited benefits.*

Ἡ δὲ Πάνθεια ὡς ᾔσθετο οἰχόμενον τὸν Ἀράσπαν, πέμψασα πρὸς τὸν Κῦρον εἶπε, ‘Μὴ λυποῦ, ὦ Κῦρέ, ὅτι Ἀράσπας οἴχεται εἰς τοὺς πολεμίους· ἦν γὰρ ἐμὲ ἐάσης πέμψαι πρὸς τὸν ἐμὸν ἄνδρα, ἥξει πρὸς σε πολὺ Ἀράσπου πιστότερος φίλος.’ ἀκούσας ταῦτα ὁ Κῦρος ἐκέλευε πέμπειν πρὸς τὸν ἄνδρα· ἡ δὲ ἔπεμψεν. ὥς δ’ ἔγνω ὁ Ἀβραδάτας τὰ παρὰ τῆς γυναικὸς σύμβολα, ἄσμενος πορεύεται πρὸς τὸν Κῦρον. ὥς δ’ ἦν πρὸς τοῖς τῶν Περσῶν σκοποῖς, πέμπει πρὸς τὸν Κῦρον εἰπὼν ὅς ἦν. ὁ δὲ Κῦρος εὐθὺς ἄγειν κελεύει αὐτὸν πρὸς τὴν γυναῖκα. ὥς δ’ εἰδέτην ἀλλήλους ἡ γυνὴ καὶ ὁ Ἀβραδάτας, ἡσπάζοντο ἀλλήλους ὡς εἰκὸς ἐκ δυσελπίστων. ἐκ τούτου δὴ λέγει ἡ Πάνθεια τοῦ Κύρου τὴν ὀσιότητα καὶ τὴν σωφροσύνην καὶ τὴν πρὸς αὐτὴν κατοίκτισιν. ὁ δὲ Ἀβραδάτας ἀκούσας εἶπε, ‘Τί ἂν οὖν ἐγὼ ποιῶν, ὦ Πάνθεια, χάριν Κύρῳ ὑπὲρ τε σοῦ καὶ ἐμαυτοῦ ἀποδοίην;’ ‘Τί δὲ ἄλλο,’ ἔφη ἡ Πάνθεια, ‘ἢ πειρώμενος ὅμοιος εἶναι περὶ ἐκείνον οἷόσπερ ἐκείνος περὶ σέ;’

60. *Alexander and Porus.*

Ἀλέξανδρος δὲ ὡς προσάγοντα τὸν Πῶρον ἐπύθετο, προσιπεύσας πρὸ τῆς τάξεως σὺν ὀλίγοις τῶν ἐταίρων ἀπήντα αὐτῷ· καὶ ἐπιστήσας τὸν ἵππον τό τε μέγεθος ἐθαύμαζεν, ὑπὲρ πέντε πήχεις μάλιστα συμβαῖνον, καὶ τὸ κάλλος τοῦ Πῶρου, καὶ ᾔσθετο ὅτι οὐ δεδουλωμένος τῇ γνώμῃ ἐφαίνετο, ἀλλ’, ὥσπερ ἂν ἀνὴρ ἀγαθὸς ἀνδρὶ ἀγαθῷ προσέλθοι, ὑπὲρ βασιλείας τῆς αὐτοῦ πρὸς βασιλέα ἄλλον καλῶς ἡγωνισμένος. ἔνθα δὴ Ἀλέξανδρος πρῶτος προσειπὼν ἐκέλευσεν αὐτὸν λέγειν ὅ τι οἱ γενέσθαι ἐθέλοι. Πῶρος δὲ ἀπεκρίνατο ὅτι,

‘Βασιλικῶς μοι χρῆσαι, ὦ Ἀλέξανδρε.’ καὶ Ἀλέξανδρος ἡσθεὶς τῷ λόγῳ, ‘Τοῦτο μὲν ἔσται σοι, Πῶρε,’ ἔφη, ‘ἐμοῦ ἔνεκα· σὺ δὲ σαντοῦ ἔνεκα ὃ τι σοὶ φίλον ἀξίου.’ ὁ δὲ πάντα ἔφη ἐν τούτῳ ἐνεῖναι. καὶ Ἀλέξανδρος, τούτῳ ἔτι μᾶλλον τῷ λόγῳ ἡσθεὶς, τήν τε ἀρχὴν τῷ Πύρῳ τῶν τε αὐτοῦ Ἰνδῶν ἔδωκε, καὶ ἄλλην ἔτι χώραν πρὸς τῇ πάλαι οὔσῃ πλείονα τῆς πρόσθεν προσέθηκε.

61. *The queen of the hive.*

Δοκεῖ δέ μοι καὶ ἡ τῶν μελισσῶν ἡγεμῶν τοιαῦτα ἔργα ὑπὸ τοῦ θεοῦ προστεταγμένα διαπονεῖσθαι, οἷα ἐν τῷ οἴκῳ γυναιῖκα δεῖ πράττειν. ἐκείνη γὰρ ἐν τῷ σμήνῃ μένουσα οὐκ ἐὰν ἀργοὺς τὰς μελίσσας εἶναι, ἀλλ’ ἂς μὲν δεῖ ἔξω ἐργάζεσθαι, ἐκπέμπει ἐπὶ τὸ ἔργον, καὶ ἂν αὐτῶν ἐκάστη εἰσφέρει, οἷδ’ ἐτε καὶ δέχεται, καὶ σώζει ταῦτα, ἔστ’ ἂν δέῃ χρῆσθαι. ἐπειδὴν δὲ ἡ ὥρα τοῦ χρῆσθαι ἦκη, διανέμει τὸ δίκαιον ἐκάστη. καὶ ἐπὶ τοῖς ἔνδον δ’ ἐξυφαινομένοις κηρίοις ἐφέστηκεν, ὥς καλῶς καὶ ταχέως ὑφαίνεται. καὶ τοῦ γιγνομένου τόκου ἐπιμελεῖται, ὥς ἐκτρέφεται· ἐπειδὴν δὲ ἐκτραφῇ, καὶ ἀξιοεργοὶ οἱ νεοσσοὶ γένωνται, ἀποικίζει αὐτοὺς σὺν τῶν ἐπιγόνων τινὶ ἡγεμόνι.

62. *After the battle.*

Ἐπεὶ ἔληξεν ἡ μάχη, παρῆν δὴ θεάσασθαι, ἔνθα συνέπεσον ἀλλήλοις, τὴν μὲν γῆν αἵματι πεφυρμένην, νεκροὺς δὲ κειμένους φίλους καὶ πολεμίους μετ’ ἀλλήλων, ἀσπίδας δὲ διατεθρυσμένας, δόρατα συντεθραυσμένα, ἐγχειρίδια γυμνὰ κουλεῶν, τὰ μὲν χαμαὶ τὰ δ’ ἐν σώμασι τὰ δ’ ἔτι μετὰ χεῖρας. τότε μὲν οὖν (καὶ γὰρ ἦν ἤδη ὀψὲ) συνελκύσαντες τοὺς τῶν πολεμίων νεκροὺς ἐδειπνοποίησαντο καὶ ἐκοιμήθησαν· πρῶτ’ δὲ Γῦλον τὸν πολέμαρχον παρα-

τάξαι τε ἐκέλευσε τὸ στράτευμα καὶ τρόπαιον ἵστασθαι καὶ στεφανοῦσθαι πάντας τῷ θεῷ καὶ τοὺς αὐλητὰς πάντας ^{copy the note} αὐλεῖν. καὶ οἱ μὲν ταῦτ' ἐποιοῦν· οἱ δὲ Θηβαῖοι ἔπεμψαν κήρυκα, ὑποσπόνδους τοὺς νεκροὺς αἰτοῦντες θάψαι. καὶ οὕτω δὴ αἱ σπονδαὶ γίνονται.

63. *Victorious charge of the Greeks.*

Ἐνταῦθα δὴ οἱ Ἕλληνες, τεταγμένοι ἐπὶ φάλαγγος καὶ ποιησάμενοι τοὺς πελταστὰς ἐκατέρωθεν, ἐπορεύοντο ἐπὶ τοὺς πολεμίους. παρηγγέλλετο δὲ τὰ μὲν δόρατα ἔχειν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ὤμου, ἕως σημαῖνοι τῇ σάλπιγγι· ἔπειτα δὲ καθιέντας αὐτὰ εἰς προβολὴν ἔπεσθαι βάδην, καὶ μὴ διώκειν δρόμῳ. ἐκ τούτου σύνθημα παρήει ΖΕΥΣ ΣΩΤΗΡ, ἩΡΑΚΛΗΣ ἩΓΕΜΩΝ. οἱ δὲ πολέμιοι ὑπέμενον τοὺς Ἕλληνας προσιόντας, ἐπεὶ δὲ ἐπλησίαζον, οἱ πελτασταὶ ἀλαλάζαντες ἔθεον ἐπὶ τοὺς πολεμίους· οἱ δὲ πολέμιοι ὠρμησαν ἀντίοι, καὶ ἐτρέποντο τοὺς πελταστὰς. ἀλλὰ ἐπεὶ ἡ φάλαγξ τῶν ὀπλιτῶν ὑπηντίαζε ταχὺ πορευομένη, καὶ ἅμα ἡ σάλπιγξ ἐφθέγγετο, καὶ οἱ Ἕλληνες ἐπαιάνιζον, καὶ ἅμα καθίεσαν τὰ δόρατα, ἐνταῦθα οἱ πολέμιοι οὐκέτι ἐδέξαντο αὐτοὺς, ἀλλὰ ἔφευγον. καὶ Τιμασίῳ ἔχων τοὺς ἱππέας ἐφείπετο. καὶ ἀπέκτειναν τῶν πολεμίων ὅσους περ ἐδύναντο.

Persian education.

64, 74, 71

Οἱ μὲν δὴ παῖδες εἰς τὰ διδασκαλεῖα ^{school} φοιτῶντες διαγούσι μαρθάνοντες δικαιοσύνην· οἱ δὲ ἄρχοντες αὐτῶν διατελοῦσι τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας δικάζοντες αὐτοῖς. γίνεταί γάρ δὴ καὶ παισὶ πρὸς ἀλλήλους ὥσπερ ἀνδράσιν ^{characters} ἐγκλημάτων καὶ ^{theft} κλοπῆς καὶ βίας καὶ ^{cheating} ἀπάτης καὶ ἄλλων τοιούτων. οὓς δ' ἂν γνῶσι τούτων τι ἀδικοῦντας, τιμωροῦνται. κολάζουσι δὲ καὶ οὓς ἂν ἀδίκως ἐγκαλοῦντας εὐρίσκωσι·

καὶ ὃν ἂν γνῶσι δυνάμενον μὲν χάριν ἀποδιδόναι, μὴ ἀποδιδόντα δὲ, κολάζουσι τοῦτον ἰσχυρῶς. διδάσκουσι δὲ τοὺς παῖδας τὴν σωφροσύνην καὶ τὸ πείθεσθαι τοῖς ἄρχουσι. μέγα δὲ εἰς τοῦτο συμβάλλεται, ὅτι ὁρῶσι τοὺς πρεσβυτέρους πειθομένους τοῖς ἄρχουσιν ἰσχυρῶς. πρὸς δὲ τούτοις μαυθάνουσιν οἱ παῖδες τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν· καὶ μέχρι μὲν ἕξ ἢ ἑπτακαίδεκα ἔτων ἀπὸ γενεᾶς ταῦτα πράττουσιν, ἐκ τούτου δὲ εἰς τοὺς ἐφήβους ἐξέρχονται.

65. *Cyrus and Lysander.*

Κῦρος λέγεται Λυσάνδρῳ (ὅτε ἦλθεν ἄγων αὐτῷ τὰ παρὰ τῶν συμμάχων δῶρα) ἄλλα τε φιλοφρονεῖσθαι, καὶ τὸν ἐν Σάρδεσι παράδεισον ἐπιδεικνύναι. ὁρῶν δὲ ὁ Λύσανδρος ὡς καλὰ μὲν τὰ δένδρα εἶη, δι' ἴσου δὲ τὰ πεφυτευμένα, ὀρθοὶ δὲ οἱ στίχοι τῶν δένδρων, ὁσμαι δὲ πολλαὶ καὶ ἡδεῖαι συμπαρομαρτοῖεν αὐτοῖς περιπατοῦσι, καὶ ταῦτα θαυμάζων εἶπεν, ‘Ἄλλ’ ἐγὼ τοι, ὦ Κῦρε, πάντα μὲν ταῦτα θαυμάζω ἐπὶ τῷ κάλλει, πολὺ δὲ μᾶλλον ἄγαμαι τοῦ καταμετρήσαντός σοι καὶ διατάξαντος ἕκαστα τούτων.’ ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Κῦρος ἤσθη τε καὶ εἶπεν· ‘Ταῦτα τοίνυν, ὦ Λύσανδρε, ἐγὼ πάντα καὶ διεμέτρησα καὶ διέταξα· ἔστι δ’ αὐτῶν ἅ καὶ ἐφύτευσα αὐτός.’ καὶ ὁ Λύσανδρος ἀποβλέψας εἰς αὐτὸν, καὶ ἰδὼν τῶν τε ἱματίων τὸ κάλλος ὧν εἶχε, καὶ τῆς ὁσμῆς αἰσθόμενος, καὶ τῶν στρεπτῶν καὶ τῶν ψελίων τὸ κάλλος, καὶ τοῦ ἄλλου κόσμου οὗ εἶχεν, ἔτι μᾶλλον ἐθαύμασε, καὶ δεξιωσάμενος αὐτὸν εἶπεν· ‘Δικαίως μοι δοκεῖς, ὦ Κῦρε, εὐδαίμων εἶναι· ἀγαθὸς γὰρ ὢν ἀνὴρ εὐδαιμονεῖς.’

66. *Elephants in war.*

Καὶ εἰς στενὸν ἤδη συγκαθειργμένων τῶν θηρίων οὐ μείω ὑπ’ αὐτῶν οἱ φίλοι ἢ οἱ πολέμιοι ἐβλάπτοντο, ἐν ταῖς

ἐπιστροφαῖς τε καὶ τοῖς ὠθισμοῖς καταπατούμενοι. τῶν τε οὖν ἵππέων, οἷα δὴ ἐν στενωῷ περὶ τοὺς ἐλέφαντας συγκεκλειμένων, πολὺς φόνος ἐγίνετο· καὶ τῶν ἡγεμόνων τῶν ἐλεφάντων τῶν πολλῶν κατηκοντισμένων, καὶ αὐτοὶ οἱ ἐλέφαντες τὰ μὲν τιτρωσκόμενοι, τὰ δὲ ἐρημία ἡγεμόνων φιλίοις τε ὁμοῦ καὶ πολεμίοις προσφερόμενοι πάντα τρόπον ἐξώθουν τε καὶ κατεπάτουν καὶ κατέκαινον. ἤδη δὲ οἱ μὲν Μακεδόνες, ἅτε ἐν εὐρυχωρία ὄντες, ὅπη μὲν ἐπιφέρουντο εἶκον, ἀποστραφέντας δὲ εἰσηκόντιζον· οἱ δὲ Ἴνδοι ἐν μέσῳ αὐτῶν ἀναστρεφόμενοι τὰ πλείω ἐβλάπτουντο.

67. *A general rout.*

Ταῦτα εἰπὼν ἀπέπεμπεν εἰς τὰς τάξεις ἐκάστους, καὶ ἐκέλευεν ἅμα πορευομένους τοῖς ἑαυτοῦ ἕκαστον δεκαδάρχοις ταῦτα σημαίνειν. ἐκ τούτου δὲ προηγοῦντο μὲν οἱ Ὑρκάνιοι, αὐτὸς δὲ τὸ μέσον ἔχων σὺν τοῖς Πέρσαις ἐπορεύετο· τοὺς δὲ ἵππεῖς ἐκατέρωθεν παρέταξε. τῶν δὲ πολεμίων, ἐπεὶ φάος ἐγένετο, οἱ μὲν ἐθαύμαζον τὰ δρῶμενα, οἱ δ' ἐβόων, οἱ δ' ἔλυνον ἵππους, οἱ δὲ συνεσκευάζοντο, οἱ δ' ἐρρίπτουν τὰ ὅπλα ἀπὸ τῶν ὑποζυγίων, οἱ δ' ὠπλίζοντο, οἱ δ' ἀνεπήδων ἐπὶ τοὺς ἵππους, οἱ δὲ τὰς γυναῖκας ἀνεβίβαζον ἐπὶ τὰ ὀχήματα, οἱ δὲ τὰ πλείστου ἄξια ἐλάμβανον ὥς διασωσόμενοι, οἱ δὲ πλείστοι εἰς φυγὴν ὥρμων· οἷεσθαι δὲ δεῖ πολλά τε καὶ παντοδαπὰ καὶ ἄλλα ποιεῖν αὐτοὺς, πλὴν ἐμάχετο οὐδεὶς, ἀλλ' ἀμαχητὶ ἀπώλλυντο.

68. *An unsuccessful foray.*

Νέων δὲ στρατηγὸς ὢν, ἐπεὶ ἑώρα τοὺς ἀνθρώπους ὥς εἶχον δεινῶς τῇ ἐνδείᾳ, εὐρών τινα ἄνθρωπον Ἡρακλεώτην, ὃς ἔφη κώμας ἐγγὺς εἰδέναι, ὅθεν εἴη λαβεῖν τὰ ἐπιτήδεια, ἐκήρυξε τὸν βουλόμενον ἰέναι ἐπὶ τὰ ἐπιτήδεια, ὥς ἡγεμόνος ἐσομένου. ἐξέρχονται δὴ σὺν δορατίοις καὶ ἀσκοῖς καὶ

θυλάκοις καὶ ἄλλοις ἀγγείοις εἰς δισχιλίους ἀνθρώπους. ἐπειδὴ δὲ ἦσαν ἐν ταῖς κώμαις καὶ διεσπείροντο ὥς ἐπὶ τὸ λαμβάνειν, ἐπιπίπτουσιν αὐτοῖς οἱ Φαρναβάζου ἱππεῖς· οὗτοι ἀποκτείνουσι τῶν ἀνδρῶν οὐ μείον πεντακοσίους· οἱ δὲ λοιποὶ ἐπὶ τὸ ὄρος ἀνέφυγον. ἐκ τούτου ἀπαγγέλλει τις ταῦτα τῶν ἀποφευγόντων εἰς τὸ στρατόπεδον. καὶ ὁ Ξενοφῶν βούν σφαγιασάμενος ἐβοήθει, καὶ οἱ ἄλλοι οἱ μέχρι τριάκοντα ἐτῶν ἅπαντες. καὶ ἀναλαβόντες τοὺς λοιποὺς ἀνδρας εἰς τὸ στρατόπεδον ἀφικνοῦνται. καὶ ἤδη μὲν ἀμφὶ ἡλίου δυσμὰς ἦν, καὶ οἱ Ἕλληνες μάλ' ἀθύμως ἔχοντες ἐδειπνοποιοῦντο· καὶ ἐξαπίνης τῶν Βιθυνῶν τινες ἐπιγενόμενοι τοῖς προφύλαξι τοὺς μὲν κατέκτανον, τοὺς δὲ ἐδίωξαν εἰς τὸ στρατόπεδον. καὶ κραυγῆς γενομένης, εἰς τὰ ὅπλα πάντες ἔδραμον οἱ Ἕλληνες· καὶ διώκειν μὲν νυκτὸς οὐκ ἀσφαλὲς ἐδόκει εἶναι· δασέα γὰρ ἦν τὰ χωρία· ἐν δὲ τοῖς ὅπλοις ἐνυκτέρευον φυλαττόμενοι ἱκανοῖς φύλαξι.

69. *The Happy Land.*

Ἡ δὲ χώρα πᾶσι μὲν ἀνθεσι πᾶσι δὲ φυτοῖς ἡμέροις τε καὶ σκιεροῖς τέθηλεν· αἱ μὲν γὰρ ἄμπελοι δωδεκαφόροι εἰσὶ καὶ κατὰ μῆνα ἕκαστον καρποφοροῦσι· τὰς δὲ ῥοιὰς καὶ τὰς μηλέας καὶ τὴν ἄλλην ὀπώραν ἔλεγον μὲν εἶναι τρισκαίδεκαφόρον· ἐνὸς γὰρ μηνὸς, τοῦ παρ' αὐτοῖς Μινώου, δις καρποφορεῖν. ἀντὶ δὲ πυροῦ οἱ στάχυες ἄρτους ἐτοίμους ἐπ' ἄκρου φύουσιν, ὥσπερ μύκητας. πηγαὶ δὲ περὶ τὴν πόλιν ὕδατος μὲν πέντε καὶ ἐξήκοντα καὶ τριακόσiai μέλιτος δὲ ἄλλαι τοσαῦται μύρου δὲ πεντακόσiai, μικρότεραι μέντοι αὗται· καὶ ποταμοὶ γάλακτος ἑπτὰ καὶ οἴνου ὀκτώ.

70. *Surrender of Mantineia.*

Ἐπεὶ δὲ οἱ Μαντινεῖς οὐκ ἤθελον καθαιρεῖν τὰ τεῖχη, Ἀγησίπολις πρῶτον μὲν τὴν γῆν ἐδήλου· ἔπειτα δὲ τάφρου

ᾠρυττε κύκλῳ περὶ τὴν πόλιν, τοῖς μὲν ἡμίσεσι τῶν στρατιωτῶν ἐν τοῖς ὅπλοις προκαθημένοις τῶν ταφρενόντων, τοῖς δ' ἡμίσεσιν ἐργαζομένοις. ἐπεὶ δὲ ἐξείργαστο ἡ τάφρος, ἀσφαλῶς ἤδη ᾠκοδόμησε τεῖχος κύκλῳ περὶ τὴν πόλιν. αἰσθόμενος δὲ ὅτι ὁ σῖτος ἐν τῇ πόλει πολὺς ἐνείη, ἀπέχωσε τὸν διὰ τῆς πόλεως ῥέοντα ποταμὸν μάλ' ὄντα εὐμεγέθη. ἐμφραχθείσης δὲ τῆς ἀπορροίας τὸ ὕδωρ ἤρετο ὑπὲρ τε τῶν ὑπὸ ταῖς οἰκίαις καὶ ὑπὲρ τῶν ὑπὸ τῷ τείχει θεμελίων. βρεχομένων δὲ τῶν κάτω πλίνθων καὶ προδιδουσῶν τὰς ἄνω, τὸ μὲν πρῶτον ἐρρήγνυτο τὸ τεῖχος, ἔπειτα δὲ καὶ ἐκλίνετο. οἱ δὲ χρόνον μὲν τινα ἀντήρειδον ξύλα καὶ ἐμηχανῶντο, ὥς μὴ πίπτοι ὁ πύργος· ἐπεὶ δὲ ἡττῶντο τοῦ ὕδατος, δείσαντες μὴ πεσόντος πη τοῦ τείχους δοριάλωτοι γένοιντο, ὠμολόγουν περιαιρήσειν.

Before the battle.

Ἄνδρες Ἀσσύριοι, νῦν δεῖ ἄνδρας ἀγαθοὺς εἶναι. νῦν γὰρ περὶ ψυχῶν τῶν ὑμετέρων ὁ ἀγὼν, καὶ περὶ γῆς ἐν ἣ ἔφυτε, καὶ περὶ οἴκων ἐν οἷς ἐτράφητε, καὶ περὶ γυναικῶν δὲ καὶ τέκνων καὶ περὶ πάντων ὧν πέπασθε ἀγαθῶν. νικήσαντες μὲν γὰρ ἀπάντων τούτων ὑμεῖς ὥσπερ πρόσθεν κύριοι ἔσεσθε· εἰ δὲ ἡττηθήσεσθε, εὖ ἴστε ὅτι παραδώσετε ταῦτα πάντα τοῖς πολεμίοις. ἄτε οὖν νίκης ἐρῶντες μένοντες μάχεσθε. μωρὸν γὰρ τὸ κρατεῖν βουλομένους τὰ τυφλὰ τοῦ σώματος καὶ ἄοπλα καὶ ἄχειρα ταῦτα ἐναντία τάττειν τοῖς πολεμίοις φεύγοντας· μωρὸς δὲ καὶ εἴ τις ζῆν βουλόμενος φεύγειν ἐπιχειρεῖ, εἰδὼς ὅτι οἱ μὲν νικῶντες σώζονται, οἱ δὲ φεύγοντες ἀποθνήσκουσι μᾶλλον τῶν μενόντων. μωρὸς δὲ καὶ εἴ τις χρημάτων ἐπιθυμῶν ἡτταν προσλείται· τίς γὰρ οὐκ οἶδεν, ὅτι οἱ μὲν νικῶντες τά τε ἑαυτῶν

σώζουσι καὶ τὰ τῶν ἡττωμένων προσλαμβάνουσιν, οἱ δ' ἡττώμενοι ἅμα ἑαυτοὺς τε καὶ τὰ ἑαυτῶν πάντα ἀποβάλλουσιν;

72. *A royal demesne.*

Ἐνταῦθα Κύρῳ βασιλεία ἦν καὶ παράδεισος μέγας ἀγρίων θηρίων πλήρης, ἃ ἐκεῖνος ἐθήρευεν ἀπὸ ἵππου, ὁπότε γυμνάσαι βούλοιτο ἑαυτὸν τε καὶ τοὺς ἵππους. διὰ μέσου δὲ τοῦ παραδείσου ῥεῖ ὁ Μαίανδρος ποταμός· αἱ δὲ πηγαὶ αὐτοῦ εἰσὶν ἐκ τῶν βασιλείων· ῥεῖ δὲ καὶ διὰ τῆς Κελαινῶν πόλεως. ἔστι δὲ καὶ μεγάλου βασιλέως βασιλεία ἐν Κελαιναῖς ἐρυμνὰ ἐπὶ ταῖς πηγαῖς τοῦ Μαρσίου ποταμοῦ ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει· ῥεῖ δὲ καὶ οὗτος διὰ τῆς πόλεως καὶ ἐμβάλλει εἰς τὸν Μαίανδρον· τοῦ δὲ Μαρσίου τὸ εὐρὸς ἐστὶν εἴκοσι καὶ πέντε ποδῶν. ἔνταῦθα λέγεται Ἀπόλλων ἐκδεῖραι Μαρσύαν, νικήσας ἐρίζοντά οἱ περὶ σοφίας, καὶ τὸ δέρμα κρεμάσαι ἐν τῷ ἄντρῳ, ὅθεν αἱ πηγαί· διὰ δὲ τοῦτο ὁ ποταμὸς καλεῖται Μαρσύας. ἔνταῦθα Ξέρξης, ὅτε ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἡττηθεὶς τῇ μάχῃ ἀπεχώρει, λέγεται οἰκοδομῆσαι ταῦτά τε τὰ βασίλεια καὶ τὴν Κελαινῶν ἀκρόπολιν.

73. *Cock-fighting at Athens.*

Μετὰ τὴν κατὰ τῶν Περσῶν νίκην Ἀθηναῖοι νόμον ἔθεντο ἀλεκτρυνόνας ἀγωνίζεσθαι δημοσίᾳ ἐν τῷ θεάτρῳ μιᾶς ἡμέρας τοῦ ἔτους. πόθεν δὲ τὴν ἀρχὴν ἔλαβεν ὁδε ὁ νόμος ἔρω. ὅτε Θεμιστοκλῆς ἐπὶ τοὺς βαρβάρους ἐξῆγε τὴν πολιτικὴν δύναμιν, ἀλεκτρυνόνας ἐθεάσατο μαχομένους· οὐδὲ ἀργῶς αὐτοὺς εἶδεν· ἐπέστησε δὲ τὴν στρατιάν, καὶ ἔφη πρὸς αὐτούς· ‘Ἄλλ’ οὗτοι μὲν, οὔτε ὑπὲρ πατρίδος, οὔτε ὑπὲρ πατρώων θεῶν, οὐδὲ μὴν ὑπὲρ προγονικῶν ἡρίων κακοπαθοῦσιν, οὐδὲ ὑπὲρ δόξης, οὐδὲ ὑπὲρ ἐλευθερίας, οὐδὲ ὑπὲρ παίδων, ἀλλ’

ὑπὲρ τοῦ μὴ ἡττηθῆναι ἐκάτερος, μηδὲ εἶξαι θατέρῳ τὸν ἕτερον.' ἄπερ οὖν εἰπὼν ἐπέρρωσε τοὺς Ἀθηναίους. τὸ τοίνυν γενόμενον αὐτοῖς σύνθημα τότε εἰς ἀρετὴν ἐβουλήθη διαφυλάττειν καὶ εἰς τὰ ὅμοια ἔργα ὑπόμνησιν.

Speech of Teleutias.

Ἐκ δὲ τούτου οἱ Λακεδαιμόνιοι Τελευτίαν αὖ ἐκπέμπουσιν ἐπὶ ταύτας τὰς ναῦς ναύαρχον. ὥς δὲ εἶδον αὐτὸν ἦκοντα οἱ ναῦται, ὑπερήσθησαν. ὁ δ' αὐτοὺς συγκαλέσας εἶπε τοιάδε. ὦ ἄνδρες στρατιῶται, ἐγὼ χρήματα μὲν οὐκ ἔχων ἦκω· ἐὰν μέντοι θεὸς ἐθέλῃ καὶ ὑμεῖς συμπροθυμῆσθε, πειράσομαι τὰ ἐπιτήδεια ὑμῖν ὥς πλείιστα πορίζειν. ὅταν δὲ ὑμῶν ἐγὼ ἄρχω, εὖ ἴστε εὐχόμενον ἐμὲ οὐδὲν ἡττον ζῆν ὑμᾶς ἢ καὶ ἐμαυτόν· ἐγὼ δὲ καὶ βουλοίμην ἂν αὐτὸς μᾶλλον δύο ἡμέρας ἄσιτος ἢ ὑμᾶς μίαν γενέσθαι. ὥστε ὅταν ὑμεῖς πλήρη ἔχητε τὰ ἐπιτήδεια, τότε καὶ ἐμὲ ὄψεσθε ἀφθονώτερον διαιτώμενον· ἦν δὲ ἀνεχόμενόν με ὁρᾶτε καὶ ψύχη καὶ θάλπη, δοκείτω καὶ ὑμῖν ταῦτα πάντα καρτερεῖν. οὐδὲν γὰρ ἐγὼ τούτων κελεύω ὑμᾶς ποιεῖν ἵνα ἀνιᾶσθε, ἀλλ' ἵνα ἐκ τούτων ἀγαθόν τι λαμβάνητε. καὶ γὰρ ἡ πόλις ἡ ἡμετέρα εὖ ἴστε ὅτι τὰγαθὰ καὶ τὰ καλὰ ἐκτήσατο οὐ ῥαθυμοῦσα, ἀλλ' ἐθέλουσα καὶ πονεῖν καὶ κινδυνεύειν, ὁπότε δέοι.'

75. *A Roman epicure.*

Ἐπειδὴ δὲ ἦκεν ἡ ναῦς ἐκεῖσε, ἵνα αἱ καρίδες ἐγίγνοντο, ἔμελλεν ὁ Ἀπίκιος ἐκβαίνειν εἰς τὴν γῆν. φήμη δὲ πολλὴ ἐγένετο τοῖς Λίβυσι περὶ τῆς ἀφίξεως αὐτοῦ· καὶ ἰδόντες τὴν ναῦν προσορμιζομένην οἱ ἄλιεῖς καθεῖλκον τὰ ἀκάτια, καὶ προσέπλεον φέροντες τῷ Ἀπικίῳ τὰς καλλίστας καρίδας. ἰδὼν δὲ αὐτὰς ἐκείνος οὐκ ἠρέσκετο, ἀλλ' ἠρώτα τοὺς ἄλιεας,

εἰ μέγισται τῶν ἐκεῖ καρίδων αὐται ὡς ἀληθῶς εἰσί. πυθόμενος δὲ ὅτι εἰσὶν, ἔφη τὰς ἐν ταῖς Μιντούρναις μεγέθει τε καὶ κάλλει τούτων ὑπερέχειν. καὶ ἔπειτα οὐδὲ ἤθελε τῇ γῇ προσπελάζειν, ἀλλ' ἐκέλευσε τὸν κυβερνήτην καταπλεῖν ὡς τάχιστα ἐς τὴν Ἰταλίαν.

76. *Strange if true.*

Φιλήταν λέγουσι τὸν Κῶον λεπτότατον γενέσθαι τὸ σῶμα. ἐπεὶ τοίνυν ἀνατραπήναι ῥάδιος ἦν ἐκ πάσης προφάσεως, μολύβδου, φασί, πεποιημένα εἶχεν ἐν τοῖς ὑποδήμασι πέλματα, ἵνα μὴ ἀνατρέπηται ὑπὸ τῶν ἀνέμων, εἴ ποτε σκληροὶ κατέπνεον. εἰ δὲ ἦν οὕτως ἀδύνατος, ὥστε μὴ ἀντέχειν πνεύματι, πῶς οἶός τε ἦν τοσοῦτον φορτίον ἐπάγεσθαι; ἐμὲ μὲν οὖν τὸ λεχθὲν οὐ πείθει· ὁ δὲ ἔγνω ὑπὲρ τοῦ ἀνδρὸς, τοῦτο εἶπον.

77. *Fickle Fortune.*

‘Κελεύω οὖν ὑμᾶς,’ ἔφη, ‘μὴ πιστεύειν τῇ τύχῃ, καὶ βέβαιον μηδὲν νομίζειν μηδὲ ἀσφαλὲς εἶναι, ὅ τι ἂν παρ’ αὐτῆς λάβῃ τις, μηδὲ ὡς ἴδια ἡγεῖσθαι. οὐδὲν γὰρ κωλύει πάλιν ταῦτα ἀφελέσθαι καὶ ἑτέρῳ δοῦναι· πολλάκις γὰρ τοῦτο εἶωθε ποιεῖν. καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν κελεύω πρὸς τὰς παρ’ αὐτῆς δόσεις ἀηττήτους γίνεσθαι, καὶ μήτε χαίρειν ὅταν διδῶ μήτε ἀθυμεῖν ὅταν ἀφέληται, καὶ μήτε ψέγειν αὐτὴν μήτε ἐπαινεῖν. οὐδὲν γὰρ ποιεῖ μετὰ λογισμοῦ, ἀλλ’ εἰκῇ, καὶ ὡς ἔτυχε, πάντα. διὰ τοῦτο οὖν κελεύω μὴ θαυμάζειν ὅ τι ἂν πράττῃ αὕτη, μηδὲ γίνεσθαι ὁμοίους τοῖς κακοῖς τραπεζίταις. καὶ γὰρ ἐκεῖνοι, ὅταν μὲν λάβωσι τὸ ἀργύριον παρὰ τῶν ἀνθρώπων, χαίρουσι, καὶ ἴδιον νομίζουσιν εἶναι. ὅταν δὲ ἀπαιτῶνται, ἀγανακτοῦσι, καὶ δεινὰ οἶονται πεπον-

θέναι· οὐ μνημονεύοντες ὅτι ἐπὶ τούτῳ ἔλαβον τὰς παρακαταθήκας, ἐφ' ᾧ μηδὲν κωλύειν τὸν θέμενον πάλιν κομίσασθαι. ὡσαύτως τοίνυν ὑμᾶς κελεύω ἔχειν καὶ πρὸς τὴν παρ' αὐτῆς δόσιν· καὶ μνημονεύειν, ὅτι τοιαύτην ἔχει φύσιν ἡ τύχη, ὥστε ἂν δέδωκεν ἀφελέσθαι, καὶ ταχέως πάλιν δοῦναι πολλαπλάσια, αὖθις δὲ ἀφελέσθαι ἂν δέδωκεν· οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ τὰ προϋπάρχοντα.

78. *Sea-fight off Corcyra.*

Ξυμμίζαντες δὲ, ἐπειδὴ τὰ σημεῖα ἑκατέροις ἦρθη, ἐναυμάχουν, πολλοὺς μὲν ὀπλίτας ἔχοντες ἀμφοτέροι ἐπὶ τῶν καταστρωμάτων, πολλοὺς δὲ τοξότας τε καὶ ἀκοντιστάς, τῷ παλαιῷ τρόπῳ ἀπειρότερον ἔτι παρεσκευασμένοι. ἦν τε ἡ ναυμαχία καρτερὰ, τῇ μὲν τέχνῃ οὐχ ὁμοίως, πεζομαχία δὲ τὸ πλεον προσφερῆς οὔσα. ἐπειδὴ γὰρ προσβάλλοιεν ἀλλήλοις, οὐ ῥαδίως ἀπελύοντο ὑπὸ τε πλήθους καὶ ὄχλου τῶν νεῶν, καὶ μᾶλλον τι πιστεύοντες τοῖς ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ὀπλίταις ἐς τὴν νίκην, οἳ καταστάντες ἐμάχοντο ἡσυχάζουσῶν τῶν νεῶν. διέκπλοι δ' οὐκ ἦσαν, ἀλλὰ θυμῷ καὶ ῥώμῃ τὸ πλεον ἐναυμάχουν ἢ ἐπιστήμῃ. πανταχῇ μὲν οὖν πολὺς θόρυβος καὶ ταραχώδης ἦν ἡ ναυμαχία· ἐν ἣ αἱ Ἀττικαὶ νῆες παραγιγνόμεναι τοῖς Κερκυραίοις, εἴ πη πιέζοιντο, φόβον μὲν παρεῖχον τοῖς ἐναντίοις, μάχης δὲ οὐκ ἦρχον δεδιότες οἱ στρατηγοὶ τὴν πρόρρησιν τῶν Ἀθηναίων. μάλιστα δὲ τὸ δεξιὸν κέρας τῶν Κορινθίων ἐπόνει· οἱ γὰρ Κερκυραῖοι εἴκοσι ναυσὶν αὐτοὺς τρεψάμενοι καὶ καταδιώξαντες σποράδας ἐς τὴν ἡπειρον, μέχρι τοῦ στρατοπέδου πλεύσαντες αὐτῶν καὶ ἐπεκβάντες, ἐνέπρησάν τε τὰς σκηνὰς ἐρήμους καὶ τὰ χρήματα διήρπασαν.

79. *The righteous man.*

Ἀνὴρ δίκαιός ἐστιν οὐχ ὁ μὴ ἀδικῶν,
 ἀλλ' ὅστις ἀδικεῖν δυνάμενος μὴ βούλεται
 οὐδ' ὅς τὰ μικρὰ λαμβάνειν ἀπέσχετο
 ἀλλ' ὅς τὰ μεγάλα καρτερεῖ μὴ λαμβάνων,
 ἔχειν δυνάμενος καὶ κρατεῖν ἀζημίως·
 οὐδ' ὅς γε ταῦτα πάντα διατηρεῖ μόνον
 ἀλλ' ὅστις ἄδολον γνησίαν τ' ἔχων φύσιν
 εἶναι δίκαιος κοῦ δοκεῖν εἶναι θέλει.

80. *Plain fare is best.*

Δειπνῶν δὲ ὁ Ἀστυάγης σὺν τῇ θυγατρὶ καὶ τῷ Κύρῳ,
 βουλόμενος τὸν παῖδα ὡς ἡδίστα δειπνεῖν, προσήγαγεν
 αὐτῷ παντοδαπὰ ἐμβάσματα καὶ βρώματα. τὸν δὲ Κύρου
 ἔφασαν λέγειν, 'ὦ πάππε, ὅσα πράγματα ἔχεις ἐν τῷ
 δεῖπνῳ, εἰ ἀνάγκη σοι ἐπὶ πάντα τὰ λεκάνια ταῦτα δια-
 τείνειν τὰς χεῖρας καὶ ἀπογεύεσθαι τούτων τῶν παντοδα-
 πῶν βρωμάτων.' 'Τί δέ,' ἔφη ὁ Ἀστυάγης, 'οὐ γὰρ πολὺ
 σοι δοκεῖ κάλλιον τόδε τὸ δεῖπνον εἶναι τοῦ ἐν Πέρσαις;'
 τὸν δὲ Κύρου πρὸς ταῦτα ἀποκρίνασθαι λέγεται, 'Οὐχὶ,
 ὦ πάππε· ἀλλὰ πολὺν ἀπλουστέρα καὶ εὐθυτέρα παρ' ἡμῖν
 ἡ ὁδὸς ἐστιν ἐπὶ τὸ ἐμπλησθῆναι ἢ παρ' ὑμῖν. ἡμᾶς μὲν
 γὰρ ἄρτος καὶ κρέα εἰς τοῦτο ἄγει, ὑμεῖς δὲ εἰς μὲν τὸ
 αὐτὸ ἡμῖν σπεύδετε, πολλοὺς δέ τινας ἐλιγμοὺς ἄνω καὶ
 κάτω πλανώμενοι μόλις ἀφικνεῖσθε, ὅποι ἡμεῖς πάλαι
 ἤκομεν.'

81. *Suicide of Panthea.*

Ὁ μὲν δὴ Κύρος ταῦτ' εἰπὼν ἀπῆει, κατοικτεῖρων τήν τε
 γυναῖκα οἴου ἀνδρὸς στέροιτο καὶ τὸν ἄνδρα οἶαν γυναῖκα

καταλιπὼν οὐκέτ' ὄψοιτο. ἡ δὲ γυνὴ τοὺς μὲν εὐνούχους ἐκέλευσεν ἀποστῆναι, 'ἕως ἂν,' ἔφη, 'τόνδε ἐγὼ ὀδύρωμαι, ὥς βούλομαι' τῇ δὲ τροφῷ εἶπε παραμένειν, καὶ ἐπέταξεν αὐτῇ, ἐπειδὰν ἀποθάνῃ, περικαλύψαι αὐτὴν τε καὶ τὸν ἄνδρα ἐν ἐνὶ ἱματίῳ. ἡ δὲ τροφὸς πολλὰ ἱκετεύουσα μὴ ποιεῖν τοῦτο, ἐπεὶ οὐδὲν ἦνυε καὶ χαλεπαίνουσαν αὐτὴν ἑώρα, ἐκάθητο κλαίουσα. ἡ δὲ ἀκινάκην πάλαι παρεσκευασμένη σφάττει ἑαυτὴν, καὶ ἐπιθεῖσα ἐπὶ τὰ στέρνα τοῦ ἀνδρὸς τὴν ἑαυτῆς κεφαλὴν ἀπέθνησκει. ἡ δὲ τροφὸς ἀνωλοφύρατό τε καὶ περιεκάλυπτεν ἄμφω, ὥσπερ ἡ Πάνθεια ἐπέστειλεν. καὶ ὁ μὲν Κῦρος ὥς ᾗσθητο τὸ ἔργον τῆς γυναικὸς, ἐκπλαγεὶς ἵεται· οἱ δὲ εὐνούχοι ἰδόντες τὸ γεγενημένον, τρεῖς ὄντες, σπασάμενοι τοὺς ἀκινάκας ἀποσφάττονται, οὐπὲρ ἔτυχον ἐστηκότες.

82. *Hunting in the desert.*

Ἐν τούτῳ δὲ τῷ τόπῳ ἦν μὲν ἡ γῆ πεδίου ἅπαν ὁμαλὸν, ὥσπερ θάλαττα, ἀψινθίου δὲ πλήρες· εἰ δέ τι καὶ ἄλλο ἐνῆν ὕλης ἢ καλάμου, ἅπαντα ἦσαν εὐώδη, ὥσπερ ἀρώματα· δένδρον δ' οὐδὲν ἐνῆν. θηρία δὲ παντοῖα, πλείστοι μὲν ὄνοι ἄγριοι πολλοὶ δὲ στρουθοὶ οἱ μεγάλοι· ἐνῆσαν δὲ καὶ ὠτίδες καὶ δορκάδες. ταῦτα δὲ τὰ θηρία οἱ ἵππεῖς ἐνίστε ἐδίωκον. καὶ οἱ μὲν ὄνοι, ἐπεὶ τις διώκοι, προδραμόντες ἔστασαν· πολὺ γὰρ τῶν ἵππων ἔτρεχον θάττον· καὶ πάλιν, ἐπεὶ πλησιάζοιεν οἱ ἵπποι, ταῦτόν ἐποιοῦν· καὶ οὐκ ἦν λαβεῖν, εἰ μὴ διαστάντες οἱ ἵππεῖς θηρῶεν διαδεχόμενοι τοῖς ἵπποις. τὰ δὲ κρέα τῶν ἀλισκομένων ἦν παραπλήσια τοῖς ἐλαφείοις, ἀπαλώτερα δέ. στρουθὸν δὲ οὐδεὶς ἔλαβεν· οἱ δὲ διώξαντες ταχὺ ἐπαύοντο· πολὺ γὰρ ἀπесπᾶτο φεύγουσα, τοῖς μὲν ποσὶ δρόμῳ ταῖς δὲ πτέρυξιν αἴρουσα,

ὥσπερ ἰστίῳ, χρωμένη. τὰς δὲ ὠτίδας ἦν τις ταχὺ ἀνιστῇ, ἔστι λαμβάνειν· πέτονται γὰρ βραχὺ, ὥσπερ πέρδικες, καὶ ταχὺ ἀπαγορεύουσι. τὰ δὲ κρέα αὐτῶν ἥδιστα ἦν.

83. *Crossing the Hydaspes.*

Ἐν τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος πρῶτος αὐτὸς ἐκβὰς καὶ τοὺς ἀπὸ τῶν ἄλλων τριακοντόρων ἀναλαβὼν συνέταττε τοὺς αἰὶ ἐκβαίνοντας τῶν ἱππέων· οἱ γὰρ ἱππεῖς πρῶτοι ἐτετάχατο αὐτῷ ἐκβαίνειν· καὶ τούτους ἄγων προῆει ἐν τάξει. ἔλαθε δὲ οὐκ ἐς βέβαιον χωρίον ἐκβὰς ἀγνοίᾳ τῶν τόπων, ἀλλὰ ἐς νῆσον καὶ αὐτὴν μεγάλην, οὐ πολλῷ δὲ ὕδατι ἀποτεμνομένην ἀπὸ τῆς ἄλλης γῆς. καὶ ἅμα ὁ ὄμβρος ηὔξῃκει τὸ ὕδωρ ὥστε οὐκ ἐξεύρισκον αὐτῷ οἱ ἱππεῖς τὸν πόρον, καὶ ἐδόκει δεῆσαι ἂν αὐθις καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ διαβάσει ἄλλου πόνου ἴσου τῷ πρώτῳ. ὥς δὲ δὴ ἐξευρέθη ὁ πόρος, ἦγε κατ' αὐτὸν χαλεπῶς· ἦν γὰρ τῶν μὲν πεζῶν ὑπὲρ τοὺς μαστοὺς τὸ ὕδωρ, οἱ δὲ ἵπποι καὶ τὰς κεφαλὰς μόλις ὑπερεῖχον τοῦ ποταμοῦ. οὕτω δὲ καὶ τοῦτο ὁ Ἀλέξανδρος ἐπέρασε τὸ ὕδωρ.

84. *Betrothal of Cyrus.*

Ὁ δὲ Κυαξάρης τὰ μὲν δῶρα ἐδέχετο, προσέπεμψε δὲ αὐτῷ τὴν θυγατέρα στέφανόν τε χρυσοῦν καὶ ψέλια φέρουσιν καὶ στρεπτὸν καὶ στολὴν Μηδικήν. καὶ ἡ μὲν δὴ παῖς ἐστεφάνου τὸν Κῦρον, ὁ δὲ Κυαξάρης εἶπε, ‘Δίδωμί σοι, ὦ Κῦρε, ταύτην γυναῖκα, ἐμὴν οὖσαν θυγατέρα· καὶ ὁ σὸς δὲ πατὴρ ἔγημε τὴν τοῦ ἐμοῦ πατρὸς θυγατέρα, ἐξ ἧς σὺ ἐγένου· αὕτη δὲ ἐστίν, ἣν σὺ πολλάκις παῖς ὢν, ὅτε παρ' ἡμῖν ἦσθα, ἐτιθηνήσω· καὶ ὁπότε τις ἐρωτῷ αὐτὴν τί νι γαμοῖτο, ἔλεγεν, ὅτι Κύρῳ· ἐπιδίδωμι δὲ αὐτῇ ἐγὼ καὶ φερνὴν Μηδίαν τὴν πᾶσαν· οὐδὲ γὰρ ἔστι μοι ἄρρην παῖς

οὐδεὶς.' ὁ μὲν οὕτως εἶπεν· ὁ δὲ Κῦρος ἀπεκρίνατο, 'Ἄλλ',
ὦ Κναξάρη, τό τε γένος ἐπαινῶ καὶ τὴν παῖδα καὶ τὰ δῶρα.
βούλομαι δὲ, σὺν τῇ τοῦ πατρὸς γνώμῃ καὶ τῇ τῆς μητρὸς
ταῦτά σοι συναινέσαι.' εἶπε μὲν οὖν οὕτως ὁ Κῦρος, ὅμως
δὲ τῇ παιδὶ πάντα ἐδωρήσατο, ὅποσα ᾤετο καὶ τῷ Κναξάρῃ
χαρίζεσθαι. ταῦτα δὲ ποιήσας εἰς Πέρσας ἐπορεύετο.

85. *Preparations for a sea-fight.*

Οἱ δὲ Κερκυραῖοι ὥς ᾔσθοντο προσπλέοντας, πληρώ-
σαντες δέκα καὶ ἑκατὸν ναῦς, ὧν ἦρχε Μεικιάδης καὶ
Αἰσιμίδης καὶ Εὐρύβατος, ἐστρατοπεδεύσαντο ἐν μιᾷ τῶν
νήσων αἱ καλοῦνται Σύβοτα· καὶ αἱ Ἀττικαὶ δέκα παρήσαν.
ἐπὶ δὲ τῇ Λευκίμνῃ αὐτοῖς τῷ ἀκρωτηρίῳ ὁ πεζὸς ἦν, καὶ
Ζακυνθίων χίλιοι ὀπλῖται βεβοηθηκότες. ἦσαν δὲ καὶ τοῖς
Κορινθίοις ἐν τῇ ἡπείρῳ πολλοὶ τῶν βαρβάρων παραβε-
βοηθηκότες· οἱ γὰρ ταύτῃ ἡπειρῶται αἰεὶ ποτε αὐτοῖς φίλοι
εἰσίν. ἐπειδὴ δὲ παρεσκεύαστο τοῖς Κορινθίοις, λαβόντες
τριῶν ἡμερῶν σιτία ἀνήγοντο ὥς ἐπὶ ναυμαχίαν ἀπὸ τοῦ
Χειμερίου νυκτὸς, καὶ ἅμα ἕφ' πλείοντες καθορῶσι τὰς τῶν
Κερκυραίων ναῦς μετεώρους τε καὶ ἐπὶ σφᾶς πλεύσας. ὥς
δὲ κατεῖδον ἀλλήλους, ἀντιπαρετάσσοντο.

86. *Song of Liberty.*

Ἐν μύρτου κλαδὶ τὸ ξίφος φορήσω
ᾧσπερ Ἀρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων
ὅτε τὸν τύραννον κτανέτην,
ἰσυνόμους τ' Ἀθήνας ἐποίησάτην.
φίλταθ' Ἀρμόδι', οὗ τί που τέθνηκας,
νήσοις δ' ἐν μακάρων σέ φασιν εἶναι,

ἵνα περ ποδώκης Ἀχιλεὺς,
 Τυδείδην τέ φασιν Διομηδέα.
 ἐν μύρτου κλαδὶ τὸ ξίφος φορήσω
 ὥσπερ Ἀρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων,
 ὅτ' Ἀθηναίης ἐν θυσίαις
 ἄνδρα τύραννον Ἰππαρχον ἐκαινέτην.
 αἰεὶ σφῶν κλέος ἔσσεται κατ' αἶαν,
 φίλταθ' Ἀρμόδιος καὶ Ἀριστόγειτων,
 ὅτι τὸν τύραννον κτανέτην,
 ἰσονόμους τ' Ἀθήνας ἐποίησάτην.

87. Cleon in the Assembly.

Ταῦτα δὲ λέγων ἐς Νικίαν στρατηγὸν ὄντα ἀπεσήμαινεν,
 ἐχθρὸς ὢν καὶ ἐπιτιμῶν, ῥάδιον εἶναι, εἰ ἄνδρες εἶεν οἱ
 στρατηγοὶ, πλεύσαντας λαβεῖν τοὺς ἐν τῇ νήσῳ, καὶ αὐτός
 γ' ἂν, εἰ στρατηγὸς ἦν, ποιῆσαι τοῦτο. ὁ δὲ Νικίας,
 ὁρῶν αὐτὸν ἐπιτιμῶντα, ἐκέλευεν ἦν τινα βούλεται δύναμιν
 λαβόντα ἐπιχειρεῖν. ὁ δὲ Κλέων τὸ μὲν πρῶτον οἰόμενος
 αὐτὸν λόγῳ μόνον ἀφίεναι, ἐτοῖμος ἦν τοῦτο ποιεῖν, γνοὺς
 δὲ ὄντως παραδωσείοντα ἀνεχώρει, καὶ οὐκ ἔφη αὐτὸς
 ἀλλ' ἐκείνον στρατηγεῖν. αὐθις δὲ ὁ Νικίας ἐκέλευε, καὶ
 ἐξίστατο τῆς ἀρχῆς, καὶ μάρτυρας τοὺς Ἀθηναίους ἐποιεῖτο.
 οἱ δὲ, οἷον ὄχλος φιλεῖ ποιεῖν, ὅσῳ μᾶλλον ὁ Κλέων
 ὑπέφευγε τὸν πλοῦν, τόσῳ ἐπεκελεύοντο τῷ Νικίᾳ παρα-
 διδόναι τὴν ἀρχήν, καὶ ἐκείνῳ ἐπεβόων πλεῖν. ὁ δὲ, οὐκ
 ἔχων ὅπως τῶν εἰρημένων ἔτι ἐξαπαλλαγῇ, ὑφίσταται
 τὸν πλοῦν καὶ οὔτε ἔφη φοβεῖσθαι Λακεδαιμονίους, ἐντός
 τε ἡμερῶν εἴκοσιν ἢ ἄξειν αὐτοὺς ζῶντας ἢ ἐν τῇ νήσῳ
 ἀποκτενεῖν.

88. *A hazardous escape.*

Οἱ δ' ἐν τῇ πόλει Πλαταιῆς, τηρήσαντες νύκτα χειμέρινον ὕδατι καὶ ἀνέμῳ καὶ ἅμα ἀσέληνον, ἐξήεσαν. καὶ πρῶτον μὲν τὴν τάφρον διέβησαν, ἔπειτα προσέμιξαν τῷ τείχει τῶν πολεμίων, λαθόντες τοὺς φύλακας· ἅμα δὲ καὶ διέχοντες πολὺ ἤεσαν, ὅπως τὰ ὅπλα μὴ κρουόμενα πρὸς ἀλλήλα αἰσθησιν παρέχοι. ἦσαν δὲ εὐσταλεῖς τε τῇ ὀπλίσει, καὶ τὸν ἀριστερὸν πόδα μόνον ὑποδεδεμένοι ἀσφαλείας ἕνεκα τῆς πρὸς τὸν πηλόν. κατὰ οὖν μεταπύργιον προσέμισγον πρὸς τὰς ἐπάλξεις, εἰδότες ὅτι ἔρημοί εἰσι, πρῶτον μὲν οἱ τὰς κλίμακας φέρουντες, καὶ προσέθεσαν· ἔπειτα ψιλοὶ δώδεκα ξὺν ξιφιδίῳ καὶ θώρακι ἀνέβαινον· ἔπειτα ψιλοὶ ἄλλοι μετὰ τούτους ξὺν δορατίοις ἐχώρουν, οἷς ἕτεροι κατόπιν τὰς ἀσπίδας ἔφερον, ὅπως ἐκείνοι ῥᾶον προσβαίνοιεν. ὥς δὲ ἄνω πλείους ἐγένοντο, ἦσθοντο οἱ ἐκ τῶν πύργων φύλακες. κατέβαλε γάρ τις τῶν Πλαταιῶν ἀπὸ τῶν ἐπάλξεων κεραμίδα, ἣ πεσοῦσα δοῦπον ἐποίησε. καὶ αὐτίκα βοή ἦν, τὸ δὲ στρατόπεδον ἐπὶ τὸ τείχος ὥρμησεν· καὶ ἅμα οἱ ἐν τῇ πόλει τῶν Πλαταιῶν ὑπολελειμμένοι ἐξελθόντες προσέβαλον τῷ τείχει τῶν Πελοποννησίων. οἱ μὲν οὖν ἐθορυβοῦντο κατὰ χώραν μένοντας, βοηθεῖν δὲ οὐδεὶς ἐτόλμα ἐκ τῆς ἑαυτῶν φυλακῆς, ἀλλ' ἐν ἀπόρῳ ἦσαν εἰκάσαι τὸ γιγνόμενον. καὶ οἱ τριακόσιοι αὐτῶν, οἷς ἐτέτακτο παραβοηθεῖν εἴ τι δέοι, ἐχώρουν ἔξω τοῦ τείχους πρὸς τὴν βοήν.

89. *A hazardous escape (continued).*

Οἱ δ' ὑπερβαίνοντες τῶν Πλαταιῶν ἐν τούτῳ, ὥς οἱ πρῶτοι αὐτῶν ἀναβεβήκεσαν καὶ τοῦ πύργου ἐκατέρου τοὺς φύλακας διαφθείραντες ἐκεκρατήκεσαν, τὰς τε διόδους τῶν

πύργων αὐτοὶ ἐφύλασσον, καὶ κλίμακας προσθέντες ἀπὸ τοῦ τείχους τοῖς πύργοις καὶ ἐπαναβιβάσαντες ἄνδρας πλείους, καὶ τὰς ἐπάλξεις ἅμα ἀπώσαντες διὰ τοῦ μεταπυργίου ὑπερέβαινον. ἐπεὶ δὲ πάντες διεπεπεραίωντο, οἱ ἀπὸ τῶν πύργων χαλεπῶς καταβαίνοντες ἐχώρουν ἐπὶ τὴν τάφρον, καὶ ἐν τούτῳ οἱ τριακόσιοι αὐτοῖς ἐπεφέροντο, λαμπάδας ἔχοντες. οἱ μὲν οὖν Πλαταιῆς ἐκείνους ἐώρων μᾶλλον ἐκ τοῦ σκότους, ἐστῶτες ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς τάφρου, καὶ ἐτόξευόν τε καὶ ἐσηκόντιζον ἐς τὰ γυμνά, αὐτοὶ δὲ ἐν τῷ ἀφανεῖ ὄντες ἦσσαν διὰ τὰς λαμπάδας καθεωρῶντο, ὥστε φθάνουσι τῶν Πλαταιῶν καὶ οἱ ὕστατοι διαβάντες τὴν τάφρον, χαλεπῶς δὲ καὶ βιαίως· κρύσταλλός τε γὰρ ἐπεπήγει οὐ βέβαιος ἐν αὐτῇ ὥστ' ἐπελθεῖν, καὶ ἡ νύξ τοιούτῳ ἀνέμῳ ὑπονειφομένη πολὺν τὸ ὕδωρ ἐν αὐτῇ ἐπεποιήκει, ὃ μόλις ὑπερέχοντες ἐπεραιώθησαν. ὀρμήσαντες δὲ ἀπὸ τῆς τάφρου οἱ Πλαταιῆς ἐχώρουν ἀθρόοι τὴν ἐς Θήβας φέρουσαν ὁδόν, καὶ ἅμα ἐώρων τοὺς Πελοποννησίους μετὰ λαμπάδων διώκοντας. καὶ ἐπὶ μὲν ἐξ ἧ' ἐπτὰ σταδίου οἱ Πλαταιῆς τὴν ἐπὶ τῶν Θηβῶν ἐχώρησαν, ἔπειθ' ὑποστρέψαντες ἤεσαν τὴν πρὸς τὸ ὄρος φέρουσαν ὁδόν, καὶ διαφεύγουσιν ἐς τὰς Ἀθήνας, ἄνδρες δώδεκα καὶ διακόσιοι. οἱ μὲν δὲ τῶν Πλαταιῶν ἄνδρες οὕτως ὑπερβάντες ἐσώθησαν.

90. *The right use of wealth.*

Περὶ χρημάτων λαλεῖς, ἀβεβαίου πράγματος·
 εἰ μὲν γὰρ οἶσθα ταῦτα παραμενοῦντά σοι
 ἅπαντα τὸν χρόνον, φύλαττε μηδενὶ
 ἄλλῳ μεταδιδούς, αὐτὸς ὢν δὲ κύριος·
 εἰ μὴ δὲ σαυτοῦ, τῆς τύχης δὲ πάντ' ἔχεις,

τί ἂν φθονοίης, ὦ πάτερ, τούτων τινί ;
 αὐτὴ γὰρ ἄλλω τυχὸν ἀναξίῳ τινὶ
 παρελομένη σου πάντα προσθήσει πάλιν.
 διόπερ ἐγὼ σέ φημι δεῖν, ὅσον χρόνον
 εἶ κύριος, χρήσθαι σε γενναίως, πάτερ,
 αὐτὸν, ἐπικουρεῖν πᾶσιν, εὐπόρους ποιεῖν
 οὓς ἂν δύνῃ πλείστους διὰ σαυτοῦ· τοῦτο γὰρ
 ἀθάνατόν ἐστι, καὶ ποτε παίσας τύχης·
 ἐκεῖθεν ἔσται ταῦτό τοῦτό σοι πάλιν.
 πολλῶ δὲ κρεῖττόν ἐστιν ἐμφανὲς φίλος
 ἢ πλοῦτος ἀφανὲς, ὃν σὺ κατορύξας ἔχεις.

91. *Hope.*

Ἐλπίς ἐν ἀνθρώποις μούνη θεὸς ἐσθλὴ ἔνεστιν,
 ἄλλοι δ' Οὐλυμπόνδ' ἐκπρολιπόντες ἔβαν·
 ὥχετο μὲν Πίστις, μεγάλη θεὸς, ὥχετο δ' ἀνδρῶν
 Σωφροσύνη· Χάριτές τ', ὦ φίλε, γῆν ἔλιπον·
 ὅρκοι δ' οὐκέτι πιστοὶ ἐν ἀνθρώποισι δίκαιοι,
 οὐδὲ θεοὺς οὐδεὶς ἄζεται ἀθανάτους·
 εὐσεβέων δ' ἀνδρῶν γένος ἔφθιται, οὐδὲ θέμιστας
 οὐκέτι γιγνώσκουσ' οὐδὲ μὲν εὐσεβίας.
 ἀλλ' ὄφρα τις ζῶει καὶ ὄρᾳ φάος ἡελίοιο,
 εὐσεβέων περὶ θεοὺς Ἐλπίδα προσμενέτω,
 εὐχόμενός τε θεοῖσι καὶ ἀγλαὰ μηρία καίων
 Ἐλπίδι τε πρώτη καὶ πυμάτῃ θυέτω.

92. *Alcestis prepares for death.*

Ἐπεὶ γὰρ ἦσθεθ' ἡμέραν τὴν κυρίαν
 ἤκουσαν, ὕδασι ποταμίοις λευκὸν χροῶ
 ἐλούσατ', ἐκ δ' ἐλοῦσα κεδρίνων δόμων

ἐσθῆτα κόσμον τ' εὐπρεπῶς ἡσκήσατο,
 καὶ στᾶσα πρόσθεν ἐστίας κατεύξατο.
 πάντας δὲ βωμοὺς, οἱ κατ' Ἀδμήτου δόμους,
 προσῆλθε κᾶξέστεψε καὶ προσεύξατο,
 πτόρθων ἀποσχίζουσα μυρσίνων φόβην.
 κᾶπειτα θάλαμον ἐσπεσοῦσα καὶ λέχος,
 ἐνταῦθα δὴ ὀδύρυσεν· πᾶν δὲ δέμνιον
 ὀφθαλμοτέγκτῳ δεύεται πλημμυρίδι.
 ἐπεὶ δὲ πολλῶν δακρύων εἶχεν κόρον,
 στείχει προνωπῆς ἐκπεσοῦσα δεμνίων,
 καὶ πολλὰ θάλαμον ἐξιοῦσ' ἐπεστράφη,
 κᾶρριψεν αὐτὴν αὖθις ἐς κοίτην πάλιν.
 παῖδες δὲ πέπλων μητρὸς ἐξηρημένοι
 ἔκλαιον· ἡ δὲ λαμβάνουσ' ἐν ἀγκάλαις
 ἡσπάζετ' ἄλλοτ' ἄλλον, ὥς θανουμένη.
 πάντες δ' ἔκλαιον οἰκέται κατὰ στέγας·
 δέσποιναν οἰκτεῖροντες. ἡ δὲ δεξιὰν
 προὔτειν' ἐκάστῳ, κοῦτις ἦν οὕτω κακὸς,
 οὐδ' οὐ προσεΐπε καὶ προσερρήθη πάλιν.

93. *A hint for masters.*

Καλῶς δέ μοι δοκεῖ ἔχειν, ἡ τοῦ βαρβάρου λεγομένη
 ἀπόκρισις, ὅτε βασιλεὺς ἄρα ἵππου ἐπιτυχὼν ἀγαθοῦ, πα-
 χύναι αὐτὸν ὥς τάχιστα βουλόμενος, ἤρετο τῶν δεινῶν
 τινὰ ἀμφ' ἵππους δοκούντων εἶναι, τί τάχιστα παχύνει
 ἵππον· τὸν δ' εἰπεῖν λέγεται, ὅτι δεσπότου ὀφθαλμός.
 οὕτω δὲ καὶ τᾶλλα μοι δοκεῖ δεσπότου ὀφθαλμὸς τὰ καλὰ
 τε καὶ ἀγαθὰ μάλιστα ἐργάζεσθαι.

94. *Prudent policy.*

Τοιγὰρ τὸ λοιπὸν εἰσόμεσθα μὲν θεοῖς
 εἴκειν, μαθησόμεσθα δ' Ἀτρεΐδας σέβειν.
 ἄρχοντές εἰσιν, ὥσθ' ὑπείκτεον· τί μή ;
 καὶ γὰρ τὰ δεινὰ καὶ τὰ καρτερώτατα
 τιμαῖς ὑπέικει· τοῦτο μὲν νιφοστιβεῖς
 χειμῶνες ἐκχωροῦσιν εὐκάρπῳ θέρει·
 ἐξίσταται δὲ νυκτὸς αἰανῆς κύκλος
 τῇ λευκοπώλῳ φέγγος ἡμέρα φλέγειν·
 δεινῶν τ' ἄημα πνευμάτων ἐκοίμισε
 στένοντα πόντον· ἐν δ' ὁ παγκρατῆς ὕπνος
 λύει πεδῆσας, οὐδ' αἰὲ λαβὼν ἔχει.
 ἡμεῖς δὲ πῶς οὐ γνωσόμεσθα σωφρονεῖν ;
 ἐγὼ δ', ἐπίσταμαι γὰρ ἀρτίως, ὅτι
 ὃ τ' ἐχθρὸς ἡμῖν ἐς τοσόνδ' ἐχθαρτέος,
 ὥς καὶ φιλήσων αὐθις, ἔς τε τὸν φίλον
 τοσαῦθ' ὑπουργῶν ὠφελεῖν βουλήσομαι,
 ὥς αἰὲν οὐ μενοῦντα. τοῖς πολλοῖσι γὰρ
 βροτῶν ἄπιστός ἐσθ' ἑταιρίας λιμήν.

95. *Attack upon Plataea.*

Μετὰ δὲ τοῦτο οἱ Πελοποννήσιοι, ὥς αἶ τε μηχαναὶ
 οὐδὲν ὠφέλουν καὶ τῷ χώματι τὸ ἀντιτείχισμα ἐγίγνετο,
 νομίσαντες ἄπορον εἶναι ἀπὸ τῶν παρόντων δεινῶν ἐλεῖν
 τὴν πόλιν, πρὸς τὴν περιτείχισιν παρεσκευάζοντο. πρό-
 τερον δὲ πυρὶ ἔδοξεν αὐτοῖς πειρᾶσαι, εἰ δύναιτο πνεύμα-
 τος γενομένου ἐπιφλέξαι τὴν πόλιν, οὖσαν οὐ μεγάλην.
 φοροῦντες δὲ ὕλης φακέλλους παρέβαλλον ἀπὸ τοῦ χώματος
 ἐς τὸ μεταξὺ πρῶτον τοῦ τείχους καὶ τῆς προσχώσεως,
 ταχὺ δὲ πλήρους γενομένου διὰ πολυχειρίαν, ἐπιπαρένευσαν

καὶ τῆς ἄλλης πόλεως ὅσον ἐδύναντο ἀπὸ τοῦ μετεώρου πλείστον ἐπισχεῖν, ἐμβαλόντες δὲ πῦρ ξὺν θείῳ καὶ πίσσῃ, ἤψαν τὴν ὕλην. καὶ ἐγένετο φλόξ τοσαύτη, ὅσην οὐδεὶς πω ἔς γε ἐκείνον τὸν χρόνον χειροποίητον εἶδεν. τοῦτο δὲ μέγα τε ἦν, καὶ τοὺς Πλαταιέας τᾶλλα διαφυγόντας ἐλαχίστου ἐδέησε διαφθεῖραι· ἐντὸς γὰρ πολλοῦ χωρίου τῆς πόλεως οὐκ ἦν πελάσαι, πνεῦμά τε εἰ ἐπεγένετο αὐτῇ ἐπίφορον, ὅπερ καὶ ἥλπιζον οἱ ἐναντίοι, οὐκ ἂν διέφυγον. νῦν δὲ καὶ τόδε λέγεται ξυμβῆναι, ὕδωρ ἐξ οὐρανοῦ πολὺ καὶ βροντὰς γενομένας σβέσαι τὴν φλόγα, καὶ οὕτω παυθῆναι τὸν κίνδυνον.

96. *Athenian reserve fund.*

Ἀναχωρησάντων δὲ αὐτῶν οἱ Ἀθηναῖοι φυλακὰς κατέστησαντο κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν, ὥσπερ δὴ ἔμελλον διὰ παντὸς τοῦ πολέμου φυλάξειν· καὶ χίλια τάλαντα ἀπὸ τῶν ἐν τῇ ἀκροπόλει χρημάτων ἔδοξεν αὐτοῖς ἐξαίρετα ποιησαμένοις χωρὶς θέσθαι καὶ μὴ ἀναλοῦν, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἄλλων πολεμεῖν· ἦν δέ τις εἶπερ ἢ ἐπιψηφίσῃ κινεῖν τὰ χρήματα ταῦτα ἐς ἄλλο τι, ἦν μὴ οἱ πολέμοι νηϊτῇ στρατῷ ἐπιπλέωσι τῇ πόλει καὶ δέῃ ἀμύνασθαι, θάνατον ζημίαν ἐπέθεντο. τριήρεις τε μετ' αὐτῶν ἑκατὸν ἐξαιρέτους ἐποίησαντο κατὰ τὸν ἐνιαυτὸν ἕκαστον τὰς βελτίστας, καὶ τριηράρχους αὐταῖς, ὧν μὴ χρῆσθαι μηδεμιᾷ ἐς ἄλλο τι ἢ μετὰ τῶν χρημάτων περὶ τοῦ αὐτοῦ κινδύνου, ἦν δέῃ.

97. *The Coward.*

Ὁ δὲ δειλὸς τοιοῦτός τις ἐστίν, οἷος πλέων τὰς ἄκρας φάσκειν ἡμιολίας εἶναι· καὶ κλυδωνίου γενομένου, πυνθάνεσθαι τοῦ κυβερνήτου, εἰ μεσοπορεῖ· καὶ πρὸς τὸν παρακαθήμενον λέγειν, ὅτι φοβεῖται ἀπὸ ἐνυπνίου τινός· καὶ ἐκδὺς

διδόναι τῷ παιδὶ τὸν χιτωνίσκον· καὶ δεῖσθαι πρὸς τὴν γῆν προσάγειν αὐτόν. καὶ στρατευόμενος δὲ εἰπεῖν πρὸς τοὺς παρεστηκότας, ὅτι τὴν σπάθην λαβεῖν ὑπὸ σπουδῆς ἐπελάθετο· καὶ τρέχειν ἐπὶ τὴν σκηνὴν, τὸν παῖδα ἐκπέμψας καὶ κελεύσας προσκοπεῖσθαι, ποῦ εἰσιν οἱ πολέμιοι· καὶ ἀποκρύψας αὐτὴν ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον, εἶτα διατρίβειν πολὺν χρόνον ὥς ζητῶν. καὶ ἐν τῇ σκηνῇ ὁρῶν τραυματίαν τινὰ προσφερόμενον τῶν φίλων, τοῦτον θεραπεύειν παρακαθήμενος, καὶ πᾶν μᾶλλον ἢ μάχεσθαι τοῖς πολεμίοις. καὶ αἵματος δὲ ἀνάπλεως ἀπὸ τοῦ ἀλλοτρίου τραύματος ἐντυγχάνειν τοῖς ἐκ τῆς μάχης ἐπανιοῦσι, καὶ διηγείσθαι, ὥς κινδυνεύσας ἕνα σέσωκε τῶν φίλων· καὶ εἰσάγειν πρὸς τὸν κατακείμενον σκεψομένους τοὺς δημότας καὶ φυλέτας· καὶ τούτων ἅμα ἐκάστῳ διηγείσθαι, ὥς αὐτὸς αὐτὸν ταῖς ἑαυτοῦ χερσὶν ἐπὶ σκηνὴν ἐκόμισεν.

98. *Polynices suspects treachery.*

Τὰ μὲν πυλωρῶν κληῖθρά μ' εἰσεδέξατο
 δι' εὐπετείας, τειχέων ἔσω μολεῖν.
 ὃ καὶ δέδοικα μή με δικτύων ἔσω
 λαβόντες οὐκ ἐκφρῶσ' ἀναίμακτον χροῶ.
 ὦν οὔνεκ' ὄμμα πανταχῇ διοιστέον,
 κἀκεῖσε καὶ τὸ δεῦρο, μὴ δόλος τις ᾔη.
 ὥπλισμένος δὲ χεῖρα τῷδε φασγάνῳ
 τὰ πίστ' ἐμαντῷ τοῦ θράσους παρέξομαι.
 ὦ ἢ τίς οὗτος; ἢ κτύπον φοβούμεθα;
 ἅπαντα γὰρ τολμῶσι δεινὰ φαίνεται,
 ὅταν δι' ἐχθρᾶς ποὺς ἀμείβηται χθονός.
 πέποιθα μέντοι μητρὶ κοῦ πέποιθ' ἅμα,
 ἥτις μ' ἔπεισε δεῦρ' ὑπόσπονδον μολεῖν.
 ἀλλ' ἐγγὺς ἀλκή· βῶμιοι γὰρ ἐσχάροι

πέλας πάρεισι, κούκ ἔρημα δώματα.
 φέρ' ἐς σκοτεινὰς περιβολὰς μεθῶ ξίφος,
 καὶ τάσδ' ἔρωμαι, τίνες ἐφεστᾶσιν δόμοις.

99. *Panic at Athens.*

Ἐσπέρα μὲν γὰρ ἦν, ἦκε δ' ἀγγέλλων τις ὡς τοὺς πρυτάνεις ὡς Ἑλάτεια κατείληπται. καὶ μετὰ ταῦτα οἱ μὲν εὐθὺς ἐξαναστάντες μεταξὺ δειπνοῦντες τοὺς τ' ἐκ τῶν σκηνῶν τῶν κατὰ τὴν ἀγορὰν ἐξείργουν καὶ τὰ γέρρα ἐνεπίμπρασαν, οἱ δὲ τοὺς στρατηγούς μετεπέμποντο καὶ τὸν σαλπικτὴν ἐκάλουν, καὶ θορύβου πλήρης ἦν ἡ πόλις. τῇ δ' ὑστεραία ἅμα τῇ ἡμέρᾳ οἱ μὲν πρυτάνεις τὴν βουλὴν ἐκάλουν εἰς τὸ βουλευτήριον, ὑμεῖς δ' εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἐπορεύεσθε, καὶ πρὶν ἐκείνην χρηματίσαι καὶ προβουλευῆσαι πᾶς ὁ δῆμος ἄνω καθῆτο. καὶ μετὰ ταῦτα ὡς ἦλθεν ἡ βουλή καὶ ἀπήγγειλαν οἱ πρυτάνεις τὰ προσηγγελμένα ἑαυτοῖς καὶ τὸν ἥκοντα παρήγαγον κακείνος εἶπεν, ἡρώτα μὲν ὁ κῆρυξ 'Τίς ἀγορεύειν βούλεται;' παρήει δ' οὐδεὶς. πολλάκις δὲ τοῦ κήρυκος ἐρωτῶντος οὐδὲν μᾶλλον ἀνίστατ' οὐδεὶς, ἀπάντων μὲν τῶν στρατηγῶν παρόντων, ἀπάντων δὲ τῶν ῥητόρων, καλούσης δὲ τῆς κοινῆς πατρίδος φωνῆς τὸν ἐροῦνθ' ὑπὲρ σωτηρίας.

100. *Narrow escape of Mytilene.*

Τοιαῦτα δὲ ὁ Διόδοτος εἶπε. ῥηθειςῶν δὲ τῶν γνωμῶν τούτων μάλιστα ἀντιπάλων πρὸς ἀλλήλας, οἱ Ἀθηναῖοι ἦλθον μὲν ἐς ἀγῶνα ὅμως τῆς δόξης, καὶ ἐγένοντο ἐν τῇ χειροτονίᾳ ἀγχώμαλοι, ἐκράτησε δὲ ἡ τοῦ Διοδότου. καὶ τριήρη εὐθὺς ἄλλην ἀπέστελλον κατὰ σπουδὴν, ὅπως μὴ φθασάσης τῆς δευτέρας εὗρωσι διεφθαρμένην τὴν πόλιν· προεῖχε δὲ ἡμέρᾳ καὶ νυκτὶ μάλιστα. παρασκευασάντων δὲ

τῶν Μυτιληναίων πρέσβεων τῇ νηϊ οἶνον καὶ ἄλφιτα, καὶ μεγάλα ὑποσχομένων εἰ φθάσαιεν, ἐγένετο σπουδὴ τοῦ πλοῦ τοιαύτη, ὥστε ἥσθιόν τε ἅμα ἐλαύνοντες οἶνω καὶ ἐλαίῳ ἄλφιτα πεφυραμένα, καὶ οἱ μὲν ὕπνον ἡρῶντο κατὰ μέρος, οἱ δὲ ἥλαννον. κατὰ τύχην δὲ πνεύματος οὐδενὸς ἐναντιωθέντος, καὶ τῆς μὲν προτέρας νεὼς οὐ σπουδῇ πλεούσης ἐπὶ πρᾶγμα ἀλλόκοτον, ταύτης δὲ τοιούτῳ τρόπῳ ἐπειγομένης, ἡ μὲν ἔφθασε τοσοῦτον ὅσον Πάχητα ἀνεγνωκέναι τὸ ψήφισμα καὶ μέλλειν δράσειν τὰ δεδογμένα, ἡ δ' ὑστέρα αὐτῆς ἐπικατάγεται καὶ διεκώλυσε μὴ διαφθεῖραι. παρὰ τοσοῦτον μὲν ἡ Μυτιλήνη ἦλθε κινδύνου.

101. *Early career of Aeschines.*

Σὺ δ' ὁ σεμνὸς ἀνὴρ καὶ διαπτύων τοὺς ἄλλους σκόπει ποίᾳ τινὶ κέχρησαι τύχῃ· δι' ἣν παῖς μὲν ὢν μετὰ πολλῆς ἐνδείας ἐτράφη, ἅμα τῷ πατρὶ πρὸς τῷ διδασκαλείῳ προσεδρεύων, τὸ μέλαν τρίβων καὶ τὰ βάθρα σπογγίζων καὶ τὸ παιδαγωγεῖον κορῶν, οἰκέτου τάξιν, οὐκ ἐλευθέρου παιδὸς ἔχων. ἀνὴρ δὲ γενόμενος τῇ μητρὶ τελούσῃ τὰς βίβλους ἀνεγίγνωσκες καὶ τᾶλλα συνεσκευωροῦ, τὴν μὲν νύκτα νεβρίζων καὶ καθαίρων τοὺς τελουμένους καὶ ἀπομάττων τῷ πηλῷ καὶ τοῖς πιτύροις καὶ ἀνιστὰς ἀπὸ τοῦ καθαρμοῦ κελεύων λέγειν ‘Ἐφυγον κακὸν, εὖρον ἄμεινον,’ ἐπὶ τῷ μηδένᾳ πώποτε τηλικούτ' ὀλολύξαι σεμνυνόμενος (καὶ ἔγωγε νομίζω· μὴ γὰρ οἷεσθ' αὐτὸν φθέγγεσθαι μὲν οὕτω μέγα, ὀλολύξειν δ' οὐχ ὑπέρλαμπρον). ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις τοὺς καλοὺς θιάσους ἄγων διὰ τῶν ὁδῶν, τοὺς ἐστεφανωμένους τῷ μαράθῳ καὶ τῇ λεύκῃ, τοὺς ὄφεις θλίβων καὶ ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς αἰωρῶν, καὶ βοῶν καὶ ἐπορχούμενος· μισθὸν λαμβάνων τούτων ἔνθρυπτα καὶ στρεπτοὺς καὶ νεήλατα, ἐφ' οἷς τίς οὐκ ἂν ὥς ἀληθῶς αὐτὸν εὐδαιμονίσειε καὶ τὴν αὐτοῦ τύχην;

102. *Reward of piety.*

Ἰγούμαι δ' ἔγωγε, ὦ ἄνδρες, τὴν τῶν θεῶν ἐπιμέλειαν
 πάσας μὲν τὰς ἀνθρωπίνας πράξεις ἐπισκοπεῖν, μάλιστα δὲ
 τὴν περὶ τοὺς γονέας καὶ τοὺς τετελευτηκότας καὶ τὴν πρὸς
 αὐτοὺς εὐσέβειαν, εἰκότως· παρ' ὧν γὰρ τὴν ἀρχὴν τοῦ ζῆν
 εἰλήφαμεν καὶ πλείστα ἀγαθὰ πεπόνθαμεν, εἰς τούτους μὴ
 εὐεργετοῦντας τὸν αὐτῶν βίον καταναλῶσαι μέγιστον ἀσέ-
 βημά ἐστι. λέγεται οὖν ἐν Σικελίᾳ ἐκ τῆς Αἴτνης ῥύακα
 πυρὸς γενέσθαι· τοῦτον δὲ ῥεῖν φασὶν ἐπὶ τὴν ἄλλην χώραν
 καὶ δὴ καὶ πρὸς πόλιν τινὰ τῶν ἐκεῖ κατοικουμένων. τοὺς
 μὲν οὖν ἄλλους ὀρμῆσαι πρὸς φυγὴν, τὴν αὐτῶν σωτηρίαν
 ζητοῦντας, ἓνα δὲ τινα τῶν νεωτέρων, ὁρῶντα τὸν πατέρα
 πρεσβύτερον ὄντα καὶ οὐχὶ δυνάμενον ἀποχωρεῖν ἀλλὰ
 ἐγκαταλαμβανόμενον, ἀράμενον φέρειν. φορτίου δ' οἶμαι
 προσγενομένου καὶ αὐτὸς ἐγκατελήφθη. ὅθεν δὴ καὶ ἄξιον
 θεωρῆσαι τὸ θεῖον, ὅτι τοῖς ἀνδράσι τοῖς ἀγαθοῖς εὐμενῶς
 ἔχει. λέγεται γὰρ κύκλῳ τὸν τόπον ἐκείνον περιρρεῦσαι τὸ
 πῦρ καὶ σωθῆναι τούτους μόνους, ἀφ' ὧν καὶ τὸ χωρίον ἔτι
 καὶ νῦν προσαγορεύεσθαι τῶν εὐσεβῶν χώρον· τοὺς δὲ
 ταχεῖαν τὴν ἀποχώρησιν ποιησαμένους καὶ τοὺς ἑαυτῶν
 γονεῖς ἅπαντας ἐγκαταλιπόντας ἀπολέσθαι.

103. *Sufferings of Philoctetes.*

Ὁ μὲν χρόνος δὴ διὰ χρόνου προὔβαινέ μοι,
 κᾶδει τι βαιᾶ τῇδ' ὑπὸ στέγῃ μόνον
 διακονεῖσθαι. γαστρὶ μὲν τὰ σύμφορα
 τόξον τόδ' ἐξηύρισκε, τὰς ὑποπτέρους
 βάλλον πελείας· πρὸς δὲ τοῦθ', ὅ μοι βάλοι
 νευροσπαδῆς ἄτρακτος, αὐτὸς ἂν τάλας
 εἰλυόμην, δύστηνον ἐξέλκων πόδα

πρὸς τοῦτ' ἄν· εἴ τ' ἔδει τι καὶ ποτὸν λαβεῖν,
καὶ που πάγου χυθέντος, οἷα χείματι,
ξύλον τι θραῦσαι, ταῦτ' ἂν ἐξέρπων τάλας
ἐμηχανώμην· εἴτα πῦρ ἂν οὐ παρῇν,
ἀλλ' ἐν πέτροισι πέτρον ἐκτρίβων μόλις
ἔφην' ἄφαντον φῶς, ὃ καὶ σώζει μ' αἰεί.
οἰκουμένη γὰρ οὖν στέγη πυρὸς μέτα
πάντ' ἐκπορίζει, πλὴν τὸ μὴ νοσεῖν ἐμέ.

104. *Athens during the plague.*

Ἐπίεσε δ' αὐτοὺς μᾶλλον πρὸς τῷ ὑπάρχοντι πόνῳ καὶ ἡ
ξυγκομιδὴ ἐκ τῶν ἀγρῶν ἐς τὸ ἄστυ, καὶ οὐχ ἦσσαν τοὺς
ἐπελθόντας. οἰκιῶν γὰρ οὐχ ὑπαρχουσῶν, ἀλλ' ἐν καλύβαις
πνιγηραῖς ὥρα ἔτους διαιτωμένων ὁ φθόρος ἐγίγνετο οὐδενὶ
κόσμῳ, ἀλλὰ καὶ νεκροὶ ἐπ' ἀλλήλοις ἀποθνήσκοντες ἔκειντο,
καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐκαλινδοῦντο καὶ περὶ τὰς κρήνας ἀπάσας
ἡμιθνήτες, τοῦ ὕδατος ἐπιθυμία. τά τε ἱερὰ, ἐν οἷς ἐσκή-
νηντο, νεκρῶν πλέα ἦν, αὐτοῦ ἐναποθνησκόντων· ὑπερβια-
ζομένου γὰρ τοῦ κακοῦ οἱ ἄνθρωποι, οὐκ ἔχοντες ὅ τι
γένωνται, ἐς ὀλιγωρίαν ἐτράποντο καὶ ἱερῶν καὶ ὁσίων
ὁμοίως. νόμοι τε πάντες συνεταράχθησαν, οἷς ἐχρῶντο
πρότερον περὶ τὰς ταφὰς, ἔθαπτον δὲ ὥς ἕκαστος ἐδύνατο.
καὶ πολλοὶ ἐς ἀναισχύντους θήκας ἐτράποντο, σπάνει τῶν
ἐπιτηδείων διὰ τὸ συχνοὺς ἤδη προτεθνάναι σφίσιν· ἐπὶ
πυρὰς γὰρ ἀλλοτρίας, φθάσαντες τοὺς νήσαντας, οἱ μὲν
ἐπιθέντες τὸν ἑαυτῶν νεκρὸν ὑφήπτον, οἱ δὲ καιομένου ἄλλου
ἄνωθεν ἐπιβαλόντες ὃν φέροιεν ἀπήεσαν.

105. *Wherein does virtue consist?*

Οὐκ ἔστ' ἀκριβὲς οὐδὲν εἰς εὐανδρίαν·
ἔχουσι γὰρ παραγμὸν αἱ φύσεις βροτῶν.

ἤδη γὰρ εἶδον ἄνδρα γενναίου πατρὸς
 τὸ μηδὲν ὄντα, χρηστά τ' ἐκ κακῶν τέκνα,
 λιμόν τ' ἐν ἀνδρὸς πλουσίου φρονήματι,
 γνώμην τε μεγάλην ἐν πένητι σώματι.
 πῶς οὖν τις αὐτὰ διαλαβὼν ὀρθῶς κρινεῖ;
 πλούτῳ; πονηρῷ τάρᾳ χρήσεται κριτῇ·
 ἢ τοῖς ἔχουσι μηδέν; ἀλλ' ἔχει νόσον
 πενία, διδάσκει δ' ἄνδρα τῇ χρεῖα κακόν.
 ἀλλ' εἰς ὅπλ' ἔλθω; τίς δὲ πρὸς λόγχην βλέπων
 μάρτυς γένοιτ' ἂν ὅστις ἐστὶν ἀγαθός;
 κράτιστον εἰκῇ ταῦτ' εἶναι ἀφειμένα.

106. *Good predominant over evil.*

Ἐλεξε μὲν τις τοιάδ', ὥς τὰ χείρονα
 πλείω βροτοῖσιν ἐστι τῶν ἀμεινόνων.
 ἐγὼ δὲ τούτοις ἀντίαν γνώμην ἔχω,
 πλείω τὰ χρηστὰ τῶν κακῶν εἶναι βροτοῖς.
 εἰ μὴ γὰρ ἦν τόδ', οὐκ ἂν ἦμεν ἐν φάει.
 αἰνῶ δ' ὃς ἡμῖν βίοτον ἐκ πεφυρμένου
 καὶ θηριώδους θεῶν διεσταθμήσατο,
 πρῶτον μὲν ἐνθεῖς σύνεσιν, εἶτα δ' ἄγγελον
 γλῶσσαν λόγων δοῦς, ὥστε γινώσκειν ὅπα,
 τροφήν τε καρποῦ, τῇ τροφῇ τ' ἀπ' οὐρανοῦ
 σταγόνας ὑδρηλὰς, πρὸς δὲ τοῖσι χείματος
 προβλήματ', αἰθὼν τ' ἐξαμύνασθαι θεοῦ.
 ἄρ' οὐ τρυφῶμεν, θεοῦ κατασκευὴν βίῳ
 δόντος τοιαύτην, οἷσιν οὐκ ἀρκεῖ τάδε;
 ἀλλ' ἢ φρόνησις τοῦ θεοῦ μεῖζον σθένειν
 ζητεῖ, τὸ γαῦρον δ' ἐν φρεσὶν κεκτημένοι,
 δοκοῦμεν εἶναι δαιμόνων σοφώτεροι.

107. *Iphigenia pleading for her life.*

Εἰ μὲν τὸν Ὀρφέως εἶχον, ὦ πάτερ, λόγον,
 πείθειν ἐπάδουσ', ὥσθ' ὀμαρτεῖν μοι πέτρας,
 κηλεῖν τε τοῖς λόγοισιν οὗς ἐβουλόμην,
 ἐνταῦθ' ἂν ἦλθον. νῦν δὲ τὰπ' ἐμοῦ σοφὰ,
 δάκρυα παρέξω· ταῦτα γὰρ δυναίμεθ' ἄν.
 ἱκετηρίαν δὲ γόνασιν ἐξάπτω σέθεν
 τὸ σῶμα τοῦμδν, ὅπερ ἔτικτεν ἥδε σοι,
 μή μ' ἀπολέσης ἄωρον· ἡδὺ γὰρ τὸ φῶς
 βλέπειν· τὰ δ' ὑπὸ γῆν μή μ' ἰδεῖν ἀναγκάσης.
 πρώτη σ' ἐκάλεσα πατέρα, καὶ σὺ παῖδ' ἐμέ·
 πρώτη δὲ γόνασι σοῖσι σῶμα δοῦς' ἐμδν
 φίλας χάριτας ἔδωκα κἀντεδεξάμην.
 λόγος δ' ὁ μὲν σὸς ἦν ὅδ'· 'Ἄρά σ', ὦ τέκνον,
 εὐδαίμον' ἀνδρὸς ἐν δόμοισιν ὄψομαι,
 ζῶσάν τε καὶ θάλλουσαν ἀξίως ἐμοῦ;'·
 οὐμὸς δ' ὅδ' ἦν αὖ, περὶ σὸν ἐξαρτωμένης
 γένειον, οὗ νῦν ἀντιλάζομαι χερί·
 'Τί δ' ἄρ' ἐγὼ σέ, πρέσβυν ἄρ' ἐσδέξομαι
 ἐμῶν φίλαισιν ὑποδοχαῖς δόμων, πάτερ,
 πόνων τιθηνοὺς ἀποδιδοῦσά σοι τροφάς;'·
 τούτων ἐγὼ μὲν τῶν λόγων μνήμην ἔχω,
 σὺ δ' ἐπιλέλῃσαι, καί μ' ἀποκτεῖναι θέλεις.
 μὴ πρὸς σε Πέλοπος καὶ πρὸς Ἀτρέως πατρὸς
 καὶ τῆσδε μητρὸς, ἣ πρὶν ὠδίνουσ' ἐμέ
 νῦν δευτέραν ὠδίνα τήνδε λαμβάνει.

108. *Character of Agesilaus.*

Ὡς γε μὴν φιλόπολις ἦν, καθ' ἐν μὲν ἕκαστον μακρὸν ἂν
 εἶη γράφειν· οἶομαι γὰρ οὐδὲν εἶναι τῶν πεπραγμένων αὐτῷ,

ὅ τι οὐκ εἰς τοῦτο συντείνει. ὥς δ' ἐν βραχεὶ εἰπεῖν, ἅπαντες ἐπιστάμεθα, ὅτι Ἀγησίλαος, ὅπου ᾤετο τὴν πατρίδα ὠφελήσειν, οὐ πόνων ὑφίετο, οὐ κινδύνων ἀφίστατο, οὐ χρημάτων ἐφείδετο, οὐ σῶμα, οὐ γῆρας προῦφασίζετο· ἀλλὰ καὶ βασιλέως ἀγαθοῦ τοῦτο ἔργον ἐνόμιζε, τὸ τοὺς ἀρχομένους ὥς πλείστα ἀγαθὰ ποιεῖν. ἐν τοῖς μεγίστοις δὲ ὠφελήμασι τῆς πατρίδος καὶ τόδε ἐγὼ τίθημι αὐτοῦ, ὅτι δυνατώτατος ὢν ἐν τῇ πόλει, φανερός ἦν μάλιστα τοῖς νόμοις λατρεύων. τίς γὰρ ἂν ἠθέλησεν ἀπειθεῖν, ὁρῶν τὸν βασιλέα πειθόμενον; τίς δ' ἂν, ἡγούμενος μειονεκτεῖν, νεώτερόν τι ἐπεχείρησε ποιεῖν, εἰδὼς τὸν βασιλέα νομίμως καὶ τὸ κρατεῖσθαι φέροντα; ὃς καὶ πρὸς τοὺς διαφόρους ἐν τῇ πόλει, ὥσπερ πατὴρ πρὸς παῖδας, προσεφέρετο· ἐλοιδορεῖτο μὲν γὰρ ἐπὶ τοῖς ἁμαρτήμασι, ἐτίμα δ', εἴ τι καλὸν πράσσοιεν, παρίστατο δ', εἴ τις συμφορὰ συμβαίνοι, ἐχθρὸν μὲν οὐδένα ἡγούμενος πολίτην, ἐπαινεῖν δὲ πάντας ἐθέλων, σώζεσθαι δὲ πάντας κέρδος νομίζων, ζημίαν δὲ τιθεῖς, εἰ καὶ ὁ μικροῦ ἄξιος ἀπόλοιτο· εἰ δ' ἐν τοῖς νόμοις ἡρεμοῦντες διαμένοιεν, δῆλος ἦν εὐδαίμονα μὲν αἰεὶ ἔσεσθαι τὴν πατρίδα λογιζόμενος, ἰσχυρὰν δὲ τότε, ὅταν οἱ Ἕλληνες σωφρονῶσιν.

109. *A disappointed jester.*

Δειπνούντων δὲ ἡμῶν, Φίλιππος ὁ γελωτοποιὸς γελοῖόν τι εὐθὺς ἐπεχείρει λέγειν, ἵνα δὴ ἐπιτελοίῃ, ὧν περ ἕνεκα ἐκαλεῖτο ἐκάστοτε ἐπὶ τὰ δεῖπνα. ὥς δ' οὐκ ἐκίνησε γέλωτα, τότε μὲν ἀχθεσθεὶς φανερός ἐγένετο. αὐθις δ' ὀλίγον ὕστερον ἄλλο τι γελοῖον ἐβούλετο λέγειν. ὥς δὲ οὐδὲ τότε ἐγέλασαν ἐπ' αὐτῷ, ἐν τῷ μεταξὺ παυσάμενος τοῦ δείπνου, συγκαλυψάμενος κατέκειτο. καὶ ὁ Καλλίας, 'Τί τοῦτ', ἔφη, ὦ Φίλιππε; ἀλλ' ἡ ὁδύνη σε εἴληφε;' καὶ ὃς ἀναστενάξας

εἶπε, 'Ναὶ μὰ Δί', ἔφη, 'ὦ Καλλία, μεγάλη γε. ἐπεὶ γὰρ γέλωσ ἐξ ἀνθρώπων ἀπόλωλεν, ἔρρει τὰ ἐμὰ πράγματα. πρόσθεν μὲν γὰρ τούτου ἔνεκα ἐκαλούμην ἐπὶ τὰ δεῖπνα, ἵνα εὐφραίνοντο οἱ συνόντες, δι' ἐμὲ γελῶντες· νῦν δὲ τίνος ἔνεκα καὶ καλεῖ μέ τις ; οὔτε γὰρ ἔγωγε σπουδάσαι ἂν δυναίμην μᾶλλον, ἥπερ ἀθάνατος γενέσθαι, οὔτε μὴν ὥς ἀντικληθησόμενος καλεῖ μέ τις, ἐπεὶ πάντες ἴσασιν, ὅτι ἀρχὴν οὐδὲ νομίζεται εἰς τὴν ἐμὴν οἰκίαν δεῖπνον εἰσφέρεισθαι.' καὶ ἅμα λέγων ταῦτα ἀπεμύττετό τε, καὶ τῇ φωνῇ σαφῶς κλαίειν ἐφαίνετο.

110. *Escape of Orestes and Iphigenia.*

Ἐπεὶ πρὸς ἀκτὰς ἤλθομεν θαλασσίας,
οὗ ναῦς Ὀρέστου κρύφιος ἦν ὠρμισμένη,
ἡμᾶς μὲν, οὓς σὺ δεσμὰ συμπέμπεις ξένων
ἔχοντας, ἐξένευσ' ἀποστῆναι πρόσω
Ἀγαμέμνονος παῖς. καὶ τὰδ' ἦν ὑποπτα μὲν,
ἤρεσκε μέντοι σοῖσι προσπόλοις, ἄναξ.
ἐπεὶ δὲ δαρὸν ἦμεν ἡμενοὶ χρόνον,
ἐσῆλθεν ἡμᾶς μὴ λυθέντες οἱ ξένοι
κτάνοιεν αὐτὴν δραπεταὶ τ' οἰχοίατο.
κἀνταῦθ' ὀρώμεν Ἑλλάδος νεὼς σκάφος
ταρσῷ κατήρει πίτυλον ἐπτερωμένον,
ναύτας τε πευγτήκοντ' ἐπὶ σκαλμῶν πλάτας
ἔχοντας, ἐκ δεσμῶν δὲ τοὺς νεανίας
ἐλευθέρους πρύμνηθεν ἐστῶτας νεώς.
κουτοῖς δὲ πρῶραν εἶχον, οἱ δ' ἐπωτίδων
ἄγκυραν ἐξανῆπτον, οἱ δὲ κλίμακας
σπεύδοντες ἦγον διὰ χερῶν πρυμνήσια,
πόντῳ δὲ δόντες τοῖν ξένοιν καθίεσαν.

111. *Escape of Orestes and Iphigenia* (continued).

'Ημεῖς δ' ἀφειδήσαντες, ὥς ἐσείδομεν
 δόλια τεχνήμαθ', εἰχόμεσθα τῆς ξένης.
 λόγοι δ' ἐχώρουν. 'Τίνι λόγῳ πορθμεύετε;
 τίνας τίς ὦν σὺ τήνδ' ἀπεμπολᾷς χθονός;'
 ὁ δ' εἶπ', 'Ορέστης, τῆσδ' ὄμαιμος, ὥς μάθης,
 'Αγαμέμνονος παῖς, 'Τήνδ' ἐμὴν κομίζομαι
 λαβὼν ἀδελφὴν, ἣν ἀπώλεσ' ἐκ δόμων.'
 ἀλλ' οὐδὲν ἦσσαν εἰχόμεσθα τῆς ξένης.
 καὶ τῷδε, δεινὸς γὰρ κλύδων ὤκειλε ναῦν
 πρὸς γῆν, φόβος δ' ἦν ὥστε μὴ τέγξαι πόδα,
 λαβὼν 'Ορέστης ὦμον εἰς ἀριστερόν,
 βὰς ἐς θάλασσαν καπὶ κλίμακος θορῶν,
 ἔθηκ' ἀδελφὴν ἐντὸς εὐσέλμου νεῶς.
 καὶ ταῦθα νηὸς ἐκ μέσης ἐφθέγγετο
 βοή τις, 'ὦ τῆς 'Ελλάδος ναῦται νεῶς,
 λάβεσθε κώπης ῥόθιά τ' ἐκλευκαίνετε·
 ἔχομεν γὰρ ὧν περ οὔνεκ' Εὐξενον πόρον
 Συμπληγάδων ἔσωθεν εἰσεπλεύσαμεν.'

112. *Eruptions of Aetna.*

'Ερρῦή δὲ περὶ αὐτὸ τὸ ἔαρ τοῦτο ὁ ῥύαξ τοῦ πυρὸς ἐκ τῆς
 Αἴτνης, ὥσπερ καὶ τὸ πρότερον. καὶ γῆν τινὰ ἐφθειρε τῶν
 Καταναίων, οἳ ἐπὶ τῇ Αἴτνῃ τῷ ὄρει οἰκοῦσιν, ὅπερ μέγιστόν
 ἐστὶν ὄρος ἐν τῇ Σικελίᾳ. λέγεται δὲ πεντηκοστῷ ἔτει ῥυῆναι
 τοῦτο μετὰ τὸ πρότερον ῥεῦμα, τὸ δὲ ξύμπαν τρεῖς γεγενῆσθαι
 τὸ ῥεῦμα ἀφ' οὗ Σικελία ὑπὸ 'Ελλήνων οἰκεῖται. ταῦτα μὲν
 κατὰ τὸν χειμῶνα τοῦτον ἐγένετο.

113. *Andromache laments her lot.*

Ἀσιάτιδος γῆς σχῆμα, Θηβαία πόλις,
 ὅθεν ποθ' ἔδνων σὺν πολυχρύσῳ χλιδῇ
 Πριάμου τύραννον ἐστίαν ἀφικόμην,
 δάμαρ δοθεῖσα παιδοποιὸς Ἑκτορι,
 ζηλωτὸς ἔν γε τῷ πρὶν Ἀνδρομάχη χρόνῳ,
 νῦν δ' οὐ τις ἄλλη δυστυχεστέρα γυνὴ
 ἐμοῦ πέφυκεν, ἣ γενήσεται ποτε.
 ἥ τις πόσιν μὲν Ἑκτορ' ἐξ Ἀχιλλέως
 θανόντ' ἐσείδον, παῖδά θ' ὃν τίκτω πόσει
 ῥιφθέντα πύργων Ἀστυάνακτ' ἀπ' ὀρθίων,
 ἐπεὶ τὸ Τροίας εἶλον Ἕλληνες πέδον,
 αὐτὴ δὲ δούλη, τῶν ἐλευθερωτάτων
 οἴκων νομισθεῖσ', Ἑλλάδ' εἰσαφικόμην,
 τῷ νησιώτῃ Νεοπτολέμῳ δορὸς γέρας
 δοθεῖσα λείας Τρωικῆς ἐξαίρετον.

114. *Hermione threatens Andromache.*

Andr. Ἴδου σιωπῶ καπιλάζυμαι στόμα.
Her. ἐκείνο λέξον, οὐπὲρ οὐνεκ' ἐστάλην.
Andr. λέγω σ' ἐγὼ νοῦν οὐκ ἔχειν ὅσον σε δεῖ.
Her. λείψεις τόδ' ἄγνόν τέμενος ἐναλίας θεοῦ;
Andr. εἰ μὴ θανοῦμαί γ'. εἰ δὲ μὴ, οὐ λείψω ποτέ.
Her. πῦρ σοι προσοίσω, κοῦ τὸ σὸν προσκέψομαι.
Andr. σὺ δ' οὖν κάταιθε· θεοὶ γὰρ εἴσονται τάδε.
Her. καὶ χρωτὶ δεινῶν τραυμάτων ἀλγηδόνας.
Andr. σφάζ', αἱμάτου θεᾶς βωμόν, ἣ μέτεισί σε.
Her. ὦ βάρβαρον σὺν θρέμμα καὶ σκληρὸν θράσος,
 ἐγκαρτερεῖς δὴ θάνατον; ἀλλ' ἐγὼ σ' ἔδρας

ἐκ τῆσδ' ἐκοῦσαν ἐξαναστήσω τάχα.
 τοιόνδ' ἔχω σου δέλεαρ. ἀλλὰ γὰρ λόγους
 κρύψω, τὸ δ' ἔργον αὐτὸ σημανεῖ τάχα.

115. *Last words of Ajax.*

Σὺ δ', ὦ τὸν αἰπὺν οὐρανὸν διφρηλατῶν,
 Ἥλιε, πατρώαν τὴν ἐμὴν ὅταν χθόνα
 ἴδῃς, ἐπισχὼν χρυσόνωτον ἡνίαν
 ἄγγελιον ἅτας τὰς ἐμὰς μόρον τ' ἐμὸν
 γέροντι πατρὶ τῇ τε δυστήνῳ τροφῷ.
 ἦ που τάλαινα, τήνδ' ὅταν κλύῃ φάτιν,
 ἦσει μέγαν κωκυτὸν ἐν πάσῃ πόλει.
 ἀλλ' οὐδὲν ἔργον ταῦτα θρηνεῖσθαι μάτην,
 ἀλλ' ἀρκτέον τὸ πρᾶγμα σὺν τάχει τινί.
 ὦ θάνατε, θάνατε, νῦν μ' ἐπίσκεισαι μολῶν·
 καίτοι σὲ μὲν κἀκεῖ προσανδῆσω ξυνών.
 σὲ δ', ὦ φαεννῆς ἡμέρας τὸ νῦν σέλας,
 καὶ τὸν διφρευτὴν Ἥλιον προσεννέπω,
 πανύστατον δὴ κοῦποτ' αὖθις ὕστερον·
 ὦ φέγγος, ὦ γῆς ἱρὸν οἰκείας πέδον
 Σαλαμῖνος, ὦ πατρῶον ἐστίας βάθρον,
 κλειναί τ' Ἀθῆναι καὶ τὸ σύντροφον γένος,
 κρήναί τε ποταμοί θ' οἶδε καὶ τὰ Τρωϊκὰ
 πεδία προσανδῶ, χαίρετ' ὦ τροφῆς ἐμοί·
 τοῦθ' ὑμῖν Αἴας τοῦπος ὕστατον θροεῖ,
 τὰ δ' ἄλλ' ἐν Ἄιδου τοῖς κάτω μυθήσομαι.

116. *Athenian funerals.*

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χειμῶνι οἱ Ἀθηναῖοι, τῷ πατρίῳ νόμῳ
 χρώμενοι, δημοσίᾳ ταφὰς ἐποιήσαντο τῶν ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ

πρῶτον ἀποθανόντων, τρόπῳ τοιῷδε. τὰ μὲν ὅστᾱ προτί-
θενται τῶν ἀπογενομένων πρότριτα σκηνὴν ποιήσαντες, καὶ
ἐπιφέρει τῷ αὐτοῦ ἕκαστος, ἣν τι βούληται. ἐπειδὴν δὲ ἡ
ἐκφορὰ ἦ, λάρνακας κυπαρισσίνας ἄγουσιν ἅμαξαι, φυλῆς
ἐκάστης μίαν· ἔνεστι δὲ τὰ ὅστᾱ, ἧς ἕκαστος ἦν φυλῆς. μία
δὲ κλίνη κενὴ φέρεται ἐστρωμένη, τῶν ἀφανῶν, οἳ ἂν μὴ
εὐρεθῶσιν ἐς ἀναίρεσιν. ξυνεκφέρει δὲ ὁ βουλόμενος καὶ
ἀστῶν καὶ ξένων, καὶ γυναῖκες πάρεισιν αἱ προσήκουσαι ἐπὶ
τὸν τάφον, ὀλοφυρόμεναι. τιθέασιν οὖν ἐς τὸ δημόσιον
σῆμα, ὃ ἐστὶν ἐπὶ τοῦ καλλίστου προαστείου τῆς πόλεως,
καὶ αἰεὶ ἐν αὐτῷ θάπτουσι τοὺς ἐκ τῶν πολέμων, πλήν γε
τοὺς ἐν Μαραθῶνι· ἐκείνων δὲ διαπρεπῆ τὴν ἀρετὴν κρί-
ναντες αὐτοῦ καὶ τὸν τάφον ἐποίησαν. ἐπειδὴν δὲ κρύψωσι
γῇ, ἀνὴρ ἡρηνένος ὑπὸ τῆς πόλεως, ὃς ἂν γνώμη τε δοκῇ
μὴ ἀξύνετος εἶναι καὶ ἀξιώματι προήκη, λέγει ἐπ' αὐτοῖς
ἔπαινον τὸν πρέποντα· μετὰ δὲ τοῦτο ἀπέρχονται.

117. *A despot's miseries.*

Τυραννίδος δὲ τῆς μάτην αἰνουμένης
τὸ μὲν πρόσωπον ἡδὺ, τὰν δόμοισι δὲ
λυπηρά· τίς γὰρ μακάριος, τίς εὐτυχὴς,
ὅστις δεδοικῶς καὶ παραβλέπων βίαν
αἰῶνα τείνει; δημότης δ' ἂν εὐτυχὴς
ζῇν ἂν θέλοιμι μᾶλλον ἢ τύραννος ὢν,
ὃ τοὺς πονηροὺς ἡδονὴ φίλους ἔχειν,
ἐσθλοὺς δὲ μισεῖ κατθανεῖν φοβούμενος.
εἵποις ἂν ὥς ὁ χρυσὸς ἐκνικᾷ τάδε,
πλουτεῖν τε ἱερπνόν· οὐ φιλῶ ψόγους κλύειν
ἐν χερσὶ σώζων ὄλβον οὐδ' ἔχειν πόρους.
εἴη δ' ἐμοὶ μὲν μέτρια μὴ λυπουμενῶ.

118. *The power of Love.*

ὦ παῖδες, ἥ τοι Κύπρις οὐ Κύπρις μόνον,
 ἀλλ' ἐστὶ πολλῶν ὀνομάτων ἐπώνυμος.
 ἐστὶν μὲν Ἄιδης, ἐστὶ δ' ἄφθιτος βία,
 ἐστὶν δὲ λύσσα μαινὰς, ἐστὶ δ' ἥμερος
 ἄκρατος, ἔστ' οἰμωγμός. ἐν κέλνῃ τὸ πᾶν,
 σπουδαῖον, ἡσυχαῖον, εἰς βίαν ἄγον.
 ἐντήκεται γὰρ πνευμόνων ὅσοις ἐνι
 ψυχῇ· τίς οὐχὶ τῇσδε τῆς θεᾶς βορά;
 εἰσέρχεται μὲν ἰχθύων πλωτῷ γένει,
 ἔνεστι δ' ἐν χέρσου τετρασκελεῖ γονῇ·
 νωμᾷ δ' ἐν οἰωνοῖσι τοῦκέλνῃς πτερὸν,
 ἐν θηρσίν, ἐν βροτοῖσιν, ἐν θεοῖς ἄνω.
 εἰ μοι θέμις, θέμις δὲ τάλῃθῃ λέγειν,
 Διὸς τυραννεῖ πνευμόνων· ἄνευ δορὸς,
 ἄνευ σιδήρου πάντα τοι συντέμνεται
 Κύπρις τὰ θνητῶν καὶ θεῶν βουλευματα.

119. *Capture of Delium.*

Καὶ οἱ Βοιωτοὶ εὐθὺς ἐστράτευσαν ἐπὶ τὸ Δῆλιον καὶ
 προσέβαλον τῷ τειχίσματι, ἄλλῳ τε τρόπῳ πειράσαντες
 καὶ μηχανὴν προσήγαγον, ἥπερ εἶλεν αὐτὸ, τοιάνδε. κε-
 ραίαν μεγάλην δίχα πρίσαντες ἐκοίλαναν ἅπασαν, καὶ
 ξυνήρμωσαν πάλιν ἀκριβῶς ὥσπερ αὐλὸν, καὶ ἐπ' ἄκραν
 λέβητά τε ἤρτησαν ἀλύσεσι καὶ ἀκροφύσιον ἀπὸ τῆς κε-
 ραίας σιδηροῦν ἐς αὐτὸν νεῦον καθεῖτο, καὶ ἐσεσιδήρωτο
 ἐπὶ μέγα καὶ τοῦ ἄλλου ξύλου. προσῆγον δὲ ἐκ πολλοῦ
 ἀμάξαις τῷ τείχει, ἥ μάλιστα τῇ ἀμπέλῳ καὶ τοῖς ξύλοις
 ὠκοδόμητο· καὶ ὁπότε εἶη ἐγγὺς, φύσας μεγάλας ἐσθέντες
 ἐς τὸ πρὸς ἑαυτῶν ἄκρον τῆς κεραίας ἐφύσων. ἡ δὲ πνοὴ

λοῦσα στεγανῶς ἐς τὸν λέβητα, ἔχοντα ἄνθρακας τε ἡμ-
μένους καὶ θεῖον καὶ πίσσαν, φλόγα ἐποίει μεγάλην καὶ
ἤψε τοῦ τείχους, ὥστε μηδένα ἔτι ἐπ' αὐτοῦ μέιναι, ἀλλὰ
ἀπολιπόντας ἐς φυγὴν καταστήναι καὶ τὸ τείχισμα τούτῳ
τῷ τρόπῳ ἁλῶναι. τῶν δὲ φρουρῶν οἱ μὲν ἀπέθανον
διακόσιοι δὲ ἐλήφθησαν, τῶν δὲ ἄλλων τὸ πλῆθος ἐς τὰς
ναῦς ἐσβὰν ἀπεκομίσθη ἐπ' οἴκου.

120. *Iphigenia's dream.*

Ἄ καινὰ δ' ἤκει νύξ φέρουσα φάσματα,
λέξω πρὸς αἰθέρ', εἴ τι δὴ τόδ' ἔστ' ἄκος.
ἔδοξ' ἐν ὕπνῳ τῇσδ' ἀπαλλαχθεῖσα γῆς
οἰκεῖν ἐν Ἀργεῖ, παρθένοισι δ' ἐν μέσαις
εὖδειν, χθονὸς δὲ νῶτα σεισθῆναι σάλῳ,
φεύγειν δὲ, κᾶξω στᾶσα θριγκὸν εἰσιδεῖν
δόμων πίτνουντα, πᾶν δ' ἐρείψιμον στέγος
βεβλημένον. πρὸς οὐδας ἐξ ἄκρων σταθμῶν.
μόνος δ' ἐλείφθη στῦλος, ὥς ἔδοξέ μοι,
δόμων πατρώων, ἐκ δ' ἐπικράνων κόμας
ξανθὰς καθεῖναι, φθέγμα δ' ἀνθρώπου λαβεῖν.

121. '*Carpe diem.*'

Δεῦρ' ἔλθ', ὅπως ἂν καὶ σοφώτερος γένη.
τὰ θνητὰ πράγματ' οἶδας ἦν ἔχει φύσιν;
οἶμαι μὲν οὐ· πόθεν γάρ; ἀλλ' ἄκουέ μου.
βροτοῖς ἅπασι κατθανεῖν ὀφείλεται,
κοῦκ ἔστι θνητῶν ὅστις ἐξεπίσταται
τὴν αὔριον μέλλουσιν εἰ βιώσεται·
τὸ τῆς τύχης γὰρ ἀφανὲς οἷ προβήσεται,
κᾶστ' οὐ διδακτὸν οὐδ' ἀλίσκεται τέχνη.

ταῦτ' οὖν ἀκούσας καὶ μαθὼν ἔμοῦ πάρα,
 εὐφραине σαυτὸν, πῖνε, τὸν καθ' ἡμέραν
 βίον λογίζου σὸν, τὰ δ' ἄλλα τῆς τύχης.
 τίμα δὲ καὶ τὴν πλείστον ἡδίστην θεῶν
 Κύπριον βροτοῖσιν· εὐμενῆς γὰρ ἡ θεός.
 τὰ δ' ἄλλ' ἔασον ταῦτα καὶ πείθου λόγοις
 ἑμοῖσιν, εἴπερ ὀρθά σοι δοκῶ λέγειν.

122. *Good advice rejected.*

Παρασκευαζομένου δὲ Κροίσου στρατεύεσθαι ἐπὶ Πέρσας, τῶν τις Λυδῶν νομιζόμενος καὶ πρόσθεν εἶναι σοφὸς, ἀπὸ δὲ ταύτης τῆς γνώμης καὶ τὸ κάρτα οὖνομα ἐν Λυδοῖσι ἔχων, συνεβούλευσε Κροίσῳ τάδε· ‘ὦ βασιλεῦ, ἐπ’ ἄνδρας τοιούτους στρατεύεσθαι παρασκευάζει, οἱ σκυτίνας μὲν ἀναξυρίδας σκυτίνην δὲ τὴν ἄλλην ἐσθῆτα φορέουσι, σιτεύονται δὲ οὐκ ὅσα ἐθέλουσι, ἀλλ’ ὅσα ἔχουσι, χώραν ἔχοντες τρηχείην. πρὸς δὲ οὐκ οἴνω διαχρέωνται, ἀλλὰ ὑδροποτέουσι, οὐ σῦκα δὲ ἔχουσι τρώγειν, οὐκ ἄλλο ἀγαθὸν οὐδέν. τοῦτο μὲν δὴ, εἰ νικήσεις, τί σφεας ἀπαιρήσεις, τοῖσί γε μή ἐστι μηδέν; τοῦτο δὲ, ἣν νικηθῆς, μάθε ὅσα ἀγαθὰ ἀποβαλέεις. γευσάμενοι γὰρ τῶν ἡμετέρων ἀγαθῶν περιέξονται οὐδὲ ἀπωστοὶ ἔσονται.’ Ταῦτα δὲ λέγων οὐκ ἔπειθε τὸν Κροῖσον.

123. *Peisistratus restored from exile.*

Οὕτω μὲν Πεισίστρατος τὴν τυραννίδα οὐκω κάρτα ἐρριζωμένην ἔχων ἀπέβαλε. οἱ δὲ ἐξελάσαντες Πεισίστρατον αὐτὶς ἐπ’ ἀλλήλοισι ἐστασίασαν. περιελαυνόμενος δὲ τῇ στάσει ὁ Μεγακλῆς ἐπεκηρυκεύετο Πεισιστράτῳ, εἰ βούλοιτό οἱ τὴν θυγατέρα ἔχειν γυναιῖκα ἐπὶ τῇ τυραννίδι. ὁμολογήσαντος δὲ ἐπὶ τούτοις Πεισιστράτου,

μηχανῶνται δὲ ἐπὶ τῇ κατόδῳ πρῆγμα εὐηθέστατον. ἐν τῷ δήμῳ τῷ Παιανιεί ἦν γυνή, τῇ οὖνομα ἦν Φύη, μέγαθος ἀπὸ τεσσέρων πηχέων ἀπολείπουσα τρεῖς δακτύλους, καὶ ἄλλως εὐειδής. ταύτην τὴν γυναῖκα σκευάσαντες πανοπλίῃ, ἐς ἄρμα ἐσβιβάσαντες ἤλαυνον ἐς τὸ ἄστυ, προδρόμους κήρυκας προπέμψαντες, οἱ τὰ ἐντεταλμένα ἡγόρευον ἐς τὸ ἄστυ ἀπικόμενοι, λέγοντες τοιάδε· ‘ὦ Ἀθηναῖοι, δέκεσθε ἀγαθῷ νόῳ Πεισίστρατον, τὸν αὐτὴ ἡ Ἀθηναίη τιμήσασα ἀνθρώπων μάλιστα κατάγει ἐς τὴν ἐωντῆς ἀκρόπολιν.’ οἱ μὲν δὴ ταῦτα διαφοιτεύοντες ἔλεγον· αὐτίκα δὲ ἔς τε τοὺς δήμους φάτις ἀπίκετο, ὥς Ἀθηναίη Πεισίστρατον κατάγει, καὶ ἐν τῷ ἄστεϊ πειθόμενοι τὴν γυναῖκα εἶναι αὐτὴν τὴν θεὸν προσεύχοντό τε τὴν ἄνθρωπον καὶ ἐδέκοντο τὸν Πεισίστρατον.

124. *Reward of avarice.*

Ἡ δ’ αὐτὴ αὕτη βασιλεία καὶ ἀπάτην τοιήνδε τινὰ ἐμηχανήσατο. ὑπὲρ τῶν μάλιστα λεωφόρων πυλέων τοῦ ἄστεος τάφον ἐωντῇ κατεσκευάσατο, ἐνεκόλαψε δὲ ἐς τὸν τάφον γράμματα λέγοντα τάδε· ‘Τῶν τις ἐμεῦ ὕστερον γινομένων Βαβυλῶνος βασιλέων ἦν σπανίση χρημάτων, ἀνοίξας τὸν τάφον λαβέτω ὅκόσα βούλεται χρήματα. μὴ μέντοι γε, μὴ σπανίσας γε, ἄλλως ἀνοίξῃ· οὐ γὰρ ἄμεινον.’ οὗτος ὁ τάφος ἦν ἀκίνητος μέχρι οὗ ἐς Δαρείου περιῆλθε ἡ βασιληΐη. Δαρείῳ δὲ καὶ δεινὸν ἐδόκεε εἶναι τῇσι πύλῃσι ταύτῃσι μηδένα χρέεσθαι, καὶ χρημάτων κειμένων καὶ αὐτῶν τῶν χρημάτων ἐπικαλεομένων, μὴ οὐ λαβεῖν αὐτά. τῇσι δὲ πύλῃσι ταύτῃσι οὐδεὶς ἐχρᾶτο τοῦδε εἵνεκα, ὅτι ὑπὲρ κεφαλῆς οἱ ἐγίνετο ὁ νεκρὸς διεξελαύνοντι. ἀνοίξας δὲ τὸν τάφον εὔρε χρήματα μὲν οὐ, τὸν δὲ νεκρὸν καὶ γράμματα λέγοντα τάδε· ‘Εἰ μὴ ἄπληστός τε ἔας χρημάτων καὶ αἰσχροκερδῆς, οὐκ ἂν νεκρῶν θήκας ἀνέφγες.’

125. *Evils of despotism.*

Ὅτανης μὲν ἔλεξε τάδε· ‘Ἐμοὶ δοκέει ἓνα μὲν ἡμέων μούναρχον μηκέτι γενέσθαι· οὔτε γὰρ ἡδὺ οὔτε ἀγαθόν· κῶς δ’ ἂν εἴη χρήμα κατηρτημένον μούναρχίῃ, τῇ ἔξεστι ἀνευθύνῳ ποιεῖν τὰ βούλεται; καὶ γὰρ ἂν τὸν ἄριστον ἀνδρῶν πάντων, σπάντα ἐς ταύτην τὴν ἀρχὴν, ἐκτὸς τῶν ἐωθότων νοημάτων στήσειε. ἐγγίνεται μὲν γὰρ οἱ ὕβρις ὑπὸ τῶν παρεόντων ἀγαθῶν, φθόνος δὲ ἀρχῇθεν ἐμφύεται ἀνθρώπῳ. δύο δ’ ἔχων ταῦτα ἔχει πᾶσαν κακότητα· τὰ μὲν γὰρ ὕβρει κεκῶρημένος ἔρδει πολλὰ καὶ ἀτάσθαλα, τὰ δὲ φθόνῳ. φθονεῖ γὰρ τοῖσι ἀρίστοισι περιουσί τε καὶ ζῶουσι, χαίρει δὲ τοῖσι κακίστοισι τῶν ἀστῶν, διαβολὰς δὲ ἄριστος ἐνδέκεσθαι· ἦν τε αὐτὸν μετρίως θωυμάζῃς, ἄχθεται ὅτι οὐ κάρτα θεραπεύεται, ἦν τε θεραπεύῃ τις κάρτα, ἄχθεται ἅτε θωπί. τίθεμαι ὦν γνώμην μετέντας ἡμέας μούναρχίην τὸ πλῆθος ἀέξειν· ἐν γὰρ τῷ πολλῷ ἔνι τὰ πάντα.’

126. *Legend of Arion.*

Τοῦτον τὸν Ἀρίονα λέγουσι ἐπιθυμῆσαι πλῶσαι ἐς Ἰταλίην τε καὶ Σικελίην· ἐργασάμενον δὲ χρήματα μεγάλα θελῆσαι ὀπίσω ἐς Κόρινθον ἀπικέσθαι. ὀρμᾶσθαι μὲν νυν ἐκ Τάραντος, πιστεύοντα δὲ οὐδαμοῖσι μᾶλλον ἢ Κορινθίοισι μισθώσασθαι πλοῖον ἀνδρῶν Κορινθίων· τοὺς δὲ ἐν τῷ πελάγεϊ ἐπιβουλεύειν τὸν Ἀρίονα ἐκβαλόντας ἔχειν τὰ χρήματα· τὸν δὲ συνέντα τοῦτο λίσσεσθαι, χρήματα μὲν σφι προΐέντα ψυχὴν δὲ παραιτούμενον. οὔκων δὲ πείθειν αὐτὸν τούτοισι, ἀλλὰ κεύειν τοὺς πορθμέας ἢ αὐτὸν διαχρᾶσθαί μιν, ἢ ἐκπηδᾶν ἐς τὴν θάλασσαν τὴν ταχίστην. τὸν δ’ Ἀρίονα παραιτήσασθαι, ἐπειδὴ σφι οὔτω δοκέοι,

περιδέειν αὐτὸν ἐν τῇ σκευῇ πάσῃ στάντα ἐν τοῖσι ἔδω-
λίοισι αἰεῖσαι· αἰέσας δὲ ὑπεδέκετο ἑωυτὸν κατεργάσασθαι.
τὸν δὲ ἐνδύντα τε πᾶσαν τὴν σκευὴν καὶ λαβόντα τὴν
κιθάρην, στάντα ἐν τοῖσι ἔδωλίοισι διεξελθεῖν νόμον τὸν
ὄρθιον· τελευτῶντος δὲ τοῦ νόμου, ῥῖψαί μιν ἐς τὴν θάλασ-
σαν ἑωυτὸν, ὥς εἶχε, σὺν τῇ σκευῇ πάσῃ. καὶ τοὺς μὲν
ἀποπλέειν ἐς Κόρινθον· δελφίνα δὲ λέγουσι ὑπολαβόντα
ἐξενεῖκαι ἐπὶ Ταίναρον.

127. *Boats on the Euphrates.*

Τὸ δὲ ἀπάντων θωῦμα μέγιστόν μοί ἐστι τῶν ταύτῃ μετὰ
γε αὐτὴν τὴν πόλιν, ἔρχομαι φράσων. τὰ πλοῖα αὐτοῖσιν
ἐστι τὰ κατὰ τὸν ποταμὸν πορευόμενα ἐς τὴν Βαβυλῶνα
έόντα κυκλοτερέα πάντα σκύτινα. ἐπεὰν γὰρ ἐν τοῖσι
Ἀρμενίοισι τοῖσι κατύπερθε Ἀσσυρίων οἰκημένοισι νομέας
ιτέης ταμόμενοι ποιήσωνται, περιτείνουσι τούτοις διφθέρας
στεγαστρίδας ἔξωθεν ἐδάφεος τρόπον, οὔτε πρύμνην ἀπο-
κρίνοντας οὔτε πρῶρην συνάγοντες, ἀλλ' ἀσπίδος τρόπον
κυκλοτερέα ποιήσαντες καὶ καλάμης πλήσαντες πᾶν τὸ
πλοῖον τοῦτο, ἀπιᾶσι κατὰ τὸν ποταμὸν φέρεσθαι, φορτίων
πλήσαντες· μάλιστα δὲ βίκους φοινικηΐου κατάγουσι οἴνου
πλέους. ἰθύνεται δὲ ὑπὸ τε δύο πλήκτρων καὶ δύο ἀνδρῶν
ὀρθῶν ἐστεώτων, καὶ ὁ μὲν ἔσω ἔλκει τὸ πλήκτρον, ὁ δὲ
ἔξω ὠθέει. ποιεῖται δὲ καὶ κάρτα μεγάλα ταῦτα τὰ πλοῖα
καὶ ἐλάσσω· τὰ δὲ μέγιστα αὐτῶν καὶ πεντακισχιλίων
ταλάντων γόμον ἔχει. ἐν ἐκάστῳ δὲ πλοίῳ ὄνος ζῶδς
ἐνεστι, ἐν δὲ τοῖσι μέζοσι πλεῦνες. ἐπεὰν ὦν ἀπίκωνται
πλέοντες ἐς τὴν Βαβυλῶνα καὶ διαθέωνται τὸν φόρτον,
νομέας μὲν τοῦ πλοίου καὶ τὴν καλάμην πᾶσαν ἀπ' ὧν
ἐκήρυξαν, τὰς δὲ διφθέρας ἐπισάξαντες ἐπὶ τοὺς ὄνους ἀπε-
λαύνουσι ἐς τοὺς Ἀρμενίους. ἀνὰ τὸν ποταμὸν γὰρ δὴ οὐκ

οἷά τέ ἐστι πλέειν οὐδενὶ τρόπῳ ὑπὸ τάχεος τοῦ ποταμοῦ· διὰ γὰρ ταῦτα καὶ οὐκ ἐκ ξύλων ποιεῦνται τὰ πλοῖα, ἀλλ' ἐκ διφθερέων. ἐπεὶ δὲ τοὺς ὄνους ἐλαύνοντες ἀπίκωνται ὀπίσω ἐς τοὺς Ἀρμενίους, ἄλλα τρόπῳ τῷ αὐτῷ ποιεῦνται πλοῖα. τὰ μὲν δὴ πλοῖα αὐτοῖσί ἐστι τοιαῦτα.

128. *How Croesus escaped his doom.*

Λαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ Πέρσαι ἤγαγον παρὰ Κῦρον· ὁ δὲ συννήσας πυρὴν μεγάλην ἀνεβίβασε ἐπ' αὐτὴν τὸν Κροῖσόν τε ἐν πέδῃσι δεδεμένον καὶ δις ἐπὰ Λυδῶν παρ' αὐτὸν παῖδας. τὸν μὲν δὴ ποίειν ταῦτα· Κροῖσον δὲ ἐστεῶτα ἐπὶ τῆς πυρῆς καὶ ἀναστενάξαντα ἐκ πολλῆς ἡσυχίης ἐς τρίς ὀνομάσαι Σόλωνα. καὶ τὸν Κῦρον ἀκούσαντα κελεύσαι τοὺς ἑρμηνέας ἐπείρεσθαι τὸν Κροῖσον τίνα τοῦτον ἐπικαλέοιτο, καὶ τοὺς προσελθόντας ἐπειρωτᾶν. Κροῖσον δὲ τέως μὲν σιγὴν ἔχειν ἐρωτεώμενον· μετὰ δὲ, ὥς ἠναγκάζετο, εἰπεῖν ὥς ἦλθε ἀρχὴν ὁ Σόλων ἐὼν Ἀθηναῖος, καὶ θεησάμενος πάντα τὸν ἐωυτοῦ ὄλβον ἀποφλαυρίσειε, εἶπας μηδένα εἶναι τῶν ζώντων ὄλβιον. τὸν μὲν Κροῖσον ταῦτα ἀπηγέεσθαι, τῆς δὲ πυρῆς ἤδη ἀμμένης καίεσθαι τὰ περιέσχατα. καὶ τὸν Κῦρον μεταγνόντα τε καὶ ἐννόσαντα ὅτι καὶ αὐτὸς ἄνθρωπος ἐὼν ἄλλον ἄνθρωπον, γενόμενον ἐωυτοῦ εὐδαιμονίῃ οὐκ ἐλάσσω, ζῶντα πυρὶ διδοίῃ, πρὸς δὲ τούτοις ἐπιλεξάμενον ὥς οὐδὲν εἶη τῶν ἐν ἀνθρώποις ἀσφαλέως ἔχον, κελεύειν σβεννύναι τὴν ταχίστην τὸ καίόμενον πῦρ, καὶ καταβιβάζειν Κροῖσόν τε καὶ τοὺς μετὰ Κροῖσον.

129. *How Cyrus took Babylon.*

Οὕτω δὴ τάξας τὸν στρατὸν ἐποίηε ὁ Κῦρος ἕτερα τοιάδε. τὸν γὰρ ποταμὸν διώρυχι ἐσαγαγὼν ἐς τὴν λίμνην τὸ ἀρχαῖον

ῥέεθρον διαβατὸν εἶναι ἐποίησε, ὑπονοστήσαντος τοῦ ποταμοῦ. γενομένου δὲ τούτου οἱ Πέρσαι κατὰ τὸ ῥέεθρον τοῦ Εὐφρήτεω ποταμοῦ ἐσῆεσαν ἐς τὴν Βαβυλῶνα. εἰ μὲν νυν προεπύθοντο, ἢ ἔμαθον οἱ Βαβυλώνιοι τὸ ἐκ τοῦ Κύρου ποιεύμενον, οὐδ' ἂν, περιιδόντες τοὺς Πέρσας ἐσελθεῖν ἐς τὴν πόλιν, διέφθειραν κάκιστα. κατακληΐσαντες γὰρ ἂν πάσας τὰς ἐς τὸν ποταμὸν πυλίδας ἐχούσας, καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τὰς αἱμασιὰς ἀναβάντες τὰς παρὰ τὰ χεῖλεα τοῦ ποταμοῦ ἐληλαμένους, ἔλαβον ἂν σφεας ὥς ἐν κύρτῃ· νῦν δὲ ἐξ ἀπροσδοκίτου σφι παρέστησαν οἱ Πέρσαι. ὑπὸ δὲ μεγάθεος τῆς πόλιος, ὥς λέγεται ὑπὸ τῶν ταύτῃ οἰκημένων, τῶν περὶ τὰ ἔσχατα τῆς πόλιος ἐαλωκότων, τοὺς τὸ μέσον οἰκέοντες τῶν Βαβυλωνίων οὐ μαυθάνειν ἐαλωκότας· ἀλλὰ (τυχεῖν γάρ σφι ἐοῦσαν ὀρτὴν) χορεύειν τε τούτου τὸν χρόνον, καὶ ἐν εὐπαθείῃσι εἶναι, ἐς δὲ δὴ καὶ τὸ κάρτα ἐπύθοντο, καὶ Βαβυλὼν μὲν οὕτω τότε πρῶτον ἀραίρητο.

130. *Anecdote of Cyrus.*

Καὶ ὅτε δὴ ἦν δεκαέτης ὁ παῖς ἔπαιζε μετ' ἄλλων ἡλίκων ἐν τῇ κώμῃ. καὶ οἱ παῖδες παίζοντες εἵλοντο ἐωντῶν βασιλέα εἶναι τοῦτον δὴ τὸν τοῦ βουκόλου καλεόμενον παῖδα. ὁ δὲ αὐτῶν διέταξε τοὺς μὲν οἰκίας οἰκοδομέειν, τοὺς δὲ δορυφόρους εἶναι, τῷ δέ τινι τὰς ἀγγελίας ἐσφέρειν ἐδίδου γέρας, ὥς ἐκάστω ἔργον προστάσσω. εἰς δὴ τούτων τῶν παίδων ἐὼν Ἀρτεμβάρω παῖς, ἀνδρὸς δοκίμου ἐν Μήδοισι, οὐκ ἐποίησε τὸ προσταχθὲν ἐκ τοῦ Κύρου. ἐκέλευε ὦν αὐτὸν τοὺς ἄλλους παῖδας διαλαβεῖν· πειθομένων δὲ τῶν παίδων, ὁ Κῦρος τὸν παῖδα τρηχέως κάρτα περίεσπε μαστιγέων. ὁ δὲ κατελθὼν ἐς πόλιν πρὸς τὸν πατέρα ἀποικτίζετο τῶν ὑπὸ Κύρου ἥντησε. ὁ δὲ Ἀρτεμβάρης ὀργῇ ἐλθὼν παρὰ τὸν Ἀστυάγεα καὶ ἅμα ἀγόμενος τὸν παῖδα, ἀνάρσια πρήγματα

ἔφη πεπονθέναι, λέγων· ‘ὦ βασιλεῦ, ὑπὸ τοῦ σοῦ δούλου, βουκόλου δὲ παιδὸς, ὧδε περιυβρίσμεθα,’ δεικνὺς τοῦ παιδὸς τοὺς ὤμους. ἀκούσας δὲ καὶ ἰδὼν ὁ Ἀστυάγης μετεπέμπετο τὸν τε βουκόλον καὶ τὸν παῖδα. ἐπεὶ τε δὲ παρήσαν ἀμφότεροι, βλέψας πρὸς τὸν Κῦρον ὁ Ἀστυάγης ἔφη· ‘Σὺ δὴ, ἐὼν τοῦδε τοιούτου ἐόντος παῖς, ἐτόλμησας τὸν τοῦδε παῖδα, ἐόντος πρώτου παρ’ ἐμοὶ, ἀεικίῃ τοιῇδε περισπεῖν;’ Ὁ δὲ ἀμείβετο ὧδε· ‘ὦ δέσποτα, ἐγὼ δὲ ταῦτα τοῦτον ἐποίησα σὺν δίκῃ· οἱ γάρ με ἐκ τῆς κώμης παῖδες, τῶν καὶ ὅδε ἦν, παίζοντες σφέων αὐτῶν ἐστήσαντο βασιλέα· ἐδόκεον γάρ σφι εἶναι ἐς τοῦτο ἐπιτηδεώτατος· οἱ μὲν νυν ἄλλοι παῖδες τὰ ἐπιτασσόμενα ἐπετέλεον, οὗτος δὲ ἀνηκούστεέ τε καὶ λόγον εἶχε οὐδένα, ἐς ὃ ἔλαβε τὴν δίκην. εἰ ὦν δὴ τοῦδε εἵνεκα ἄξιός κακοῦ εἰμὶ, ὅδε τοι πάρειμι.’

131. *Cyrus incites the Persians to revolt.*

Ὡς δὲ παρήσαν ἅπαντες, ἐνθαῦτα ὁ Κῦρος (ἦν γάρ τις χῶρος τῆς Περσικῆς ἀκανθώδης ὅσον τε ἐπὶ ὀκτωκαίδεκα σταδίους ἢ εἴκοσι πάντη) τοῦτόν σφι τὸν χῶρον προεῖπε ἐξημερῶσαι ἐν ἡμέρῃ. ἐπιτελεσάντων δὲ τῶν Περσέων τὸν προκείμενον ἄεθλον, δεύτερὰ σφι προεῖπε ἐς τὴν ὑστεραίην παρεῖναι λελουμένους. ἐν δὲ τούτῳ ὁ Κῦρος τὰ τε αἰπόλια καὶ τὰς ποιμένας τοῦ πατρὸς συναλίσας ἔθνε καὶ παρεσκεύαζε ὥς δεξόμενος τῶν Περσέων τὸν στρατὸν, πρὸς δὲ οἴνῳ τε καὶ σιτίοισι ὥς ἐπιτηδεωτάτοις. ἀπικομένους δὲ τῇ ὑστεραίῃ τοὺς Πέρσας κατακλίνας ἐς λειμῶνα εὐώχεε. ἐπεὶ τε δὲ ἀπὸ δείπνου ἦσαν, εἵρετό σφεας ὁ Κῦρος, κότερα τὰ τῇ προτεραίῃ εἶχον ἢ τὰ παρεόντα σφι εἶη αἵρετώτερα. οἱ δὲ ἔφασαν πολλὸν εἶναι αὐτῶν τὸ μέσον· τὴν μὲν γὰρ προτέρην ἡμέρην πάντα σφι κακὰ ἔχειν, τὴν δὲ τότε παρευῶσαν

πάντα ἀγαθά. παραλαβὼν δὲ τοῦτο τὸ ἔπος ὁ Κῦρος εἶπε·
 ‘Ἄνδρες Πέρσαι, οὕτω ὑμῖν ἔχει. βουλομένοισι μὲν ἐμέο
 πείθεσθαι ἔστι τάδε τε καὶ ἄλλα μυρία ἀγαθά· μὴ βουλο-
 μένοισι δὲ ἐμέο πείθεσθαι εἰσι ὑμῖν πόνοι τῷ χθιζῶ
 παραπλήσιοι ἀναρίθμητοι. νῦν ὦν ἐμέο πειθόμενοι γίνεσθε
 ἐλεύθεροι, καὶ ἀπίστασθε ἀπ’ Ἀστυάγεω τὴν ταχίστην.’

132. *Safe in port.*

Ἐν δὲ λιμὴν εὖορμος, ἵν’ οὐ χρεὼ πείσματός ἐστιν,
 οὔτ’ εὐνὰς βαλέειν οὔτε πρυμνήσι’ ἀνάψαι,
 ἀλλ’ ἐπικέλσαντας μείναι χρόνον εἰς ὃ κε ναυτέων
 θυμὸς ἐποτρύνῃ καὶ ἐπιπνεύσωσιν ἀήται.
 αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος ῥέει ἀγλαὸν ὕδωρ,
 κρήνη ὑπὸ σπείους· περὶ δ’ αἴγριοι πεφύασιν.
 ἔνθα κατεπλέομεν, καὶ τις θεὸς ἡγεμόνευε
 νύκτα δι’ ὀρφναίην, οὐδὲ προὔφαίνετ’ ἰδέσθαι·
 ἀἷρ γὰρ παρὰ νηυσὶ βαθεῖ’ ἦν, οὐδὲ σελήνη
 οὐρανόθεν προὔφαινε, κατείχετο δὲ νεφέεσσιν.
 ἔνθ’ οὔ τις τὴν νῆσον ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν·
 οὐδ’ οὔν κύματα μακρὰ κυλινδόμενα προτὶ χέρσων
 εἰσίδομεν, πρὶν νῆας ἐϋσσέλμους ἐπικέλσαι.
 κελσάσῃσι δὲ νηυσὶ καθείλομεν ἱστία πάντα,
 ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης·
 ἔνθα δ’ ἀποβρίξαντες ἐμείναμεν Ἡῶ διαν.

133. *Preparing the meal.*

Αὐτὰρ ὃ γε κρεῖον μέγα κάββαλεν ἐν πυρὸς αὐγῇ,
 ἐν δ’ ἄρα νῶτον ἔθηκ’ ὄϊος καὶ πίονος αἰγὸς,
 ἐν δὲ συνὸς σιάλοιο ῥάχιν τεθαλυῖαν ἀλοιφῇ.
 τῷ δ’ ἔχεν Αὐτομέδων, τάμνεν δ’ ἄρα δῖος Ἀχιλλεύς.

καὶ τὰ μὲν εὖ μίστυλλε καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειρεν,
 πῦρ δὲ Μενoitιάδης δαῖεν μέγα, ἰσόθεος φῶς.
 αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ πῦρ ἐκάη καὶ φλόξ ἐμαράνθη,
 ἀνθρακιὴν στορέσας ὀβελούς ἐφύπερθε τάνυσσεν,
 πάσσε δ' ἄλδς θείοιο, κραυευτάων ἐπαείρας.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὤπτησε καὶ εἰν ἑλεοῖσιν ἔχευεν,
 Πάτροκλος μὲν σῖτον ἑλὼν ἐπένειμε τραπέξῃ
 καλοῖς ἐν κανέοισιν, ἀτὰρ κρέα νείμεν Ἀχιλλεύς.
 αὐτὸς δ' ἀντίον ἴξεν Ὀδυσσῆος θείοιο
 τοίχου τοῦ ἑτέριοιο, θεοῖσι δὲ θῦσαι ἀνώγει
 Πάτροκλον δὲν ἑταῖρον· ὁ δ' ἐν πυρὶ βάλλε θυηλάς.
 οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱαλλον.

134. *Iris conducts Thetis to Olympus.*

ᾠς ἄρα φωνήσασα κάλυμμ' ἔλε δῖα θεάων
 κυάνεον, τοῦ δ' οὔτι μελάντερον ἔπλετο ἔσθος.
 βῆ δ' ἰέναι, πρόσθεν δὲ ποδὴνέμος ὤκέα Ἴρις
 ἡγεῖτ'· ἀμφὶ δ' ἄρα σφι λιάζετο κῦμα θαλάσσης.
 ἀκτὴν δ' ἐξαναβᾶσαι ἐς οὐρανὸν αἰχθήτην·
 εὐρον δ' εὐρύοπα Κρονίδην, περὶ δ' ἄλλοι ἅπαντες
 εἶαθ' ὀμηγερέες μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες.
 ἡ δ' ἄρα παρ Διὸς πατρὶ καθέζετο, εἶξε δ' Ἀθήνη.
 Ἥρη δὲ χρύσειον καλὸν δέπας ἐν χερὶ θῆκεν
 καὶ ῥ' εὐφρην' ἐπέεσσι· Θέτις δ' ὤρεξε πιούσα.

135. *Discovery of Odysseus.*

ᾠς ἄρ' ἔφη· γρη῏ς δὲ λέβηθ' ἔλε παμφανόωντα,
 τοῦ πόδας ἐξαπένιζεν, ὕδωρ δ' ἐνεχεύατο πουλὺν

ψυχρὸν, ἔπειτα δὲ θερμὸν ἐπήφυσεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ἶξεν ἐπ' ἐσχαρόφιν, ποτὶ δὲ σκότον ἐτράπετ' αἶψα·
 αὐτίκα γὰρ κατὰ θυμὸν οἶσατο, μή ἐ λαβοῦσα
 οὐλὴν ἀμφράσσαιτο καὶ ἀμφαδὰ ἔργα γένοιτο.
 νίξε δ' ἄρ' ἄσπον ἰοῦσα ἄναχθ' ἐόν· αὐτίκα δ' ἔγνω
 οὐλὴν, τήν ποτέ μιν σῦς ἤλασε λευκῶ ὀδόντι
 Παρνησόνδ' ἐλθόντα μετ' Αὐτόλυκόν τε καὶ υἱας.
 τὴν γρη῏ς χεῖρεσσι καταπρηνέσσι λαβοῦσα
 γυνῶ ρ' ἐπιμασσαμένη, πόδα δὲ προέηκε φέρεσθαι.
 ἐν δὲ λέβητι πέσε κνήμη, κανάχησε δὲ χαλκὸς,
 ἄψ δ' ἐτέρωσ' ἐκλίθη· τὸ δ' ἐπὶ χθονὸς ἐξέχυθ' ὕδωρ.
 τὴν δ' ἄμα χάρμα καὶ ἄλγος ἔλε φρένα, τὼ δέ οἱ ὅσσε
 δακρυόφι πλησθεν, θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή.
 ἀψαμένη δὲ γενεῖον Ὀδυσσῆα προσέειπεν·
 ‘Ἡ μάλ' Ὀδυσσεύς ἐσσι, φίλον τέκος· οὐδέ σ' ἔγωγε
 πρὶν ἔγνω, πρὶν πάντα ἄνακτ' ἐμὸν ἀμφαφάασθαι.’

136. *Odysseus reassures Telemachus.*

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Τηλέμαχ', οὗ σε ἔοικε φίλον πατέρ' ἔνδον ἐόντα
 οὔτε τι θαυμάζειν περιώσιον, οὔτ' ἀγάασθαι.
 οὐ μὲν γάρ τοι ἔτ' ἄλλος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς·
 ἀλλ' ὅδ' ἐγὼ τοιόσδε, παθὼν κακὰ, πολλὰ δ' ἀληθεῖς,
 ἦλυθον εἰκοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
 αὐτὰρ τοι τόδε ἔργον Ἀθηναίης ἀγελείης,
 ἦτε με τοῖον ἔθηκεν, ὅπως ἐθέλει· δύναται γάρ·
 ἄλλοτε μὲν πτωχῷ ἐναλίγκιον, ἄλλοτε δ' αὔτε
 ἀνδρὶ νέῳ, καὶ καλὰ περὶ χροῖ εἵματ' ἔχοντι.
 ῥηΐδιον δὲ θεοῖσι, τοῖ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
 ἡμὲν κυδῆναι θνητὸν βροτὸν, ἡδὲ κακῶσαι.

137. *A band of warriors.*

Μυρμιδόνας δ' ἄρ' ἐποιχόμενος θώρηξεν Ἀχιλλεὺς
 πάντας ἀνὰ κλισίας σὺν τεύχεσιν. οἱ δὲ λύκοι ὥς
 ὠμοφάγοι, τοῖσιν τε περὶ φρεσὶν ἄσπετος ἀλκή,
 οἳ τ' ἔλαφον κεραὸν μέγαν οὔρεσι δηώσαντες
 δάπτουσιν· πᾶσιν δὲ παρήϊον αἵματι φοινόν·
 καί τ' ἀγεληδὸν ἴασι·ν ἀπὸ κρήνης μελανύδρου
 λάψοντες γλώσσησιν ἀραιῇσιν μέλαν ὕδωρ
 ἄκρον, ἐρευγόμενοι φόνον αἵματος· ἐν δέ τε θυμὸς
 στήθεσιν ἄτρομός ἐστι, περιστένεται δέ τε γαστήρ·
 τοῖοι Μυρμιδόνων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες
 ἀμφ' ἀγαθὸν θεράποντα ποδώκεος Αἰακίδαο
 ῥώοντ'. ἐν δ' ἄρα τοῖσιν ἀρήϊος Ἴστατ' Ἀχιλλεὺς,
 ὀτρύνων ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας.

138. *Scylla.*

Μέσσω δ' ἐν σκοπέλῳ ἐστὶ σπέος ἡεροειδὲς,
 πρὸς ζόφον εἰς Ἑρεβος τετραμμένον, ἧ περ ἂν ὑμεῖς
 νῆα παρὰ γλαφυρὴν ἰθύνετε, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ.
 ἔνθα δ' ἐνὶ Σκύλλῃ ναίει δεινὸν λελακυῖα.
 τῆς ἦτοι φωνὴ μὲν ὅση σκύλακος νεογιλῆς
 γίγνεται, αὐτὴ δ' αὖτε πέλωρ κακόν· οὐδέ κέ τίς μιν
 γηθήσειεν ἰδὼν, οὐδ' εἰ θεὸς ἀντιάσειεν.
 τῆς ἦτοι πόδες εἰσὶ δυνώδεκα πάντες ἄωροι,
 ἐξ δέ τέ οἱ δειραὶ περιμήκεες, ἐν δὲ ἐκάστη
 σμερδαλέῃ κεφαλῇ, ἐν δὲ τρίστοιχοι ὀδόντες
 πυκνοὶ καὶ θαμέες, πλείοι μέλανος θανάτοιο.
 μέσση μὲν τε κατὰ σπείους κοίλοιο δέδυκεν,
 ἔξω δ' ἐξίσχει κεφαλὰς δεινοῖο βερέθρου,

αὐτοῦ δ' ἰχθυάα σκόπελον περιμαιμώωσα
 δελφῖνάς τε κύνας τε, καὶ εἴ ποθι μεῖζον ἔλησιν
 κῆτος, ἃ μυρία βόσκει ἀγάστονος Ἀμφιτρίτη.

139. *A well-spread table.*

Τοῖσι δὲ τεύχε κυκειῶ ἐϋπλόκαμος Ἑκαμήδη,
 τὴν ἄρετ' ἐκ Τενέδοιο γέρων, ὅτε πέρσεν Ἀχιλλεύς·
 ἦ σφωῖν πρῶτον μὲν ἐπιπροΐηλε τράπεζαν
 καλὴν κυανόπεζαν ἐϋξοον, αὐτὰρ ἐπ' αὐτῆς
 χάλκειον κάνεον, ἐπὶ δὲ κρόμυον, ποτῶ ὄψον,
 ἠδὲ μέλι χλωρὸν, παρὰ δ' ἀλφίτου ἱεροῦ ἀκτὴν,
 παρ δὲ δέπας περικαλλές, ὃ οἴκοθεν ἦγ' ὁ γεραιὸς,
 χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον· οὔατα δ' αὐτοῦ
 τέσσαρ' ἔσαν, δοιαὶ δὲ πελειάδες ἀμφὶς ἕκαστον
 χρύσειαι νεμέθουντο, δύω δ' ὑπὸ πυθμένες ἦσαν.
 ἄλλος μὲν μογέων ἀποκινήσασκε τραπέξης
 πλείον ἐδν, Νέστωρ δ' ὁ γέρων ἀμογητὶ ἄειρεν.
 ἐν τῷ ῥά σφι κύκησε γυνὴ ἐϊκυῖα θεῇσιν
 οἴνῳ Πραμνείῳ, ἐπὶ δ' αἴγειον κνῆ τυρὸν
 κνήστι χαλκείῃ, ἐπὶ δ' ἄλφιστα λευκὰ πάλυνεν,
 πινέμεναι δ' ἐκέλευσεν, ἐπεὶ ῥ' ὄπλισσε κυκειῶ.

140. *The prayer of Chryses.*

Ὡς ἔφατ', ἔδδεισεν δ' ὁ γέρων καὶ ἐπείθετο μύθῳ·
 βῆ δ' ἀκέων παρὰ θίνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης·
 πολλὰ δ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κιὼν ἠρᾶθ' ὁ γεραιὸς
 Ἀπόλλωνι ἄνακτι, τὸν ἠΰκομος τέκε Λητώ·

Ἐκλυθί μεν, ἀργυρότοξ', ὃς Χρύσῃν ἀμφιβέβηκας
 Κίλλαν τε ζαθήην Τενέδοιό τε ἱφὶ ἀνάσσεις,
 Σμινθεῦ, εἴ ποτέ τοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρεψα,

ἦ εἰ δὴ ποτέ τοι κατὰ πλῖνα μηρί' ἔκη
ταύρων ἠδ' αἰγῶν, τόδε μοι κρήνην ἐέλδωρ·
τίσειαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσιν.'

ᾠς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων,
βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων χωόμενος κῆρ,
τόξ' ὥμοισιν ἔχων ἀμφηρεφέα τε φαρέτρην·
ἐκλαγξαν δ' ἄρ' οἷστοι ἐπ' ὥμων χωομένοιο,
αὐτοῦ κινηθέντος· ὁ δ' ἦϊε νυκτὶ ἐοικώς.
ἔζετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε νεῶν, μετὰ δ' ἰὸν ἔηκε·
δεινὴ δὲ κλαγγὴ γένετ' ἀργυρέοιο βιοῖο·
οὐρήας μὲν πρῶτον ἐπ' ὤχετο καὶ κύνας ἀργούς,
αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτοῖσι βέλος ἐχεπευκὲς ἐφίει
βάλλ'. αἰεὶ δὲ πυραὶ νεκύων καίοντο θαμειαί.

141. *The cave of Calypso.*

Αὐτίκ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
ἀμβρόσια, χρύσεια, τὰ μιν φέρουν ἡμὲν ἐφ' ὑγρὴν
ἠδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν ἅμα πνοιῆς ἀνέμοιο.
εἶλετο δὲ ῥάβδον, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει
ὦν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει·
τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων πέτετο κρατὺς Ἀργειφόντης.
Πιερίην δ' ἐπιβὰς ἐξ αἰθέρος ἔμπεσε πόντῳ·
σεύατ' ἔπειτ' ἐπὶ κῦμα λάρῳ ὄρνιθι ἐοικώς,
ὅς τε κατὰ δεινοὺς κόλπους ἁλὸς ἀτρυγέτοιο
ἰχθῦς ἀγρώσσων πυκινὰ πτερὰ δεύεται ἄλμῃ·
τῷ ἵκελος πολέεσσιν ὀχήσατο κύμασιν Ἑρμῆς.
ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφίκετο τηλόθ' ἐοῦσαν,
ἐνθ' ἐκ πόντου βὰς ἰοειδέος ἡπειρόνδε
ἦϊεν, ὄφρα μέγα σπέος ἵκετο, τῷ ἔνι νύμφῃ
ναῖεν εὐπλόκαμος· τὴν δ' ἔνδοθι τέτμεν ἐοῦσαν.
πῦρ μὲν ἐπ' ἐσχαρόφιν μέγα καίετο, τηλόθι δ' ὁδμῇ

κέδρου τ' εὐκεάτοιο θύου τ' ἀνὰ νῆσον ὁδῶδει
 δαιομένων· ἥ δ' ἔνδον ἀοιδιάουσ' ὀπὶ καλῇ,
 ἱστὸν ἐποιοχόμενη χρυσεῖη κερκίδ' ὕφαινευ.
 ὕλη δὲ σπέος ἀμφὶ πεφύκει τηλεθόωσα,
 κλήθρη τ' αἰγειρός τε καὶ εὐώδης κυπάρισσος.
 ἔνθα δέ τ' ὄρνιθες τανυσίπτεροι εὐνάζοντο,
 σκῶπές τ' ἱρηκές τε τανύγλωσσοί τε κορῶναι
 εἰνάλιναι, τῆσιν τε θαλάσσια ἔργα μέμηλεν.
 ἥ δ' αὐτοῦ τετάνυστο περὶ σπείους γλαφυροῖο
 ἡμερὶς ἡβώωσα, τεθήλει δὲ σταφυλῆσιν·
 κρῆναι δ' ἐξείης πίσυρες ῥέον ὕδατι λευκῷ,
 πλησίαι ἀλλήλων τετραμμέναι ἄλλυδις ἄλλη.
 ἀμφὶ δὲ λειμῶνες μαλακοὶ ἴου ἡδὲ σελίνου
 θήλεον· ἔνθα κ' ἔπειτα καὶ ἀθάνατός περ ἐπελθὼν
 θηήσαιτο ἰδὼν καὶ τερφθείη φρεσὶν ᾗσιν.
 ἔνθα στὰς θηεῖτο διάκτορος Ἀργειφόντης.

142. *Athene saves the life of Menelaus.*

Ἔλκε δ' ὁμοῦ γλυφίδας τε λαβὼν καὶ νεῦρα βόεια·
 νευρὴν μὲν μαζῷ πέλασεν, τόξῳ δὲ σίδηρον.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ κυκλοτερὲς μέγα τόξον ἔτεινευ,
 λίγξε βιὸς, νευρὴ δὲ μέγ' ἴαχεν, ἄλτο δ' οἷστος
 ὀξυβελῆς, καθ' ὅμιλον ἐπιπτέσθαι μενεαίνων.
 οὐδὲ σέθεν, Μενέλαε, θεοὶ μάκαρες λελάθοντο
 ἀθάνατοι, πρώτη δὲ Διὸς θυγάτηρ ἀγελείη,
 ἧ τοι πρόσθε στᾶσα βέλος ἐχεπευκὲς ἄμυνεν.
 ἧ δὲ τόσον μὲν ἔεργει ἀπὸ χροὸς, ὥς ὅτε μήτηρ
 παιδὸς ἐέργη μυῖαν, ὅθ' ἡδέϊ λέξεται ὕπνῳ.
 αὐτὴ δ' αὖτ' ἴθυνεν, ὅθι ζωστήηρος ὀχῆες
 χρύσειοι σύνεχον καὶ διπλόος ἦντετο θώρηξ·
 ἐν δ' ἔπεσε ζωστήηρι ἀρηρότι πικρὸς οἷστός·

διὰ μὲν ἄρ ζωστῆρος ἐλήλατο δαιδαλέοιο,
καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἡρήρειστο
μίτρης θ', ἣν ἐφόρει ἔρυμα χροὸς, ἔρκος ἀκόντων,
ἣ οἱ πλείστον ἔρυτο, διαπρὸ δὲ εἷσατο καὶ τῆς.
ἀκρότατον δ' ἄρ' οἷστὸς ἐπέγραψε χροά φωτός·
αὐτίκα δ' ἔρρεν αἷμα κελαινεφές ἐξ ὠτειλῆς.

143. *Odysseus finds his father.*

Τὸν δ' οἶον πατέρ' εὗρεν ἐκτιμένῃ ἐν ἁλῶνι,
λιστρεύοντα φυτόν· ῥυπόωντα δὲ ἔστο χιτῶνα
ῥαπτὸν ἀεικέλιον, περὶ δὲ κνήμησι βοείας
κνημίδας ῥαπτὰς δέδετο, γραπτῷς ἀλεείνων,
χειρῖδάς τ' ἐπὶ χερσὶ βάτων ἔνεκ'. αὐτὰρ ὑπερθευ
αἰγείην κυνέην κεφαλῇ ἔχε, πένθος ἀέξων.
τὸν δ' ὥς οὖν ἐνόησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς
γῆραϊ τειρόμενον, μέγα δὲ φρεσὶ πένθος ἔχοντα,
στὰς ἄρ' ὑπὸ βλωθρὴν ὄγχυην κατὰ δάκρυον εἶβεν
μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν
κύσσαι καὶ περιφῦναι ἐὼν πατέρ', ἠδὲ ἕκαστα
εἰπεῖν, ὥς ἔλθοι καὶ ἴκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
ἣ πρῶτ' ἐξερέοιτο ἕκαστά τε πειρήσαιο.
ᾧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
πρῶτον κερτομίοις ἐπέεσσιν πειρηθῆναι.
τὰ φρονέων ἰθὺς κίεν αὐτοῦ δῖος Ὀδυσσεύς.
ἦτοι ὁ μὲν κατέχων κεφαλὴν φυτὸν ἀμφελάχαιεν·
τὸν δὲ παριστάμενος προσεφώνεε φαλδιμος υἱός.

144. *To a statue of Time.*

Τίς πόθεν ὁ πλάστης; Σικυώνιος. οὖνομα δὴ τίς;
Λύσιππος. σὺ δέ τίς; Καιρὸς ὁ πανδαμάτωρ.

τίπτε δ' ἐπ' ἄκρα βέβηκας; ἀεὶ τροχάω. τί δὲ ταρσοὺς
ποσσὶν ἔχεις διφυεῖς; ἵπταμ' ὑπηνέμιος.
χειρὶ δὲ δεξιτερῇ τί φέρεις ξυρόν; ἀνδράσι δεῖγμα,
ὥς ἀκμῆς πάσης ὀξύτερος τελέθω.
ἦ δὲ κόμη, τί κατ' ὄψιν; ὑπαντιάσαντι λαβέσθαι.
νῆ Δία τὰξόπιθεν δ' ἐς τί φαλακρὰ πέλει;
τὸν γὰρ ἄπαξ πτηνοῖσι παραθρέξαντά με ποσσὶν
οὔτις ἔθ' ἱμείρων δράζεται ἐξόπιθεν.
τοῦνεχ' ὁ τεχνίτης σε διέπλασεν; εἵνεκεν ὑμῶν,
ξεῖνε, καὶ ἐν προθύροις θῆκε διδασκαλίην.

145. *Popular ideas of religion.*

Εἰς θεὸς ἔν τε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισι μέγιστος,
οὔτε δέμας θνητοῖσιν ὁμοίος οὔτε νόημα.
ἀλλὰ βροτοὶ δοκέουσι θεοὺς γεννᾶσθαι ὁμοίως,
τὴν σφετέρην τ' αἰσθησιν ἔχειν φωνήν τε δέμας τε.
ἀλλ' εἴ τοι χεῖράς γ' εἶχον βόες ἢ λέοντες,
ἦ γράψαι χεῖρεσσι καὶ ἔργα τελεῖν ἄπερ ἄνδρες,
ἵπποι μέν θ' ἵπποισι, βοὲς δέ τε βοῦσιν ὁμοίας
καὶ κε θεῶν ἰδέας ἔγραφον καὶ σώματ' ἐποιοῦν
τοιαῦθ', οἷόν περ καὶ αὐτοὶ δέμας εἶχον ὁμοῖον.
πάντα θεοῖς ἀνέθηκαν Ὅμηρός θ' Ἡσίοδός τε
ὅσσα παρ' ἀνθρώποισιν ὀνείδεα καὶ ψόγος ἐστὶν,
καὶ πλεῖστ' ἐφθέγγξαντο θεῶν ἀθεμίστια ἔργα,
κλέπτειν μοιχεύειν τε καὶ ἀλλήλους ἀπατεύειν.

146. *'Mourir pour la patrie.'*

Τεθνάμεναι γὰρ καλὸν ἐπὶ προμάχοισι πεσόντα
ἄνδρ' ἀγαθὸν, περὶ ᾗ πατρίδι μαρνάμενον
τὴν δ' αὐτοῦ προλιπόντα πόλιν καὶ πῖονας ἀγροὺς
πτωχεύειν πάντων ἔστ' ἀνιηρότατον,

πλαζόμενον σὺν μητρὶ φίλῃ καὶ πατρὶ γέροντι
 παισὶ τε σὺν μικροῖς κουριδίῃ τ' ἀλόχῳ.
 ἔχθρὸς μὲν γὰρ τοῖσι μετέσσεται, οὓς κεν ἴκηται
 χρησμοσύνη τ' εἴκων καὶ στυγερῇ πενίῃ.
 θυμῷ γῆς περὶ τῆσδε μαχώμεθα καὶ περὶ παίδων
 θνήσκωμεν ψυχέων μηκέτι φειδόμενοι.
 ὦ νέοι, ἀλλὰ μάχεσθε παρ' ἀλλήλοισι μένοντες,
 μηδὲ φυγῆς αἰσχυρὰς ἄρχετε μηδὲ φόβου·
 τοὺς δὲ παλαιότερους, ὧν οὐκέτι γούνατ' ἐλαφρὰ,
 μὴ καταλείποντες φεύγετε τοὺς γεραίους.
 αἰσχυρὸν γὰρ δὴ τοῦτο μετὰ προμάχοισι πεσόντα
 κεῖσθαι πρόσθε νέων ἄνδρα παλαιότερον,
 ἥδη λευκὸν ἔχοντα κάρη πολιόν τε γένειον,
 θυμὸν ἀποπνείοντ' ἄλκιμον ἐν κονίῃ,
 καὶ χροὰ γυμνωθέντα· νέοισι δὲ πάντ' ἐπέοικεν,
 ὄφρ' ἐρατῆς ἥβης ἀγλαὸν ἄνθος ἔχῃ,
 ἀνδράσι μὲν θηητὸς ἰδεῖν, ἐρατὸς δὲ γυναιξὶν
 ζῶς ἔων, καλὸς δ' ἐν προμάχοισι πεσών.
 ἀλλὰ τις εὖ διαβὰς μενέτω ποσὶν ἀμφοτέροισιν
 στηριχθεὶς ἐπὶ γῆς, χεῖλος ὁδοῦσι δακῶν.

147. *Andromache's lamentation.*

Ἰλίῳ αἰπεινᾷ Πάρις οὐ γάμον, ἀλλὰ τιν' ἄταν
 ἠγάγετ' εὐναίαν εἰς θαλάμους Ἑλέναν·
 ἃς ἔνεκ', ὦ Τροία, δορὶ καὶ πυρὶ δηϊάλωτον
 εἶλέ σ' ὁ χιλιόναυς Ἑλλάδος ὤκυς Ἄρης,
 καὶ τὸν ἐμὸν μελέας πόσιν Ἑκτορα, τὸν περὶ τείχῃ
 εἵλκυσε διφρεύων παῖς ἀλίας Θέτιδος·
 αὐτὰ δ' ἐκ θαλάμων ἀγόμαν ἐπὶ θίνα θαλάσσης,
 δουλοσύναν στυγεράν ἀμφιβαλοῦσα κάρφ·

πολλὰ δὲ δάκρυνά μοι κατέβα χροὸς, ἀνίκ' ἔλειπον
 ἄστυ τε καὶ θαλάμους καὶ πόσιν ἐν κούiais.
 ὦμοι ἐγὼ μελέα, τί μ' ἐχρήν ἔτι φέγγος ὁρᾶσθαι,
 Ἑρμιόνας δούλαν; ἄς ὑπο τειρομένα
 πρὸς τόδ' ἄγαλμα θεᾶς, ἰκέτις περὶ χεῖρε βαλοῦσα,
 τάκομαι, ὥς πετρίνα πιδακόεσσα λιβάς.

148. *Ode to Love.*

Ἐρως ἀνίκατε μάχαν,
 Ἐρως, ὃς ἐν κτήμασι πίπτεις,
 ὃς ἐν μαλακαῖς παρειαῖς
 νεάνιδος ἐννυχεύεις,
 φοιτᾷς δ' ὑπερπόντιος ἐν τ' ἀγρονόμοις αὐλαῖς.
 καί σ' οὔτ' ἀθανάτων φύξιμος οὐδεὶς
 οὔθ' ἀμερίων ἐπ' ἀνθρώπων, ὁ δ' ἔχων μέμνηεν.
 σὺν καὶ δικαίων ἀδίκους
 φρένας παρασπᾷς ἐπὶ λώβᾳ.
 σὺν καὶ τόδε νεῖκος ἀνδρῶν
 ξύναιμον ἔχεις ταραξας.
 νικᾷ δ' ἐναργῆς βλεφάρων ἥμερος εὐλέκτρον
 νύμφας, τῶν μεγάλων οὐχὶ πάρεδρος
 θεσμῶν· ἅμαχος γὰρ ἐμπαίζει θεὸς Ἀφροδίτα.

149. *Service of Apollo.*

Ἄρματα μὲν τάδε λαμπρὰ τεθρίππων
 ἥλιος ἥδη κάμπτει κατὰ γῆν,
 ἄστρον δὲ φεύγει πῦρ τόδ' ἀπ' αἰθέρος
 εἰς νύχθ' ἱερὰν,
 Παρνησιᾶδες δ' ἄβατοι κορυφαὶ
 καταλαμπόμεναι τὴν ἡμέριαν
 ἀψίδα βροτοῖσι δέχονται.

σμύρνης δ' ἀνύδρου καπνὸς εἰς ὀρόφους
 Φοίβου πέτεται,
 θάσσει δὲ γυνὴ τρίποδα ζάθεον
 Δελφῖς, αἰίδουσ' Ἑλλησι βοὰς,
 ἅς ἂν Ἀπόλλων κελαδήσῃ.
 ἀλλ', ὦ Φοίβου Δελφοὶ θέραπες,
 τὰς Κασταλίας ἀργυροειδεῖς
 βαίνετε δίνας, καθαραῖς δὲ δρόσοις
 ἀφυδρανάμενοι στείχετε ναοὺς·
 στόμα τ' εὖφημον φρουρεῖτ' ἀγαθὸν,
 φήμας τ' ἀγαθὰς τοῖς ἐθέλουσιν
 μαντεύεσθαι
 γλώσσης ἰδίας ἀποφαίνειν.
 ἡμεῖς δὲ, πόνους οὖς ἐκ παιδὸς
 μοχθοῦμεν αἰεὶ, πτόρθοισι δάφνης
 στέφεσιν θ' ἱεροῖς ἐσόδους Φοίβου
 καθαρὰς θήσομεν ὑγραῖς τε πέδον
 ῥανίσιν νοτερόν, πτηνῶν τ' ἀγέλας,
 αἱ βλάπτουσιν
 σέμν' ἀναθήματα, τόξοισιν ἐμοῖς
 φυγάδας θήσομεν· ὥς γὰρ ἀμήτωρ
 ἀπάτωρ τε γεγὼς τοὺς θρέψαντας
 Φοίβου ναοὺς θεραπεύω.

150. *Praise of piety.*

ὦ πολύξεινος καὶ ἐλεύθερος ἀνδρὸς αἰεὶ ποτ' οἶκος,
 σέ τοι καὶ ὁ Πύθιος εὐλύρας Ἀπόλλων
 ἡξίωσε ναίειν,
 ἔτλα δὲ σοῖσι μηλονόμας
 ἐν δόμοις γενέσθαι,
 δοχμῶν διὰ κλιτύων

βοσκήμασι σοῖσι συρίζων
 ποιμνίτας ὑμεναίους.
 σὺν δ' ἐποιμαίνοντο χαρᾷ μελέων βαλῖαι τε λύγκες,
 ἔβα δὲ λιποῦσ' Ὀβρυος νάπαν λεόντων
 ἃ δαφοινὸς ἴλα·
 χόρευσε δ' ἄμφι σὰν κιθάραν,
 Φοῖβε, ποικιλόθριξ
 νεβρὸς ὑψικόμων πέραν
 βαίνουσ' ἐλατᾶν σφυρῷ κούφῳ
 χαίρουσ' εὖφρονι μολπᾷ.
 τοιγὰρ πολυμηλοτάταν
 ἐστίαν οἰκεῖ παρὰ καλλίναον
 Βοιβίαν λίμναν· ἀρότοις δὲ γυνᾶν
 καὶ ποδίων δαπέδοις
 ὄρον ἄμφι μὲν ἀελίου κνεφαίαν
 ἱππόστασιν αἰθέρα τὰν Μολοσσῶν τίθεται,
 πόντιόν τ' Αἰγαιῶν' ἐπ' ἄκταν
 ἀλίμενον Πηλίου κρατύνει.
 καὶ νῦν δόμον ἀμπετάσας
 δέξεται ξεῖνον νοτερῷ βλεφάρῳ,
 τᾶς φίλας κλαίων ἀλόχου νέκυν ἐν
 δώμασιν ἀρτιθανῇ·
 τὸ γὰρ εὐγενὲς ἐκφέρεται πρὸς αἰδῶ.
 ἐν τοῖς ἀγαθοῖσι δὲ πάντ' ἔνεστιν σοφίας.
 πρὸς δ' ἐμᾷ ψυχᾷ θάρσος ἦσται
 θεοσεβῇ φῶτα κεδνὰ πράξειν.

SUPPLEMENT.

EXTRACTS FROM THE NEW TESTAMENT.

1. (a) Οὐκ ἔστι προφήτης ἄτιμος, εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ.
(b) ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος.
(c) οἱ δοκοῦντες ἄρχειν τῶν ἔθνων κατακυριεύουσιν αὐτῶν.
(d) ἡ πενθέρα τοῦ Σίμωνος ἦν συνεχομένη πυρετῷ μεγάλῳ.
(e) ἤρθη τὸ περισσεῦσαν αὐτοῖς ἰκλασμάτων κόφινος δώδεκα.
(f) σὺ δὲ πόσον ὀφείλεις; ὁ δὲ εἶπεν, Ἑκατον κόρους σίτου.
(g) πεσοῦνται στόματι μαχαίρας, καὶ αἰχμαλωτισθῶσονται.
(h) τίθησι τὰ ἱμάτια, καὶ λαβὼν λέντιον διέζωσεν ἐαυτόν.
2. (a) Ὁ ἐμβάψας μετ' ἐμοῦ τὴν χεῖρα ἐν τῷ τρυβλίῳ, οὗτός με παραδώσει.
(b) μηδένα διασείσητε, μηδὲ συκοφαντήσητε καὶ ἀρκείσθε τοῖς ὀψωνίοις ὑμῶν.
(c) ἰδοὺ, ὁ πατήρ σου καὶ γὰρ ὁδυνώμενοι ἐζητουμέν σε.

- (*d*) ὕπαγε, ὅσα ἔχεις πώλησον, καὶ δὸς τοῖς πτωχοῖς.
 (*e*) ἐὰν οἰκία ἐφ' ἑαυτὴν μερίσθῃ, οὐ δυνήσεται στα-
 θῆναι.
 (*f*) εἰ μὴ ἐκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι, οὐκ ἂν
 ἐσώθη πᾶσα σάρξ.
 (*g*) ἔτι τετράμηνός ἐστι, καὶ ὁ θέρισμος ἔρχεται.
 (*h*) ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησεν ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ.

3. (*a*) Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀσθενήσασαν
 αὐτὴν ἀποθανεῖν.
 (*b*) εἰς χολὴν πικρίας καὶ σύνδεσμον ἀδικίας ὁρῶ σε
 ὄντα.
 (*c*) διὰ τὸ ὁμότεχνον εἶναι ἔμενε παρ' αὐτοῖς καὶ εἰρ-
 γάζετο.
 (*d*) σφοδρῶς χειμαζομένων ἡμῶν τῇ ἐξῆς ἐκβολὴν
 ἐποιοῦντο.
 (*e*) ἐγὼ πολλοῦ κεφαλαίου τὴν πολιτείαν ταύτην ἐκτῆ-
 σαμην.
 (*f*) δείραντες ἡμᾶς δημοσίᾳ ἀκατακρίτους ἔβαλον εἰς
 φυλακὴν.
 (*g*) ἐκτιναζάμενοι τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν ἐπ' αὐτοὺς
 ἦλθον εἰς Ἰκόνιον.
 (*h*) ἐνοσφίσατο ἀπὸ τῆς τιμῆς, συνειδυίας καὶ τῆς γυναι-
 κὸς αὐτοῦ.

4. (*a*) Ἐδοξε κάμοι, παρηκολουθηκότι ἄνωθεν πᾶσιν ἀκρι-
 βῶς, καθεξῆς σοι γράψαι.
 (*b*) προσελθὼν ἤψατο τῆς σοροῦ· οἱ δὲ βαστάζοντες
 ἔστησαν.
 (*c*) ἔγχειται, ἄρον τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει.

- (*d*) ἐάν τις περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὐ προσκόπτει.
 (*e*) ὥς γεσσαρακονταετῇ χρόνον ἐτροποφόρησεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ.
 (*f*) ἔνεκεν τῆς ἐλπίδος τοῦ Ἰσραὴλ τὴν ἄλυσιν ταύτην περικείμεαι.
 (*g*) τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω.
 (*h*) γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν.

5. (*a*) Καθὼς τὸ κλήμα οὐ δύναται καρπὸν φέρειν ἀφ' ἐ-
 αυτοῦ, ἐὰν μὴ μείνῃ ἐν τῇ ἀμπέλῳ· οὕτως οὐδὲ
 ὑμεῖς, ἐὰν μὴ ἐν ἐμοὶ μείνητε. ἐγὼ εἰμι ἡ
 ἄμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα.
 (*b*) ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἡ μαρτυρία μου οὐκ
 ἔστιν ἀληθής. ἄλλος ἐστὶν ὁ μαρτυρῶν περὶ
 ἐμοῦ, καὶ οἶδα ὅτι ἀληθής ἐστὶν ἡ μαρτυρία ἣν
 μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ.
 (*c*) πᾶσα σὰρξ ὥς χόρτος, καὶ πᾶσα δόξα ἀνθρώπου ὥς
 ἄνθος χόρτου. ἐξηράνθη ὁ χόρτος, καὶ τὸ
 ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσε· τὸ δὲ ῥῆμα Κυρίου μένει
 εἰς τὸν αἰῶνα.
 (*d*) ἰδοὺ τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδωμι
 τοῖς πτωχοῖς· καὶ εἴ τινός τι ἐσυκοφάντησα,
 ἀποδίδωμι τετραπλοῦν.
 (*e*) καὶ παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ χῆραι κλαίουσai καὶ
 ἐπιδεικνύμεναι χιτῶνας καὶ ἱμάτια ὅσα ἐποίει
 μετ' αὐτῶν οὕσα ἡ Δορκάς.
 (*f*) καλὸν τὸ ἅλας· ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν τίνι
 ἀρτυθήσεται ; οὔτε εἰς γῆν, οὔτε εἰς κοπρίαν
 εὖθετόν ἐστιν· ἕξω βάλλουσιν αὐτό.

(g) οὐαὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς, ὅτι ἤρατε τὴν κλείδα τῆς γνώσεως· αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλθετε, καὶ τοὺς εἰσερχομένους ἐκωλύσατε.

(h) λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι παντὶ τῷ ἔχοντι δοθήσεται· ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.

6. (a) ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε ἔσομαι μεθ' ὑμῶν ; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν ;

(b) λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγε-
νήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας.

(c) ἐρευνᾶτε τὰς γραφὰς, ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζῶν αἰώνιον ἔχειν, καὶ ἐκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ.

(d) ἐὰν δὲ ἁμάρτη εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου, ἐπιτίμησον αὐτῷ· καὶ ἐὰν μετανοήσῃ, ἄφες αὐτῷ. καὶ ἐὰν ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἁμάρτη εἰς σὲ, καὶ ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἐπιστρέψῃ ἐπὶ σὲ λέγων, Μετανοῶ· ἀφήσεις αὐτῷ.

(e) εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν εἰσέρχησθε, καὶ μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξελθόντες εἰς τὰς πλατείας αὐτῆς, εἵπατε, Καὶ τὸν κονιορτὸν τὸν κολληθέντα ἡμῖν ἐκ τῆς πόλεως ὑμῶν, ἀπομασσόμεθα ὑμῖν.

(f) ἐὰν πεινᾷ ὁ ἐχθρός σου, ψώμιζε αὐτόν· ἐὰν διψᾷ, πότιζε αὐτόν. τοῦτο γὰρ ποιῶν, ἄνθρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ νίκα ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν.

(g) δίδετε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· μέτρον καλὸν, πεπιεσμένον καὶ σεσαλευμένον καὶ ὑπερεκχυνόμενον δώσουσιν εἰς τὸν κόλπον ὑμῶν. τῷ γὰρ αὐτῷ μέτρῳ ᾧ μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν.

(h) ἔαν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἑαυτοὺς πλανῶμεν, καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. ἔαν ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, πιστός ἐστι καὶ δίκαιος, ἵνα ἀφῇ ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας, καὶ καθάριση ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας.

7. (a) Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἔαν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσὼν εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος μένει· ἔαν δὲ ἀποθάνῃ, πολὺν καρπὸν φέρει.

(b) ἐγὼ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωή. ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, κἂν ἀποθάνῃ, ζήσεται· καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμὲ, οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα.

(c) ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ ἐρῶ αὐτῷ, Πάτερ, ἡμάρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου· καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου.

(d) οὐ χρεῖαν ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες ἱατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. οὐκ ἐλήλυθα καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

(e) ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὁ ἐρχόμενος πρὸς με, οὐ μὴ πεινάσῃ· καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, οὐ μὴ διψήσῃ πώποτε.

(f) τυφλοὶ ἀναβλέπουσι, χωλοὶ περιπατοῦσι, λεπροὶ καθαρίζονται, κωφοὶ ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται, πτωχοὶ εὐαγγελίζονται.

(g) καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτῷ ἔχων τόξον, καὶ ἐδόθη αὐτῷ στέφανος, καὶ ἐξῆλθε νικῶν, καὶ ἵνα νικήσῃ.

(h) οὕτως ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόλῃται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον.

8. (a) Σήμερον, ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε· μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὥς ἐν τῷ παραπικρασμῷ, κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πειρασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ.
- (b) ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὁ μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξει αὐτήν.
- (c) ἰδοὺ τίθημι ἐν Σιών λίθον προσκόμματος, καὶ πέτραν σκανδάλου· καὶ πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ καταισχυνηθήσεται.
- (d) τὸ πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη, Χριστός. ὥστε ἑορτάζωμεν, μὴ ἐν ζύμῃ παλαιᾷ, μηδὲ ἐν ζύμῃ κακίας καὶ πονηρίας, ἀλλ' ἐν ἀζύμοις εἰλικρινείας καὶ ἀληθείας.
- (e) βλέπετε οὖν πῶς ἀκριβῶς περιπατεῖτε, μὴ ὡς ἄσοφοι, ἀλλ' ὡς σοφοί, ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρὸν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραὶ εἰσι.
- (f) γινώσκετε τὴν χάριν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι δι' ὑμᾶς ἐπτώχευσε πλούσιος ὢν, ἵνα ὑμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτήσητε.
- (g) ἐὰν ᾗ ἐξ ἀνθρώπων ἡ βουλὴ αὕτη ἢ τὸ ἔργον τοῦτο, καταλυθήσεται· εἰ δὲ ἐκ Θεοῦ ἐστίν, οὐ δύνασθε καταλῦσαι αὐτὸ, μήποτε καὶ θεομάχοι εὐρεθῇτε.
- (h) ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν οὗτος ; οὐδὲν αἴτιον θανάτου εὔρον ἐν αὐτῷ· παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω.
9. (a) Οὐδεὶς οἰκέτης δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἓνα μισήσει, καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει· ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται, καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ.

- (b) ὁ σπείρων εἰς τὴν σάρκα ἑαυτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς
θερίσει φθοράν· ὁ δὲ σπείρων εἰς τὸ πνεῦμα,
ἐκ τοῦ πνεύματος θερίσει ζωὴν αἰώνιον.
- (c) δυνάμεις τε οὐ τὰς τυχοῦσας ἐποίει ὁ Θεὸς διὰ τῶν
χειρῶν Παύλου, ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενοῦντας
ἐπιφέρεισθαι ἀπὸ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ σουδάρια ἢ
σιμικίνθια, καὶ ἀπαλλάσσεσθαι ἀπ' αὐτῶν τὰς
νόσους.
- (d) ἰδοὺ οὗτος κείται εἰς πτώσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν
ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον·
καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται ῥομ-
φαία· ὅπως ἂν ἀποκαλυφθῶσιν ἐκ πολλῶν
καρδιῶν διαλογισμοί.
- (e) ὅταν ἔλθῃ ὁ παράκλητος, ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ
τοῦ πατρὸς, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ παρὰ
τοῦ πατρὸς ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος μαρτυρήσει
περὶ ἐμοῦ.
- (f) παραχρῆμα δὲ ἐστερεώθησαν αὐτοῦ αἱ βάσεις καὶ
τὰ σφυρὰ, καὶ ἐξαλλόμενος ἕστη καὶ περιεπά-
τει, καὶ εἰσῆλθε σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερὸν, περι-
πατῶν καὶ ἀλλόμενος καὶ αἰνῶν τὸν Θεόν.
- (g) τότε ὁ Παῦλος πρὸς αὐτὸν εἶπε, Τύπτειν σε μέλλει
ὁ Θεός, τοῖχε κεκονιαμένε· καὶ σὺ κάθη κρίνων
με κατὰ τὸν νόμον, καὶ παρανομῶν κελεύεις με
γύπτεσθαι ;
- (h) καὶ ἰδοὺ πνεῦμα λαμβάνει αὐτὸν, καὶ ἐξαίφνης
κράζει, καὶ σπαράσσει αὐτὸν μετὰ ἀφροῦ, καὶ
μόγισ ἀποχωρεῖ ἀπ' αὐτοῦ, συντρίβον αὐτόν.

10. *The way and gate of life.*

Εἰσεέλθετε διὰ τῆς στενῆς πύλης· ὅτι πλατεία ἡ πύλη, καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοὶ εἰσιν οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς· ὅτι στενὴ ἡ πύλη, καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν, καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὐρίσκοντες αὐτήν.

11. *Parable of the Barren Fig-tree.*

Ἐλεγε δὲ ταύτην τὴν παραβολὴν, Συκὴν εἶχέ τις ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ πεφυτευμένην· καὶ ἦλθε καρπὸν ζητῶν ἐν αὐτῇ, καὶ οὐχ εὗρεν. εἶπε δὲ πρὸς τὸν ἀμπελουργόν, Ἴδου τρία ἔτη ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ, καὶ οὐχ εὐρίσκω· ἔκκοψον αὐτήν, ἵνατί καὶ τὴν γῆν καταργεῖ; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ, Κύριε, ἄφες αὐτήν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος, ἕως ὅτου σκάψω περὶ αὐτήν, καὶ βάλω κοπρίαν· καὶ μὲν ποιήσῃ καρπόν· εἰ δὲ μήγε, εἰς τὸ μέλλον ἐκκόψεις αὐτήν.

12. *Cure of the deaf and dumb man.*

Καὶ πάλιν ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὁρίων Τύρου καὶ Σιδῶνος, ἦλθε πρὸς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, ἀνὰ μέσον τῶν ὁρίων Δεκαπόλεως. καὶ φέρουσιν αὐτῷ κωφὸν μογιλάλον, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα ἐπιθῇ αὐτῷ τὴν χεῖρα. καὶ ἀπολαβόμενος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὄχλου κατ' ἰδίαν, ἔβαλε τοὺς δακτύλους αὐτοῦ εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ, καὶ πτύσας ἤψατο τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, ἔστειναξε, καὶ λέγει αὐτῷ, Ἐφφαθὰ, ὃ ἐστι, Διανοίχθητι. καὶ εὐθέως διηνοίχθησαν αὐτοῦ αἱ ἀκοαί· καὶ ἐλύθη ὁ δεσμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ὀρθῶς. καὶ διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ εἰπῶσιν· ὅσον δὲ αὐτὸς αὐτοῖς διεστέλ-

λετο, μᾶλλον περισσότερον ἐκήρυσσον· καὶ ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήσσοντο λέγοντες, Καλῶς πάντα πεποίηκε· καὶ τοὺς κωφοὺς ποιεῖ ἀκούειν, καὶ τοὺς ἀλάλους λαλεῖν.

13. *The good Samaritan.*

*Ανθρωπὸς τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχὼν, καὶ λησταῖς περιέπεσεν, οἱ καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν, καὶ πληγὰς ἐπιθέντες ἀπῆλθον, ἀφέντες ἡμιθανῆ τυγχάνοντα. κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεὺς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ, καὶ ἰδὼν αὐτὸν, ἀντιπαρῆλθεν. ὁμοίως δὲ καὶ Λευΐτης, γενόμενος κατὰ τὸν τόπον, ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ἀντιπαρῆλθεν. Σαμαρεΐτης δέ τις ὁδεύων, ἦλθε κατ' αὐτὸν, καὶ ἰδὼν αὐτὸν, ἐσπλαγχνίσθη· καὶ προσελθὼν κατέδησε τὰ τραύματα αὐτοῦ, ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον· ἐπιβιβάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος, ἤγαγεν αὐτὸν εἰς πανδοχεῖον, καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον ἐξελθὼν, ἐκβαλὼν δύο δηνάρια ἔδωκε τῷ πανδοχεῖ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ· καὶ ὃ τι ἂν προσδαπανήσης, ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με ἀποδώσω σοι.

14. *Parable of the Vineyard.*

*Ανθρωπὸς τις ἦν οἰκοδεσπότης, ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπέλωνα, καὶ φραγμὸν αὐτῷ περιέθηκε, καὶ ὥρυξεν ἐν αὐτῷ ληνὸν, καὶ ὥκοδόμησε πύργον, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν. ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωργοὺς, λαβεῖν τοὺς καρποὺς αὐτοῦ· καὶ λαβόντες οἱ γεωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ, ὃν μὲν ἔδειραν, ὃν δὲ ἀπέκτειναν, ὃν δὲ ἐλιθοβόλησαν. πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους πλείονας τῶν πρώτων· καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὡσαύτως. ὕστερον δὲ ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ λέγων, Ἐντραπήσονται

τὸν υἱὸν μου. οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν υἱὸν, εἶπον ἐν ἑαυτοῖς, Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτὸν, καὶ κατὰσχωμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. καὶ λαβόντες αὐτὸν ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος καὶ ἀπέκτειναν.

15. *Miraculous gift of tongues.*

Καὶ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, ἦσαν ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτό. καὶ ἐγένετο ἄφνω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἦχος ὥσπερ φερομένης πνοῆς βιαίας, καὶ ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον οὗ ἦσαν καθήμενοι· καὶ ὥφθησαν αὐτοῖς διαμεριζόμεναι γλώσσαι ὥσεὶ πυρὸς, ἐκάθισέ τε ἐφ' ἓνα ἕκαστον αὐτῶν, καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἤρξαντο λαλεῖν ἐτέραις γλώσσαις, καθὼς τὸ Πνεῦμα ἐδίδου αὐτοῖς ἀποφθέγγεσθαι. ἦσαν δὲ ἐν Ἱερουσαλὴμ κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι ἄνδρες εὐλαβεῖς ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν. γενομένης δὲ τῆς φωνῆς ταύτης, συνῆλθε τὸ πλῆθος καὶ συνεχύθη· ὅτι ἤκουον εἰς ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ λαλούντων αὐτῶν.

16. *Elymas the sorcerer.*

Διελθόντες δὲ τὴν νῆσον ἄχρι Πάφου, εὗρόν τινα μάγον ψευδοπροφήτην Ἰουδαῖον, ᾧ ὄνομα Βαρῖησοῦς, ὃς ἦν σὺν τῷ ἀνθυπάτῳ Σεργίῳ Παύλῳ, ἀνδρὶ συνετῷ· οὗτος προσκαλεσάμενος Βαρνάβαν καὶ Σαῦλον, ἐπεζήτησεν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. ἀνθίστατο δὲ αὐτοῖς Ἑλύμας ὁ μάγος, (οὕτω γὰρ μεθερμηνεύεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ) ζητῶν διαστρέψαι τὸν ἀνθύπατον ἀπὸ τῆς πίστεως. Σαῦλος δὲ (ὁ καὶ Παῦλος), πλησθεὶς Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἀτενίσας εἰς αὐτὸν εἶπεν, Ὡ πλήρης παντὸς δόλου καὶ πάσης ῥαδιουργίας, υἱὲ διαβόλου, ἐχθρὲ πάσης δικαιοσύνης, οὐ παύσῃ δια-

στρέφων τὰς ὁδοὺς Κυρίου τὰς εὐθείας ; καὶ νῦν ἰδοὺ χεὶρ τοῦ Κυρίου ἐπὶ σέ, καὶ ἔσῃ τυφλὸς μὴ βλέπων τὸν ἥλιον ἄχρι καιροῦ. παραχρῆμα δὲ ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἀχλὺς καὶ σκότος, καὶ περιάγων ἐζήτει χειραγωγούς. τότε ἰδὼν ὁ ἀνθύπατος τὸ γεγονός, ἐπίστευσεν, ἐκπλησσομένου ἐπὶ τῇ διδαχῇ τοῦ Κυρίου.

17. *The 'golden rule.'*

Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς, εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμῖν, καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς. τῷ τύπτουτί σε ἐπὶ τὴν σιαγόνα πάρεχε καὶ τὴν ἄλλην· καὶ ἀπὸ τοῦ αἵροντός σου τὸ ἱμάτιον, καὶ τὸν χιτῶνα μὴ κωλύσης. παντὶ δὲ τῷ αἰτοῦντί σε, δίδου· καὶ ἀπὸ τοῦ αἵροντος τὰ σὰ, μὴ ἀπαίτει. καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως.

18. *Jesus calms the tempest.*

Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, καὶ αὐτὸς ἐνέβη εἰς πλοῖον καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης· καὶ ἀνήχθησαν. πλεόντων δὲ αὐτῶν ἀφύπνωσε. καὶ κατέβη λαῖλαψ ἀνέμου εἰς τὴν λίμνην, καὶ συνεπληροῦντο, καὶ ἐκινδύνευον. προσελθόντες δὲ διήγειραν αὐτὸν λέγοντες, Ἐπιστάτα ἐπιστάτα, ἀπολύμεθα· ὁ δὲ ἐγερθεὶς ἐπετίμησε τῷ ἀνέμῳ καὶ τῷ κλύδωνι τοῦ ὕδατος· καὶ ἐπαύσαντο, καὶ ἐγένετο γαλήνη. εἶπε δὲ αὐτοῖς, Ποῦ ἐστὶν ἡ πίστις ὑμῶν ; φοβηθέντες δὲ ἐθαύμασαν, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους, Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπιτάσσει καὶ τῷ ὕδατι, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ ;

19. *The Pharisee and the Publican.*

Εἶπε δὲ καὶ πρὸς τινὰς τοὺς πεποιθότας ἐφ' ἑαυτοῖς ὅτι εἰσὶ δίκαιοι, καὶ ἐξουθενούντας τοὺς λοιποὺς, τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι, ὁ εἷς Φαρισαῖος, καὶ ὁ ἕτερος τελώνης. ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα προσηύχετο, Ὁ Θεὸς, εὐχαριστῶ σοι, ὅτι οὐκ εἰμὶ ὥσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοὶ, ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώνης. νηστεύω δις τοῦ σαββάτου, ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι. καὶ ὁ τελώνης μακρόθεν ἐστὼς οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπάραι· ἀλλ' ἔτυπτεν εἰς τὸ στήθος αὐτοῦ, λέγων, Ὁ Θεὸς, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ἢ ἐκεῖνος. ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν, ταπεινωθήσεται· ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν, ὑψωθήσεται.

20. *Song of the Virgin Mary.*

Καὶ εἶπε Μαριὰμ, Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον, καὶ ἡγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρί μου· ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ. ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί· ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεία ὁ δυνατὸς, καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ· καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς γενεῶν τοῖς φοβουμένοις αὐτόν. ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ· διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοία καρδίας αὐτῶν. καθείλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων, καὶ ὕψωσε ταπεινοὺς. πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν, καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε κενούς. ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ, μνησθῆναι ἐλέους, καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραὰμ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα.

21. *Trust in God.*

Μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν, τί φάγητε· μηδὲ τῷ σώματι, τί ἐνδύσησθε. ἡ ψυχὴ πλείον ἐστι τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος. κατανοήσατε τοὺς κόρακας, ὅτι οὐ σπείρουσιν, οὐδὲ θερίζουσιν· οἷς οὐκ ἔστι ταμεῖον οὐδὲ ἀποθήκη, καὶ ὁ Θεὸς τρέφει αὐτούς· πόσῳ μᾶλλον ὑμεῖς διαφέρετε τῶν πετεινῶν; τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἓνα; εἰ οὖν οὔτε ἐλάχιστον δύνασθε, τί περὶ τῶν λοιπῶν μεριμνᾶτε; κατανοήσατε τὰ κρίνα, πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ, οὐδὲ νήθει· λέγω δὲ ὑμῖν, οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων. εἰ δὲ τὸν χόρτον ἐν τῷ ἁγρῷ, σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ Θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσι· πόσῳ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι;

22. *Temptation of Jesus.*

Καὶ ἀναγαγὼν αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλὸν, ἔδειξεν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τῆς οἰκουμένης ἐν στιγμῇ χρόνου· καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβολος, Σοὶ δώσω τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἅπασαν καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν· ὅτι ἐμοὶ παραδέδοται, καὶ ἡ ἐὰν θέλω δίδωμι αὐτήν· σὺ οὖν ἐὰν προσκυνήσῃς ἐνώπιόν μου, ἔσται σου πάντα. καὶ ἀποκριθεὶς αὐτῷ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Ὑπαγε ὀπίσω μου Σατανᾶ· γέγραπται γὰρ, Προσκυνήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου, καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις. καὶ ἤγαγεν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Εἰ ὁ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν ἐντεῦθεν κάτω· γέγραπται γὰρ, Ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελείται περὶ σοῦ, τοῦ διαφυλάξαι σε· καὶ ὅτι ἐπὶ χειρῶν ἀρουσί σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου. καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ὅτι εἴρηται, Οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν Θεόν σου.

23. *Commission to the twelve disciples.*

Συγκαλεσάμενος δὲ τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ, ἔδωκεν αὐτοῖς δύναμιν καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια, καὶ νόσους θεραπεύειν· καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρύσσειν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἰᾶσθαι τοὺς ἀσθενοῦντας. καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Μηδὲν αἴρετε εἰς τὴν ὁδόν· μήτε ῥάβδους, μήτε πήραν, μήτε ἄρτον, μήτε ἀργύριον, μήτε ἀνὰ δύο χιτῶνας ἔχειν. καὶ εἰς ἣν ἂν οἰκίαν εἰσέλθητε, ἐκεῖ μένετε, καὶ ἐκείθεν ἐξέρχεσθε. καὶ ὅσοι ἂν μὴ δέξωνται ὑμᾶς, ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης, καὶ τὸν κονιορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἀποτινάξατε, εἰς μαρτύριον ἐπ' αὐτούς. ἐξερχόμενοι δὲ διήρχοντο κατὰ τὰς κώμας, εὐαγγελιζόμενοι καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ.

24. *Peter's vision.*

Τῇ δὲ ἐπαύριον ἀνέβη Πέτρος ἐπὶ τὸ δῶμα προσεύξασθαι, περὶ ὥραν ἕκτην. ἐγένετο δὲ πρόσπεινος, καὶ ἤθελε γεύσασθαι· παρασκευαζόντων δὲ ἐκείνων, ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἔκστασις, καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεωγμένον, καὶ καταβαῖνον ἐπ' αὐτὸν σκεῦός τι ὡς ὀθόνην μεγάλην, τέσσαρσιν ἀρχαῖς δεδεμένον, καὶ καθιέμενον ἐπὶ τῆς γῆς· ἐν ᾧ ὑπῆρχε πάντα τὰ τετράποδα τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἔρπετα καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἐγένετο φωνὴ πρὸς αὐτὸν, Ἀναστὰς, Πέτρε, θῦσον καὶ φάγε. ὁ δὲ Πέτρος εἶπε, Μηδαμῶς κύριε· ὅτι οὐδέποτε ἔφαγον πᾶν κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον. καὶ φωνὴ πάλιν ἐκ δευτέρου πρὸς αὐτὸν, Ἄ ὁ Θεὸς ἐκαθάρισε, σὺ μὴ κοίνου. τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς· καὶ πάλιν ἀνελήφθη τὸ σκεῦος εἰς τὸν οὐρανόν.

25. *The New Jerusalem.*

Καὶ ἐγὼ Ἰωάννης εἶδον τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν, Ἱερουσαλὴμ καινὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἡτοιμασμένην ὡς νύμφην κεκοσμημένην τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. καὶ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης, Ἴδου ἡ σκηνὴ τοῦ Θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ σκηνώσει μετ' αὐτῶν· καὶ αὐτοὶ λαοὶ αὐτοῦ ἔσονται, καὶ αὐτὸς ὁ Θεὸς ἔσται μετ' αὐτῶν, Θεὸς αὐτῶν. καὶ ἐξαλείψει ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ ὁ θάνατος οὐκ ἔσται ἔτι, οὔτε πένθος οὔτε κραυγὴ οὔτε πόνος οὐκ ἔσται ἔτι· ὅτι τὰ πρῶτα ἀπῆλθον. καὶ εἶπεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου, Ἴδου καινὰ πάντα ποιῶ. καὶ λέγει μοι, Γράψον, Ὅτι οὗτοι οἱ λόγοι ἀληθινοὶ καὶ πιστοὶ εἰσι. καὶ εἶπέ μοι, Γέγονε. ἐγὼ εἶμι τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος.

26. *Paul before Agrippa.*

Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπολογουμένου, ὁ Φῆστος μεγάλη τῇ φωνῇ ἔφη, Μαίνη Παῦλε· τὰ πολλά σε γράμματα εἰς μανίαν περιτρέπει. ὁ δὲ, Οὐ μαίνομαι, φησὶ, κράτιστε Φῆστε, ἀλλ' ἀληθείας καὶ σωφροσύνης ῥήματα ἀποφθέγγομαι. ἐπίσταται γὰρ περὶ τούτων ὁ βασιλεὺς, πρὸς δὲ καὶ παρρησιαζόμενος λαλῶ. λανθάνειν γὰρ αὐτόν τι τούτων οὐ πείθομαι οὐδέν. οὐ γάρ ἐστιν ἐν γωνίᾳ πεπραγμένον τοῦτο. πιστεύεις βασιλεῦ Ἀγρίππα τοῖς προφήταις; οἶδα ὅτι πιστεύεις. ὁ δὲ Ἀγρίππας πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη, Ἐν ὀλίγῳ με πείθεις Χριστιανὸν γενέσθαι. ὁ δὲ Παῦλος εἶπεν, Εὐξαίμην ἂν τῷ Θεῷ, καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ ἐν πολλῷ, οὐ μόνον σε ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἀκούοντάς μου σήμερον γενέσθαι τοιούτους ὅποῖος καὶ ἐγώ εἰμι, παρεκτὸς τῶν δεσμῶν τούτων.

27. *The shepherds of Bethlehem.*

Καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ, ἀγραυλοῦντες καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποίμνην αὐτῶν. καὶ ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς, καὶ δόξα Κυρίου περιέλαμψεν αὐτούς· καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελος, Μὴ φοβεῖσθε· ἰδοὺ γὰρ εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην, ἣτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτὴρ, ὃς ἐστι Χριστὸς Κύριος, ἐν πόλει Δαβίδ. καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον· εὐρήσετε βρέφος ἐσπαργανωμένον, κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ. καὶ ἐξαίφνης ἐγένετο σὺν τῷ ἀγγέλῳ πλήθος στρατιᾶς οὐρανίου, αἰνούντων τὸν Θεὸν καὶ λεγόντων, Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη· ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.

28. *A blind man cured.*

Καὶ ἔρχεται εἰς Βηθσαιδάν· καὶ φέρουσιν αὐτῷ τυφλόν, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ ἅψηται. καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ τυφλοῦ, ἐξήγαγεν αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης· καὶ πτύσας εἰς τὰ ὄμματα αὐτοῦ, ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ, ἐπηρώτα αὐτὸν εἴ τι βλέπει· καὶ ἀναβλέψας ἔλεγε, Βλέπω τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι ὡς δένδρα ὁρῶ περιπατοῦντας. εἶτα πάλιν ἐπέθηκε τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν ἀναβλέψαι· καὶ ἀποκατεστάθη, καὶ ἐνέβλεψε τηλαυγῶς ἅπαντας· καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ λέγων, Μηδὲ εἰς τὴν κώμην εἰσέλθῃς, μηδὲ εἴπῃς τινὶ ἐν τῇ κώμῃ.

29. *Feeding the multitude.*

Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἶδε πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐθεράπευσε τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν ὁψίας δὲ γενομένης, προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ

λέγοντες, Ἐρημός ἐστιν ὁ τόπος, καὶ ἡ ὥρα ἤδη παρήλθεν· ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς κώμας, ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Οὐ χρεῖαν ἔχουσιν ἀπελθεῖν· δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ, Οὐκ ἔχομεν ὧδε εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας. ὁ δὲ εἶπε, Φέρετέ μοι αὐτοὺς ὧδε. καὶ κελεύσας τοὺς ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοὺς χόρτους, καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλόγησε· καὶ κλάσας ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ ἐχορτάσθησαν· καὶ ἦσαν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους πλήρεις. οἱ δὲ ἐσθίουντες ἦσαν ἄνδρες ὥσεὶ πεντακισχίλιοι, χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων.

30. *Power of Faith.*

Καὶ τί ἔτι λέγω; ἐπιλείψει γάρ με διηγούμενον ὁ χρόνος περὶ Γεδεὼν, Βαράκ τε καὶ Σαμψὼν καὶ Ἰεφθάε, Δαβὶδ τε καὶ Σαμουὴλ καὶ τῶν προφητῶν· οἱ διὰ πίστεως κατηγωνίσαντο βασιλείας, εἰργάσαντο δικαιοσύνην, ἐπέτυχον ἐπαγγελιῶν, ἔφραξαν στόματα λεόντων, ἔσβεσαν δύναμιν πυρὸς, ἔφυγον στόματα μαχαίρας, ἐνεδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθενείας, ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ, παρεμβολὰς ἔκλιναν ἄλλοτρίων. ἔλαβον γυναῖκες ἐξ ἀναστάσεως τοὺς νεκροὺς αὐτῶν· ἄλλοι δὲ ἐτυμπανίσθησαν, οὐ προσδεξάμενοι τὴν ἀπολύτρωσιν, ἵνα κρείττονος ἀναστάσεως τύχωσιν· ἕτεροι δὲ ἐμπαιγμῶν καὶ μαστίγων πείραν ἔλαβον, ἔτι δὲ δεσμῶν καὶ φυλακῆς, ἐλιθάσθησαν, ἐπρίσθησαν, ἐπειράσθησαν, ἐν φόνῳ μαχαίρας ἀπέθανον· περιῆλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν αἰγείοις δέρμασιν, ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι, ὧν οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κόσμος, ἐν ἐρημίαις πλανώμενοι καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὁπαῖς τῆς γῆς.

31. *Peter and John at the Sepulchre.*

Ἐξῆλθεν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς καὶ ἤρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον. ἔτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ· καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς προέδραμε τάχιον τοῦ Πέτρου, καὶ ἦλθε πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ παρακύψας βλέπει κείμενα τὰ ὀθόνια, οὐ μέντοι εἰσῆλθεν. ἔρχεται οὖν Σίμων Πέτρος ἀκολουθῶν αὐτῷ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ τὰ ὀθόνια κείμενα, καὶ τὸ σουδάριον ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, οὐ μετὰ τῶν ὀθονίων κείμενον, ἀλλὰ χωρὶς ἐντετυλιγμένον εἰς ἓνα τόπον. τότε οὖν εἰσῆλθε καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς ὁ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εἶδε, καὶ ἐπίστευσεν· οὐδέπω γὰρ ᾔδεισαν τὴν γραφὴν, ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. ἀπῆλθον οὖν πάλιν πρὸς ἑαυτοὺς οἱ μαθηταί.

32. *Prophecy of Joel.*

Τοῦτό ἐστι τὸ εἰρημένον διὰ τοῦ προφήτου Ἰωήλ, Καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, λέγει ὁ Θεὸς, ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν· καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὀράσεις ὄψονται, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνύπνια ἐνυπνιάσθήσονται. καὶ γε ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου, ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου, καὶ προφητεύσουσι. καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, αἶμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ. ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος, καὶ ἡ σελήνη εἰς αἶμα, πρὶν ἢ ἐλθεῖν τὴν ἡμέραν Κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ.

33. *Death of Herod Agrippa I.*

Τακτῇ δὲ ἡμέρᾳ ὁ Ἡρώδης ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα βασιλικήν, καὶ καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐδημηγόρει πρὸς αὐτοὺς.

ὁ δὲ δῆμος ἐπεφώνει, Θεοῦ φωνὴ καὶ οὐκ ἀνθρώπου. παρα-
 χρῆμα δὲ ἐπάταξεν αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου, ἀνθ' ὧν οὐκ
 ἔδωκε τὴν δόξαν τῷ Θεῷ· καὶ γενόμενος σκωληκόβρωτος,
 ἐξέψυξεν.

34. *Parable of the 'kingdom of God.'*

Καὶ ἔλεγεν, Οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὥς ἐὰν
 ἄνθρωπος βάλη τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ καθεύδῃ καὶ
 ἐγείρηται νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁ σπόρος βλαστάνῃ καὶ
 μηκύνηται ὥς οὐκ οἶδεν αὐτός. αὐτομάτῃ γὰρ ἡ γῆ καρπο-
 φορεῖ, πρῶτον χόρτον, εἶτα στάχυν, εἶτα πλήρη σίτου ἐν τῷ
 στάχυϊ. ὅταν δὲ παραδῶ ὁ καρπὸς, εὐθέως ἀποστέλλει τὸ
 δρέπανον, ὅτι παρέστηκεν ὁ θερισμός.

35. *Paul and Barnabas at Lystra.*

Οἱ δὲ ὄχλοι ἰδόντες ὃ ἐποίησεν ὁ Παῦλος, ἐπῆραν τὴν
 φωνὴν αὐτῶν Λυκαονιστὶ λέγοντες, Οἱ θεοὶ ὁμοιωθέντες
 ἀνθρώποις κατέβησαν πρὸς ἡμᾶς· ἐκάλουν τε τὸν μὲν Βαρ-
 νάβαν, Δία· τὸν δὲ Παῦλον, Ἑρμῆν, ἐπειδὴ αὐτὸς ἦν ὁ
 ἡγούμενος τοῦ λόγου. ὁ δὲ ἱερεὺς τοῦ Διὸς τοῦ ὄντος πρὸ
 τῆς πόλεως αὐτῶν, ταύρους καὶ στέμματα ἐπὶ τοὺς πυλῶνας
 ἐνέγκας, σὺν τοῖς ὄχλοις ἤθελε θύειν. ἀκούσαντες δὲ οἱ
 ἀπόστολοι Βαρνάβας καὶ Παῦλος, διαρρήξαντες τὰ ἱμάτια
 αὐτῶν εἰσεπήδησαν εἰς τὸν ὄχλον, κράζοντες καὶ λέγοντες,
 Ἄνδρες, τί ταῦτα ποιεῖτε; καὶ ἡμεῖς ὁμοιοπαθεῖς ἐσμεν
 ὑμῖν ἄνθρωποι, εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς ἀπὸ τούτων τῶν
 ματαίων ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα, ὃς ἐποίησε
 τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ
 ἐν αὐτοῖς· ὃς ἐν ταῖς παρωχημέναις γενεαῖς εἴασε πάντα
 τὰ ἔθνη πορεύεσθαι ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν· καίτοι γε οὐκ ἀμάρ-
 τυρον ἑαυτὸν ἀφῆκεν, ἀγαθοποιῶν, οὐρανόθεν ἡμῖν ὑετοὺς

διδούς καὶ καιροὺς καρποφόρους, ἐμπιπλῶν τροφῆς καὶ εὐφροσύνης τὰς καρδίας ἡμῶν. καὶ ταῦτα λέγοντες, μόλις κατέπαυσαν τοὺς ὄχλους τοῦ μὴ θύειν αὐτοῖς.

36. *Cure of a demoniac.*

Καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦν ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρτου, καὶ ἀνέκραξε φωνῇ μεγάλῃ, λέγων, Ὑἱα, τί ἡμῖν καὶ σοὶ, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; οἶδά σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ. καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λέγων, Φιμώθητι, καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ. καὶ ῥίψαν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον εἰς τὸ μέσον ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ, μηδὲν βλάψαν αὐτόν. καὶ ἐγένετο θάμβος ἐπὶ πάντας, καὶ συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες, Τίς ὁ λόγος οὗτος, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ καὶ δυνάμει ἐπιτάσσει τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασι, καὶ ἐξέρχονται; καὶ ἐξεπορεύετο ἡχος περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς περιχώρου.

37. *'Love one another.'*

Μηδενὶ μηδὲν ὀφείλετε, εἰ μὴ τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους· ὁ γὰρ ἀγαπῶν τὸν ἕτερον, νόμον πεπλήρωκε. τὸ γὰρ, Οὐ μοιχεύσεις, οὐ φονεύσεις, οὐ κλέψεις, οὐ ψευδομαρτυρήσεις, οὐκ ἐπιθυμήσεις, καὶ εἴ τις ἑτέρα ἐντολὴ, ἐν τούτῳ τῷ λόγῳ ἀνακεφαλαιοῦται, ἐν τῷ, Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς ἑαυτόν. ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον κακὸν οὐκ ἐργάζεται· πλήρωμα οὖν νόμου ἡ ἀγάπη.

38. *Efficacy of prayer.*

Ἡ εὐχὴ τῆς πίστεως σώσει τὸν κάμνοντα, καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ Κύριος· καὶ ἁμαρτίας ἢ πεποιηκῶς, ἀφεθήσεται αὐτῷ. ἐξομολογεῖσθε ἀλλήλοις τὰ παραπτώματα, καὶ εὐχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων, ὅπως ἰαθῇτε. πολὺ ἰσχύει δέησις

δικαίου ἐνεργουμένη. Ἦλίας ἄνθρωπος ἦν ὁμοιοπαθὴς ἡμῖν, καὶ προσευχῇ προσηύξατο τοῦ μὴ βρέξαι, καὶ οὐκ ἔβρεξεν ἐπὶ τῆς γῆς ἐνιαυτοὺς τρεῖς καὶ μῆνας ἕξ· καὶ πάλιν προσηύξατο, καὶ ὁ οὐρανὸς ὑετὸν ἔδωκε, καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησε τὸν καρπὸν αὐτῆς.

39. *'Pray without ceasing.'*

Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τίς ἐξ ὑμῶν ἔξει φίλον, καὶ πορεύσεται πρὸς αὐτὸν μεσονυκτίου, καὶ εἴπῃ αὐτῷ, Φίλε, χρῆσόν μοι τρεῖς ἄρτους, ἐπειδὴ φίλος μου παρεγένετο ἐξ ὁδοῦ πρὸς με, καὶ οὐκ ἔχω ὃ παραθήσω αὐτῷ· κακεῖνος ἔσωθεν ἀποκριθεὶς εἶπῃ, Μή μοι κόπους πάρεχε· ἤδη ἡ θύρα κέκλεισται, καὶ τὰ παιδία μου μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν κοίτην εἰσίν· οὐ δυνάμαι ἀναστὰς δοῦναί σοι. λέγω ὑμῖν, εἰ καὶ οὐ δώσει αὐτῷ ἀναστὰς διὰ τὸ εἶναι αὐτοῦ φίλον· διὰ γε τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ, ἐγερθεὶς δώσει αὐτῷ ὅσων χρήζει.

40. *The Christian's armour.*

Ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στῆναι πρὸς τὰς μεθοδείας τοῦ διαβόλου. ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχὰς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. διὰ τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ, καὶ ἅπαντα κατεργασάμενοι στῆναι. στῆτε οὖν περιζωσάμενοι τὴν ὀσφὺν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης, καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἐτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης· ἐπὶ πᾶσιν ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως, ἐν ᾧ δυνησέσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα σβέσαι· καὶ τὴν περικεφαλαίαν

τοῦ σωτηρίου δέξασθε, καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ πνεύματος, ὃ ἐστὶ ῥῆμα Θεοῦ.

41. *Paul at Melita.*

Οἱ δὲ βάρβαροι παρεῖχον οὐ τὴν τυχοῦσαν φιланθρωπίαν ἡμῖν· ἀνάψαντες γὰρ πυρὰν, προσελάβοντο πάντας ἡμᾶς, διὰ τὸν ὑετὸν τὸν ἐφεστῶτα, καὶ διὰ τὸ ψῦχος. συστρέψαντος δὲ τοῦ Παύλου φρυγάνων πλήθος, καὶ ἐπιθέντος ἐπὶ τὴν πυρὰν, ἔχιδνα ἐκ τῆς θερμῆς ἐξελθοῦσα καθῆψε τῆς χειρὸς αὐτοῦ. ὥς δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι κρεμάμενον τὸ θηρίον ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους, Πάντως φονεύς ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ὃν διασωθέντα ἐκ τῆς θαλάσσης ἡ δίκη ζῆν οὐκ εἴασεν. ὁ μὲν οὖν ἀποτινάξας τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ, ἔπαθεν οὐδὲν κακόν. οἱ δὲ προσεδόκων αὐτὸν μέλλειν πίμπρασθαι ἢ καταπίπτειν ἄφνω νεκρόν· ἐπὶ πολὺ δὲ αὐτῶν προσδοκόντων, καὶ θεωρούντων μηδὲν ἄτοπον εἰς αὐτὸν γινόμενον, μεταβαλλόμενοι ἔλεγον θεὸν αὐτὸν εἶναι.

42. *The Good Shepherd.*

Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός· ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων. ὁ μισθωτὸς δὲ, καὶ οὐκ ὢν ποιμὴν, οὗ οὐκ εἰσὶ τὰ πρόβατα ἴδια, θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον, καὶ ἀφίησι τὰ πρόβατα, καὶ φεύγει· καὶ ὁ λύκος ἀρπάζει αὐτὰ, καὶ σκορπίζει τὰ πρόβατα. ὁ δὲ μισθωτὸς φεύγει, ὅτι μισθωτός ἐστι, καὶ οὐ μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων. Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός· καὶ γινώσκω τὰ ἐμὰ, καὶ γινώσκομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν, καθὼς γινώσκει με ὁ πατήρ, καὶ γὰρ γινώσκω τὸν πατέρα· καὶ τὴν ψυχὴν μου τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων. καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης· καὶ κεῖνά με δεῖ ἀγαγεῖν, καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσι· καὶ γενήσεται μία ποίμνη, εἰς ποιμήν.

43. *Signs of Christ's coming.*

Καὶ ἔσται σημεῖα ἐν ἡλίῳ καὶ σελήνῃ καὶ ἄστροις, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ ἐθνῶν ἐν ἀπορίᾳ, ἡχούσης θαλάσσης καὶ σάλου, ἀποψυχόντων ἀνθρώπων ἀπὸ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ οἰκουμένῃ· αἱ γὰρ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται. καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. ἀρχομένων δὲ τούτων γίνεσθαι, ἀνακύψατε καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν· διότι ἐγγίζει ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν.

44. *The widow's mite.*

Ἀναβλέψας δὲ εἶδε τοὺς βάλλοντας τὰ δῶρα αὐτῶν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον πλουσίους· εἶδε δὲ καὶ τινα χήραν πενιχρὰν βάλλουσαν ἐκεῖ δύο λεπτὰ, καὶ εἶπεν, Ἀληθῶς λέγω ὑμῖν, ὅτι ἡ χήρα ἡ πτωχὴ αὕτη πλείον πάντων ἔβαλεν· ἅπαντες γὰρ οὗτοι ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ, αὕτη δὲ ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς ἅπαντα τὸν βίον ὃν εἶχεν ἔβαλε.

45. *Domestic duties.*

Αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε τοῖς ἰδίῳις ἀνδράσιν, ὡς ἀνῆκεν ἐν Κυρίῳ. οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας, καὶ μὴ πικραίνεσθε πρὸς αὐτάς. τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσι κατὰ πάντα· τοῦτο γάρ ἐστιν εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ. οἱ πατέρες, μὴ ἐρεθίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἵνα μὴ ἀθυμῶσιν. οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε κατὰ πάντα τοῖς κατὰ σάρκα κυρίοις, μὴ ἐν ὀφθαλμοδουλείᾳ ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ' ἐν ἀπλότητι καρδίας, φοβούμενοι τὸν Θεόν.

46. *Miracles wrought by the Apostles.*

Διὰ δὲ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων ἐγίνετο σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τῷ λαῷ πολλά· καὶ ἦσαν ὁμοθυμαδὸν ἅπαντες ἐν τῇ στοᾷ Σολομῶντος· τῶν δὲ λοιπῶν οὐδεὶς ἐτόλμα κολλᾶσθαι αὐτοῖς, ἀλλ' ἐμεγάλυνεν αὐτοὺς ὁ λαός· μᾶλλον δὲ προσετίθεντο πιστεύοντες τῷ Κυρίῳ, πλήθη ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν· ὥστε κατὰ τὰς πλατείας ἐκφέρειν τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ τιθέναι ἐπὶ κλινῶν καὶ κραββάτων, ἵνα ἐρχομένου Πέτρου καὶ ἡ σκιὰ ἐπισκιάσῃ τινὲς αὐτῶν. συνήρχετο δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν πέριξ πόλεων εἰς Ἱερουσαλήμ, φέροντες ἀσθενεῖς καὶ ὀχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων, οἵτινες ἐθεραπεύοντο ἅπαντες.

47. *Death of Stephen.*

Ὑπάρχων δὲ πλήρης Πνεύματος Ἁγίου, ἀτενίσας εἰς τὸν οὐρανὸν, εἶδε δόξαν Θεοῦ, καὶ Ἰησοῦν ἐστῶτα ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ, καὶ εἶπεν, Ἴδου θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς ἀνεωγμένους, καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν ἐστῶτα τοῦ Θεοῦ. κράξαντες δὲ φωνῇ μεγάλῃ, συνέσχον τὰ ὦτα αὐτῶν, καὶ ὥρμησαν ὁμοθυμαδὸν ἐπ' αὐτόν· καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς πόλεως, ἐλιθοβόλουν. καὶ οἱ μάρτυρες ἀπέθεντο τὰ ἱμάτια αὐτῶν παρὰ τοὺς πόδας νεανίου καλουμένου Σαύλου. καὶ ἐλιθοβόλουν τὸν Στέφανον, ἐπικαλούμενον καὶ λέγοντα, Κύριε Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου. θεὸς δὲ τὰ γόνατα, ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ, Κύριε, μὴ στήσῃς αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην. καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐκοιμήθη.

48. *Parable of the Two Debtors.*

Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, Σίμων, ἔχω σοί τι εἰπεῖν. ὁ δὲ φησι, Διδάσκαλε εἰπέ. Δύο χρεωφειλέται ἦσαν

δανειστῇ τινι· ὁ εἰς ὧφειλε δηνάρια πεντακόσια, ὁ δὲ ἕτερος πεντήκοντα. μὴ ἐχόντων δὲ αὐτῶν ἀποδοῦναι, ἀμφοτέροις ἐχαρίσατο. τίς οὖν αὐτῶν, εἰπὲ, πλείον αὐτὸν ἀγαπήσει; ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπεν, Ὑπολαμβάνω ὅτι ᾧ τὸ πλείον ἐχαρίσατο. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, Ὁρθῶς ἔκρινας. καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν γυναῖκα, τῷ Σίμωνι ἔφη, Βλέπεις ταύτην τὴν γυναῖκα; εἰσῆλθόν σου εἰς τὴν οἰκίαν, ὕδωρ ἐπὶ τοὺς πόδας μου οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ τοῖς δάκρυσιν ἔβρεξέ μου τοὺς πόδας, καὶ ταῖς θριξὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμαξε. φίλημά μοι οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ ἀφ' ἧς εἰσῆλθον, οὐ διέλιπε καταφιλοῦσά μου τοὺς πόδας. ἐλαίῳ τὴν κεφαλὴν μου οὐκ ἤλειψας· αὕτη δὲ μύρῳ ἤλειψέ μου τοὺς πόδας. οὗ χάριν, λέγω σοι, ἀφέωνται αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλαί, ὅτι ἠγάπησε πολὺ· ᾧ δὲ ὀλίγον ἀφίεται, ὀλίγον ἀγαπᾷ.

49. *The ten lepers.*

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ αὐτὸς διήρχετο διὰ μέσου Σαμαρείας καὶ Γαλιλαίας. καὶ εἰσερχομένου αὐτοῦ εἰς τινα κώμην, ἀπήντησαν αὐτῷ δέκα λεπροὶ ἄνδρες, οἳ ἕστησαν πόρρωθεν· καὶ αὐτοὶ ἦσαν φωνὴν λέγοντες, Ἰησοῦ ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς. καὶ ἰδὼν εἶπεν αὐτοῖς, Πορευθέντες ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσι· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτοὺς, ἐκαθαρίσθησαν. εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν, ἰδὼν ὅτι ἰάθη, ὑπέστρεψε, μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν Θεόν· καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, εὐχαριστῶν αὐτῷ· καὶ αὐτὸς ἦν Σαμαρείτης. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Οὐχὶ οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν; οἱ δὲ ἐννέα ποῦ; οὐχ εὐρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι δόξαν τῷ Θεῷ, εἰ μὴ ὁ ἀλλογενὴς οὗτος. καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἀναστὰς πορεύου· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε.

50. *Eutychus raised to life.*

Ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων, συνηγμένων τῶν μαθητῶν τοῦ κλάσαι ἄρτον, ὁ Παῦλος διελέγετο αὐτοῖς, μέλλων ἐξιέναι τῇ ἐπαύριον, παρέτεινέ τε τὸν λόγον μέχρι μεσονυκτίου· ἦσαν δὲ λαμπάδες ἱκαναὶ ἐν τῷ ὑπερώῳ οὗ ἦσαν συνηγμένοι. καθήμενος δέ τις νεανίας ὀνόματι Εὐτυχὸς ἐπὶ τῆς θυρίδος, καταφερόμενος ὕπνῳ βαθεῖ, διαλεγομένου τοῦ Παύλου ἐπὶ πλείον, κατενεχθεὶς ἀπὸ τοῦ ὕπνου, ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ τριστέγου κάτω, καὶ ἦρθη νεκρός. καταβὰς δὲ ὁ Παῦλος ἐπέπεσεν αὐτῷ, καὶ συμπεριλαβὼν εἶπε, Μὴ θορυβεῖσθε· ἡ γὰρ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστίν. ἀναβὰς δὲ καὶ κλάσας ἄρτον καὶ γευσάμενος, ἐφ' ἱκανόν τε ὁμιλήσας ἄχρις αὐγῆς, οὕτως ἐξῆλθεν. ἤγαγον δὲ τὸν παῖδα ζῶντα, καὶ παρεκλήθησαν οὐ μετρίως.

51. *Cleansing of the Temple.*

Καὶ εἰσῆλθεν Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ θεοῦ, καὶ ἐξέβαλεν πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν κατέστρεψεν καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστερὰς, καὶ λέγει αὐτοῖς, Γέγραπται Ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται, ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ποιεῖτε σπήλαιον ληστῶν. καὶ προσῆλθον αὐτῷ τυφλοὶ καὶ χωλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὰ θαυμάσια ἃ ἐποίησεν καὶ τοὺς παῖδας τοὺς κράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λέγοντας Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβὶδ, ἠγανάκτησαν, καὶ εἶπαν αὐτῷ Ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν; ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, Ναί· οὐδέποτε ἀνέγνωτε ὅτι ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον;

52. *The Bread of Life.*

Εἶπε δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὁ ἐρχόμενος πρὸς με, οὐ μὴ πεινάσῃ· καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, οὐ μὴ διψήσῃ πώποτε. ἀλλ' εἶπον ὑμῖν ὅτι καὶ ἐωράκατέ με, καὶ οὐ πιστεύετε. πᾶν ὃ δίδωσί μοι ὁ πατήρ, πρὸς ἐμὲ ἥξει· καὶ τὸν ἐρχόμενον πρὸς με οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω· ὅτι καταβέβηκα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, οὐχ ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με. τοῦτο δέ ἐστι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με πατρὸς, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκέ μοι μὴ ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀναστήσω αὐτὸ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. τοῦτο δέ ἐστι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν υἱὸν καὶ πιστεύων εἰς αὐτὸν ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἀναστήσω αὐτὸν ἐγὼ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

53. *Testimony of John the Baptist.*

Αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου, ὅτε ἀπέστειλαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσολύμων ἱερεῖς καὶ Λευῖτας, ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτὸν, Σὺ τίς εἶ; καὶ ὡμολόγησε, καὶ οὐκ ἡρνήσατο· καὶ ὡμολόγησεν, Ὅτι οὐκ εἰμι ἐγὼ ὁ Χριστός. καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν, Τί οὖν; Ἠλίας εἶ σύ; καὶ λέγει, Οὐκ εἰμί. Ὁ προφήτης εἶ σύ; καὶ ἀπεκρίθη, Οὔ. εἶπον οὖν αὐτῷ, Τίς εἶ; ἵνα ἀποκρισιν δώμεν τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς· τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ; ἔφη, Ἐγὼ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Εὐθύνατε τὴν ὁδὸν Κυρίου· καθὼς εἶπεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης.

54. *Natural religion.*

Ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, οὗτος οὐρανοῦ καὶ γῆς κύριος ὑπάρχων, οὐκ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ, οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν ἀνθρώπων θεραπεύεται

προσδεόμενός τινος, αὐτὸς διδοὺς πᾶσι ζῶην καὶ πνοὴν καὶ τὰ πάντα· ἐποίησέ τε ἐξ ἑνὸς αἵματος πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων, κατοικεῖν ἐπὶ πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς, ὀρίσας προτεταγμένους καιροὺς καὶ τὰς ὁροθεσίας τῆς κατοικίας αὐτῶν· ζητεῖν τὸν Κύριον, εἰ ἄρα γε ψηλαφήσειαν αὐτὸν καὶ εὗροιεν, καίτοιγε οὐ μακρὰν ἀπὸ ἑνὸς ἐκάστου ἡμῶν ὑπάρχοντα. ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμεν· ὥς καὶ τινες τῶν καθ' ὑμᾶς ποιητῶν εἰρήκασι, Τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν. γένος οὖν ὑπάρχοντες τοῦ Θεοῦ, οὐκ ὀφείλομεν νομίζειν χρυσῷ ἢ ἀργύρῳ ἢ λίθῳ, χαράγματι τέχνης καὶ ἐνθυμήσεως ἀνθρώπου, τὸ θεῖον εἶναι ὅμοιον.

55. *The jailor at Philippi.*

Κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον Παῦλος καὶ Σίλας προσευχόμενοι ὕμνουں τὸν Θεόν· ἐπηκροῶντο δὲ αὐτῶν οἱ δέσμιοι. ἄφνω δὲ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, ὥστε σαλευθῆναι τὰ θεμέλια τοῦ δεσμοτηρίου· ἀνεψῆχθησάν τε παραχρήμα αἱ θύραι πᾶσαι, καὶ πάντων τὰ δεσμὰ ἀνέθη. ἔξυπνος δὲ γενόμενος ὁ δεσμοφύλαξ, καὶ ἰδὼν ἀνεωγμένας τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, σπασάμενος μάχαιραν, ἔμελλεν ἑαυτὸν ἀναιρεῖν, νομίζων ἐκπεφευγέναι τοὺς δεσμίους. ἐφώνησε δὲ φωνῇ μεγάλῃ ὁ Παῦλος λέγων, Μηδὲν πράξης σεαυτῷ κακόν· ἅπαντες γάρ ἐσμεν ἐνθάδε. αἰτήσας δὲ φῶτα εἰσ-επήδησε, καὶ ἔντρομος γενόμενος προσέπεσε τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλᾳ· καὶ προαγαγὼν αὐτοὺς ἔξω, ἔφη, Κύριοι, τί με δεῖ ποιεῖν ἵνα σωθῶ; οἱ δὲ εἶπον, Πίστευσον ἐπὶ τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου. καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, καὶ πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς ἔλουσεν ἀπὸ τῶν πληγῶν, καὶ ἐβαπτίσθη.

αὐτὸς καὶ οἱ αὐτοῦ πάντες παραχρῆμα· ἀναγαγόν τε αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, παρέθηκε τράπεζαν, καὶ ἡγαλλιάσατο πανοικὶ πεπιστευκῶς τῷ Θεῷ.

58. *The Ascension.*

Καὶ ταῦτα εἰπὼν, βλεπόντων αὐτῶν ἐπήρθη, καὶ νεφέλη ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. καὶ ὥς ἀτενίζοντες ἦσαν εἰς τὸν οὐρανὸν, πορευομένου αὐτοῦ, καὶ ἰδὸν ἄνδρες δύο παρειστήκεισαν αὐτοῖς ἐν ἐσθῇτι λευκῇ, οἳ καὶ εἶπον, Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί ἐστήκατε ἐμβλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν; οὗτος ὁ Ἰησοῦς, ὁ ἀναληφθεὶς ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανὸν, οὕτως ἐλεύσεται ἃν τρόπον ἐθεάσασθε αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν. τότε ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ ὄρους τοῦ καλουμένου Ἑλαιῶνος, ὃ ἐστὶν ἐγγὺς Ἱερουσαλὴμ, σαββάτου ἔχον ὁδόν.

Books published during the twelve months ending March 1, 1910, or in the press, or in preparation, are underlined.

LATIN DICTIONARIES

ELEMENTARY LATIN DICTIONARY. By C. T. LEWIS. 7s. 6d.

SCHOOL LATIN DICTIONARY. By C. T. LEWIS. 12s. 6d.

LARGER LATIN DICTIONARY. Founded on Andrews's edition of Freund's Latin Dictionary. Revised, enlarged, and in great part rewritten, by C. T. LEWIS and C. SHORT. 25s.

GRAMMARS, READERS, ETC.

J. B. ALLEN'S ELEMENTARY SERIES

RUDIMENTA LATINA. Very elementary accidence and exercises for beginners. 2s.

ELEMENTARY LATIN GRAMMAR. New Edition, revised and enlarged (238th thousand). 2s. 6d.

FIRST LATIN EXERCISE BOOK. Eighth Edition. 2s. 6d.

SECOND LATIN EXERCISE BOOK. With hints for continuous prose. 2nd Ed. 3s. 6d. KEY, to both Exercise Books, 5s. net. (Applications for all Keys to be made direct to the *Secretary, Clarendon Press, Oxford.*)

J. B. ALLEN'S READERS

With notes, maps, vocabularies, and exercises. 1s. 6d. each.

LIVES FROM CORNELIUS NEPOS.

TALES OF EARLY ROME. Adapted from Livy.

TALES OF THE ROMAN REPUBLIC, Part I. Adapted from Livy.

TALES OF THE ROMAN REPUBLIC, Part II. Adapted from Livy.

LATIN

OTHER LATIN READERS, ETC.

CAESAR IN BRITAIN. Selections from the Gallic War. With historical introduction, notes, vocabularies, and exercises. By W. D. LOWE. Illustrated. 1s.

SCENES FROM THE LIFE OF HANNIBAL. Selections from Livy. With historical introduction, notes, maps, vocabularies, and exercises. By W. D. LOWE. 1s. 6d.

TALES OF THE CIVIL WAR. From the third book of Caesar's Civil War. With historical introduction, notes, maps, vocabularies, and exercises. By W. D. LOWE. 1s. 6d.

EXTRACTS FROM CICERO. With notes. By HENRY WALFORD. Third Edition, revised. Three parts, 4s. 6d., or each part 1s. 6d.

Part I : Anecdotes from Greek and Roman History.

Part II : Omens and Dreams ; Beauties of Nature.

Part III : Rome's Rule of her Provinces.

EXTRACTS FROM LIVY. With notes and maps. By H. LEE-WARNER. Each part, 1s. 6d.

Part I : The Caudine Disaster. New Edition, revised.

Part II : Hannibal's Campaign in Italy.

Part III (By H. LEE-WARNER and T. W. GOULD) : The Macedonian War. New Edition.

FIRST LATIN READER. By T. J. NUNNS. 3rd Ed. 2s.

REDDENDA MINORA. Latin and Greek passages for unseen translation. For lower forms. By C. S. JERRAM. Sixth Edition, revised and enlarged. 1s. 6d.

ANGLICE REDDENDA. Latin and Greek passages for unseen translation. For middle and upper forms. By C. S. JERRAM. Fifth Edition. 2s. 6d. Second Series, New Edition (13th thousand), 3s. Third Series, 3s. Separately, *Latin Passages* (First and Second Series), 2s. 6d.

MODELS AND EXERCISES IN UNSEEN TRANSLATION (LATIN AND GREEK). By H. F. FOX and J. M. BROMLEY. With versions of the early passages. Revised Edition. 5s. 6d. KEY, with references for later passages, 6d. net.

RESPONSIONS PAPERS, 1901-6. With answers to mathematical questions. By C. A. MARCON and F. G. BRABANT. 3s. 6d. net.

COMPOSITION

PROSE

PRIMER OF LATIN PROSE COMPOSITION. By
J. Y. SARGENT. 2s. 6d.

EASY PASSAGES FOR TRANSLATION INTO
LATIN. By J. Y. SARGENT. Eighth Edition. 2s. 6d. KEY, 5s. net.

LATIN PROSE COMPOSITION. With notes, vocabulary, and appendix with introduction to continuous prose. By G. G. RAMSAY. 4th Ed.

Vol. I: Syntax and Exercises. 4s. 6d. Separately: Part I (Junior Grade), 1s. 6d.; Part II (Senior Grade), 1s. 6d.; Part III (Syntax and Appendix), 2s. 6d. KEY, 5s. net.

Vol. II: Passages for Translation. 4s. 6d.

VERSE

HELPS, HINTS, AND EXERCISES FOR LATIN
ELEGIACS. With vocabulary. By H. LEE-WARNER. 3s. 6d. KEY,
4s. 6d. net.

DEMONSTRATIONS IN LATIN ELEGIAC VERSE.
Exercises, versions, and notes. For teachers. By W. H. D. ROUSE.
4s. 6d.

ANNOTATED TEXTS

CAESAR: Gallic War, I-VII. By ST. GEORGE STOCK.
Vol. I: Introduction, 5s. Vol. II: Text and Notes, 6s.

Gallic War. By C. E. MOBERLY. With maps. 2nd Ed.
I-II, 2s., III-V, 2s. 6d.; VI-VIII, 3s. 6d.

Civil War. By C. E. MOBERLY. New Edition. 3s. 6d.

CATULLUS: Selections. (Text only.) By ROBINSON ELLIS.
3s. 6d.

LATIN

CICERO: De Amicitia. By ST. GEORGE STOCK. 3s.

De Senectute. By L. HUXLEY. 2s.

In Catilinam. By E. A. UPCOTT. 3rd Ed., rev. 2s. 6d.

In Q. Caecilius Divinatio and In Verrem I. By J. R. KING. 1s. 6d.

Pro Cluentio. By W. RAMSAY, re-edited by G. G. RAMSAY. Second Edition. 3s. 6d.

Pro Marcello, Pro Ligario, Pro Rege Deiotaro. By W. Y. FAUSSETT. Second Edition. 2s. 6d.

Pro Milone. By A. B. POYNTON. Second Ed. 2s. 6d.

Philippic Orations, I, II, III, V, VII. By J. R. KING.
New Edition, revised by A. C. CLARK. 3s. 6d.

Pro Roscio. By ST. GEORGE STOCK. 3s. 6d.

Select Orations, viz. In Verrem Actio Prima, De Imperio Gn. Pompeii, Pro Archia, Philippica IX. By J. R. KING. Second Edition (10th thousand). 2s. 6d.

Selected Letters. By C. E. PRICHARD and E. R. BERNARD. Second Edition. 3s.

Selected Letters. (Text only.) By ALBERT WATSON. Second Edition. 4s.

CORNELIUS NEPOS. By OSCAR BROWNING. Third Edition, revised by W. R. INGE. 3s.

ERASMUS: Selections. By P. S. ALLEN. Illustrated. With vocabulary. 3s. 6d. and (India Paper) 4s. 6d.

HORACE. By E. C. WICKHAM.

Selected Odes. Second Edition. 2s.

Odes, Carmen Saeculare, and Epodes. Third (large) Edition (1896), 12s. Second (School) Edition (1904), 6s. Separately, *Odes*, I, 2s.

Satires, Epistles, and De Arte Poetica. 6s.

JUVENAL: Thirteen Satires (I, III-V, VII, VIII, X-XVI). By C. H. PEARSON and HERBERT A. STRONG. Second Edition. 9s.

- LIVY: I. By Sir J. R. SEELEY. 6s.
V-VII. By A. R. CLUER. New Edition, revised by P. E. MATHESON. 5s. Separately: V, 2s. 6d.; VI and VII, 2s. each.
IX. By T. NICKLIN. With vocabulary, 3s.; without, 2s. 6d.
XXI-XXIII. By M. T. TATHAM. Second Edition, enlarged. 5s. Separately: XXI and XXII, 2s. 6d. each.
- LUCRETIUS, V. By W. D. LOWE. 3s. 6d. Separately, ll. 1-782, 2s.; ll. 783-1457, 2s.
- MARTIAL: Select Epigrams. By R. T. BRIDGE and E. D. C. LAKE.
Spectaculorum Liber & I-VI. 3s. 6d. Separately, *Introduction and Notes*, 2s.
VII-XII. 3s. 6d. Separately, *Introduction and Notes*, 2s.
Select Epigrams. Text and critical notes. By W. M. LINDSAY. 3s. 6d. and (India Paper) 5s.
- OVID: Selections. By G. G. RAMSAY. With appendix on Roman calendar, by W. RAMSAY. Third Edition. 5s. 6d.
Tristia. By S. G. OWEN. I, Third Edition, 3s. 6d.
III, Second Edition, revised, 2s.
Metamorphoses, III. By M. CARTWRIGHT. With or without vocabulary, 2s.
Metamorphoses, XI. By G. A. T. DAVIES. With or without vocabulary, 2s.
- PLAUTUS: Captivi. By W. M. LINDSAY. 4th Ed. 2s. 6d.
Mostellaria. By E. A. SONNENSCHN. Text interleaved. Second Edition. 4s. 6d.
Rudens. By E. A. SONNENSCHN. Text and appendix on scansion interleaved. 4s. 6d.
Trinummus. By C. E. FREEMAN and A. SLOMAN. Fourth Edition. 3s.
- PLINY: Selected Letters. By C. E. PRICHARD and E. R. BERNARD. Third Edition. 3s.
- QUINTILIAN: Institutio Oratoria, X. By W. PETERSON. Second Edition. 3s. 6d.
- SALLUST: Catiline and Jugurtha. By W. W. CAPES. Second Edition. 4s. 6d.
- TACITUS. By H. FURNEAUX.
Annals, I-IV. Second Edition. 5s. Separately, I, 2s.
Annals. (Text only.) 6s.
Agricola. 6s. 6d.
Germania. 6s. 6d.
By H. PITMAN.
Annals, XIII-XVI. With map. 4s. 6d.

LATIN

TERENCE: Adelphi. By A. SLOMAN. Second Edition. 3s.

Andria. By C. E. FREEMAN and A. SLOMAN. 2nd Ed., revised. 3s.

Famulus. As performed at Westminster School. By J. SARGEAUNT and A. G. S. RAYNOR. 2s.

Phormio. By A. SLOMAN. Second Edition, revised. 3s.

Comedies. By S. G. ASHMORE. 6s. (*Published by Mr. Frowde.*)

TIBULLUS AND PROPERTIUS: Selections. By G. G. RAMSAY. Third Edition, revised. 6s.

VIRGIL. By T. L. PAPILLON and A. E. HAIGH.

Works. Two volumes. 3s. 6d. (cloth 6s.) each. Separately: *Aeneid*, in parts, I-III, IV-VI, VII-IX, X-XII, 2s. each; *Aeneid*, IX, by A. E. HAIGH, 1s. 6d.; *Bucolics* and *Georgics*, 2s. 6d. Text only, 3s. 6d. (India Paper, 5s.).

By C. S. JERRAM.

Aeneid, I. 1s. 6d.

Bucolics. 2s. 6d.

Georgics, I-II and III-IV. 2s. 6d. each.

For Oxford Classical Texts see p. 12.

GREEK DICTIONARIES

BY H. G. LIDDELL AND R. SCOTT

ABRIDGED GREEK-ENGLISH LEXICON. Twenty-first Edition. 7s. 6d.

INTERMEDIATE GREEK - ENGLISH LEXICON. 12s. 6d.

LARGER GREEK-ENGLISH LEXICON. Eighth Ed., revised throughout. 36s.

GRAMMARS, READERS, ETC.

ELEMENTARY GREEK GRAMMAR. By J. B. ALLEN.
3s.

WORDSWORTH'S GREEK PRIMER. 1s. 6d.

GREEK READER. Adapted, with English notes, from Professor von Wilamowitz-Moellendorff's *Griechisches Lesebuch*. With vocabularies. By E. C. MARCHANT. Two volumes. 2s. each.

SELECTIONS FROM PLUTARCH'S LIFE OF CAESAR. With notes. By R. L. A. DU PONTET. 2s.

SELECT DIALOGUES OF LUCIAN. Prepared for schools, with short notes in Greek. By W. H. D. ROUSE. Text, 2s. Notes, 2s.

FIRST GREEK READER. With notes and vocabulary. By W. G. RUSHBROOKE. Third Edition. 2s. 6d.

SECOND GREEK READER. Selections from Herodotus. With introd., notes, and vocabulary. By A. M. BELL. 2nd Ed. 3s.

EASY SELECTIONS FROM XENOPHON. Adapted, with notes, vocabulary, maps, and illustrations. By J. S. PHILLPOTTS and C. S. JERRAM. Third Edition. 3s. 6d.

SELECTIONS FROM XENOPHON. Adapted, with notes, maps, and illustrations as above. By J. S. PHILLPOTTS. New Edition. 3s. 6d. KEY (to §§ 1-3), 2s. 6d. net.

SELECTIONS FROM GREEK EPIC AND DRAMATIC POETRY. With introd. and notes. By EVELYN ABBOTT. 4s. 6d.

AN INTRODUCTION TO THE COMPARATIVE Grammar of Greek and Latin. By J. E. KING and C. COOKSON. 5s. 6d.

REDDENDA MINORA. Greek and Latin passages for unseen translation. For lower forms. By C. S. JERRAM. Sixth Edition, revised and enlarged. 1s. 6d.

ANGLICE REDDENDA. Greek and Latin passages for unseen translation. For middle and higher forms. By C. S. JERRAM. Fifth Edition. 2s. 6d. Second Series, New Edition, 3s. Third Series, 3s. Separately, *Greek Passages* (First and Second Series), 3s.

MODELS AND EXERCISES IN UNSEEN TRANSLATION (LATIN AND GREEK). By H. F. FOX and J. M. BROMLEY. With versions of the early passages. Revised Edition. 5s. 6d. KEY, with references for later passages, 6d. net.

GREEK

COMPOSITION

PROSE

PRIMER OF GREEK PROSE COMPOSITION. By
J. Y. SARGENT. 3s. 6d. KEY, 5s. net.

GRAECE REDDENDA. Exercises for translation into
Greek, with vocabulary. By C. S. JERRAM. 2s. 6d.

PASSAGES FOR TRANSLATION INTO GREEK. By
J. Y. SARGENT. 3s. EXEMPLARIA GRAECA (select Greek versions
of some passages in same), 3s.

VERSE

HELPS, HINTS, AND EXERCISES FOR GREEK
VERSE COMPOSITION. By C. E. LAURENCE. 3s. 6d. KEY, 5s. net.

MODELS AND MATERIALS FOR GREEK IAMBIC
VERSE. By J. Y. SARGENT. 4s. 6d. KEY, 5s. net.

NEW TESTAMENT IN GREEK

GREEK TESTAMENT. With the Readings adopted by
the Revisers of the Authorized Version, and marginal references. New
Edition. 4s. 6d.

NOVUM TESTAMENTUM. Edidit C. LLOYD. 3s. With
Appendices by W. SANDAY, 6s.

NOVUM TESTAMENTUM. Juxta exemplar Millianum.
2s. 6d.

EVANGELIA SACRA GRAECE. 1s. 6d.

GREEK TESTAMENT PRIMER. By E. MILLER.
Second Edition. 2s. and 3s. 6d.

RESPONSIONS PAPERS, 1901-6. With answers to
mathematical questions. By C. A. MARCON and F. G. BRABANT.
3s. 6d. net.

ANNOTATED TEXTS

AESCHYLUS. By A. SIDGWICK.

Agamemnon. Sixth Edition, revised. 3s.

Choephoroi. New Edition, revised. 3s.

Eumenides. Third Edition. 3s.

Persae. 3s. Septem contra Thebas. 3s.

By A. O. PRICKARD.

Prometheus Bound. Fourth Edition, revised. 2s.

Prometheus Bound. Translated by R. WHITELAW. With introduction and notes by J. CHURTON COLLINS. 1s. net.

Agamemnon. Translated by J. CONINGTON. With introduction and notes by J. CHURTON COLLINS. 1s. net.

APPIAN, I. With map. By J. L. STRACHAN-DAVIDSON. 3s. 6d.

ARISTOPHANES. By W. W. MERRY.

Acharnians. Fifth Edition, revised. 3s.

Birds. Fourth Edition. 3s. 6d.

Clouds. Third Edition. 3s.

Frogs. Fifth Edition. 3s.

Knights. Second Edition, revised. 3s.

Peace. 3s. 6d. Wasps. Second Edition. 3s. 6d.

CEBES: Tabula. By C. S. JERRAM. Paper, 1s. 6d.; cloth, 2s. 6d.

DEMOSTHENES. By EVELYN ABBOTT and P. E. MATHESON.

Against Philip. Vol. I: Philippic I, Olynthiacs I-III. Fourth Edition. 3s.

Vol. II: De Pace, Philippics II-III, De Chersoneso. 4s. 6d.

Separately, *Philippics* I-III, 2s. 6d.

On the Crown. 3s. 6d.

Against Meidias By J. R. KING. 3s. 6d.

GREEK

- EURIPIDES : *Alcestis*. By C. S. JERRAM. 5th Ed. 2s. 6d.
 Bacchae. By A. H. CRUICKSHANK. 3s. 6d.
 Cyclops. By W. E. LONG. 2s. 6d.
 Hecuba. By C. B. HEBERDEN. 2s. 6d.
 Helena. By C. S. JERRAM. Second Ed., revised. 3s.
 Heracleidae. By C. S. JERRAM. New Ed., revised. 3s.
 Ion. By C. S. JERRAM. 3s.
 Iphigenia in Tauris. By C. S. JERRAM. New Ed. 3s.
 Medea. By C. B. HEBERDEN. 3rd Ed., revised. 2s.
 Alcestis. Translated by H. KYNASTON. With introduction and notes by J. CHURTON COLLINS. 1s. net.
- HERODOTUS : *Selections*. By W. W. MERRY. 2s. 6d.
 IX. By EVELYN ABBOTT. 3s.
 V-VI. By EVELYN ABBOTT. 6s.
- HOMER : *Iliad, I-XII*. With Homeric grammar. By D. B. MONRO. Fifth Edition, revised. 6s. Separately, I, with grammar and notes, Third Edition, 1s. 6d.
 XIII-XXIV. By D. B. MONRO. Fourth Edition. 6s.
 III. By M. T. TATHAM. 1s. 6d.
 XXI. By HERBERT HAILSTONE. 1s. 6d.
- Odyssey*. By W. W. MERRY.
 I-XII. Sixty-sixth thousand. 5s. Separately, I and II, 1s. 6d. each ; VI-VII, 1s. 6d. ; VII-XII, 3s.
 XIII-XXIV. Sixteenth thousand, revised. 5s. Separately, XIII-XVIII, 3s. ; XIX-XXIV, 3s.
- LUCIAN : *Vera Historia*. By C. S. JERRAM. Second Edition, revised and enlarged. 1s. 6d.
- LYSIAS : *Epitaphios*. By F. J. SNELL. 2s.
- PLATO : *Apology*. By ST. GEORGE STOCK. 3rd Ed. 2s. 6d.
 Crito. By ST. GEORGE STOCK. 2s.
 Euthydemus. By E. H. GIFFORD. 3s. 6d.
 Euthyphro. By ST. GEORGE STOCK. 2s. 6d.
 Ion. By ST. GEORGE STOCK. 2s. 6d.
 Menexenus. By J. A. SHAWYER. 2s.
 Meno. By ST. GEORGE STOCK. Third Edition, revised, with appendix. 2s. 6d.
 Selections. By J. PURVES. With Preface by B. JOWETT. Second Edition. 5s.

CLARENDON PRESS SCHOOL BOOKS

PLUTARCH: Lives of the Gracchi. By G. E. UNDERHILL.
4s. 6d.

Life of Coriolanus. 2s.

SOPHOCLES: Works. By LEWIS CAMPBELL and EVELYN ABBOTT. New and revised Edition. Vol. I: text, 4s. 6d. Vol. II: notes, 6s. Separately (text with notes): *Ajax*, *Antigone*, *Electra*, *Oedipus Coloneus*, *Oedipus Tyrannus*, *Philoctetes*, *Trachiniae*, 2s. each.

Scenes. With illustrations. By C. E. LAURENCE.
I: *Ajax*. II: *Antigone*. 1s. 6d. each.

Antigone. Translated by R. WHITELAW. With introduction and notes by J. CHURTON COLLINS. 1s. net.

THEOCRITUS. By H. KYNASTON. Fifth Edition. 4s. 6d.

THUCYDIDES, III. By H. F. FOX. 3s. 6d.

IV. By T. R. MILLS. 3s. 6d. Separately,
Notes, 2s. 6d.

XENOPHON: *Anabasis*. With vocabulary to each volume.
By J. MARSHALL. I, II (by C. S. JERRAM), III, IV, 1s. 6d. each.
III-IV, 3s. Separately, *Vocabulary*, 1s.

Cyropaedia. By C. BIGG. I, 2s. IV-V, 2s. 6d.

Hellenica. By G. E. UNDERHILL. 7s. 6d. Separately,
I-II, 3s.

Memorabilia. By J. MARSHALL. 4s. 6d.

ANCIENT HISTORY

JUNIOR HISTORY OF ROME. By M. HAMILTON.
In the press.

SOURCES FOR ROMAN HISTORY, B.C. 133-70. By
A. H. J. GREENIDGE and A. M. CLAY. 5s. 6d. net.

SOURCES FOR GREEK HISTORY between the Per-
sian and Peloponnesian Wars. By G. F. HILL. Reissue. 10s. 6d. net.

LATIN HISTORICAL INSCRIPTIONS, illustrating the
history of the Early Empire. By G. McN. RUSHFORTH. 10s. net.

MANUAL OF GREEK HISTORICAL INSCRIP-
TIONS. By E. L. HICKS. New Edition, revised by G. F. HILL. 12s. 6d.

ATTIC THEATRE. A description of the Stage and
Theatre of the Athenians. By A. E. HAIGH. Illustrated. Third Edition,
revised and partly rewritten by A. W. PICKARD-CAMBRIDGE. 10s. 6d. net.

RISE OF THE GREEK EPIC. By GILBERT MURRAY.
7s. 6d. net.

ANCIENT CLASSICAL DRAMA. By R. G. MOULTON.
8s. 6d.

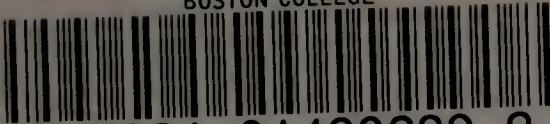
OXFORD CLASSICAL TEXTS

Asconius. CLARK. 3s. 6d.
 Caesaris Commentarii. DU PONTET.
 2 vols. 2s. 6d. and 3s. (Complete, 7s.)
 Catulli Carmina. ELLIS. 2s. 6d.
 Catullus, Tibullus and Propertius.
 8s. 6d.
 Ciceronis Epistulae. PURSER.
 4 vols. 6s., 4s. 6d., 4s. 6d., 3s.
 (Complete, 21s.)
 Ciceronis Orationes. CLARK. Pro
 Milone, Caesarianae, Philippicae,
 3s. Pro Roscio, De Imperio Cn.
 Pompei, Pro Cluentio, In Cati-
 linam, Pro Murena, Pro Caelio, 3s.
 In Q. Caecilius, In C. Verrem.
 PETERSON. 4s. (Complete, 18s. 6d.)
 Pro P. Quinctio, Pro Q. Roscio
Comoedo, Pro A. Caecina, De
Lege Agraria contra Rullum, Pro
C. Rabirio Perduellionis Reo,
Pro L. Flacco, In L. Pisonem,
Pro P. Rabirio Postumo, 3s.
 Ciceronis Rhetorica. WILKINS.
 2 vols. 3s. and 3s. 6d.
 (Complete, 7s. 6d.)
 Corneli Nepotis Vitae. WINSTEDT. 2s.
 Horati Opera. WICKHAM. 3s. (4s. 6d.)
 Lucreti de Rerum Natura. BAILEY.
 3s. (4s.)
 Martialis Epigrammata. LINDSAY.
 6s. (7s. 6d.)
 Persi et Iuvenalis Saturae. OWEN.
 3s. (4s.)
 Plauti Comoediae. LINDSAY. Vol. I,
 6s. Vol. II, 6s. (Complete, 16s.)
 Properti Carmina. PHILLIMORE. 3s.
 Stati Silvae. PHILLIMORE. 3s. 6d.
 Statius, Thebais and Achilleis. GAR-
 ROD. 6s. (With Silvae, 10s. 6d.)
 Taciti Op. Min. FURNEAUX. 2s.
 Taciti Annales. FISHER. 6s. (7s.)
 Terenti Comoediae. TYRRELL. 3s. 6d.
 (5s.)
 Tibulli Carmina. POSTGATE. 2s.
 Vergili Opera. HIRTZEL. 3s. 6d.
 (4s. 6d.)
 Appendix Vergiliana. ELLIS. 4s.

Aeschyli Tragoediae. SIDGWICK.
 3s. 6d. (4s. 6d.)
 Antoninus. LEOPOLD. 3s. (4s.)
 Apollonii Rhodii Argonautica. SEA-
 TON. 3s.
 Aristophanis Comoediae. HALL and
 GELDART. 2 vols., 3s. 6d. each.
 (Complete, 8s. 6d.)
 Bucolici Graeci. VON WILAMO-
 WITZ-MOELLENDORFF. 3s. (4s.)
 Demosthenis Orationes. BUTCHER.
 Vol. I, 4s. 6d. Vol. II, Pt. I, 3s. 6d.
 (Vols. I and II, Pt. I, 12s. 6d.)
 Euripidis Tragoediae. MURRAY.
 Vol. I, 3s. 6d. Vol. II, 3s. 6d.
 (Vols. I and II together, 9s.) Vol.
 III, 3s. 6d. (4s. 6d.)
 (Complete, 12s. 6d.)
 Hellenica Oxyrhynchia cum Theo-
 pompi et Cratippi Fragmentis.
 GRENFELL and HUNT. 4s. 6d.
 Herodoti Historiae. HUDE. 2 vols.,
 4s. 6d. each.
 (Complete, 12s. 6d.)
 Homeri Ilias. MONRO and ALLEN.
 2 vols., 3s. each. (Complete, 7s.)
 Homeri Odyssea. ALLEN. 2 vols.,
 3s. each. (Complete, 6s.)
 Hyperides. KENYON. 3s. 6d.
 Longinus. PRICKARD. 2s. 6d.
 Platonis Opera. BURNET. Vols.
 I-III, 6s. each (7s. each). Vol. IV,
 7s. (8s. 6d.). Vol. V, 8s. (10s. 6d.).
 Separately—Respublica, 6s. (7s.);
 on 4to paper, 10s. 6d. First and
 Fifth Tetralogies, separately, paper
 covers, 2s. each.
 Theophrasti Characteres. DIELS.
 3s. 6d.
 Thucydidis Historiae. STUART JONES.
 2 vols., 3s. 6d. each.
 (Complete, 8s. 6d.)
 Xenophontis Opera. MARCHANT.
 3 vols. 3s., 3s. 6d., 3s.
 (Complete, 12s. 6d.)

Prices above are for cloth bindings (in brackets, for editions on Oxford India paper). In paper covers, 6d. less per vol. (1s. less for those from 6s. in cloth). Prices for interleaved copies in stiff cloth on application.

BOSTON COLLEGE

3 9031 01400289 3

11169

JERRAM, C. S.

EDITOR

AUTHOR

ANGLICE REDDENDA

TITLE

11169

BOSTON COLLEGE LIBRARY

UNIVERSITY HEIGHTS

CHESTNUT HILL, MASS.

Books may be kept for two weeks and may be renewed for the same period, unless reserved.

Two cents a day is charged for each book kept overtime.

If you cannot find what you want, ask the Librarian who will be glad to help you.

The borrower is responsible for books drawn on his card and for all fines accruing on the same.

